

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**İSTANBUL KONSERVATUVARI DERLEMEDEFTERLERİNDE
BULUNAN BAYBURT, ERZİNCAN, GÜMÜŞHANE, RİZE VE
HASANKALE YÖRELERİNE AİT TÜRKÜLERİN TRT T
HM REPERTUVARINDAKİ MEVCUT NOTASYONLARININ
KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Dr. Öğr. Üyesi Ürsal DENİZ

HAZIRLAYAN
Bayram AYTEKİN

MALATYA 2019

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**İSTANBUL KONSERVATUVARI DERLEME
DEFTERLERİNDE BULUNAN BAYBURT, ERZİNCAN,
GÜMÜŞHANE, RİZE VE HASANKALE YÖRELERİNE
AİT TÜRKÜLERİN TRT THM REPERTUARINDAKİ
MEVCUT NOTASYONLARININ KARŞILAŞTIRMALI
ANALİZİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN
BAYRAM AYTEKİN

DANIŞMAN
Dr. Öğr. Üyesi Ünsal DENİZ

MALATYA-2019

KABUL VE ONAY SAYFASI

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

İSTANBUL KONSERVATUVARI DERLEME
DEFTERLERİNDE BULUNAN BAYBURT,
ERZİNCAN, GÜMÜŞHANE, RİZE VE HASANKALE
YÖRELERİN AİT TÜRKÜLERİN TRT THM
REPERTUARINDAKİ MEVCUT
NOTASYONLARININ KARŞILAŞTIRMALI
ANALİZİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

Dr. Öğr. Üyesi Ünsal DENİZ

HAZIRLAYAN

Bayram AYTEKİN

Jürimiz .../.../2019 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda bu yüksek lisans tezini oybirliği ile başarılı bularak Türk Müziği Anabilim Dalı, Halk Müziği Bilim dalında yüksek lisans tezi olarak kabul etmiştir.

Jüri Üyelerinin / Ad Soyadı

İmzası

1. Dr. Öğretim ÜYESİ Ünsal DENİZ (Danışman)

2. Dr. Öğr. Üyesi Samiye KAMLIYAN

3. Doç. Dr. Banuş ZORLAK

İNönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü yönetim kurulunun ..... tarih ve ..... sayılı kararıyla bu tezin kabulü oylanmıştır.

Prof. Dr. Mehmet KUBAT

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Tanıştığım ilk günden bu yana hayatıma olumlu yönde etki eden tez süreci boyunca anlayış gösterip, güler yüzünü hiç esirgemeyen ***Eşime***, canımdan can olan ***Kızıma***

İthaf ediyorum.

ONUR SÖZÜ

Dr. Öğr. Üyesi Ünsal DENİZ danışmanlığında yüksek lisans tezi olarak hazırladığım, “İstanbul Konservatuvarı Derleme Defterlerinde Bulunan Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize ve Hasankale yörelerine ait türkülerin TRT THM Repertuvarındaki Mevcut Notasyonlarının Karşılaştırmalı Analizi” başlıklı bu çalışmanın bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın, tarafımdan yazıldığını ve yararlandığım bütün yapıtların hem metin içinde hem de kaynakçada yöntemine uygun biçimde gösterilenlerden oluştuğunu belirtir, bunu onurumla doğrularım.

Bayram AYTEKİN

ÖNSÖZ

Tez sürecinde samimiyetini, deneyimini, bilgisini benimle paylaşmaktan çekinmeyen, söylemleri ile bana hırs, cesaret veren ve bu tezin oluşumunda büyük paya sahip olan çok değerli Sayın Dr. Öğr. Üyesi Ünsal DENİZ'e teşekkür ederim.

Ayrıca, her biri kendi alanında uzman, tez sürecinde bilgi ve deneyimleri ile bana destek olan Sayın Ahmet GÜNDÜZ, Sayın Remzi KILIÇ, Sayın Eylem ESEN ve emeği geçen herkese çok teşekkür ederim.

Bu çalışma sürecinde manevi desteklerini benden esirgemeyen zor zamanlarında hep yanımda olan eşim, Sayın Necla AYTEKİN, yüzünde tebessüm ve sevincini eksik etmeyen kızım Lina Su AYTEKİN'e teşekkürlerimi ve sevgilerimi sunarım.

ÖZET

İSTANBUL KONSERVATUVARI DERLEME DEFTERLERİNDE BULUNAN BAYBURT, ERZİNCAN, GÜMÜŞHANE, RİZE HASANKALE YÖRELERİNE AİT TÜRKÜLERİN TRT THM REPERTUVARINDAKİ MEVCUT NOTASYONLARININ KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ

AYTEKİN, Bayram

Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Türk Müziği Ana Bilim Dalı

Halk Müziği Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Ünsal DENİZ

Aralık – 2019, XXIV+ 321 Sayfa

Bu araştırmada; Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize ve Hasankale yörelerine ait türkülerin derlenerek bir araya getirildiği yazılı arşivlerin (İstanbul Konservatuarı Derleme Defterleri ve TRT THM Repertuarı) incelemesi yoluyla iki kaynak arasında benzerlik ve farklılıkların ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Bu amaçla İstanbul Konservatuarı Derleme Defterleri ve TRT THM Repertuarında yer alan Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize ve Hasankale yörelerine ait türkülerin incelenerek yapısal analizleri yapılmıştır. Araştırmada İstanbul Konservatuarı Derleme Defterlerinde Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize ve Hasankale yörelerine ait toplam 51 türkü; TRT THM Repertuarında tespit edilen 20 türkü ile sınırlıdır. İKDD ve TRT THM Repertuarında incelenen toplam 20 türkünün, 13'ü kırık hava, 7 eser ise oyun havası olarak tespit edilmiştir. İKDD yer alan Bayburt yöresine ait 2 türkünün, TRT THM

Repertuarı incelemelerinde Bayburt yöresine ait 3 türkü ile İKDD yer alan Bayburt'a ait 6 türkünün ise TRT THM Repertuarında farklı yörelere ait 7 türkü ile benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir. Bir diğer yöremiz olan Erzincan da; İKDD yer alan Erzincan yöresine ait 3 türkünün, TRT THM Repertuarı incelemelerinde Erzincan yöresine ait 3 türkü ile İKDD yer alan Erzincan'a ait 2 türkünün ise TRT THM Repertuarında farklı yörelere ait 2 türkü ile benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir. Üçüncü yöremiz olan Gümüşhane'de; İKDD yer alan Gümüşhane yöresine ait 1 türkünün, TRT THM Repertuarı incelemelerinde Gümüşhane yöresine ait 1 türkü ile İKDD yer alan Gümüşhane'ye ait 2 türkünün ise TRT THM Repertuarında farklı yörelere ait 2 türkü ile benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir. Rize yöresinde ise İKDD yer alan Rize yöresine ait 2 türkünün, TRT THM Repertuarı Rize ve TRT THM Repertuarı farklı yörelere ait türküler ile benzerlik göstermediği saptanmıştır. Son olarak Hasankale'de; İKDD yer alan Hasankale yöresine ait türkülerin, TRT THM Repertuarı incelemelerinde Hasankale yöresine ait türküler ile bir benzerlik göstermediği tespit edilmiştir. Ayrıca, İKDD yer alan Hasankale yöresine ait 2 türkünün ise TRT THM Repertuarı farklı yörelere ait 2 türkü ile benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir. Türkü karşılaştırmalarında türkü adı, ilk sözler, yöre, repertuar no, derleme tarihi, kaynak kişi, derleyen, notaya alan, süre, karar sesi, ses aralığı, değiştirici işaretler, usûl, makam, eserin türü, eserin ezgi motifi ve yöresel ağız özellikleri incelemeleri yapılmıştır. Bu veriler tablolar, grafikler ve şekiller ile incelenerek yorum ve bulgular kısmında belirtilmiştir. Eserlerin türkü sözleri ve ezgi motifleri karşılıklı olarak incelenmiştir. Ayrıca, İKDD yer alan Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize ve Hasankale yörelerine ait TRT THM Repertuarında benzeri bulunmayan 31 türkünün yapısal analizleri bulgular ve yorum kısmında belirtilmiştir. Araştırmada Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize ve Hasankale yörelerine ait genel bilgiler ve müzik kültürü hakkında incelemelerde bulunulmuştur. Bu incelemeler kuramsal bilgiler ve ilgili araştırmalar bölümünde belirtilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Müzik, Türk Halk Müziği, Derleme, Müzik Kültürü,

ABSTRACT

COMPARATIVE ANALYSIS OF CURRENT NOTATIONS OF FOLK SONGS FROM BAYBURT, ERZİNCAN, GÜMÜŞHANE, RİZE HASANKALE REGIONSIN TRT THM REPERTOIRE

AYTEKİN, Bayram

Master's Thesis, Inonu University Social Sciences Institute

Head Department of Turkish Music

Department of Folk Music

Thesis Advisor: Dr. Faculty Member Ünsal DENİZ

December 2019, XXIV + 321 Page

In this research, it is aimed to reveal similarities and differences between the two sources by examining the written archives (Istanbul Conservatory Notebooks and TRT THM Repertoire) in which the folk songs of Bayburt, Erzincan, Gümüşhane and Hasankale regions are compiled and collected. For this purpose, Istanbul Conservatory Compilation Books and TRT THM Repertoire in Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize and Hasankale folk songs were examined and structural analysis was made. The 51 Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize and Hasankale folk songs were found in the compilation books of the Istanbul Conservatory; TRT is limited 20 folk songs in THM repertoires. 20 folk songs examined in IKDD and TRT THM repertoire were identified as folk song and 7 pieces traditional song. In the examination TRT THM Repertory, 2 folk songs of Bayburt region in İKDD were found to be similar to 3 folk songs of Bayburt region and 6 folk songs of Bayburt in İKDD were similar to 7 folk songs of different regions in TRT THM Repertory. Our another region; Erzincan, 3 folk songs from Erzincan in İKDD, in the examination of TRT THM, 3 folk songs from Erzincan in İKDD and 2 folk songs from Erzincan in İKDD were found to be similar to 2 folk songs from different regions of TRT THM Repertoire. Our third region; Gümüşhane, It

was determined that 1 song from Gümüşhane in IKDD, in the examination of TRT THM Repertoire, a song from Gümüşhane in IKDD and 2 songs in TRT THM Repertoire have some 2 similar folk songs with different regions. It was determined that 2 folk song from Rize region in IKDD and Rize TRT THM Repertoire and TRT THM Repertoire has no similarities with 2 folk songs in different regions. And the last one; Hasankale, in the examination of TRT THM repertoire, it was determined that folk songs from Hasankale in IKDD has no similarities with the folks songs in Hasankale. Beside, it was determined that 2 folk song from Hasankale in IKDD, has some similarities with different regions in TRT THM. In the comparision of folk songs the name of folk songs, the first word, the region, repertoire no, the date of compilation, the source person, notation, decision sound, equipment and method repertoires were made according to analysis. The obtained data is examined in tables and graphs and are indicated in the findings and comment section. The lyrics of the songs and motifs were examined. And also, the structural analysis of 31 songs in Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize, and Hasankale in IKDD which has no similar in TRT THM, was indicated in comment section. In the research, there are information and researches about music culture about Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize and Hasankale regions. These examinations are stated in the theoretical information and related studies section.

Key Words: Music, Turkish Folk Music, Compilation, Music Culture.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY SAYFASI	iii
İTHAF SAYFASI	iv
ONUR SÖZÜ	v
ÖNSÖZ	vi
ÖZET	vii
ABSTRACT	ix
İÇİNDEKİLER	xi
TABLolar LİSTESİ	xv
GRAFİKLER LİSTESİ	xviii
ŞEKİLLER LİSTESİ	xix
KISALTMALAR LİSTESİ	xxiv
BÖLÜM 1	1
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Cümlesi ve Alt Problemler	1
1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi	2
1.3. Varsayımlar ve Sınırlılıklar	2
1.4. Tanımlar	3
BÖLÜM 2	4
2. KURAMSAL BİLGİLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	4
2.1. Kuramsal Bilgiler	4
2.1.1. Müzik	4
2.1.2. Müzik Kültürü	5
2.1.3. Türk Müzik Kültürü Açısından Halk Türküleri	6
2.1.4. Türk Halk Müziği	7
2.1.5. Türk Müziği Derleme Çalışmaları	8
2.1.6. Cumhuriyet Dönemi Türk Müziği Derleme Çalışmaları	9
2.1.7. Türk Halk Müziği Derlemeleri	11
2.1.8. Bayburt Yöresi Genel Bilgiler	12
2.1.8.1. Bayburt Yöresinde Müzik Kültürü	15
2.1.9. Erzincan Yöresi Genel Bilgiler	17
2.1.9. 1. Erzincan Yöresinde Müzik Kültürü	21

2.1.10. Gümüşhane Yöresi Genel Bilgiler.....	24
2.1.10. 1. Gümüşhane Yöresinde Müzik Kültürü.....	26
2.1.11. Rize Yöresi Genel Bilgiler.....	27
2.1.11.1. Rize Yöresinde Müzik Kültürü.....	29
2.1.12. Hasankale (Pasinler) Yöresi Genel Bilgiler.....	31
2.1.12.1. Hasankale (Pasinler) Yöresinde Müzik Kültürü.....	33
2.2. İlgili Araştırmalar.....	34
BÖLÜM 3.....	35
3. YÖNTEM.....	35
3.1. Araştırmanın Modeli.....	35
3.2. Verilerin Toplanması ve Analizi.....	36
3.3. Evren ve Örneklem.....	36
BÖLÜM 4.....	37
4. BULGULAR ve YORUM.....	37
4.1. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defterlerinde Bulunan Bayburt, Gümüşhane, Erzincan, Rize ve Hasankale Yörelere Ait 51 Türkünün TRT THM Repertuarındaki Mevcut Notasyonlarının Karşılaştırmalı Analizleri.....	37
4.2. Eser Karşılaştırmaları.....	64
4.3. Bayburt – Bayburt Derlemeleri.....	65
4.3.1. Baytar İKDD – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları.....	65
4.3.2. Veysel Barı İKDD – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları.....	70
4.3.3. Veysel Barı İKDD – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları.....	73
4.3. Bayburt - Diğer Yörelere.....	76
4.3.3. Daldalar İKDD – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları.....	76
4.4.2. Yıldız İKDD – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları.....	79
4.4.3. Serhoş İKDD – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları.....	84
4.4.4. Hâkkari Barı İKDD – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları.....	87
4.4.5. Tamzara Barı İKDD – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları.....	90
4.4.6. Tamzara Barı İKDD – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları.....	93
4.4.7. Akşam Oldu İKDD – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları.....	96
4.5. Erzincan – Erzincan Derlemeleri.....	101
4.5.1. Ezircan – İKDD TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları.....	101

4.5.2. Keklik – İKDD TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları.....	106
4.5.3. Bebek – İKDD TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları.....	111
4.6. Erzincan – Diğer Yörelere.....	116
4.6.1. Dilo – İKDD TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	116
4.6.2. Aşkın – İKDD TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	121
4.7. Gümüşhane – Gümüşhane Derlemeleri.....	125
4.7.1. Aşağıdan – İKDD TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları.....	125
4.8. Gümüşhane – Diğer Yörelere.....	129
4.8.1. Köroğlu – İKDD TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları.....	134
4.9. Hasankale – Diğer Yörelere	139
4.9.1. Ülkerler – İKDD TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları.....	139
4.9.2. Deniz – İKDD TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	144
4.10. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 13’de Yer Alan ve TRT THM Repertuarında Benzeri Olmayan Bayburt Türküleri	149
4.10.1. Hançer Barı İKDD 13.....	149
4.10.2. Sekme Barı İKDD 13	151
4.10.3. Sürütme Barı İKDD 13	154
4.10.4. Kut Kut Barı İKDD 13	156
4.10.5. Demir Ağa Barı İKDD 13	158
4.10.6. Karşıda Bey Evleri Var İKDD 13	160
4.10.7. Hanım Barı İKDD 13	163
4.10.8. Sık Saray Barı İKDD 13	165
4.10.9. Hozan Dağları İKDD 13	167
4.10.10.Hüsnen Mağrur İKDD 13.....	170
4.10.11.Ravan Yolu İKDD 13.....	173
4.10.12.Halep Türküsü İKDD 13	176
4.11. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 12 - 13’de Yer Alan ve TRT THM Repertuarında Benzeri Olmayan Erzincan Türküleri	180
4.11.1. Erzincan İKDD 13.....	180
4.11.2. Kevank Yolu İKDD 13	183
4.11.3. Beşiktaş İKDD 13.....	186
4.11.4. Çay Aşağı İKDD 13.....	189

4.11.5. Ben Feleğe İKDD 13	192
4.11.6. Çatal Kapının Gelini İKDD 13	195
4.11.7. Gelin İKDD 13	198
4.11.8. Dersim Dirler İKDD 13	201
4.11.9. Şamil İKDD 13.....	204
4.11.10. Çıkar Gökyüzünde İKDD 13	207
4.11.11. Yıldızlar Oynaşır İKDD 13	210
4.12. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 13’de Yer Alan ve TRT THM Repertuvarında Benzeri Olmayan Gümüşhane Türküleri	213
4.12.1. Deli Gönül İKDD 13.....	213
4.12.2. Yılan Akar İKDD 13.....	216
4.13. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 13’de Yer Alan ve TRT THM Repertuvarında Benzeri Olmayan Rize Türküleri	219
4.13.1. Rizelim İKDD 13.....	219
4.13.2. Horon İKDD 13.....	222
4.14. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 13’de Yer Alan ve TRT THM Repertuvarında Benzeri Olmayan Hasankale Türküleri	224
4.14.1. Pasin İKDD 13	224
4.14.2. İbrahim İKDD 13.....	227
4.14.3. Kürt Kızı İKDD 13.....	230
4.14.4. Bağçelerde İKDD 13	233
4.14.5. Bir Güzele İKDD 13	236
4.14.6. Su Gelir İKDD 13.....	239
BÖLÜM 5	243
SONUÇ ve ÖNERİLER.....	243
5.1. Sonuçlar.....	243
5.2. Öneriler.....	249
KAYNAKÇA.....	250
EKLER.....	256

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. İstanbul Konservatuarı Derleme Defterleri Toplam Eser Sayıları	37
Tablo 2. İstanbul Konservatuarı Derleme Defter 12 Şehirlere Göre Eser Dağılımı	38
Tablo 3. İstanbul Konservatuarı Derleme Defter 13 Şehirlere Göre Eser Dağılımı	40
Tablo 4. İstanbul Konservatuarı Derleme Defterleri Şehirlere Göre Eser Sayısı Dağılımı	42
Tablo 5. İstanbul Konservatuarı Derleme Defterlerine Kayıtlı Bayburt Türküleri	45
Tablo 6. TRT THM Repertuarına Kayıtlı Bayburt Türküleri	46
Tablo 7. İstanbul Konservatuarı Derleme Defter 13 ve TRT THM Repertuarı Bayburt – Bayburt Karşılaştırmaları	47
Tablo 8. İstanbul Konservatuarı Derleme Defter 13 ve TRT THM Repertuarına Bayburt – Diğer Yörelere Karşılaştırmaları	48
Tablo 9. İstanbul Konservatuarı Derleme Defter 13’de Yer Alan ve TRT THM Repertuarında Benzeri Olmayan Bayburt Türküleri	48
Tablo 10. İstanbul Konservatuarı Derleme Defterleri 12 ve 13’e Kayıtlı Erzincan Türküleri	49
Tablo 11. TRT THM Repertuarına Kayıtlı Erzincan Türküleri	50
Tablo 12. İstanbul Konservatuarı Derleme Defter 12-13 ve TRT Repertuarı Erzincan- Erzincan Türküleri	55
Tablo 13. İstanbul Konservatuarı Derleme Defter 12-13 ve TRT Repertuarı Erzincan- Diğer Yörelere Karşılaştırmaları	56
Tablo 14. İstanbul Konservatuarı Derleme Defter 12-13 ve TRT Repertuarında Benzeri Olmayan Erzincan Türküleri	56
Tablo 15. İstanbul Konservatuarı Derleme Defter 13 Kayıtlı Gümüşhane Türküleri	57
Tablo 16. TRT THM Repertuarına Kayıtlı Gümüşhane Türküleri	57
Tablo 17. İstanbul Konservatuarı Derleme Defter 13 ve TRT THM Repertuarı Gümüşhane – Gümüşhane Karşılaştırmaları	58
Tablo 18. İstanbul Konservatuarı Derleme Defter 13 ve TRT THM Repertuarı Gümüşhane – Diğer Yörelere Karşılaştırmaları	58
Tablo 19. İstanbul Konservatuarı Derleme Defter 13 ve TRT Repertuarında Benzeri Olmayan Gümüşhane Türküleri.....	59
Tablo 20. İstanbul Konservatuarı Derleme Defter 13 Kayıtlı Rize Türküleri	59

Tablo 21. TRT THM Repertuvarına Kayıtlı Rize Türküleri	59
Tablo 22. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 13’de Yer Alan ve TRT THM Repertuvarında Benzeri Olmayan Rize Türküleri	62
Tablo 23. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 13 Kayıtlı Hasankale Türküleri	62
Tablo 24. TRT THM Repertuvarına Kayıtlı Hasankale Türküleri	63
Tablo 25. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 13’de Yer Alan ve TRT THM Repertuvarı Hasankale- Diğer Yörelere Karşılaştırmaları	63
Tablo 26. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 13’de Yer Alan ve TRT THM Repertuvarında Benzeri Olmayan Hasankale Türküleri	63
Tablo 27. Baytar İKDD 13 – TRT THM Repertuvarı Karşılaştırmaları	65
Tablo 28. Veysel Barı İKDD 13 – TRT THM Repertuvarı Karşılaştırmaları	70
Tablo 29. Veysel Barı İKDD 13 – TRT THM Repertuvarı Karşılaştırmaları	73
Tablo 30. Daldalar İKDD 13 – TRT THM Repertuvarı Karşılaştırmaları	76
Tablo 31. Yıldız İKDD 13 – TRT THM Repertuvarı Karşılaştırmaları	79
Tablo 32. Serhoş Barı İKDD 13 – TRT THM Repertuvarı Karşılaştırmaları	84
Tablo 33. Hâkkari Barı İKDD 13 – TRT THM Repertuvarı Karşılaştırmaları	87
Tablo 34. Tamzara Barı İKDD 13 – TRT THM Repertuvarı Karşılaştırmaları	90
Tablo 35. Tamzara Barı İKDD 13 – TRT THM Repertuvarı Karşılaştırmaları	93
Tablo 36. Akşam Oldu İKDD 13 – TRT THM Repertuvarı Karşılaştırmaları	96
Tablo 37. Ezircan’dan İKDD 12 – TRT THM Repertuvarı Karşılaştırmaları	100
Tablo 38. Keklik İKDD 13 – TRT THM Repertuvarı Karşılaştırmaları	106
Tablo 39. Bebek İKDD 13 – TRT THM Repertuvarı Karşılaştırmaları	111
Tablo 40. Dilo İKDD 13 – TRT THM Repertuvarı Karşılaştırmaları	116
Tablo 41. Aşkın İKDD 13 – TRT THM Repertuvarı Karşılaştırmaları	121
Tablo 42. Aşağıda İKDD 13 – TRT THM Repertuvarı Karşılaştırmaları	125
Tablo 43. Şu Zile’den İKDD 13 – TRT THM Repertuvarı Karşılaştırmaları	129
Tablo 44. Köroğlu İKDD 13 – TRT THM Repertuvarı Karşılaştırmaları	134
Tablo 45. Ülkerler İKDD 13 – TRT THM Repertuvarı Karşılaştırmaları	139
Tablo 46. Deniz İKDD 13 – TRT THM Repertuvarı Karşılaştırmaları	144
Tablo 47. Hançer Barı İKDD 13 – TRT THM Repertuvarı Karşılaştırmaları	149
Tablo 48. Sekme Barı İKDD 13 – TRT THM Repertuvarı Karşılaştırmaları	151
Tablo 49. Sürütme Barı İKDD 13 – TRT THM Repertuvarı Karşılaştırmaları	154

Tablo 50. Kut Kut Barı İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	156
Tablo 51. Demir Ağa Barı İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	158
Tablo 53. Karşıda Bey Evleri Var İKDD 13–TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	160
Tablo 53. Hanım Barı İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	163
Tablo 54. Sık Saray Barı İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	165
Tablo 55. Hozan Dağları İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	167
Tablo 56. Hüsnen Mağrur İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	170
Tablo 57. Ravan Yolu İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	173
Tablo 58. Halep Türküsü İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	176
Tablo 59. Erzincan İKDD 12 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	180
Tablo 60. Kevank Yolu İKDD 12 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	183
Tablo 61. Beşiktaş İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	186
Tablo 62. Çay Aşağı İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	189
Tablo 63. Ben Feleğe İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	192
Tablo 64. Çatal Kapının Gelini İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	195
Tablo 65. Gelin İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	198
Tablo 66. Dersim Dirler İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	201
Tablo 67. Şamil İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	204
Tablo 68. Çıkar GökYüzünde İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	207
Tablo 69. Yıldızlar Oynaşır İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	210
Tablo 70. Deli Gönül İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	213
Tablo 71. Yılan Akar İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	216
Tablo 72. Rizelim İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	219
Tablo 73. Horon İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	222
Tablo 74. Pasin İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	224
Tablo 75. İbrahim İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	227
Tablo 76. Kürt Kızı İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	230
Tablo 77. Bağçelerde İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	233
Tablo 78. Bir Güzele İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	236
Tablo 79. Su Gelir İKDD 13 – TRT THM Repertuarı Karşılaştırmaları	239

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1. İstanbul Konservatuarı Derleme Defterleri Toplam Eser Sayıları	38
Grafik 2. İstanbul Konservatuarı Derleme Defter 12 Şehirlere Göre Yüzdellik Oranda Eser Dağılımı	39
Grafik 3. İstanbul Konservatuarı Derleme Defter 13 Şehirlere Göre Yüzdellik Oranda Eser Dağılımı	41
Grafik 4. İstanbul Konservatuarı Derleme Defterleri Şehirlere Göre Eser Sayısı	44

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Baytar İKDD 13 Motif 1	66
Şekil 2. Baytar İKDD 13 Motif 2	66
Şekil 3. Güzel Vasfeyleyim Hallerin TRT THM Motif 1	66
Şekil 4. Güzel Vasfeyleyim Hallerin TRT THM Motif 2	67
Şekil 5. Veysel Barı İKDD 13 Motif 1	70
Şekil 6. Veysel Barı İKDD 13 Motif 2	71
Şekil 7. Veysel Barı TRT THM Motif 1	71
Şekil 8. Veysel Barı TRT THM Motif 2	71
Şekil 9. Veysel Barı İKDD 13 Motif 1	73
Şekil 10. Veysel Barı İKDD 13 Motif 2	74
Şekil 11. Veysel Barı TRT THM Motif 1	74
Şekil 12. Veysel Barı TRT THM Motif 2	74
Şekil 13. Daldalar İKDD 13 Motif 1	77
Şekil 14. Daldalar İKDD 13 Motif 2	77
Şekil 15. Daldalar TRT THM Motif 1	77
Şekil 16. Daldalar TRT THM Motif 2	78
Şekil 17. Yıldız İKDD 13 Motif 1	80
Şekil 18. Yıldız İKDD 13 Motif 2	80
Şekil 19. Gine Bugün Yaralandım TRT THM Motif 1	81
Şekil 20. Gine Bugün Yaralandım TRT THM Motif 2	81
Şekil 21. Serhoş Barı İKDD 13 Motif 1	84
Şekil 22. Serhoş Barı İKDD 13 Motif 2	85
Şekil 23. Serhoş Barı TRT THM Motif 1	85
Şekil 24. Serhoş Barı TRT THM Motif 2	85
Şekil 25. Hâkkari Barı İKDD 13 Motif 1	87
Şekil 26. Hâkkari Barı İKDD 13 Motif 2	88
Şekil 27. Hekkari Barı TRT THM Motif 1	88
Şekil 28. Hekkari Barı TRT THM Motif 2	88
Şekil 29. Tamzara Barı İKDD 13 Motif 1	90
Şekil 30. Tamzara Barı İKDD 13 Motif 2	90

Şekil 31. Tamzara Barı TRT THM Motif 1.....	91
Şekil 32. Tamzara Barı TRT THM Motif 2.....	91
Şekil 33. Tamzara Barı İKDD 13 Motif 1	93
Şekil 34. Tamzara Barı İKDD 13 Motif 2	93
Şekil 35. Tamzara TRT THM Motif 1.....	94
Şekil 36. Tamzara TRT THM Motif 1.....	94
Şekil 37. Akşam Oldu İKDD 13 Motif 1.....	96
Şekil 38. Akşam Oldu İKDD 13 Motif 2.....	97
Şekil 39. Sürmelimin Gözlerine Mailem TRT THM Motif 1	97
Şekil 40. Sürmelimin Gözlerine Mailem TRT THM Motif 2	97
Şekil 41. Ezircandan İKDD 12 Motif 1	101
Şekil 42. Ezircan'dan İKDD 12 Motif 2	102
Şekil 43. Erzincan'dan Kemah'tan TRT THM Motif 1.....	102
Şekil 44. Erzincan'dan Kemah'tan TRT THM Motif 2.....	102
Şekil 45. Keklik İKDD 13 Motif 1	106
Şekil 46. Keklik İKDD 13 Motif 2	107
Şekil 47. Keklik Taşta Ne Gezer TRT THM Motif 1	107
Şekil 48. Keklik Taşta Ne Gezer TRT THM Motif 1	107
Şekil 49. Bebek İKDD 13 Motif 1	111
Şekil 50. Bebek İKDD 13 Motif 2.....	112
Şekil 51. Bebeğin Beşiği Çamdam TRT THM Motif 1.....	112
Şekil 52. Bebeğin Beşiği Çamdam TRT THM Motif 1	112
Şekil 53. Dilo İKDD 13 Motif 1	116
Şekil 54. Dilo İKDD 13 Motif 2	117
Şekil 55. Köprüden Geçti GelinMotif 1	117
Şekil 56. Köprüden Geçti GelinMotif 2	117
Şekil 57. Aşkın İKDD 13 Motif 1	121
Şekil 58. Aşkın İKDD 13 Motif 2	122
Şekil 59. Aşkın Şarabını İçerler Dilber TRT THM Motif 1	122
Şekil 60. Aşkın Şarabını İçerler Dilber TRT THM Motif 2.....	122
Şekil 61. Aşağıdan İKDD 13 Motif 1	125
Şekil 61. Aşağıdan İKDD 13 Motif 1	125
Şekil 62. Aşağıdan İKDD 13 Motif 1	126
Şekil 63. Aşkın Şarabını İçerler Dilber TRT THM Motif 1	126

Şekil 64. Aşkın Şarabını İçerler Dilber TRT THM Motif 2	126
Şekil 65. Şu Zile'den İKDD 13 Motif 1	129
Şekil 66. Şu Zile'den İKDD 13 Motif 2	130
Şekil 67. Şu Sileden Gece Geçtim TRT THM Motif 1	130
Şekil 68. Şu Sileden Gece Geçtim TRT THM Motif 2	130
Şekil 69. Köroğlu İKDD 13 Motif 1	134
Şekil 70. Köroğlu İKDD 13 Motif 2	135
Şekil 71. Yiğitler Silkinip Ata Binince TRT THM Motif 1	135
Şekil 72. Yiğitler Silkinip Ata Binince TRT THM Motif 2	135
Şekil 73. Ülkerler İKDD 13 Motif 1	139
Şekil 74. Ülkerler İKDD 13 Motif 2	140
Şekil 75. Ülkerler Teraziye TRT THM Motif 1	140
Şekil 76. Ülkerler Teraziye TRT THM Motif 2	140
Şekil 77. Deniz İKDD 13 Motif 1	144
Şekil 78. Deniz İKDD 13 Motif 2	145
Şekil 79. Deniz TRT THM Motif 1	145
Şekil 80. Deniz TRT THM Motif 2	145
Şekil 81. Hançer Barı İKDD 13 Motif	150
Şekil 82. Sekme Barı İKDD 13 Motif 1	151
Şekil 83. Sekme Barı İKDD 13 Motif 2	151
Şekil 84. Sürütme Barı İKDD 13 Motif 1	154
Şekil 85. Kut Kut Barı İKDD 13 Motif	157
Şekil 86. Demir Ağa Barı İKDD 13 Motif	159
Şekil 87. Karşıda Bey Evleri Var İKDD 13 Motif 1	161
Şekil 88. Karşıda Bey Evleri Var İKDD 13 Motif 2	161
Şekil 89. Hanım Bar İKDD 13 Motif 1	163
Şekil 90. Hanım Bar İKDD 13 Motif 2	164
Şekil 91. Sık Saray İKDD 13 Motif 1	166
Şekil 92. Sık Saray İKDD 13 Motif 2	166
Şekil 93. Hozan Dağları İKDD 13 Motif 1	168
Şekil 94. Hozan Dağları İKDD 13 Motif 2	168
Şekil 95. Hüsnen Mağrur İKDD 13 Motif 1	171
Şekil 96. Hüsnen Mağrur İKDD 13 Motif 2	171
Şekil 97. Ravan Yolu İKDD 13 Motif 1	174

Şekil 98. Ravan Yolu İKDD 13 Motif 2.....	174
Şekil 99. Halep Türküsü İKDD 13 Motif 1	177
Şekil 100. Halep Türküsü İKDD 13 Motif 2	177
Şekil 101. Erzincan İKDD 13 Motif 1.....	181
Şekil 102. Erzincan İKDD 13 Motif 2.....	181
Şekil 103. Kevank Yolu İKDD 12 Motif 1.....	183
Şekil 104. Kevank Yolu İKDD 12 Motif 2.....	184
Şekil 105. Beşiktaş İKDD 13 Motif 1	187
Şekil 106. Beşiktaş İKDD 13 Motif 2	187
Şekil 107. Çay Aşağı İKDD 13 Motif 1	189
Şekil 108. Çay Aşağı İKDD 13 Motif 2	189
Şekil 109. Ben Feleğe İKDD 13 Motif 1	193
Şekil 110. Ben Feleğe İKDD 13 Motif 2.....	193
Şekil 111. Çatal Kapının Gelini İKDD 13 Motif 1.....	195
Şekil 112. Çatal Kapının Gelini İKDD 13 Motif 2.....	196
Şekil 113. Gelin İKDD 13 Motif 1	198
Şekil 114. Gelin İKDD 13 Motif 2	199
Şekil 115. Dersim Dirler İKDD 13 Motif 1.....	202
Şekil 116. Dersim Dirler İKDD 13 Motif 2.....	202
Şekil 117. Şamil İKDD 13 Motif 1.....	204
Şekil 118. Şamil İKDD 13 Motif 2.....	204
Şekil 119. Çıkar Gökyüzünde İKDD 13 Motif 1	208
Şekil 120. Çıkar Gökyüzünde İKDD 13 Motif 2.....	208
Şekil 121. Yıldızlar Oynaşır İKDD 13 Motif 1	211
Şekil 122. Yıldızlar Oynaşır İKDD 13 Motif 2	211
Şekil 123. Deli Gönül İKDD 13 Motif 1	214
Şekil 124. Deli Gönül İKDD 13 Motif 2	214
Şekil 125. Yılan Akar İKDD 13 Motif 1	216
Şekil 126. Yılan Akar İKDD 13 Motif 2	217
Şekil 127. Rizelim İKDD 13 Motif 1	220
Şekil 128. Rizelim İKDD 13 Motif 2	220
Şekil 129. Horon İKDD 13 Motif 1	222
Şekil 130. Horon İKDD 13 Motif 2.....	223
Şekil 131. Pasin İKDD 13 Motif 1	225

Şekil 132. Pasin İKDD 13 Motif 1	225
Şekil 133. İbrahim İKDD 13 Motif 1	228
Şekil 134. İbrahim İKDD 13 Motif 2	228
Şekil 135. Kürt Kızı İKDD 13 Motif 1	231
Şekil 136. Kürt Kızı İKDD 13 Motif 2	231
Şekil 137. Bağçelerde İKDD 13 Motif 1	234
Şekil 138. Bağçelerde İKDD 13 Motif 2	234
Şekil 139. Bir Güzele İKDD 13 Motif 1	237
Şekil 140. Bir Güzele İKDD 13 Motif 2	237
Şekil 141. Su Gelir İKDD 13 Motif 1	240
Şekil 142. Su Gelir İKDD 13 Motif 2	240

KISALTMALAR LİSTESİ

İKDD	: İstanbul Konservatuvarı Derleme Defteri
TRT	: Türkiye Radyo ve Televizyon
THM	: Türk Halk Müziği
TDK	: Türk Dil Kurumu
TDVİA	: Türk Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedileri
THO	: Türk Halk Oyunları

BÖLÜM 1

1. GİRİŞ

Anadolu coğrafyasının kültür bileşenlerinden biri olan Türk Halk Müziği (THM) kaynağını halkın yaşantısından alarak usta - çırak ilişkisinden doğan sözlü kültür ile nesilden nesile aktararak Cumhuriyet dönemine kadar intikal etmiştir. Cumhuriyet dönemine kadar sürekli arka planda kalan THM, Cumhuriyet politikaları doğrultusunda ülkenin en acil geliştirilmesi düşünülen fikirler arasında yer almıştır. Bu bakımdan ülke genelinde yapılan derleme gezileri ile Anadolu’da binlerce halk türküsü derleme konusunda ve müzik alanında eğitim görmüş saygın kişiler tarafından kayıt altına alınmıştır. Bu derlemeler sayesinde Anadolu coğrafyasının her yöresinde kültürel kimlik pratiklerini yansıtan ezgiler günümüze kadar ulaşmıştır. Birbirine benzemeyen, özünde aynı duyguları anlatan, ancak uygulama kısımları farklı yöresel ezgiler oluşmuştur. Bu ezgiler müzik alanında araştırma yapan kurumlar için önemli bir malzeme sayılmakla beraber müzikolojinin araştırma konuları arasında yer almaktadır.

Araştırmada, İstanbul Konservatuarı Derleme Defterlerinde (İKDD) bulunan Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize ve Hasankale türküleri inceleme altına alınmıştır. Derleme defterlerinde yer alan ilgili yörelerin türküleri incelenerek ayrıntılı analizleri yapılmıştır. Sonra ki aşamada TRT THM derlemelerine ait notalar içerisinde mercek altına alınan Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize ve Hasankale türkülerinin benzerliklerinin karşılaştırılması yapılmıştır. Böylelikle İKDD incelenen türkülerin TRT THM repertuarında yer alan türkülerle ne gibi özelliklerde yakınlıkların olduğunun tespiti yapılmıştır.

1.1. Problem Cümlesi ve Alt Problemler

Araştırmanın ana problemi; “İstanbul Konservatuarı Derleme Defterlerinde Bulunan Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize ve Hasankale yörelerine ait 51 türkünün TRT THM Repertuarındaki Mevcut Notasyonlarının Karşılaştırması yapıldığında ne

gibi benzerlik ya da farklılıklar ortaya çıkacaktır? Şeklinde belirlenmiştir. Bu ana problemle birlikte karşılaştırmanın alt problemleri şöyle sıralanmıştır:

1. Repertuvarında var olan türkülerin isim yönünden benzerlikleri nelerdir?
2. Repertuvarında var olan türkülerin ilk sözler yönünden benzerlikleri nelerdir?
3. Repertuvarında var olan türkülerin ilk yöre yönünden benzerlikleri nelerdir?
4. Repertuvarında var olan türkülerin repertuvar numaraları var mıdır?
5. Repertuvarında var olan türkülerin derleme tarihleri var mıdır?
6. Repertuvarında var olan türkülerin kaynak kişi, derleyen, notaya alan bilgileri var mıdır?
7. Repertuvarında var olan türkülerin süreleri belirtilmiş midir?
8. Repertuvarında var olan türkülerin karar sesi, ses aralığı, donanım, usûl gibi bilgileri belirtilmiş midir?
9. Repertuvarında var olan türkülerin makamsal dizi benzerlikleri var mıdır?
10. Repertuvarında var olan türkülerin sözlerinde yöresel ağız özelliği gösteren kelimeler var mıdır?
11. Repertuvarında var olan türkülerin ilk motiflerinde benzerlikler var mıdır?
12. Repertuvarında var olan türkülerin tür yönünden benzerlikleri var mıdır?

1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmanın amacı; İstanbul Konservatuarı'nın 1920'lerin sonlarında yapılan Türk Halk müziği derleme seyahatlerinde derlenen Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize ve Hasankale yörelerine ait 51 türkünün, TRT THM repertuvarında bulunan Bayburt, Gümüşhane, Erzincan, Rize ve Hasankale türküleriyle; donanım, usûl, değiştirici işaretler, söz, melodik yapı ve tür bakımından karşılaştırmalı analizlerinin yapılarak, bu türkülerin zaman içerisindeki değişimleri, benzerlikleri ve farklılıklarını belirlemektir.

1.3. Varsayımlar ve Sınırlılıklar

Araştırmada İstanbul Konservatuvarı Derleme Defterleri ve TRT THM Repertuvarında yer alan Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize ve Hasankale türkülerinin incelemesinde belirlenen kriterlerin çalışmanın amacına uygun olduğu, Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize ve Hasankale yörelerine ait türkülerin her iki kaynakta da yer aldığı haliyle illerin yöresel kültür özelliklerini taşımaktadır.

Araştırma İstanbul Konservatuvarı Derleme defterlerinde Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize ve Hasankale yörelerine ait toplam 51 türkünün incelenmesi ve TRT THM Repertuvarında yer alan türküler arasından tespit edilerek karşılaştırma analizlerinin yapıldığı 20 türkü ile sınırlıdır.

1.4. Tanımlar

Müzik: Birtakım duygu ve düşünceleri belli kurallar çerçevesinde uyumlu seslerle anlatma sanatı, musiki "Müzik eğitimi." (TDK, 2019).

Türkü: Türk Edebiyatında, hece ölçüsüyle yazılmış ve halk ezgileriyle bestelenmiş manzume (TDK, 2019).

Repertuvar: Bir müzik topluluğunun veya sanatçının hazırlamış olduğu parçalar, repertuvar (TDK, 2019).

Makam: Klasik Türk müziğinde bir müzik parçası veya şarkının işleniş biçimi (TDK,2019).

Bezeme: Süsleme, süs, süsleyen şey (TDK, 2019).

BÖLÜM 2

2. KURAMSAL BİLGİLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Kuramsal Bilgiler

2.1.1. Müzik

Emnalar'a göre "Müzik, İnsanoğlunun varoluşuyla birlikte oluşmaya başlamıştır. İlk insanlar konuşmayı öğrenmeden önce bir takım ritmik hareket ve seslerle, haykırışlarla iletişim kurmaya başlamışlar, doğada duydukları bazı sesleri taklit ederek, taş ve demirleri birbirine vurarak müziğin temellerini atmışlardır"(1998:2). Bu doğrultuda müziğin, ilkel insanların yaşamında bir amaç doğrultusunda ortaya çıktığı ve günümüze varıncaya kadar da birçok boyutta değişiklikler geçirdiği görülmektedir.

Birbirine uyumlu seslerin bir araya gelerek, estetik bir düşünce içerisinde canlanması olarak tanımlanabilecek olan müzik; insana dair mutluluk ve üzüntü gibi birçok hissi soyutluğu sesler aracılığıyla vücuda getirebilmektedir.

Müziğin, algılama ve yorumlama noktasında farklılıkların ortaya çıkması, bireysellik yönünün ön plana çıkması olarak değerlendirilebilir. Bir konser anında; yüzlerce kişinin dinlemiş olduğu bir eserin sözlerindeki anlamsal vurgu aynı olabilir ancak, her bireyin tıpkı parmak izlerinin farklı olduğu gibi farklı kişilik ve hissetme şekillerine sahip olduğu düşünüldüğünde, bireylerin aynı şarkıyı duyduklarında her bireyin kendine ait anlamlandırma dünyasından farklı anlamlar yüklediklerini ve hissedişlerinin farklı yönde ve seviyede olabileceğini düşünmek pek te yanlış olmaz.

Kaplan'a göre (2013: 18); Ses, müzik ve konuşma, ortaya bir davranış koyar. Davranış ve konuşma, iletişimi güçlendirerek, ayrılmaz bir bütün olarak insanları bir duygu etrafında toplayabilir ya da ayırabilir. Bu özellikler düşünürlerin ilgisini müzik ve sosyal yapıya çekmiştir. Kaplan, müziğin hem sanat hem de bilim olarak kabul edilip buna göre bir değerlendirmeye tabi tutulması gerekliliğini ifade etmiştir.

2.1.2. Müzik Kültürü

Var olduğu andan itibaren insanoğlu, yaşamına süreklilik katmak için birçok kazanım elde etmiştir. Zamanla birlikte bir arada yaşama, avlanma ve kolektif hareket etme davranışı kazanan insanoğlu; öncelikle dış dünyaya karşı kendini güvenceye almış ve yaşam koşullarını geliştirme yolunda büyük aşamalar kat etmiştir. Bu kazanımlar coğrafi koşullara ve insanoğlunun yaşam pratiklerine göre farklı birçok bileşenden oluşmaktadır. İnsanların farklı nedenlerden ötürü kazandığı bir arada yaşama davranışı, paylaştıkları mekânın aynılığını ve hayatta kalma için gerekli diğer alışkanlıkların da bir arada sürdürülmesini gerektirmiştir. İnsanların bir arada yaşamla geçirdiği yüzyıllar benzer yaşam pratikleri edinmelerine yol açmıştır. Özellikle tarım toplumu olarak nitelendirilen dönemde insanlar toprağa bağlı bir yaşam sürdürmekte, topraktan gelen negatif veya pozitif verime bağlı olarak yaşamlarını şekillendirmekteydi. Söz gelimi doğu toplumlarının birçoğunda evlilik, düğün, nişan vb. yaşam pratikleri hasat döneminde yapılırdı. Bu ve benzeri sayısız örnek, insanın bir arada yaşamasına başlamakla oluşturduğu pratiklerin bir araya gelmesiyle her topluma ait homojen bir kültürün ve günümüzde de geleneksel olarak anılan birçok dinamiğin meydana gelmesine yol açmıştır. Kısacası kişinin yaşadığı coğrafya ve bu coğrafyaya ait özellikler; dili, giyimi, yemeği, müziği, örf ve adetleri gibi birçok bileşeni, bu bileşenler ise *kültürü* oluşturmaktadır.

Kültüre her coğrafyada farklı anlamlar yüklense de kültür özünde aynı anlamları taşımaktadır. Bu bakımından kültür olgusu, yeryüzünün her metrekaresinde farklı bir şekilde algılanmakta ve kişinin yaşantısına göre de şekil almaktadır. Kültürün alt bileşenlerinden olan müzik ise; kişinin kendini toplum önünde ifade etmesinin bir yolu olarak görülebilir. İnsanoğlunun yaşadığı sosyolojik olaylar, kişinin iç dünyasında duygulara dönüşmektedir. Bu soyutluk, sesler yardımıyla somutlaşarak dış dünyaya yansımaktadır. Kulağa hoş gelen bu ezgiler estetik yapı ile şekillenerek müzik kavramını oluşturmaktadır. Bu ezgiler icra edildiği coğrafyada yöresel renkleri de içine alarak bir aidiyetlik duygusu uyandırmaktadır. Bu aidiyetlik yöre müzik kültürünü oluşturmaktadır.

Bozkurt'a göre(1979); “çeşitli öğelerden oluşan kültür sistemi içinde müzik belirtildiği gibi sadece bir öğedir ve diğer kültür kurumları ile sıkı bir işbirliği

halindedir’’(Bozkurt’tan aktaran, Emnalar,1998: 628). İnsanoğlunun yaşam sürekliliğini oluşturan kültürel öğeler birbiri ile etkileşim halindedir. Müzik, bu kültürel öğelerden sadece bir tanesidir.

Ayten Kaplan’a göre (2013: 21); müzik bir olgu olarak, her toplumun ve her bireyin yaşamında vardır. Her kültürün müzik geleneğinin var olduğundan söz edebiliriz ama nasıl bir gelenek olduğunu sorgulamaya başladığımızda, seslerin düzenlenişinde ve içeriğinde farklılıklar ile karşılaşırız.

Anadolu coğrafyasında her yörede farklı müzik kültürü yapılarına rastlanmaktadır. Birbirine sınırları olan iki yörede bile müzik pratikleri farklı uygulansa da özünde aynı anlamlar içermektedir. Anadolu halkı, yaşadığı toprağa ve çevreye uyum sağlama noktasında önemli bir yol kat etmiştir. Kimi zaman zorunluluktan ortaya çıkan bir araya gelme kültürü ile önemli halk kültürü ürünleri oluşmuştur. Yöre insanının yaşantısından elde ettiği davranışlar, dini inançlar, günlük yaşamda karşılaştığı olaylar gibi birçok kazanım, halk kültürünü meydana getirmiştir. Ölen bir kimsenin arkasından yakılan ağıt, bazı din ritüellerinde söylenen ezgiler, bir bebeği uyutmak için söylenen ninniler, sevdasına karşılık veren ya da vermeyen birine söylenen sevda türküleri, iş hayatında karşılaşılan zorlukları anlatan türküler gibi birçok konudan oluşabilen müzik ürünleri, Anadolu coğrafyasında farklı şekillerde icra edilmektedir. Bu farklılıkların çevresel etmenler ve bireyin yaşantısı boyunca edindiği davranışlara yüklediği anlamlar olduğunu söylemek mümkündür.

2.1.3. Türk Müzik Kültürü Açısından Halk Türküleri

Bir ulusun sosyokültürel hayatının önemli ipuçları, halk edebiyatı ve ezgilerinde saklıdır. Ulusun yaşam şekli, örf ve âdetleri, yaşadığı coğrafyaya yönelik bilgileri, konuştuğu dili, giyim – kuşamı gibi ulusa ait kodlar, bir ulusu diğer uluslara nazaran farklı kılan önemli ipuçlarıdır. Bu bakımdan halkın kendi oluşturduğu ezgiler ve edebiyat ürünleri, ilgili ulusa ait kültürü yansımasıyla milli kültür açısından önemli bir konuma sahiptir. Halk şarkıları ya da halk türküleri, halkın gerçek yaşamından izler taşımaktadır.

“Türkiye’nin sözlü geleneğinde, bir ezgi ile söylenen şiirlerin her çeşidini ifade etmek için ‘Türkü’ terimi kullanılır. Türküler, insanoğlunun başından geçen olayları; bunların toplum içindeki iz ve yansımalarını; aşk, hasret, gurbet gibi insanlığın ortak duygularını mertlik ve kahramanlık

gibi milli hasletleri ve tarihi olayları işler. Türküler, bu olayları yaşayan veya böylesine duygular taşıyan kişiler tarafından yakılır” (Özarslan, 2016:115)

Türk kültürünün önemli ipuçlarının verildiği türküler, Türk tarihinin geçmişten bugüne kalan sözlü ve ezgili belgeler olarak geçmişe ışık tutmaktadır. Türküler, Anadolu'nun dertli topraklarında olgunlaşmış, mekâna uyum sağlamış, gerçekliği yüksek düzeyde halk ürünleridir. Bir türküyeye ait sözler incelendiğinde, gerek kullanılan kelimelerden gerekse de ezgi yapısından vücut bulduğu yöreden izler görülebilmektedir.

Gökçe'ye göre; “Türküler olağanüstü bir güce sahiptir. Ne eksik ne de fazla yönleri bulunmamaktadır. Yapaylığa kaçmayan mecaz söylemler ve anlatılmak istenen duygu ile yaşanmış olan olay arasında gizli bir yakınlık olduğu görülmektedir” (Vural, 2011:399). Bir halk türküsünün sözlerinde mecaz anlatım yoluyla birçok olaya dem vermektir. Yaşanmış hikâyelerin tanıklarının olduğu ve bu türküler yakıldığı dönemin özelliklerini yansıtmaktadır. Türküler, doğaçlama bir his ile ve herhangi bir kurgulamadan uzak oluşan halk ürünleridir.

2.1.4. Türk Halk Müziği

Türk Halk müziği “Kendine özgü çalgıları, çalış ve söyleyiş tavırları, türleri, biçimleri ve geniş dağarıyla ulusal nitelikleri bünyesinde taşıyan, halk biliminin diğer dallarıyla, iç içe oluşan, yöresel müziklerin birleşimiyle ortaya çıkan bir müzik çeşididir (Emnalar, 1998: 27).

Özarslan'a göre Türk Halk müziği “Kaynağında ait olduğu toplumun asırlar içinde oluşturduğu bir ruh ve duyuş tarzının dışı vurumu yatar” (2016: 111). Türk Halk müziği, halkın kendi yaşamını konu alan ve olup bitene karşı hissettiği duyguların zaman içinde anlam kazanmasıyla oluşmaktadır.

“Geleneksel müziğimiz olan Türk Halk müziği, halkın doğumdan ölüme kadar olan yaşam süresi içerisinde, yaşanan bazı olaylarla (aşk, ölüm, gurbet, savaş, ayrılık, cinayet, sevinç, acı vb.) ilgili olarak duygularını, düşüncelerini melodi ile doğaçlama olarak ifade etmesi sonucu oluşmuştur” (Eke, 2016: 37). Türk Halk müziğinin günümüze kadar ulaşmasında, hayatın içinde olan gerçek öğelerin sürekli zihinde yer edinerek söz ve ezgi ile anlatılması olarak düşünülebilir.

Emnalar, Türk Halk müziğinin beslendiği kaynaklar arasında türkü yakıcıları ve âşıkları göstermiştir. Bu iki grubun herhangi bir müzik eğitimlerinin olmadığını, kulakta kalan yarım ezgiler ve sözler tamamlanarak yeni türkülerin oluştuğundan bahsetmiştir.

“Aşk, sevda türküleri, oyun havaları, esnaf türküleri, zenaat havaları, sosyal olayları işleyenler, kahramanlık türküleri, serhat türküleri, çiftçilikle ilgili türküler; ekin, harman türküleri sohbet havaları, maniler, koşmalar, hoyratlar, düğün havaları, kına havaları, gelin güvey türküleri, yiğitlemeler, koçaklamalar, destanlar, öğütler, ağıtlar, övgüler, taşlamalar, beddular, ninniler, iş ve meslek türküleri, askerlik türküleri, seferberlik türküleri, güldürücü – satirik türküler, imece türküleri” (Emnalar,1998: 28).

Ülkemizin her köşesinde farklı çalgılar, ezgiler, yöresel ağızlar, ses dizileri olarak karşımıza çıkan benzeşik ve farklı özellikler, aitlik kavramının içini doldurarak halk müziğinin yöresel özelliklerini oluşturmaktadır. Türkiye coğrafi olarak yedi bölgeye ayrılmasına karşın her bölgenin kendi içerisinde kültür açısından da farklılıklar bulunmaktadır. Yöre sınırlarının müzik kültürünün şekillenmesinde önemli bir payı vardır. Genel itibariyle bir yörenin kuzeyi, güneyi, doğusu ve batısında farklı ezgiler ortaya çıkabilir. Ancak, Türk halk müziğinin birçok tanımında olduğu gibi halk türküleri Anadolu insanın ortak duygularının söz ve melodi ile anlatılması olarak ifade edilmektedir.

2.1.5. Türk Müziği Derleme Çalışmaları

Bir ulusun kültürel mirasının gelecek nesillere aktarılmasında derleme çalışmaları önemli bir yer teşkil etmektedir. Kendinden önceki atalarından kalan edebi sözlü ürünler, geleneksel ezgiler, örf-adetler gibi birçok kültürel objenin işin ehli kişileri tarafından kayıt altına alınmasıyla, bir ulusun atalarıyla olan duygusal bağın yüzyıllarca güçlü kalmasına neden olmuştur. Bu bakımdan, derleme çalışmaları ülkemizde Anadolu coğrafyasında gün yüzü görmemiş birçok eserin bir sonraki nesillere aktarılmasında önemli rol oynadığını söylemek gerekir.

Türk müziğinin geçmişteki sürekliliğini sağlayan usta-çırak ilişkisinin önemini kaybetmesi ve dünyada müzik alanında gelişen teknoloji ile ülkemizde derleme yapma zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Türkü yakıcıların ve âşıkların zamana karşı yenik

düşmesi, birçok ezginin yok olma endişesi ile derleme çalışmalarının ciddiyetini ortaya çıkarmıştır.

Türk müziğinde ilk derleme çalışmalarında istenilen verimin alınamaması; teknolojik alt yapının olmaması, uygulanan yöntemin yetersizliği ve nota eğitimi almış kişilerin yok denecek kadar az olması ile ilgilidir. Ancak, ülkemizde 1930'lu yıllardan sonra teknolojik gelişmelerin artması, müzik eğitimine verilen önem ve dünyada müzik alanında yapılan derleme çalışmalarının örnek alınmasıyla halk ezgileri aslına uygun şekilde notaya alınmaya başlanmıştır.

Yakın zamanda yüksek kalitede ses ve görüntü sağlayan donanımların üretilmesi, Türk müziğinde derleme çalışmalarına büyük bir kolaylık sağlamıştır. Bilgisayarların üretilmesiyle müzik alanında kullanılan nota yazım programları, geçmişte kullanılan nota kâğıtlarının yerini almış ve eserlerin elektronik ortama girmesi sağlanmıştır. Böylelikle derleme çalışmalarının arşive ve oradan da dinleyiciye ulaşması hızlanmıştır.

2.1.6. Cumhuriyet Dönemi Türk Müziği Derleme Çalışmaları

“Türkiye’de Cumhuriyetin ilanı ile birlikte her alanda olduğu gibi müzik politikalarında da yüzünü batıya dönen bir siyaset izlenmiştir. Dönemin müzik politikaları Cumhuriyetin ilk yıllarından başlayarak, Anadolu halk şarkılarının Batı müziği tekniğine göre yeniden düzenlenmesi ve çoksesli hale getirilmesi üzerine kurulmuştur” (Deniz & Göktaş, 2016: 322). Dönemin mevcut yönetimi ve aydın kişilerin fikirleri doğrultusunda oluşturulan müzik politikaları milli musikimizin Anadolu’daki ezgiler olduğu kanaatine varmıştır. “1923’te Atatürk’ün önderliğinde Cumhuriyetin ilan edilmesinden sonra, modernleşme düşüncesi devlet idaresini ve toplumu ilgilendiren her alanda da kendisini göstermiştir. Çünkü ekonomik ve siyasal bir modernleşmenin olabilmesi için kültürel alanda modernleşmenin yapılması ve toplumun da buna uyum sağlaması önemli bir ön koşul sağlanmıştır”(Deniz, 2016: 46).

“Türklere ait ulusal müzik yapılacak olan bir sentezle; halkın içinde bulunan millî ezgiler toplanarak ve Batı’nın müzik tekniği ile işlenerek elde edilecekti. Halk ezgileri ulusal müziğin hammaddesi olacaktır. Ancak, bu yolla Türk kültürüne dayalı millî müziğe kavuşabiliriz. Osmanlıdan miras kalan makamsal müzik, Türk’ün yüksek kültürüne ait değildir”(Deniz, 2016: 61).

Deniz'in bu sözleri doğrultusunda, Cumhuriyet döneminde halk müziğinin Anadolu coğrafyasında derlenerek ulusal bir kültür oluşumunun temeli atılacaktır. Derlenen bu ezgilerin Batı müziği armonizesiyle *muasır medeniyetler* seviyesine çıkılacağından bahsetmektedir. Osmanlı devletinden geriye kalan izlerin tamamen yok edilmesi ve ulusal müzik kültürü yaratma noktasında yönümüzün batıya dönük olması gerektiğini vurgulamıştır.

“İstanbul'da bilinen türküler 17.yüzyılda Leh asıllı tercüman ve müzisyen Ali Ufkî Bey tarafından nota ile kaydedilmiştir”(Kaya, 2019: 10). Türk müziği derleme çalışmalarının temeli Ali Ufkî döneminde atılmıştır.

“17.yüzyıldan sonra ise 19. yüzyılın ikinci yarısına kadar bir durgunluk görülmektedir. Türk müziği çevrelerinde kısıtlı kullanım alanları olan çeşitli nota yazım yöntemleri ile yalnızca bazı klasik Türk müziği eserlerinin notaları yazılmıştır. Hamparsum ve Avrupa notalarının yaygınlaştığı 19. yüzyılda ise geniş nota koleksiyonları oluşmuş ve bu koleksiyonların İstanbul'a ait halk müziği eserleri de girmiştir” (Kaya, 2019: 10).

Cumhuriyet dönemi derleme çalışmalarında yüksek bir verim alabilmek için yurtdışından müzikolog ve araştırmacılar davet edilmiştir. Bunlardan biri de Bela Bartok'dur. 1936'da verdiği konferanslar sayesinde derleme çalışmalarının daha planlı ve bilinçli yürütmesini sağlamıştır.

“Ulusal, ince duyguları, düşünceleri anlatan, yüksek deyişleri söyleyişleri toplamak, onları bir gün önce, genel son musiki kullarına göre işlemek gerekir. Ancak, bu güzeyde, Türk ulusal musikisi yükselebilir, evrensel musikide yerini alabilir. Kültür işleri Bakanlığının buna değerince özen vermesini, kamunun da bunda ona yardımcı olmasını dilerim. Mustafa Kemal Atatürk'ün 1 Kasım 1934 günü TBMM'nin dördüncü devre içtimasının açılış nutkunda söylediği bu sözler, halk müziği derlemelerinin devlet tarafından yeniden ele alınması sağlandı. Bu bağlamda, 1936 yılında, Macar besteci ve müzikolog Bela Bartok, Türk müzik insanlarına örnek bir derleme çalışması göstermek ve konferanslar vermek üzere Ankara Halkevi tarafından davet edildi” (Kaya, 2019: 11).

Cumhuriyet döneminde Darûl-Elhan (İstanbul Devlet Konservatuarı) , Ankara Devlet Konservatuarı, Milli Folklor Enstitüsü, Halk Kültürünü Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü, 1961 yılında ilk derleme çalışmalarını yapan TRT gibi birçok kurum derleme çalışmalarına büyük katkılar vermiştir. Ayrıca, gelişen teknoloji, değişen nesil ve değişen kültür ile 21. yüzyılda Anadolu'da birçok halk ezgileri ortaya

çıkıştır. Bunun ile ilgili 2019 yılının son çeyreğinde halk ezgilerinin derleme çalışmaları TRT Kurumu tarafından yeniden başlamıştır.

2.1.7. Türk Halk Müziği Derlemeleri

Halk türkülerinin derlenerek bir araya getirilmesinde birçok kurum katkıda bulunmuştur. Bu kurumlar Türk müzik tarihine yön veren ve bugün sahip olduğumuz birçok kültürel müzik değeri taşıyan halk ezgilerinin günümüze ulaşmasında önemli rol oynamıştır.

Osmanlı devletinin yıkılışına, Cumhuriyetin ise kuruluşuna tanık olan kurumlardan biri olan Darû'l-Elhân derleme çalışmalarına büyük katkılarda bulunmuştur. Türk müzik tarihinde önemli bir mihenk taşı olan bu kurum daha sonra İstanbul Belediye Konservatuarı adıyla müzik eğitimi vermeye devam etmiştir.

“Osmanlı devletinde kurulan ilk resmi müzik okulu olması dolayısıyla Darûl- Elhân, kurulduğu dönemde, dünya müzik kültürünün Türk müzik kültürü ile aynı ortamda evrensel bir anlayış içerisinde sistematik ve kurumsal bir yapıda pedagojik eğitim ilkelerine uygun bir anlayış içerisinde müzik eğitiminin verildiği kurum olması bakımından kendisinden önceki kurumlardan ayrılır” (Kolukırık, 2014: 484-485).

Deniz'e göre; “Türk halk müziği derleme çalışmalarının yapılması gerektiğini söyleyen ilk Türk Müzikolog Rauf Yektâ Bey'dir. Rauf Yektâ Bey'in Türk halk müziğinden bahsettiği ilk makalesi 6 Nisan 1898 tarihinde İkdâm'da yayınlanan ‘Osmanlı Mûsikîsi Hakkında Birkaç Söz’ başlıklı yazısı” (Deniz, 2019: 26). Ayrıca, Deniz (2019), Rauf Yektâ Bey'in Osmanlı müziğinin gözden düşme sebeplerini ve yeniden inşası hakkında bir çaba içerisinde bulunduğunu dile getirmiştir. Deniz, Rauf Yektâ Bey'in 1898 yılında yazmış olduğu makaleye atıfta bulunarak Anadolu coğrafyasında Türk halk müziği derleme çalışmalarına nasıl zemin hazırladığını vurgulamıştır. “ Anadolu'da özellikle de Urfa, Musul ve Erzurum taraflarında insanı etkileyen ve çok güzel eserlerin olduğunu burada tıpkı Fransızların ‘chant populaire’(halk şarkısı) dedikleri parçalar gibi Türk halk ezgilerinin bulunduğunu söyler. Bu eserlerin notaya alınarak toplanması ve yayınlanması gerektiğini belirtir. Aynı zamanda asıl millî Türk müziğinin bu halk şarkıları olduğunu vurgular” (Deniz, 2019: 26).

Cumhuriyet'in ilan edilmesine yakın tarihte Türk Halk müziği alanında yapılan ilk çalışmalar hakkında Altınay kitabında şu şekilde anlatmıştır;

“Türk Halk müziği ürünlerinin derlenmesi konusunda ilk somut çalışmalar 1920'li yıllardan itibaren gerçekleştirilmeye başlanmıştır. Bu tarihte Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde bir Hars (Kültür) Dairesi kurularak halk müziği alanında gerek sözlü gerekse saz eserlerinin derlenmesi amacıyla Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde görev yapan köy öğretmenleri, köy muhtarları, sağlık görevlileri, müzik öğretmenleri, vb. gibi ilgililere anketler gönderildi. Yörelere müzik gelenekleri, mahalli icracıları, çalgılar ve yörelere özgü orjinal halk ezgilerinin tespit edilmesini amaçlayan bu anketler 1922 yılında yayımlandı” (Altınay, 2004: 79).

“Darû'l- Elhan bünyesinde, 1923'ten itibaren Musa Süreyya Bey ve Yusuf Ziya Demircioğlu'nun da gayretleriyle, Anadolu'nun her iline gönderilen anket fişlerinin sonuçları ancak 1926 yılında alınmaya başlar” (Deniz, 2019: 51). Ayrıca, İstanbul Konservatuarı (Dârü'l- Elhân) tarafından 1926 – 1929 yıllarında Anadolu'nun çeşitli bölgelerine dört derleme gezisi düzenlenmiştir. “Dârü'l Elhân'ın ikinci Türk halk müziği derleme seyahatinin bazı kaynaklarda 16 Temmuz 1927 yılında başladığı yazmaktadır. Fakat dönemin gazeteleri incelendiğinde bu tarihin 16 Ağustos 1926 olduğu görülmektedir” (Deniz, 2019: 65).

“Halk müziğini tespit alanında bir başka önemli girişim de *Hars (Kültür) Müdürlüğü* tarafından 1925 yılında Seyfettin ve Sezai Asaf kardeşlerin Batı Anadolu'ya müzik derlemeleri için gönderilmeleri suretiyle yapıldı” (Altınay, 2004: 83).

Araştırma konumuzun temelini oluşturan dördüncü gezi de ise Cumhuriyet döneminin müzik politikalarına fikirleri ile katkı veren ancak ismi arka planda kalan müzikolog Mahmut Ragıp Gazimihâl'de katılmıştır. “15 Ağustos 1929 yılında yapılan dördüncü gezide Trabzon, Rize, Gümüşhane, Bayburt, Erzincan, Giresun, Sinop, illerine gidilmiştir. Katılanlar, Yusuf Ziya Demircioğlu, Mahmut Ragıp Gazimihâl, Remzi Bey, Ferruh Arsunar katılmıştır” (Altınay, 2004: 92)

2.1.8. Bayburt Yöresi Genel Bilgiler

Bayburt, Doğu Karadeniz bölgesinin güneyi ve Doğu Anadolu'nun kuzey bölümünde yer alan, *Doğu Anadolu*'yu Karadeniz'e bağlayan Erzurum-Trabzon İpek yolu üzerinde, Çoruh nehrinin daha çok güney kesimine kurulmuş bir Anadolu şehridir. Bayburt; Erzurum, Erzincan, Gümüşhane, Trabzon ve Rize illerine komşu olmakla

beraber, bu yörelerin kültürel mozağının vücut bulduğu merkezi bir konuma sahip, tarihî bir yerleşim alanıdır. Denizden yüksekliği *1550 m*, *yüzölçümü* ise *3652 km²'dir*. Bayburt'un, Aydıntepe ve Demirözü olmak üzere iki ilçesi bulunmaktadır. Yapılan son nüfus sayımına göre ilin *nüfusu* 82.274'tir

Bayburt şehrinin tam olarak ne zaman kurulduğu bilinmese de eldeki mevcut kaynaklarda, tarihi *M.Ö 3000 yıllına* kadar dayandığı bilinmektedir. Bayburt ismi,

V. yüzyıl Ermeni tarihçilerinden Khren' li Moes' in eserinde 'Bayberd' olarak geçer. Ermenice' de ' Berd' sözü yüksek kale anlamında kullanılır. Doğu Roma İmparatorluğu zamanında 'Baiberdon' olarak anılan Bayburt, daha sonraki Bizans kaynaklarında 'Payper, Baberd ve Paybert' şeklinde geçer. İtalyan kaynaklarında ise ilin adı 'Papertum' olarak verilmiştir. XIII. yüzyılın sonlarında bu bölgeden geçen ünlü seyyah Marco Polo' nun seyahatnamesi' nde yöre' nin adı 'Paipurth' ve 'Baiburt' şeklinde yazılmıştır. XIII. ve XV. yüzyıl Arap kaynaklarında şehrin adı 'Babirt' olarak geçer. Şehir Akkoyunlu devrinde 'Baybird veya Papirt', Selçuklular zamanında 'Baybird' kelimesi ile isimlendirilmiştir. Eldeki son metinlerde eski isimleri ile birlikte şehir son şekli olan 'Bayburt' ismini almıştır (Şaşı, 1993:1).

Ayrıca, ünlü Türk seyyah Evliya Çelebi XVII. yüzyılda Bayburt'a bir ziyaret gerçekleştirmiştir. *Bayburt yöresinin* XVII. yüzyıldaki nüfusu ve şehrin konumu ile ilgili bilgi vermiştir.

Eski bir uygarlık olan *Haldiler*'de Bayburt yöresinde yaşamlarını sürdürmüşler ve yörenin kültürel katmanlarında izlerini bırakmışlardır. Şehir daha sonra Roma imparatorluğu himayesine girmiştir. Ancak, Roma imparatorluğu Doğu ve Batı olarak ikiye ayrıldıktan sonra, şehrin sınırları doğu bölümde yer alması nedeniyle doğu Roma(Bizans) imparatorluğu hâkimiyetine girmiştir. Bu dönemde Bayburt; yedi piskoposluktan oluşan *Haldi eyaleti*'nin bir halkasıdır. Daha sonra bir dönem Arapların yönettiği şehir çok kültürlü ve farklı dinlerin bir arada yaşaması gibi büyük bir kültür potansiyeline sahip olduğu düşüncesini akla getirmektedir.

Bayburt,1071'de Malazgirt Savaşı'nın kazanılmasının ardından Anadolu'ya yerleşen Türklerin ilk yerleşim yerlerinden biri olarak bilinmektedir. Kronolojik olarak; Selçuklular, Saltukoğulları, Danişmentliler, İlhanlılar, Celayirler, Eratnaoğulları, Akkoyunlular ve son olarakta Osmanlı devletinin himayesi altına girmiştir. Çok sayıda kültürün ve devletin bu yörede varlığını sürdürmüş olması (pek çoğunun günümüzde

izleri silinmiş olsa da) Bayburt'un kendine has kültürel kimliğinin oluşmasına katkı sağlamıştır.

Bayburt, Erzurum ile birlikte "Süleyman Şahın kardeşi Erzurumlu Melik Muğisüddin Tuğrul Şah ve oğlu Cihan Şah (1202-1230) döneminde Anadolu Selçuklu Devleti'nin merkezi olan Konya'ya bağlandı"(TDVİ Ansiklopedisi, 1998:226, 5.cilt).

İlhanlılar döneminde işlek bir ticaret hacmine sahip *Tebriz-Trabzon* yolunun buradan geçmesi, bölgenin büyük bir kültürel geçiş noktası olduğunu varsaymaktadır. *İlhanlılar* döneminde Yakutiye ve Mahmudiye medresesinin inşası ile Mevlevilik tarikatı, ticaretin gelişmiş olmasından dolayı da Ahilik teşkilatının yayılması etkili olmuştur.

Osmanlı'da bir sancak vilayeti olan Bayburt; İran'a giden yolun üzerinde bulunması, bölgeyi o dönemdeki toplum için cazip ve ilgi çekici bir merkez konumuna ulaştırmıştır. Osmanlıca 'da övünülecek yurt anlamına gelen *Dârülcelâl* şehrin ticaret ve kültür zenginliğinin ileri safhalarda olduğunu bir kanıttır. Şehir Osmanlı döneminde kültürel gelişimini artırmış ve İlhanlılar döneminde kurulmuş medreseler sayesinde önemli değerler yetiştirmiştir. Buna örnek olarak İlhanlılar döneminde yetişen Bayburtlu Ahi Memed ve Ekmeleddin el-Bâbertî o dönemin önemli din adamlarıdır. Ayrıca, Ermeni kültürü ve Hıristianlığın bu topraklarda yaşaması bölgede inanç ve kültürel çeşitliliğin olduğunu göstermektedir. 1631 yılından Cumhuriyet dönemine kadar Erzurum'a bağlanan Bayburt, Cumhuriyet döneminde ise Gümüşhane'ye bağlanmıştır.

Bayburt yöresinde, Karadeniz'in iklimsel koşulları pek görülmemektedir. Bayburt Doğu Anadolu bölgesi sınırına komşu bir ildir. Daha çok geçiş iklimi belirtileri görülmektedir. Bayburt yöresinde yaz aylarında sıcak ve kurak, kış aylarında ise soğuk ve yağışlıdır. Yeryüzü şekilleri olarak vadilerin çokluğu ve yüksekliğin hem Karadeniz'e hem de Doğu Anadolu'ya göre daha az olması, bu yörede doğal bir mikro klima¹ oluşumuna neden olmuştur.

Bayburt ilinin ekonomik dinamiğini oluşturan bileşenler; hayvancılık, tarım, arıcılık, kış ve yaz sporları, gezi turizmi ve yılın farklı zamanlarında yapılan

---

¹ Mikroklima: Belirli bir küçük habitat ya da alandaki farklı iklim türlerine mikroklima iklim denir. <https://www.sorhocam.com/nedir.asp?sid=1729&mikroklima/>

şenliklerdir. Özellikle Türklerin en önemli atası olarak bilinen Dede Korkut' un bu bölge ile anılması, Türk dünyasında Bayburt yöresine ayrı bir önem yüklemektedir.

Yörenin vadiler bakımından zengin olması, su sporu olarak bilinen Rafting'in gelişmesine neden olmuş ve günümüz Bayburt ekonomisine önemli bir katkı sağlamıştır.

Bayburt; Türk dünyası'nın en önemli halk ozanlarından Dede Korkut hikâyelerinin geçtiği mekân olarak anılmaktadır. Bayburtlu Hicranî, Bayburtlu Celalî, Bayburtlu Zihnî, İrşadî Baba (Ağlar Baba) gibi değerli halk ozanları Bayburt yöresinde yaşamıştır. Dede Korkut hikâyeleriyle çokça ismi geçen Bamsı Beyrek ve Peygamber efendimizin sancaktarı İstanbul'un fetih kumandanı Abdulvahap Gazi² nin türbesinin Bayburt ilinde yer alması şehire manevi bir anlam katmaktadır.

2.1.8.1 Bayburt Yöresinde Müzik Kültürü

Kültür; bireyin veya toplumun içsel, eylemsel, yaşam tarzı, örf-âdet benzeri yaşantılardan elde ettiği birçok kazanımın ortak ürünüdür. Müzik ise; birbirine uyumlu seslerin bir araya gelerek, estetik bir düşünce içerisinde canlanmasıdır. İnsanın tabiatında var olan sevinmek, üzölmek, gülmek, ağlamak gibi vs. birçok his seslere dönüşmektedir. Bu bakımdan insanı insan yapan tüm bu öğeler kültürü oluşturuyorsa, o halde müzik kültürün oluşumuna katkı yapmıştır. Bozkurt'a göre(1979); “çeşitli öğelerden oluşan kültür sistemi içinde müzik belirtildiği gibi sadece bir öğedir ve diğer kültür kurumları ile sıkı bir işbirliği halindedir”(Bozkurt'tan aktaran, (Emnalar,1998: 628). İnsanoğlu'nun yaşam sürekliliğini oluşturan kültürel öğeler birbiri ile etkileşim halindedir. Müzik, bu kültürel öğelerden sadece bir tanesidir.

Ayten Kaplan'a göre (2013: 21); müzik bir olgu olarak, her toplumun ve her bireyin yaşamında vardır. Her kültürün müzik geleneğinin var olduğundan söz edebiliriz ama nasıl bir gelenek olduğunu sorgulamaya başladığımızda, seslerin düzenlenişinde ve içeriğinde farklılıklarla karşılaşırız.

Anadolu coğrafyasında birbirine sınırları olan iki yörenin müzik kültürü özünde aynı ama uygulama kısmında birbirinden ayrılmaktadır. Bu durum yaşamsal

---

² Peygamber Efendimiz Hazreti Muhammed'in (sav) sancaktarı.

<https://bayburt.ktb.gov.tr/TR-92771/kimlerle-unlu.html>

farklılıkların bir sonucudur. Bayburt yöresinde, şehir merkezinde ve kırsal alanda icra edilen eserlerde kullanılan çalgılar bu farklılığın sonuçlarından biridir. “Şehir merkezindeki düğünlerde, kapalı yerlerde, kadınlar arasında ince çalgı diye tabir edilen keman, ut, cümbüş, klarnet ve def gibi çalgılarda oyun oynanmaktadır” (Şaşı, 1993: 44). Ayrıca, buna ilave olarak davul, zurna ve bağlama gibi çalgılar, Bayburt yöresi türküleri ve oyun havalarında kullanılmaktadır.

Bayburt ve Erzincan birbirine sınır iki komşu ildir. Bayburt ve Erzincan şehir merkezinin müzik kültürlerinde ince sazların kullanım alanlarının benzerlikler taşıması, müzik kültürü paylaşımının birbirinden etkilendiğini göstermektedir.

Bayburt yöresinin örf ve adetlerinin kaybolmadan geleceğe intikal etmesi, şehirde mahalle odaları, köylerde ise köy odaları sayesinde olmuştur³. Bu odalar, Bayburt’un müzik kültürünün şekillendiği ve sürekliliğin sağlandığı mekânlardır. Sıra odaları, halkın boş zamanlarını, toplantılarını, eğlencelerini, kız isteme törenlerinden sonra kahve içme törenlerini yaptığı kültürel mekânlar olarak hizmet vermektedir. Ayrıca halk müziğinin buralarda hayat bulduğu, yöre müziğinin temel yapı kaynağını oluşturan âşık, ozan ve bestecilerin; mâni, koşma, türkü, şiir ve atışma türlerinin nasıl ve hangi çevrelerde oluştuğuna dair bilgiler vermektedir.

Türk dünyasının en önemli ozanlarından Dede Korkut Bayburt yöresi ile anılmaktadır. Bu durum Orta Asya Türk kültürü ve halk müziği motiflerinin yöre müziğini etkilediğini göstermektedir. Nitekim eski bir Türk geleneği olan saz çalma ve söyleme geleneği izinin buralardaki ozanlarda görülmesi bir tesadüf değildir. Ayrıca, Bayburt; Anadolu Selçuklular döneminde Konya vilayetine bağlanmıştır. Anadolu Selçuklular döneminde Mevlevilik inancının yaygınlaşması, Bayburt yöresinde tasavvuf müziğinin gelişmesinde etkili olmuştur. Bu yörede yetişmiş ve tasavvuf şiirleri ile bilinen Bayburtlu Hicranî, koşma türünde eserler veren Bayburtlu Celalî, Bayburtlu İrşadî Baba bölgenin müzik kültürüne katkı vermiş önemli halk ozanlarıdır. Ayrıca, bir kalem şairi olan ve halk edebiyatına şiirleri ile katkı sunan Bayburtlu Zihnî bu yörede yaşamıştır.

---

³ <http://www.bayburt.gov.tr/bayburt-gelenekleri>. Erişim Tarihi: 01.09.2019

Türk halk müziğinin önemli mey ustası Binali Selman, Remzi Cavıldak, Mustafa Ahıskalı, Zakir Peksert gibi müzisyen ve besteciler, Bayburt yöresine ait TRT halk müziği arşivinin oluşmasına katkı vermişlerdir.

Bayburt yöresine ait TRT repertuvarına kayıtlı 45 türkü ve oyun havası bulunmaktadır. Ayrıca, TRT halk müziği dairesi arşivinde 2079 repertuvar numarası ile kayıtlı 'Bir sandığım vardır sırmadan telden'adlı türkünün yöre olarak Erzurum-Bayburt, 2604 repertuvar numarası ile kayıtlı 'Mendilinde kar getir'adlı türkü ise Bayburt-Gümüşhane ortak olarak arşivde bulunmaktadır. Bu durum yörelerin müzik kültürünün iç içe olduğu, birbirinden beslendiği ve ortak kültür paylaşımının sonucunda kültürel müzik ürünlerinin oluştuğunu göstermektedir.

Bayburt halk oyunları; Erzincan, Erzurum, Gümüşhane illerinde oynan halk oyunları ile benzerlikler göstermektedir. Erzurum başta olmak üzere; Erzincan ve Gümüşhane'de oynan bar oyununun bir benzeri Bayburt yöresinde de oynanmaktadır.

2.1.9 Erzincan Yöresi Genel Bilgiler

Erzincan; Doğu Anadolu'nun kuzeybatı yönünde, Fırat nehrinin yukarı havzası bölümünde yer alan Erzincan Ovasının verimli toprakları üzerinde kurulmuştur. Erzincan; kuzeyinde Gümüşhane, Bayburt ve Giresun, doğusunda Erzurum, güneyinde Bingöl, Tunceli ve batısında Sivas'a komşu bir ildir. Erzincan'ın yüzölçümü 11.815 km², denize olan yükseltisi ise 1185 metredir. Nüfusu 2018 itibariyle 236. 034'tür. Erzincan'ın Çayırılı, İliç, Kemah, Kemaliye, Otlukbeli, Refahiye, Tercan ve Üzümlü ilçeleri bulunmaktadır. Erzincan nüfusunun büyük kısmı şehir merkezinde yaşamaktadır. Şehir merkezi dışında, ilçeler bazında en kalabalık nüfus Tercan ilçesindedir.

Erzincan adının, Strabon'un ilkçağ'da bu bölgede bulunduğunu belirttiği Eriza şehrinden geldiği söylenir; yine bu bölgeden bahseden Grek kaynaklarında Aziris adıyla gösterilen şehrin de Erzincan olması mümkündür. Şehrin adı Ermeni kaynaklarında Erez, Erzng ve Erznga; Bizans kaynaklarında Aringam (Arıngan), Arsingan, Erzingan; Arap kaynaklarında ise Erzencân şeklinde geçer. Türk fetihlerinden sonra şehrin adı önce Erzingan, Ezirgân olarak söylenmiş, ardından da bugünkü şeklini almıştır (TDVİA, 1995: 318,11.cilt).

Erzincan şehrinin tam olarak hangi tarihte kurulduğu ile ilgili kesin bilgi bulunmamaktadır. Ancak, kazı bilimi araştırmacıları şehir yerleşiminin olduğu bölgede yaptıkları incelemeler sonucunda bazı bulgulara ulaşmışlardır. Bu bulgular, Erzincan

şehrinde ilk yerleşmelerin milattan önce üç bin yılına kadar uzandığını işaret etmektedir. M.Ö. iki bin yılında yaşamış olduğu düşünülen Hurri-Mitanni devleti Erzincan ilinin sınırları içerisinde kurulmuş ve araştırmacılar tarafından kayıp bir kavim olarak nitelendirilmektedir. Bu devlet hakkında net bir bilgi bulunmamaktadır. Ancak, konuştukları dil, Kafkas dil ailesi grubuna dâhil edilmektedir. Bu durum; Orta Asya kökenli bir Türk devleti düşüncesini zihinde uyandırmaktadır⁴.

Erzincan; ilk çağlardan beri sürekli bir siyasi otorite kurmak isteyen uygarlıkların, imparatorlukların ve devletlerin savaşlarına tanık olmuş tarihi ve önemli bir şehirdir. Hititler, Urartular, İskitler, Medler ve Persler tarafından yönetilmiştir. Bu bakımdan kültürel zemininde çok kültürlü bir yapı barındırmaktadır. Ancak günümüzde bu medeniyetlerin izleri pek bulunmamaktadır. Erzincan, “Milâttan önce 334 yılında ise İskender İmparatorluğu’na dâhil oldu ve bunun ardından yaklaşık iki asır boyunca Helenistik krallıklar, Partlar, Romalılar, Pontuslular ve Ermeniler arasındaki mücadelelerde kilit noktasını teşkil etti” (TDVİA, 1995: 318,11.cilt).Erzincan şehri bir dönem Roma ve Part imparatorlukları hâkimiyetine girmiştir. Farklı din ve kültüre mensup halklar arasında yapılan savaşlarda mücadelelerinde önemli bir coğrafyada bulunması, Erzincan şehrinin önemini daha da artırmaktadır. Şehir, İslam devletlerinin siyasi otorite kurma mücadelelerine sahne olmuş ve 638 yılında Hz. Ömer önderliğinde islam orduları tarafından saldırılara maruz kalmıştır. Ayrıca, Erzincan şehri üzerinde hâkimiyet sağlamak için Bizans-Arap, Ermeni-Gürcü ve Türkler arasında savaşlar yapılmıştır.

1071 Malazgirt Savaşının kazanılmasından sonra, Türklerin yerleştikleri coğrafyalar arasında bulunan Erzincan, kronolojik olarak; Mengücekler, Akkoyunlular, Karakoyunlular, Anadolu Selçuklular, İlhanlılar, Moğollar, Safevi ve Osmanlı gibi Türk devletlerinin yönetimine girmiştir. Türk siyasi tarihi için önem arz eden Yassıçemen ve Köseadağ savaşları Erzincan şehrine yakın bir coğrafyada yapılmıştır.

Mengüceklerin başkenti olan Erzincan, dönemin Mengücek hükümdarı Behram Şah ile büyük bir gelişme sağlamıştır. Özellikle mimari alanında gelişim gösteren Erzincan, siyasi ve ekonomik alanda önemli bir konuma ulaşmıştır. Mimari açıdan önemli kültürel mekânların inşa edilmesi, ilim alanında ve kültürel alanlarda önemli

---

⁴https://auzefalmsstorage.blob.core.windows.net/auzefcontent/18_19/anadolu_ve_mezopatamya_tarihi/8/index.html

eserlerin meydana gelmesini sağlamıştır. Medreseler, Dârüşşifalar, Kümbetler, Türbeler, dönemin önemli mimari yapılarıdır. Ayrıca, Mengüceklerin bu dönemde para basması, siyasi ve ekonomik alanlarda güçlü bir konumda olduğunu göstermektedir. Mengücek hükümdarları dönemin bilim adamlarına ve sanatçılara hoşgörülü bir yaklaşım göstermişlerdir. Böylelikle bilim ve sanat şehrin kültürel anlamda gelişmesine katkı sağlamıştır. Dönemin hükümdarı Behram Şah XII. yüzyılda yaşamış ünlü Türk şair ve filozof Genceli Nizami'yi, Erzincan'a davet etmiştir. Genceli Nizami '*Mahzen-ül Esra*' adlı mesnevi eserini Behram Şah'a adanmıştır. Ayrıca Mengücekler döneminde Siraceddin Ahmet, Edebiyat ve Tasavvuf alanlarında ün kazanmasına rağmen, musiki alanında da ün yapmıştır. Peşrev ve gazel türünde eserler bestelemiştir. Dönemin Erzincanlı müzisyenleri musiki alanındaki başarılarından dolayı diğer ülkelerden davet almışlardır.⁵

Erzincan bir dönem Selçuklular'ın da hâkimiyetine girmiştir. Mengücekler dönemindeki ilmi ve kültürel gelişmeler, Selçuklular döneminde önemli edebiyat, tıp ve devlet yöneticilerinin yetişmesine katkı sağlamıştır. Selçuklular döneminde Erzincanlı doktorlar Konya'ya çağırılarak dönemin hükümdarlarını tedavi etmişlerdir. Erzincan'ın Selçukluların hâkimiyetinde olması, Mevlevilik fikrinin yayılmasına zemin hazırlamıştır.

İlhanlılar döneminde işlek bir ticaret ağına sahip olan Erzincan, İlhanlı devletine vergi veren on bir Anadolu şehri arasında ikinci sırada yer almıştır. Konya dışında, Anadolu'da bulunan dört Mevlevi tekkesinden biri bu bölgede inşa edilmiştir. Anadolu'da önemli görülen Mevlevi tekkelerinden birinin Erzincan' da bulunması, şehir' i önemli kültür merkezlerinden biri yapmıştır. Erzincan'da Tasavvuf müziği Mevlevi tekkelerinde icra edilmiş ve önemli din adamlarının yetiştiği bir merkez olmuştur.

XV. yüzyılda Safevilerin Erzincan'ı yönetmeleri bu bölgede bir Alevi-Bektaş-ı inancının yayılmasına zemin hazırladığı düşünülebilir. Safevi devleti hükümdarlarından Şah İsmail'in, Anadolu'daki Türkmenleri etrafında toplamasıyla bu fikir zemine yerleşmiştir. XV. yüzyılın sonunda da Hacı Bektaş-ı Veli' nin önderliğinde Anadolu'da bu düşüncenin yayılması iki durum arasında bir bağlantı kurulmasına olanak

---

⁵ <http://mimoza.marmara.edu.tr/~avni/ERZiNCAN/tmengucekveselcuklu.htm>

vermektedir. Nitekim Anadolu'da Alevi-Bektaş-ı inancının doğuşu XV. yüzyılın sonuna denk gelmektedir. Ayrıca, Safevi devleti hükümdarlarından Şah İsmail edebiyat ile ilgilenen ve şiirlerinde Hatayî mahlasını kullanan önemli bir şairdir.

Erzincan, Osmanlı devletinin yönetimine girdiği döneme kadar, farklı kültür ve dine sahip birçok devletin hâkimiyetine girmiştir. Sürekli yönetim anlamında el değiştiren şehir, çoklu kültür yapısı ile dikkat çekmektedir. Lâkin, Osmanlı devleti döneminde daha sakin bir hayat yaşamıştır. Osmanlı devletinin Doğu Anadolu'daki vilayetleri kontrol etmek için yolladıkları orduların konaklama yeri olarak değerlendirilen Erzincan, XIX. yüzyılda Rus saldırılarını ve Ermeni ayaklanmalarını önlemek için askeri harekât *üssü* olarak kullanılmıştır.

Erzincan'ın ekonomisi; tarım ürünleri, hayvancılık, arıcılık, geçmişi XIII. yüzyıla kadar dayanan kumaş dokumacılığı ve bakırcılık gibi farklı ekonomik bileşenlere dayanmaktadır. Özellikle XIII. yüzyılda kumaş dokumacılığı çok gelişmiş ve her yıl İlhanlı devleti için büyük miktarda kumaş üretimi yapılmıştır. Ayrıca, İlhanlılar döneminde, Avrupalı bazı devletler ile antlaşmalar yapılmış ve şehre gelen yabancı tüccarlar için bir manastır inşa edilmiştir. Bu durum, Erzincan şehrinin geçmişte sürekli saldırılara maruz kaldığını göstermektedir. Ortaçağ döneminde Anadolu'da vergi veren on bir şehir arasında ikinci sırada yer alması bölgeye farklı din ve kültürlere sahip insanların yaşamasına zemin hazırlamıştır. Bununla beraber kültürel çeşitliliğin de üst safhalarda olduğu anlaşılmaktadır. Üzüm bağlarının çokluğu, ekonomik anlamda önemli bir geçim kaynağı haline gelmiştir. Bundan dolayı şehirde bir meyhane kültürü oluşmuştur. Bu mekânlarda yapılan eğlenceler kültürel değişimlerin ve alışverişlerin yoğun olarak yaşanmasına neden olmuştur.

Erzincan, Anadolu'da büyük depremlerin meydana geldiği, yıkıcı fay hatları üzerinde yer almaktadır. Geçmişten günümüze bu şehirde yaşamış binlerce insan, bölgede olan depremler yüzünden hayatını kaybetmiştir. Kültürel değeri yüksek ve Erzincan şehrinin geçmişine ışık tutacak yapılar bu depremler yüzünden yok olup gitmiştir. Depremlere bağlı ölümlerin çok fazla olması bu bölgede yaşayan insanların acılarını hafifletmek için söyledikleri ağıtların oluşmasına sebebiyet vermiştir. Ölünün arkasından bir ezgi ile üzüntüyü ifade etme biçimi, Orta Asya Türk geleneklerinin önemli kültürel öğelerinden biridir.

Cumhuriyet kurulmadan önce burada yaşayan azınlıkların, Cumhuriyet'in kurulmasından sonra bu bölgeyi terk etmeleri kültürel boşlukların oluşmasına neden olmuştur. Azınlıkların yaşadığı dönemde el sanatları, Erzincan şehri için önemli bir ticaret kapısıydı. Bu boşlukların doldurulamaması ekonomik anlamda sıkıntılara yol açmıştır. Ekonomik nedenlerden dolayı sürekli göç veren Erzincan, sosyokültürel anlamda değişimler yaşamıştır. Erzincan yöresi için önem arz eden kültürel öğeler bu durumdan olumsuz olarak etkilendiği varsayılabılır.

İklim bakımından, Doğu Anadolu ve İç Anadolu bölgelerinin karışımı bir özellik göstermektedir. Karasal iklimin hâkim olduğu yörede kışlar soğuk ve yağışlı, yaz ayları ise sıcak ve kurak geçmektedir.

Erzincan yöresi âşıklık geleneği ve yörenin halk edebiyatının oluşmasına katkı veren birçok ozanı bünyesinde barındırmış önemli bir kültür şehridir. Şemsi Hayal, Salih Baba, Âşık Davut Sulari, Kemahlı Tabir, Âşık Beyhani, Âşık Müslüm Akbaba, İsmail Daimi gibi âşıkların yetiştiği bir ildir.

2.1.9.1 Erzincan Yöresinde Müzik Kültürü

İnsan yaşantısında birçok bileşenin bir araya gelerek oluşturduğu anonim bir ürün olan kültür, nesilden nesile aktarılan, geçmiş yaşantıdan izler taşıyan, oluştuğu coğrafyanın renklerini içinde barındıran ve temelini birey veya toplumun oluşturduğu ananelerdir. Müzik ise, insanoğlunun yaşam döngüsü içindeki hislerini seslere taşıyarak belli bir amaç ve estetik boyut ile şekillendirmesinden doğan bir üründür. Müziğin kültür ile olan bağımlı birey veya toplum oluşturur. Kültürün alt katmanlarından biri olan müzik, bireyin kendini toplum önünde ifade etme biçimi olarak görülmektedir.

Uzantılarına Orta Asya'da rastladığımız âşıklık geleneği, Erzincan yöresinin kültürel müzik yapısına yön veren önemli geleneklerden biridir. Köprülü'ye göre (1989); Orta Asya Kültüründe “bu halk sanatçılarına çeşitli adlar verilmişti. Altay Türkleri; kam, Kırgızlar; baksı, Yakutlar; oyun, Tonguzlar; şaman, Oğuz Türkleri'de ozan diyorlardı” (Köprülü'den Aktaran, (Emnalar,1998: 29). Bu sanatçılara verilen adlar farklı olsa da temelde hepsinin görevi aynıdır. Toplumun kendi yaşantısı içerisindeki belli bir öğeye karşı hissettiği insanî duyguların tercümanlığını yapmışlardır. 1071 Malazgirt zaferinden sonra Anadolu' nun kapıları Türklere açılmıştır. Orta Asya Türk kültürü anavatanından başka bir coğrafyaya taşınmıştır. Bu

durum; yaşam tarzı, din, coğrafik konum ve kültürel objelerin değişimi ile beraber yeni ifadelerin ve yeni melodilerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Türklerin İslamiyeti kabul etmesinden sonra Anadolu'da âşıklık kelimesi olarak ifade edilen bu Orta Asya kültürü, günümüze kadar ulaşmış ve ülkemizin kültürel değerlerinden biri olmuştur. Yaşadıkları toplumun birer aynası olan âşıklar; halkın acılarını, sevinçlerini, gündelik yaşamlarını konu almaktadırlar. Erzincan, âşıklık geleneğinin önde gelen ustalarının yetiştiği önemli bir şehirdir. Erzincan yöresi müzik kültürünün oluşmasına ve geliştirilmesine katkıları olan Şemsi Hayal, Salih Baba, Âşık Davut Sulari, Kemahlı Tabir, Âşık Beyhani, Âşık Müslüm Akbaba, İsmail Daimi yörede yetişen önemli ustalardandır. Ekici'ye göre(2002);

Erzincan ili, Anadolu' nun çok küçük coğrafi bölgelerinde bile görülebilen folklorik çeşitlilik ve kültür zenginliğini örneklemek açısından önemli değerlere sahiptir. Aynı coğrafi sınırları içerisinde birçok kültürel harita çizmenin mümkün olduğu bu yöremiz; barları, semahları, deyişleri, hoyratları, mayaları, halayları, ela gözlü ve nefesleri müzik kültürünün içinde barındırmaktadır''(Ekici'den aktaran (Demir, S. & Eroğlu, T. 2007: cilt 2, sayı:2, 259).

Erzincan yöresi, Alevi-Bektaş-ı nüfusunun yoğun görüldüğü coğrafyalar arasında yer almaktadır. Alevi- Bektaş-ı örf ve adetleri Erzincan yöresinin zengin kültürel dokusunu tamamlayan önemli bileşenlerdir. Alevi-Bektaş-ı kültürünün önemli müzikal formları semah, deyiş ve nefesler Erzincan müzik kültüründe önemli yer tutan türler arasındadır. Cem ritüellerinde söylenen semah ve nefesler ehlibeyt sevgisini konu alırken, deyişler gündelik yaşamı konu almaktadır.

Güneydoğu Anadolu bölgesinde görülen hoyrat ve maya uzun havalarının Erzincan yöresinde de görülmesi, sınır komşularından kültürel müzik alışverişinin yapıldığına dair bir fikir vermektedir. Erzincan folkloru ve müzik kültürü pratiklerinin önemli bir coğrafyasını kapsayan Kemaliye ilçesi bir dönem Sivas ve Diyarbakır vilayetlerine bağlanmıştır. Bu durum bağlı olduğu vilayetlerin kültürel yapılarından etkilendiğini göstermektedir. Ayrıca, kültürel zenginliğin temelini oluşturan ilçeler arasında yer alan Kemaliye (Eğın) müzik kültürü, yörede Türk halk müziği uzun havalarından olan “ela gözlü havalarının” söylendiği coğrafya olma özelliğini taşımaktadır. Eğın ağzı ile söylenen bu havalar, gurbete giden kişiler için söylenen bir uzun hava türüdür.

Erzincan yöresi, Türk halk müziğinin usûlsüz havalarının en çok görüldüğü coğrafyalardan biridir. Bunun nedeni olarak; yörenin coğrafik yapısının tarıma elverişli olmaması ile ekonomik zorluklardan kaynaklı gurbete giden bireylerin çokluğu, sürekli göç vermesi, geçmişinde Anadolu'daki en yıkıcı depremlerin bu yörede yaşanması gibi birçok sosyolojik olay yöre halkını etkilemiştir. Acı, hüzn, gurbet ve sıla özlemi gibi birçok insanî duyguların işlendiği uzun havalar, Erzincan yöresinin önemli kültürel müzik pratikleri arasında yer almaktadır. Ayrıca, Türk halk müziğinin usûllü yapılarından olan kırık havalar ve oyun havaları da Erzincan müzik kültürünün önemli müzikal türleri arasında yer almaktadır. Yöre halkının yaşantısını konu edinen bu müzikal türler, kültürel müzik çeşitliliğinin önemli bir kısmını oluşturmaktadır.

Erzincan yöresinde örf ve adetler; birleştirici ruh, toplumsal bağ oluşumu ve aidiyet kültürünün nesilden nesile aktarılmasında önemli bir rol oynamaktadır. Kırsal bölgede daha çok karşılaştığımız toplu eğlence ritüelleri Erzincan yöresinin önemli müzik performansları arasında yer almaktadır. Erzincan'ın kırsal bölgelerinde kış ayları zor yaşam koşullarına sahne olmaktadır. Bu bölgede yaşayan halkın bir arada olma kültürünün en iyi örneklerinden biri olan sıra odaları eğlenceleri yörenin önemli kültürel öğelerindendir. Erkek ve kadınlar ayrı odalarda eğlenirler. Bu eğlencelerde çalıp söyleme kültürü önemli boyutlara ulaşmıştır. Sıra odası eğlencelerinin bir benzeri, sınır komşusu olan Bayburt müzik kültüründe de bulunmaktadır. Bu durum, Erzincan ve Bayburt müzik kültürünün birbirinden etkilendiğine işaret etmektedir. Sıra odaları eğlenceleri, Erzincan yöresi Türk halk müziği repertuarının günümüze ulaşmasında önemli bir rol üstlenmiştir. Sıra odalarında söylenen ezgiler keman, ud, klarnet, cümbüş gibi ince sazlar ile icra edilmektedir.

Erzincan yöresi halk oyunları; Erzurum, Sivas, Gümüşhane, Malatya, Giresun, Bingöl, Bayburt ve Tunceli illerinde oynan halk oyunları ile benzerlikler göstermektedir. Erzurum başta olmak üzere; Sivas, Gümüşhane ve Bayburt'ta oynanan bar oyununun bir benzeri Erzincan yöresinde de oynanmaktadır. Ayrıca, Anadolu coğrafyasının hemen hemen her yöresinde bulunan halay oyunu Erzincan yöresinin önemli folklor ürünleri arasındadır. Erzincan yöresi halk oyunlarının icrasında; şehir merkezlerinde klarnet ve davul, kırsala doğru gidildikçe de davul ve zurna sazları kullanılmaktadır.

Erzincan yöresine ait TRT repertuarına kayıtlı 206 türkü, 32 uzun hava ve 24 oyun havası bulunmaktadır. Ayrıca, TRT halk müziği dairesi arşivinde 373 repertuar numarası ile kayıtlı ‘Oğul bugün yar içerden kes bağrımı’ adlı uzun havanın yöre olarak Erzincan-Diyarbakır ortak arşivde bulunmaktadır. Bu durum; Erzincan ilinin, bir dönem Diyarbakır iline bağlı olması sonucunda oluşan iç içe kültürünün bir yansıması olarak değerlendirilebilir.

2.1.10 Gümüşhane Yöresi Genel Bilgiler

Gümüşhane; Doğu Karadeniz bölgesinin güney kısmında ve Trabzon-Erzurum yolu üzerinde bulunan önemli bir geçiş şehridir. Gümüşhane’nin doğusunda Bayburt ve Erzurum, güneyinde Erzincan, batısında Giresun, kuzeyinde Trabzon, kuzeydoğusunda ise Rize şehirleri vardır. Gümüşhane; Doğu Karadeniz bölgesi ile Doğu Anadolu bölgesi arasındaki geçişi sağlayan Zigana tüneli bağlantı yolunun Erzurum, İran ve Azerbaycan hattının kilit noktasını oluşturmaktadır. Gümüşhane; ilin güneyinde doğup, kuzeybatısından Karadeniz’e dökülen Harşit çayının kenarında ve dar bir vadi üzerine kurulmuş bir Karadeniz şehridir. Ayrıca, “Gümüşhane’de ayrılan bir diğer yol da, güneydeki dağları başka bir geçitle (Sipikor Geçidi) aşarak şehri Erzincan’a ve buradan da ülkenin öteki bölgelerine bağlamaktadır”(TDVİA, 1996: 273, 14.cilt). Denizden yüksekliği 1210m, yüzölçümü ise 6575m² dir. Gümüşhane’nin merkez, Köse, Kelkit, Kürtün, Torun ve Şiran ilçeleri bulunmaktadır. Nüfusu 2018 itibariyle 162.748’dir. Gümüşhane nüfusunun büyük bir kısmı şehir merkezinde yaşamaktadır. Şehir merkezi dışında en kalabalık ilçesi Kürtün’dür.

Gümüşhane şehrinin geçmişi ve ne zaman kurulduğu hakkında mevcut kaynaklarda bir bilgi yoktur. Ancak, şehrin günümüzdeki yerleşim evresine ulaşıncaya dek iki defa yer değiştirildiğini, *mevcut kaynaklardan* öğrenmiş bulunmaktayız. Şehrin eski yerleşim yeri şuan şehir merkezinde yer alan ‘Canca’ mahallesinin bulunduğu yerde konumlanmıştır. Eski kaynaklarda şehrin ismi Canca olarak geçmektedir. Ayrıca, geçmişte yeraltı kaynakları bakımından zengin olan yörenin gümüş madenleri, yine bu mahallede olduğu bilinmektedir.

Evliya Çelebi’ye göre Büyük İskender’in hâkimlerinden Philikos tarafından bu yörede gümüş madenleri bulunduktan sonra eski Canca Kalesi onarım görmüş ve şehrin önemi artmıştır. İskender döneminden sonra Pontus Devleti’nin, daha sonra da Roma İmparatorluğu’nun sınırları içine giren Canca Kalesi, bu imparatorluğun ikiye ayrılmasından sonra da Doğu Roma (Bizans) sınırları

içinde kaldı. Gümüşhane yöresi, Bizans'ın idarî birimlerinden olan Khaldia “tema”sı içinde yer alıyordu. Bu ad, Ortaçağ İslâm kaynaklarından İbn Hurdâzbih ve Kudâme b. Ca'fer'in eserlerinde Haldiye veya Hâlidiyât şeklinde geçmektedir. Bizans döneminde de fonksiyonu, işletilen maden yataklarına bağlı kalan şehre “gümüş şehri” anlamında Argyropolis adı verildi (TDVİA, 1996: 273, 14.cilt).

Eski bir yerleşim yeri olan Gümüşhane; Trabzon, Erzurum, İran ve Azerbaycan tarihi ticaret yolunun geçiş bağlantılarını sağlayan önemli bir şehirdir. Gümüşhane'nin yeraltı kaynakları ve ticaret yolu güzergâhı üzerinde bulunması, geçmişte bu yörenin birçok devlet için cazip bir yurt haline gelmesini sağlamıştır. Kronolojik olarak; Pontus Rum, Doğu Roma, Bizans, Müslüman Araplar, Selçuklular, Mengücekler, İlhanlılar, Celâyirliiler, Eratnaoğulları, Akkoyunlular, Karakoyunlu devletlerinin dönem dönem hâkimiyetlerine girmiş ve son olarakta Osmanlı devleti tarafından yönetilmiştir.

1071 Malazgirt savaşının ardından Gümüşhane, Mengücekler tarafından yönetilmiştir. Mengücekler döneminde Erzincan iline bağlanmıştır. Sürekli yönetim anlamında el değiştiren yöre 1473'ten itibaren Osmanlı devletinin yönetimine girmiştir. *Gümüşhane*; Osmanlı devleti döneminde Erzurum daha sonra da Trabzon beylikleri sınırları içinde yönetilmiştir.

Osmanlı devleti döneminde Gümüşhane ili sahip olduğu gümüş madenleri sayesinde ekonomik anlamda gelişim göstermiş ve bu gelişime paralel olarak nüfusu artmıştır. Ayrıca, yörenin eski mahallerinden olan ‘*Canca*’ adı, gümüş sikkeler üzerine yazılmış ve burada yaşayan halk vergiden muaf tutulmuştur. Kanûnî Sultan Süleyman döneminde yeni maden yataklarının bulunması ile eski Gümüşhane olarak bilinen yerde yeni yapılar inşa edilmiş, *nüfus* bu kısımda yoğunlaşmıştır.1700'lü yıllarda maden yataklarının doğal sebeplerden işlenemez hale gelmesi, nüfusun seyrelmesine neden olmuştur.

XIX. yüzyılda maden ocaklarının önemini yitirmesinden sonra ekonomik anlamda bir çöküş içerisine giren şehirde gayrimüslim nüfusu azalmıştır. Batılı kâşiflerin uğrak yerlerinden biri olan Gümüşhane; meyve bahçeleri, çanak çömlek yapımı, testi yapımı ve deri ticareti gibi ekonomik anlamda gelir getiren unsurlar ile yaşayışını sürdürmüştür.

Cumhuriyetin ilk yıllarında vilayet yapılmıştır. Yakın zamanda yörede önemli gelir getiren meyvelerin işlendiği marmelat fabrikaları kurulmuştur.

İklim bakımından yörenin kuzey kesimi Doğu Karadeniz iklimi, güney kesimi ise Doğu Anadolu iklimi özelliğini göstermektedir. Kış ayları yağışlı ve soğuk, yaz ayları ise kurak ve sıcak geçmektedir.

2.1.10.1 Gümüşhane Yöresinde Müzik Kültürü

Yaşamın başladığı ilk andan itibaren, insanoğlunun coğrafyaya uyum sürecinde edindiği davranışlar, birçok yaşantı bileşeninden oluşmaktadır. Bu yaşantı bileşenlerinin tümü mekâna, coğrafik koşullara ve insanoğlunun yaşantısına göre şekil almaktadır. İnsanoğlunun doğduktan sonra kazandığı davranışlardan biri olan kültür; kişinin yaşadığı coğrafyanın dilini, giyimini, yemeğini, müziğini, örf ve adetlerini vs. gibi birçok öğeyi içinde barındırmaktadır. Kültüre her coğrafyada farklı anlamlar yüklense de özünde aynı anlamları ifade etmektedir. Bu bakımından kültür olgusu, yeryüzünün her metrekaresinde farklı bir şekilde algılanmakta ve kişinin yaşantısına göre de şekil almaktadır. Kültürün alt bileşenlerinden olan müzik ise, kişinin kendini toplum önünde ifade etme olarak görülebilir. İnsanoğlunun yaşadığı sosyolojik olaylar kişinin iç dünyasında duygulara dönüşmektedir. Bu soyutluk, sesler yardımıyla somutlaşarak dış dünyaya yansımaktadır. Kulağa hoş gelen bu ezgiler estetik yapı ile şekillenerek müzik kavramını oluşturmaktadır. Bu ezgiler icra edildiği coğrafyada yöresel renkleri de içine alarak bir aidiyetlik oluşturmaktadır. Bu aidiyetlik yöre müzik kültürünü oluşturmaktadır.

Doğu Karadeniz'in güneyinde yer alan Gümüşhane ili, yörenin coğrafik yapısından dolayı iki farklı halk kültürünü içinde barındırmaktadır. Kuzey kesimi Doğu Karadeniz, güney kesimi ise Doğu Anadolu kültüründen beslenmiştir. Halk müziğinin önemli türlerinden olan kırık havalar, oyun havalar ve uzun havaları yörenin kültürel öğelerinden beslenerek önemli müzik pratiklerini oluşturmaktadır. Gümüşhane ili müzik kültürünü şekillendiren horon, bar ve halay yörenin önemli folklor ürünleridir. Yörenin ezgileri *ağızdan söyleme* ya da *ağız barı* ⁶ olarak bilinen horon ve halay türlerine eşlik amacıyla söylenen türkülerden oluşmaktadır. Ayrıca ağıt, iş ve gurbet konulu türküler de yöre müzik kültürüne önemli bir çeşitlilik katmaktadır.

Gümüşhane yöresinin güneyi, Doğu Anadolu müzik kültüründen yoğun olarak etkilenmiştir. Usûlsüz bir form olan ağıt ve iş alanlarının yetersizliğinden dolayı ortaya

---

⁶ <https://karadeniz.gov.tr/halk-muzigi-3/#nesne0>

çıkan gurbet türküleri, yöre müzik kültüründe önemli bir yer tutmaktadır. Lâkin yörenin kuzeyinde ise tam bir Karadeniz kültürü hâkim olmaktadır. Karadeniz bölgesinin önemli müzik pratiklerinden olan atma türkü kültürü, Gümüşhane yöresinde de rastlanmaktadır. Yaylacılık kültürünün bir ürünü olan atma türküler, doğaçlama olarak gelişen ve karşılıklı söylenen ezgilerdir. Bu ezgiler dans ve müziğin yöresel motiflerle bezenerek anlık söylenen sözlerin bir araya gelerek oluşturduğu türkülerdir.

Anadolu'nun birçok coğrafyasında görülen sohbet toplantıları, Gümüşhane yöresinde de görülmekte ve önemli kültür pratikleri arasında yer almaktadır. Herfene toplantıları olarak adlandırılan bu sohbet havaları halkın kendi arasında dayanışma, kaynaşma ve kültürel öğelerin paylaşımını sağlayan önemli eğlence ortamlarıdır. İklimsel nedenlerden dolayı zor geçen kış aylarında yöre halkını bir araya getiren bu eğlence toplantılarıyla; hikâyeli türküler ve seyirlik köy oyunları ortaya çıkmıştır. Gümüşhane ili türkülerinin oluşumuna zemin hazırlayan bu toplantılar, yöre türkülerinin oluşmasına ön ayak olmuştur.

Gümüşhane yöresi müziklerinin icrasında halk çalgılarının çeşitliliği göze çarpmaktadır. Yörede; bağlama ailesinin tüm sazları, yaylı sazlardan kemençe ve kemane, üfleli çalgılardan mey, kaval, tulum, klarnet, zurna ve vurmali çalgılardan davul bulunmaktadır. Yörenin kuzeyinde daha çok Karadeniz bölgesi ile özdeşleşmiş çalgılar ile ezgiler icra edilmektedir. Tulum ve kemençe çalgıları, yörenin önemli folklor türlerinden olan horon oyununa eşlik etmektedir. Yörenin güney kesimlerinde ise kaval, mey ve zurna çalgıları yöre türkülerini icra etmek için kullanılmaktadır.

Gümüşhane yöresine ait TRT repertuarına kayıtlı 22 türkü,1 uzun hava bulunmaktadır. TRT halk müziği dairesi arşivinde 2604 repertuar numarası ile kayıtlı 'mendilinde kar getir' Gümüşhane-Bayburt yöresi ortak arşivde yer almaktadır. Bu durum yörelerin müzik kültürünün iç içe olduğu, birbirinden beslendiği ve ortak kültür paylaşımının sonucunda kültürel müzik ürünlerinin oluştuğunu göstermektedir.

2.1.11 Rize Yöresi Genel Bilgileri

Karadeniz bölgesinin doğusunda yer alan Rize ili; batısında Trabzon, doğusunda Artvin, güneybatısında Bayburt, güneyinde ise Erzurum illeri ile çevrilidir. Dağların denize paralel uzandığı Karadeniz bölgesinde engebeli yer şekillerin oransal büyüklüğünden dolayı genel olarak şehirlerin kıyılarda konumlandığı görülmektedir. Bu

bakımdan Rize ili, Karadeniz'e kıyısı olan ve ulaşımın genel olarak karayolu yapılan bir kent görünümündedir. Yüzölçümü 3920km^2 , kıyı şeridinin uzunluğu 80km , genişliği ise $20-150\text{m}$ ' dir. Rize ilinin; Ardeşen, Çamlıhemşin, Çayeli, Derepazarı, Fındıklı, Güneysu, Hemşin, İkizdere, İyidere, Kalkandere ve Pazar ilçeleri bulunmaktadır. Nüfusu 2018 itibariyle 348.608 ' dir. Rize ilinin nüfus yoğunluğu şehir merkezinde toplanmıştır. Şehir merkezi dışında en kalabalık ilçesi Çayeli' dir.

Rize ismi “şehrin kurulduğu yere işaretle ‘dağ eteği’ mânasına ‘rhizo’ dan yahut vaktiyle bölgede pirinç yetiştirildiği için Yunanca ‘rhizios’ tan geldiği belirtilir. Bijışkyan şehrin eski adının Rizos olduğunu yazar”(TDVİ Ansiklopedisi, 2008: 147, 35.cilt). İlkçağda Anadolu coğrafyasında görülen Yunan medeniyeti izleri, *Rize* isminin çıkış noktasını oluşturmaktadır. Rize yöresi, ilkçağlarda görülen medeniyetlerin eksenini dışında kalmıştır. Doğu Karadeniz bölgesinin coğrafik yapısından kaynaklı ulaşım, yağış miktarı, yüksek dağ sıraları, dik vadiler gibi faktörler, ilkçağda kurulmuş uygarlıkların yerleşim durumlarını etkilemiştir. Rize yöresi; Roma, Doğu Roma ve Osmanlı imparatorlukları dönemlerinde gelişmemiş ve yerleşim yeri olarak çok tercih edilmemiştir.

Rize'nin bilinen en eski tarihi, Miletliler'in Doğu Karadeniz kıyılarına deniz yoluyla geldikleri ve ticarî amaçlarla pazar yeri kurdukları milâttan önce VII. yüzyıl başlarına kadar gider. İskitler'in önünden kaçarak Kafkasya'dan çıkan Kimmerler'in istilâsına uğraması ve İskit hâkimiyetinin bölgeyi içine alması da aynı yüzyılda gerçekleşmiştir. Bu istilâlar sırasında yerli halkın bir kısmının güney kesimindeki iç bölgelere gittiği ve buralardan kıyı kesimlerine göç olduğu bilinmektedir (TDVİ Ansiklopedisi, 2008: 147, 35.cilt).

Rize şehri, bilinen tarihinden bu yana bir liman kenti özelliği taşımaktadır. İlkçağlarda hâkimiyeti altına girdiği uygarlıkların ticari faaliyetlerinde önemli bir ulaşım yolu konumuna sahiptir. Rize, kronolojik olarak Milet, İskit, Macron, Kolhis, Kimmer, Pers, Med, İyon, Pontus, Doğu Roma, Danişmentliler, Anadolu Selçuklular, Bizans ve Osmanlı Devletinin hâkimiyeti altına girmiştir.

1461 yılında Fatih Sultan Mehmet önderliğindeki Osmanlı Devletinin Rize ve Trabzon limanlarının güvenliğini sağlamasıyla, Rize Limanı önemli bir gelişim ve canlılık kazanmıştır. Liman güvenliğinin sağlanmasıyla keten ürünü büyük bir pazar payına sahip olmuştur. Bu durum, yöreye ekonomik anlamda büyük katkı sunmuştur.

Doğu Karadeniz bölgesinde yaşayan Abhazalar, Gürcüler yöreye ciddi zararlar vermişlerdir. Bu iki grup bölgede yaşayan yerli halkın güvenliğini tehdit edip halkın mallarını yağmalamıştır. XVI. yüzyılda dönemin padişahı II. Selim, bölgede almış olduğu tedbirler sayesinde bu iki grubun etkinliğini azaltmıştır. Ayrıca, XVIII. yüzyıldan itibaren Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşuna kadar olan dönemde farklı grupların çıkarmış olduğu isyanlar bölgede ekonomik istikrarsızlığa ve nüfus oranının düşmesine sebebiyet vermiştir.

Cumhuriyet döneminde Rize bölgesinin ekonomik kalkınması ve insan göçünü engellemek amacıyla çay fabrikası kurulmuştur. Bununla beraber Rize ilinin, Erzurum ili bağlantısını oluşturan yollar yapılmıştır. Ayrıca, Cumhuriyet döneminde Artvin ve Rize, Çoruh isimi ile anılmıştır. Yine bu dönemde daha önce Rize' ye bağlı olan Arhavi ve Hopa, Artvin iline bağlanmıştır.

Rize yöresinde Karadeniz ikliminin özellikleri görülmektedir. Yaz ayları serin ve nemli, kış ayları ise ılıman ve genel olarak her mevsimde yağış almaktadır. Türkiye ortalama yağış miktarının en yüksek olduğu ildir.

Rize ilinin ekonomik dinamiğini oluşturan bileşenler; hayvancılık, tarım, arıcılık, balıkçılık, yeraltı kaynakları, dokumacılık ve yayla turizmini kapsamaktadır. Tarım alanlarının az olmasının aksine, büyük gelir kaynaklarının tarım ürünlerinden sağlanması önemli bir gelişmedir. Cumhuriyet döneminde kurulan çay fabrikası hem ekonomik bir girdi sağlamak hem de yöre insanına büyük bir istihdam alanı yaratmaktadır.

2.1.11.1 Rize İli Müzik Kültürü

Yaşamın başladığı andan itibaren birçok davranış kazanan insanoğlu, çevresini tanıdıkça yaşadığı coğrafyaya paralel bir kimlik oluşturmaktadır. Deneyim ya da deneyim ürünü olmayan davranışlar zamanla bir gelenek haline gelmektedir. Bu gelenekler yörenin tüm kültürel katmanlarından esinlenilerek oluşmuş bir yapıdır. Bu katmanlar; dil, yaşayış tarzı, örf ve adetler, giyim, yemek ve müzik gibi birçok bileşen kültürü oluşturmaktadır. Kültürü oluşturan etmenlerden biri olan müzik ise; iç dünyamızda hissettiğimiz duyguların dış dünyada somutlaşmış durumudur. Kulağa hoş gelen ezgiler estetik yapı ile şekillenerek müzik olgusunu meydana getirmektedir.

Müzik coğrafik yapı ve yöresel renkleri de içine alarak bir kimlik ögesini oluşturmaktadır. Bu kimlik de yöresel müzik kültürünün temelini oluşturmaktadır.

Doğu Karadeniz' in kıyı şehirlerinden olan Rize' nin yöresel ezgilerinin oluşumunda, Karadeniz' in coğrafik unsurları ve diğer kültür öğeleri gelmektedir. Halkın günlük yaşantısını konu alan bu ezgiler yörenin önemli müzik pratikleri arasında yer almaktadır. Yaylacılık kültüründen ortaya çıkan ezgiler, sohbet anlarında söylenen ezgiler, düğün ve nişan gibi eğlencelerin yapıldığı ortamlarda söylenen ezgiler, Rize müzik kültürünü oluşturmuştur.

Karadeniz bölgesi yüksek ve engebeli bir coğrafyaya sahiptir. Yöre insanı bu zor coğrafik koşullar altında hareketli bir yaşam sürmüştür. İklimsel nedenlerden dolayı yaz aylarının çok nemli olması, yiyeceklerin çabuk bozulması, hayvancılığın yapılabilmesi için uygun otlakların bulunmamasından dolayı yaylalarda yaşama kültürü oluşmuştur. Bu yaylaya inip çıkma zamanlarında, yöre insanının can sıkıntısını gidermek için hissettiği anlık duyguların bir yansıması olarak atma türküler ortaya çıkmıştır. Doğaçlama söz öbeklerinden oluşan bu ezgiler, aslında Karadeniz insanının hızlı cevap verme özelliğini ortaya çıkarmaktadır. Atma türküsü; söyleme yeteneğine sahip kişilerin bir araya gelerek karşılıklı atışmalarına dayanan bir yöresel halk kültürüdür. Atma türkülerin günümüze kadar ulaşmasında en önemli etkenler; düğün, nişan gibi toplu alanlarda halkın bir arada kültürünü sürekli yaşatması olarak düşünülebilir.

Karadeniz bölgesi yöresel ağız özellikleri, Rize ili türkülerinde belirgin bir şekilde görülmektedir. Nitekim Emnalar Türk halk müziği nazariyatı kitabında şöyle demiştir:

TRT Türk halk müziği repertuarında oldukça geniş bir yere sahip olan Karadeniz türküleri özellikle söz unsurunun öne çıkmasıyla dikkat çekicidir. Türkülerin uygulanması sırasında adeta Karadeniz insanının aceleci, hareketli, yapısını ortaya koyarcasına hecelerın yarıda kesilerek icra edilmesiyle kendini gösterir. (Emnalar, 1998, 584)

Rize yöresi türkülerinin konuları genel olarak aşk, doğa olayları, deniz, dağ, dere, günlük yaşam ve iş hayatında sıkça karşılaşılan zorlukları kapsamaktadır. Rize yöresinde Türk halk müziğinde bulunan Kırık hava (usûllü) türünde daha çok eser bulunmaktadır. Yörede kırık hava türküleri, atma türküsü olarak bilinmektedir. Ayrıca, Karadeniz bölgesi insanının hareketli yapısı, yöre türkülerinin tümünün ritmik olduğu algısı oluşmuştur. Ancak, yöre insanı yaşadıkları acıları ve sosyolojik olayları ağıt

türkülerinde ifade etmiştir. Ağıt yakıcılar, bu yörede sürekli karşılaşılan ritim öbeklerinin üzerine serbest bir şekilde ağıtlar yakmış ve duygularını bu şekilde ifade etmişlerdir.

Rize yöresinde oynanan halk oyunlarına horon denir. Coğrafyaya göre şekillenen insani kültürel öğeler, halkın günlük yaşam ritüellerinden beslenmektedir. Karadeniz bölgesinin engebeli yapısı, dik yamaçları gibi daha sayamadığımız birçok fiziksel özellik, zor yaşam koşullarını meydana getirmiştir. Bu yaşam koşulları yörede yaşayan insanların sürekli hareketli olmasını sağlamıştır. Horon oyununun icrası seri hareketlere dayanmaktadır. Bu oyuna Karadeniz bölgesine özgü bir çalgı olan kemençe ve tulum eşlik etmektedir. Kemençe ve tulum eşliğinde söylenen atma türküler ile bölge halkı horon oyununu icra etmektedir.

Rize yöresine ait TRT repertuarına kayıtlı 67 kayıtlı kırık hava, 2 uzun hava ve 2 halk oyunu bulunmaktadır.

2.1.12 Hasankale (Pasinler) Yöresi Genel Bilgiler

Hasankale (Pasinler), Doğu Anadolu bölgesinin önemli kültür ve turizm şehirlerinden olan Erzurum'un bir ilçesidir. Batısında Erzurum, Kuzeyinde Rize ve Artvin, Doğusunda Kars ve Ağrı, Güneyinde ise Muş ve Bingöl illeri bulunmaktadır. Pasin Ovasının düzlüklerinde yapılanmış olan Hasankale (Pasinler), Hasanbaba Dağının güneye bakan kesiminde yer almaktadır. Hasankale (Pasinler), Türk tarihinin Anadolu'daki oluşum süreçlerinde stratejik öneme sahip bir geçit şehri özelliği taşımaktadır. Denizden yüksekliği 1660m, yüzölçümü ise 1460km²'dir. Yapılan son nüfus sayımına göre ilçenin nüfusu 28.961'dir.

Kırzioğlu'na göre (1984); “bölgenin en eski yerleşim yerlerinden biri olan Pasinler'in adını M.Ö. 140 yılında Aras Nehri boyunca uzanan düzlüklere, Bakterya ülkesinden gelip yerleşmiş ‘Pasianoî’lerden’ aldığı kabul edilir” (Kırzioğlu'ndan aktaran, (Ünal, 2011:287).

Erinç'e göre (1953); “ tarihi devirlerde ipek yolu üzerine kurulmuş olan yerleşme, günümüzde de önemli bir transit yol olup; Erzurum-Pasinler-Kağızman-Iğdır depresyonu üzerinde yer alır” (Erinç'den Aktaran, (Ünal, 2011:287). Hasankale (Pasinler), tarihte birçok uygarlığın yönettiği ve coğrafik konumundan dolayı savunma özelliğiyle ön plan çıkmış önemli bir yerleşim yeridir. Ortaçağ döneminde Doğu Roma

ve Sasani devletlerinin uğruna defalarca savaştığı ve sık sık el değiştirdiği tarihi bir ilçedir. Hasankale, İpek yolu üzerinde olduğu için ticari faaliyetler ve kültürel alışverişler yoğun olarak yaşanmıştır. Kronolojik olarak Hasankale; Doğu Roma, Sasani, Hazar Türkleri, Müslüman Araplar, Gürcüler, Urartular, Selçuklular, Saltuklular, Moğol İlhanlılar, Sutaylılar, Karakoyunlular, Timur devleti, Akkoyunlular ve son olarakta Osmanlı devletinin dönem dönem hâkimiyetine girmiştir.

Türk siyasi tarihi için büyük bir öneme sahip olan Pasinler Savaşı, Hasankale yöresinde gerçekleşmiş ve Selçukların, Bizans İmparatorluğunu mağlup etmesiyle sonuçlanmıştır(1048). Pasinler Savaşının zaferinden sonra Selçuklu Devleti Anadolu coğrafyasında kendini hissettirmiştir. Ayrıca, 1071'de gerçekleşen Malazgirt Savaşı ile Türklerin Anadolu coğrafyasında ilk görüldüğü yerlerden biri olarak kabul edilmektedir.

XIV. yüzyılda Erzurum ve çevresini yöneten Sutay Devletinin bir dönemin hükümdarı tarafından bir kale inşa edilmişti. Sutay Devletinin hükümdarı Hasan ve Hasankale yerleşiminin olduğu bölgede yer alan Hasanbaba Dağı yöreye ismini vermiştir. Kale'nin yapılış amacı Erzurum ve çevresinde Sutay Devletinin gücünü göstermek ve bu bölgeyi kontrol altına almaktır. Bu nedenle kale'nin düşman saldırılarında *savunma özelliğinin* ön plana çıktığı bilinmektedir.

Osmanlı Devleti döneminde, Padişahlar Yavuz Sultan Selim, Kanuni Sultan Süleyman ve IV. Murat bu yöreyi daha çok *konaklama* amacıyla kullanmışlardır. XIX. yüzyılda Rus baskınlarının yaşandığı ve bu bölgede yaşayan halkın dönem dönem isyan ettiği görülmektedir. Osmanlı Devleti bu baskınların son bulması için Rus Devleti ile uzlaşmaya giderek bölgeyi yeniden huzurlu bir kent haline getirmiştir. XX. yüzyılda bu bölgede yaşayan Ermenilerin sık sık ayaklandığı ve huzur ortamını bozmaya yönelik girişimlerinin olduğu görülmektedir. Kazım Karabekir önderliğindeki ordu, 1918 yılında bu bölgeyi yeniden huzur ortamına kavuşturmuştur.

Hasankale yöresinde Doğu Anadolu'nun iklimsel özellikleri görülmektedir. Kış ayları diğer bölgelere göre daha sert, yaz ayları ise yine bu bölgedeki diğer yörelere göre daha sıcak geçmektedir.

Hasankale yöresinin ekonomik dinamiğini oluşturan bileşenler; sıcak su kaynakları, tarım, hayvancılık önemli geçim kaynakları arasında gösterilmektedir.

Ayrıca, yörede bulunan Hasankale ve kaplıcalar bölge turizmine önemli bir ekonomik girdi sağlamaktadır.

2.1.12.1 Hasankale (Pasinler) Yöresinde Müzik Kültürü

Toplumunu oluşturan birey, ecdatlarının bıraktığı ve günlük yaşantısından elde ettiği deneyimler ile kendine özgü bir yaşam modeli oluşturmuştur. Bireyin yaşantısını sürdürdüğü ve uyum sağladığı topraklarda coğrafik koşullar, giyim – kuşam, yemek kültürü, yöresel dil, örf ve adetler gibi birçok etken kültür kavramını oluşturmaktadır. Kültürün alt bileşenlerinden biri olan müzik ise; birbirine uyumlu seslerin bir araya gelerek, estetik bir düşünce içerisinde canlanmasıdır. İnsanın tabiatında var olan sevinmek, üzülme, gülmek, ağlamak gibi birçok his seslere dönüşmektedir. Bu hisler kültürel objeleri de içine alarak aitlik durumunu oluşturmaktadır. Kültürel kimliğin önemli göstergelerinden biri olan yöresel müzik kültürü, bireyin yaşadığı yöreye ait eğlenceler, sosyolojik olaylar, insan ilişkileri, fiziksel etkenler gibi daha sayamadığımız birçok öge yöresel müzik kültürünün alt yapısını oluşturan temel etkenlerdir.

Erzurum'un bir ilçesi olan Hasankale (Pasinler), Erzurum müzik kültürü ile benzerlikler taşımaktadır. Bu benzerlikler oyun havaları, türkülerin ezgisel yürüyüşleri, ritim ve türkülerin kapsadığı konular olarak görülmektedir.

Doğu Anadolu bölgesinin önemli oyun havalarından olan bar ve halay, Hasankale yöresinde de oynanmaktadır. Bu oyun havaları toplumsal birlikteliği güçlendirmekle beraber yöre müzik kültürü hakkında önemli ipuçları vermektedir. Bar kelimesi anlamsal olarak incelendiğinde, Orta Asya kültüründen ortaya çıktığı görülmektedir. Moğolların bir dönem bu yörede hâkimiyet kurduğu bilinmektedir. Eski Türklerde davul çalgısının özellikle orduda birliktelik ruhu, askerlere cesaret uyandırdığı ve düşmana korku salmak amacıyla kullanıldığı bilinmektedir. Bu nedenle Hasankale yöresinde oluşan müzik kültürünün izleri Orta Asya'ya kadar uzanmaktadır.

Hasankale türküleri sevda, yiğitlik, kahramanlık, ağıt gibi birçok konuyu işlemektedir. Yöre ezgileri bağlama, mey, kaval, zurna, davul gibi enstrümanlar ile icra edilmektedir. Hasankale yöresine ait TRT repertuarına kayıtlı 2 türkü bulunmaktadır.

2.2. İlgili Araştırmalar

Şaşı'nın (1993) "Bayburt Halk Oyunları'nın Müzik Yönünden İncelenmesi" adlı yüksek lisans tezinde Bayburt'un tarihçesi, ekonomisi, kültürel yapısı ve halk oyunlarının müzik yönünden incelenmesi yapılmıştır.

Daştan'ın (2018) "Bayburt Halk Şairi İmdat Sancar'dan Derlenen Hikâveli Türküler" isimli makalesinde İmdat Sancar'dan derlenen hikâveli türkülerin edebi analizleri yapılmış ve türkülerin notaya aktarılması yönünde çalışmalar yapılmıştır.

Çoşkun'un (2012) "Âşık Davut Sulari'nin Âşıklık Geleneğindeki Önemi ve TRT Repertuarı Dışındaki 11 Eserinin Müzikal Analizi" adlı yüksek lisans tezinde Erzincan ilinin tarihi, coğrafî, sosyal, kültürel ve ekonomik yapısı, Âşıklık geleneği ve Âşık Davut Sulari'nin bu gelenek içerisindeki yeri, Davut Sulari'nin eserlerinde dil ve üslup özelliklerini edebi yönden incelenmesi ayrıca, Davut Sulari'nin 11 eserinin müzikal analizleri yapılmıştır.

Elik'in (1996) "Erzincan Ağıtlarının İncelenmesi" adlı yüksek lisans tezinde ağıtlar hakkında genel bilgiler, ağıt yakma geleneği, Erzincan'da ağıt yakma geleneği ve Ağıtların Türk Halk müziğinde yeri ve önemi hakkında araştırmalar yapılmıştır.

Kaya'nın (2017) "Gümüşhane Müzik Folkloru Üzerine Bir Değerlendirme" adlı makalesinde Gümüşhane yöresinde kırık hava, uzun hava ve oyun havalının usûl, ağız yapısı, ezgi yapıları ve makamsal analizlerinin incelenmesi yapılmıştır. Ayrıca, yöre çalgılarının kullanım alanları ve yapıları hakkında bilgiler verilmiştir.

Küçükyıldız'ın (2016) "Rize'de Atma Türkü Geleneği" adlı yüksek lisans tezinde Türk Halk müziğinde türkü'nün önemi ve tanımı, atma türkülerin tanımı ve önemi, türkü ve atma türkü arasındaki ilişki, Rize yöresinde atma türkü geleneği incelemeleri yapılmıştır.

Bayburtlu'nun (2016) "Erzurum Yöresi Müziklerinin Kültürel Özelliği" adlı makalesinde Erzurum yöresinde kırık hava ve uzun hava türlerinin makamsal ve usûl incelemeleri yapılmıştır. Ayrıca, Erzurum'un kültürel yapısı, ekonomik durumu araştırması yapılmıştır.

BÖLÜM 3

3. YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, verilerin toplanması ve analizi, evren ile örnekleme konularına yönelik bilgiler yer almaktadır.

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada nitel yöntem ve teknikleri kullanılmıştır. Bu süreçte araştırma kapsamında verilerin toplanması için tarama modeli kullanılmıştır. Bu nedenle İstanbul Devlet Konservatuvarı Derleme Defterleri ve TRT THM Repertuarı taranarak bulgular ve yorum bölümünde yer alan Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize ve Hasankale yörelerine ait türküler ulaşılmıştır. Bu yörelere ait türküler müziksel analiz yöntemi kullanılarak karşılıklı olarak incelenmiştir. Türkülerin analizlerinde bilimsel araştırma yöntemlerinden betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın verimliliğini artırmak için tarihsel yöntem (döküman analizi) tekniği de kullanılmıştır.

3.2 Verilerin Toplanması ve Analizi

Bu araştırmada tarama modeli kullanılarak İstanbul Devlet Konservatuvarı Derleme Defterleri ve TRT THM Repertuarında yer alan Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize ve Hasankale yörelerine ait türküler nota ve sözlerinde yer alan içeriklere yönelik incelemeler yorum ve bulgular kısmında detaylı bir şekilde gösterilen bilgiler elde edilmiştir.

İncelemelerde ilk olarak derleme defterleri ve TRT THM Repertuarında yer alan Bayburt – Bayburt, Erzincan – Erzincan, Gümüşhane – Gümüşhane, Rize – Rize ve Hasankale – Hasankale yörelerine ait türküler; ezgi motifleri, türkü sözleri, yöresel ağız ile söylenen kelimeler, makamsal benzerlikler, eserlerin türleri karşılıklı olarak incelenmiştir.

Ardından Derleme defterlerinde bulunan Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize ve Hasankale türkülerıyla TRT THM Repertuarında yer alan farklı yöreler arasında

benzerlikler bulunan türkülerin; ezgi motifleri, türkü sözleri, yöresel ağız ile söylenen kelimeler, makamsal benzerlikler, eserlerin türleri karşılıklı olarak incelenmiştir.

Araştırmanın bir sonraki basamağında ise derleme defterlerinde bulunan ancak TRT THM repertuarında benzeri bulunmayan türkülerin ezgi motifleri, türkü sözleri, yöresel ağız ile söylenen kelimeler ve makam gibi tek analizleri yapılmıştır.

3.3. Evren ve Örneklem

Araştırma evrenini İstanbul Konservatuvarı Derleme Defterlerinde bulunan (n=390) türküler oluşturmaktadır. Örneklemi ise İstanbul Devlet Konservatuvarı derleme defterlerinde yer alan Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize, Hasankale türkülerini (n=51) ve TRT THM Repertuarında yer alan Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize ve Hasankale türkülerine benzerlik gösteren türküler (n=20) oluşturmaktadır.

BÖLÜM 4

4. BULGULAR ve YORUM

Araştırmamızın bu evresinde araştırma konumuzun temelini oluşturan eserler ile ilgili ulaşılan bulgular ve bulgulara yönelik yorumlar ele alınmaktadır. Araştırma sürecinde toplanan bulgular nitel ve nicel bulgular olarak ayrı başlıklar altında incelenmiş ve yorumlanmıştır.

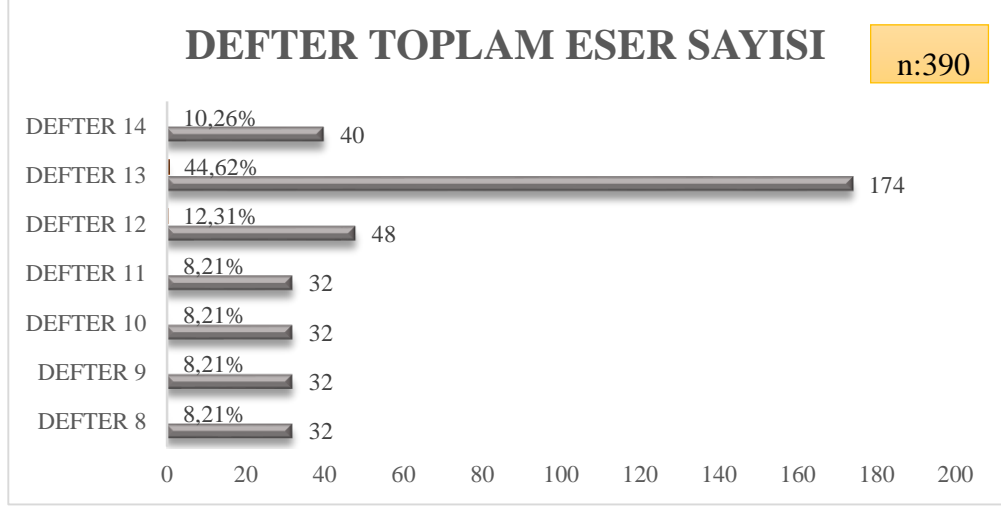
4.1 İstanbul Derleme Defterlerinde Bulunan Bayburt, Gümüşhane, Erzincan, Rize ve Hasankale Yörelere Ait 51 türkünün TRT THM Repertuarındaki Mevcut Notasyonlarının Karşılaştırılmalı Analizi

İstanbul derleme defterlerinde bulunan Bayburt, Gümüşhane, Erzincan, Rize ve Hasankale yörelere ait 51 türkünün TRT THM repertuarındaki mevcut notasyonlarının karşılaştırmalarına yönelik bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

İstanbul derleme defterlerinden 8, 9, 10, 11, 12, 13 ve 14 nolu defterler incelendiğinde; bu defterlerde bulunan toplam eser sayıları tablo 1 ve grafik 1’de belirtilmektedir. Tablo 1 ve grafik 1 incelendiğinde 7 defterde farklı yörelere ait toplam 390 eser bulunmaktadır.

Tablo1.İstanbul Konservatuvarı Derleme Defterleri Toplam Eser Sayısı

Defter No	Toplam Eser Sayısı
Defter 8	32
Defter 9	32
Defter 10	32
Defter 11	32
Defter 12	48
Defter 13	174
Defter 14	40
Genel Toplam	390

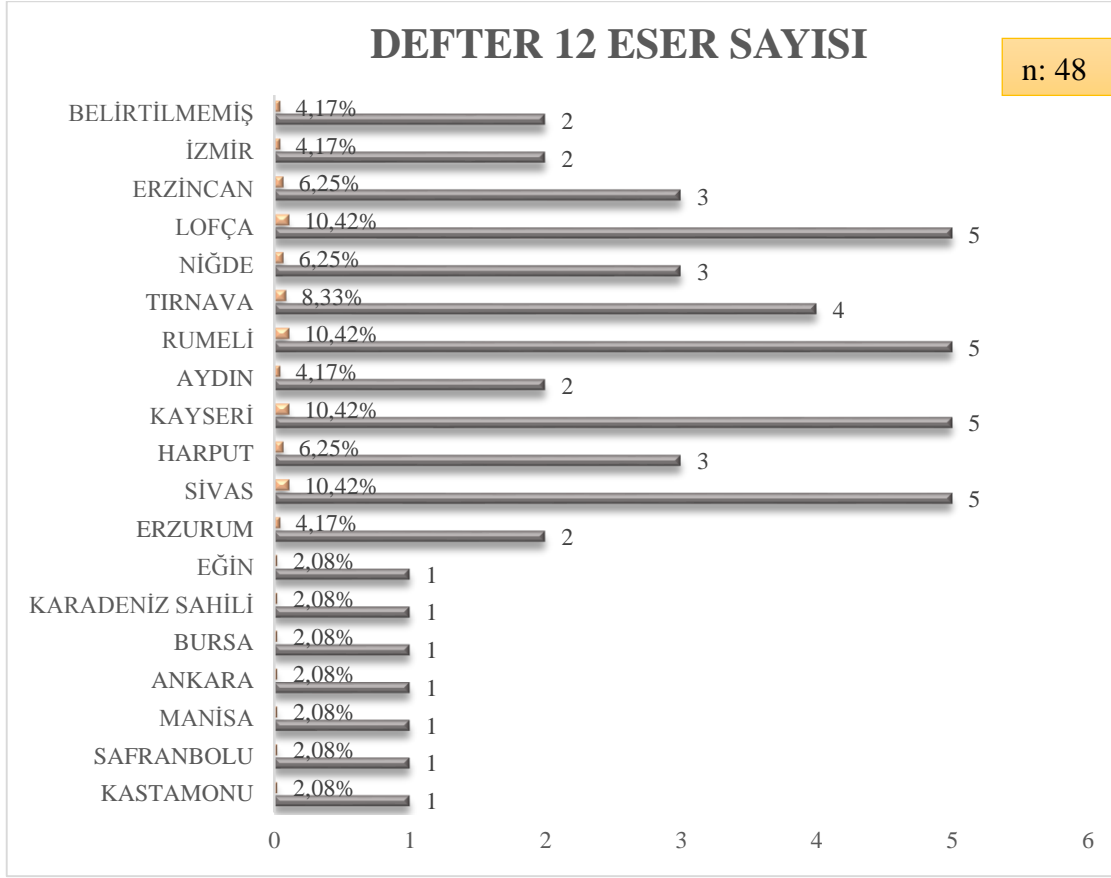
Grafik 1. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defterleri Toplam Eser Sayıları

İstanbul Konservatuvarı arşivinde bulunan yedi defterin yörelere ve bölgelere göre analizine ait bulgular tablo 1 ve grafik 1’de (Sandıkcı, 2019: 19) halinde gösterilmektedir.

Tablo 2.İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 12 Şehirlere Göre Eser Dağılımı

DEFTER 12	
Şehir	Eser Sayısı
Kastamonu	1
Safranbolu	1
Manisa	1
Ankara	1
Bursa	1
Karadeniz sahili	1
Eğin	1
Erzurum	2
Sivas	5
Harput	3
Kayseri	5
Aydın	1
Rumeli	5
Tırnava	4

Niğde	3
Lofça	5
Erzincan	3
İzmir	2
Belirtilmemiş	2
Toplam	48

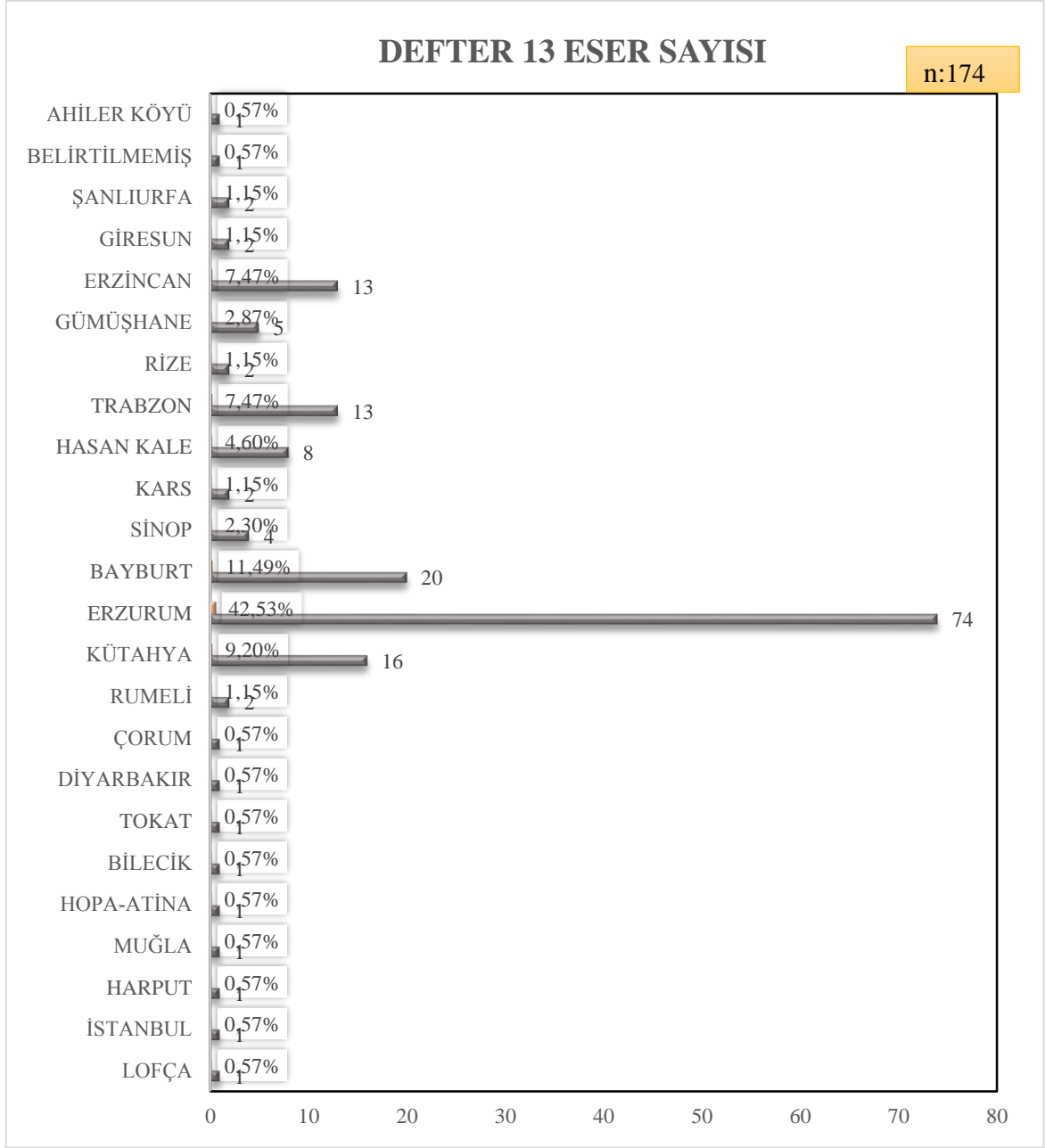
Grafik 2. İstanbul Konservatuarı Derleme Defter 12 Şehirlere Göre Yüzelik Oranda Eser Dağılımı

Tablo 2 ve Grafik 2’de (Sandıkcı, 2019: 23) elde edilen bulgular doğrultusunda İstanbul Konservatuarı arşivine kayıtlı Derleme 12 defteri içerisinde 18 yöreden 46 eser olup, 2 eserin yöresi ise belirtilmemiştir. Bu dağılıma bakıldığında tez araştırma konumuz içerisinde bulunan 3 Erzincan türküsü İstanbul Devlet Konservatuarı 12. Derleme defterinde tespit edilmiştir.

Tablo 3.İstanbul Konservatuvarı Derlemeleri Defter 13 Şehirlere Göre Eser Dağılımı

DEFTER 13	
Şehir	Eser Sayısı
Lofça	1
Belirsiz	1
İstanbul	1
Harput	1
Muğla	1
Hopa-Atina	1
Bilecik	1
Tokat	1
Diyarbakır	1
Çorum	1
Rumeli	2
Kütahya	16
Ahiler köyü	1
Erzurum	74
Bayburt	20
Sinop	4
Kars	2
Hasan kale	8
Trabzon	13
Rize	2
Gümüşhane	5
Erzincan	13
Giresun	2
Şanlıurfa	2
Toplam	174

Grafik 3. İstanbul Konservatuarı Derleme Defter 13 Şehirlere Göre Yüzelik Oranda Eser Dağılımı

Tablo 3 ve Grafik 3’de (Sandıkcı, 2019: 25) elde edilen bulgular doğrultusunda İstanbul Konservatuarı arşivine kayıtlı 13. Derleme defteri içerisinde 174 eser bulunmaktadır. Derleme defterinde 23 farklı yörede 173 eser dağılımı görülmektedir. 1 eserin yöresi defterde belirtilmemiştir. 13. defterde en çok derleme %42,53’lük bir oranla Erzurum’a n=74 aittir. İstanbul Konservatuarı arşivine kayıtlı 13. defter

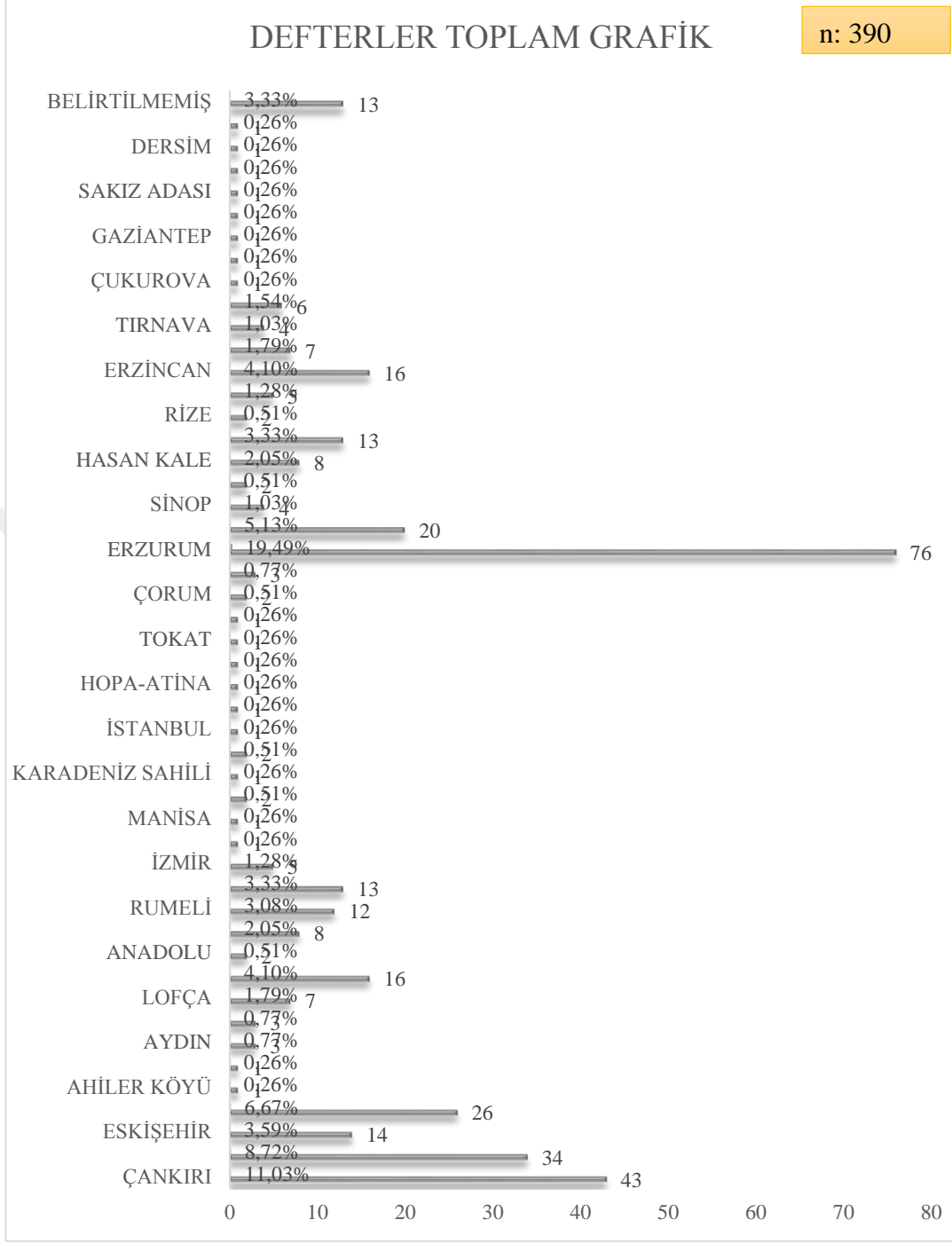
içerisinde % 7,47 ile Erzincan 13 eser, %2,87 ile Gümüşhane 3 eser, %1,15 ile Rize 2 eser, %11,49 ile Bayburt 20 eser, %4,60 ile Hasankale 8 eser bulunmaktadır.

	Şehir	Defter 8	Defter 9	Defter 10	Defter 11	Defter 12	Defter 13	Defter 14	Toplam
1	Çankırı	31	12						43
2	Kastamonu		20	13		1			34
3	Eskişehir			14					14
4	Kütahya			5	5		16		26
5	Bartın				1				1
6	Aydın				1	2			3
7	Urfa				1		2		3
8	Lofça				1	5	1		7
9	Harput				1	3	1	11	16
10	Anadolu				2				2
11	Bursa				7	1			8
12	Rumeli				3	5	2	2	12
13	Sivas				7	5		1	13
14	İzmir				3	2			5
15	Safranbolu					1			1
16	Manisa					1			1
17	Ankara					1		1	2
18	Karadeniz Sahili					1			1
19	Eğir					1		1	2
20	İstanbul						1		1
21	Muğla						1		1
22	Hopa-Atina						1		1
23	Bilecik						1		1
24	Tokat						1		1
25	Diyarbakır						1		1
26	Çorum						1	1	2
27	Giresun						2	1	3
28	Erzurum					2	74		76
29	Bayburt						20		20
30	Sinop						4		4
31	Kars						2		2
32	Hasan Kale						8		8

33	Trabzon						13		13
34	Rize						2		2
35	Gümüşhane						5		5
36	Erzincan					3	13		16
37	Niğde					3		4	7
38	Tırmava					4			4
39	Kayseri					5		1	6
40	Çukurova							1	1
41	Birecik							1	1
42	Gaziantep							1	1
43	Milas							1	1
44	Sakız Adası							1	1
45	Erminak Otlığı							1	1
46	Dersim							1	1
47	Yozgat							1	1
48	Ahiler Köyü							1	1
49	Belirtilmemiş	1(Çankırı)				2	1	9	13
Toplam		32	32	32	32	48	174	40	390

Tablo 4. İstanbul Konservatuvarı Derlemeleri Defterleri Şehirlere göre Eser Sayısı Dağılımı

Tablo 4’de (Sandıkcı, 2019: 29) görüldüğü üzere 49 yöreye ait derleme defterlerinde toplamda 390 eserin derleme defteri numaralarına göre yöre dağılımları görülmektedir. Araştırma konularımız arasında yer alan Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize ve Hasankale yörelerinde toplamda 51 türkü bulunmaktadır.

Grafik 4. İstanbul Konservatuarı Derlemeleri Defterleri Şehirlere göre Eser sayısı ve oransal dağılımı

Grafik ve tablolar analiz edildiğinde araştırma konumuz olan 51 türkünün Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize ve Hasankale yörelerine ait olduğu görülmektedir.

Araştırmamızın bu kısmında konumuz olan türkülerin bölgelere, İKDD defterlerine, TRT repertuvarına göre sınıflandırılmaları ve trk adları tablolar halinde gösterilmiştir.

Tablo 5. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defterlerine Kayıtlı Bayburt Türküleri

No	İKDD Defter No	Türkü Adı
1	13	Daldalar Barı
2	13	Baytar
3	13	Veysel Barı
4	13	Yıldız
5	13	Demir Ağa Barı
6	13	Serhoş Barı
7	13	Sık Saray Barı
8	13	Hanęer Barı
9	13	Hâkkari Barı
10	13	Sekme Barı
11	13	Hüsnen Mağrur
12	13	Tamzara Barı
13	13	Sürütme Barı
14	13	Ktkt Barı
15	13	Hanım Barı
16	13	Karşıda Bey Evleri Var
17	13	Akşam Oldu
18	13	Ravan Yolu
19	13	HalepTrks
20	13	Hozan Dağlar

Tablo 5’de İstanbul Konservatuvarı Derleme defterlerine kayıtlı 20 Bayburt türküsü görülmektedir.

Tablo 6. TRT THM Repertuarına Kayıtlı Bayburt Türküleri

No	TRT Repertuar No	Türkü Adı
1	2254	Al Çuha Mavi Çuha
2	1353	Arpalar Orak Oldu
3	62	Ay Doğar Ayistandan
4	1424	Baba Ben Derviş miyem
5	1419	Bacadan Aşıyor Ayvanın Dalı
6	2595	Bayburdun İnce Yolu
7	346	Bayburt Dağlarında Tabakam Kaldı
8	777	Bebeğin Beşiği Çamdan
9	1388	Ben Feleği Gördüm Taştan İnerken
10	1939	Bugün Bizde Düğün Var
11	225	Bugün Günlerden Cumadır Cuma
12	1369	Bugün Günlerden Cumadır Cuma
13	1538	Deli Kız Sinin Geliyor
14	1531	Dur yerinde Hanım Dur Yerinde
15	1788	Dünürçüler Geldiler
16	2288	Ey Gül Dalı Gül Dalı
17	1067	Giydim Çarıklarımı
18	1125	Guş Gayadan Seslenir(Can Maral Can)
19	1591	Gül Koydum Gül Tasına
20	4374	Güzel Al Giyinmiş
21	3532	Güzel Vasfeyleyim Hallerin Senin
22	2306	Kara Basma İz Olur
23	1786	Karanfil Eker misin
24	1954	Karşiki Tarlada Herg Eden Oğlan
25	4396	Koçları Vurdum Deriye
26	860	Köprünün Altı Diken
27	4394	Kuşburnu Derde Derman
28	4395	Küp Dibinde Bastırma
29	2604	Mendilinde Kar Getir
30	2368	Örene Bak Örene
31	1235	Sallandım Girdim Bağa
32	579	Sarı Kavun Dilimi
33	338	Söyleyim Bayburt'un Vasfi Halini
34	484	Vardım Ki Yurdundan Ayak Göçürmüş

35	2614	Yılan İnceden Öter
36	4300	Çini Bilezik Kolunda
37	3304	Evlerinin önü Yonca
38	1077	Giderim Yolum Dağdır
39	156	More (THM Oyun Havası)
40	240	Veysel Barı (THMOH)
41	571	Bayburt Sallaması (THMOH)
42	451	Gelin Havası (THMOH)
43	335	İkinci Bar (THMOH)
44	140	Veysel Barı (THMOH)
45	240	Veysel Barı (THMOH)

Tablo 6’da TRT Repertuarına kayıtlı Bayburt türküleri ve oyun havaları görülmektedir. TRT THM kırık havaları ve TRT THM oyun havaları repertuar numarasına kayıtlı toplamda 45 eser bulunmaktadır. Bu eserlerin 38’i sözlü eser, 7’si ise oyun havası olarak görülmektedir.

Tablo 7. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 13 ve TRT THM Repertuarı Bayburt– Bayburt Karşılaştırmaları

No	İKDD Defter No	Türkü Adı	TRT Repertuar No	Türkü Adı	No
1	13	Baytar	3532	Güzel Vasfeyleyim Hallerin Senin	1
2	13	Veysel Barı	140	Veysel Barı ⁷	2
			240	Veysel Barı ⁸	3

Tablo 7’de İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 13 ve TRT Repertuarı Bayburt-Bayburt Karşılaştırmalarına yönelik türkü adları ve ilgili repertuar numaraları gösterilmektedir. Bu doğrultuda Derleme Defteri 13’ te bulunan 2 türküye karşılık, TRT repertuarında 3 türkünün kayıtlı olduğu görülmektedir.

⁷ TRT THO Repertuarı

⁸ TRT THO Repertuarı

Tablo 8. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defteri 13 ve TRT THM Repertuvarı Bayburt– Diğer Yörelere Karşılaştırmaları

No	İKDD Defter No	Türkü Adı	TRT Repertuvar No	Türkü Adı	No
1	13	Daldalar	545	Daldalar Bar	1
2	13	Yıldız	1076	Gine Bugün yaralandım	2
3	13	Serhoş Barı	258	Serhoş Barı	3
4	13	Hâkkari Barı	158	Hekkari	4
5	13	Tamzara Barı	381	Tamzara	5
			119	Tamzara	6
6	13	Akşam Oldu	4541	Sürmelimin Gözlerine Mailem	7

Tablo 8’de İstanbul Konservatuvarı Derleme Defteri 13 ve TRT Repertuvarı Bayburt – Diğer yörelere karşılaştırmalarına yönelik türkü adları ve mevcut TRT Repertuvarında kayıtlı eserlerin arşiv numaraları gösterilmektedir. Bu doğrultuda derleme defter 13’de bulunan 6 türküye karşılık, TRT Repertuvarında 7 türkü bulunmaktadır.

Tablo 9. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 13’de Yer Alan ve TRT THM Repertuvarında Benzeri Olmayan Bayburt Türküleri

No	İKDD DEFTER NO	TÜRKÜ İSİMLERİ
1	13	Hançer Barı
2	13	Sekme Barı
3	13	Sürütme Barı
4	13	Kut Kut Barı
5	13	Demir Ağa Barı
6	13	Karşıda Bey Evleri Var
7	13	Hanım Barı
8	13	Sıksaray Barı
9	13	Hozan Dağları
10	13	Hüsnen Mağrur
11	13	Ravan Yolu
12	13	Halep Türküsü

Tablo 9’da derleme defterlerinde bulunan lâkin, TRT repertuarında benzerleri olmayan Bayburt Türkülerinin defter numarası ve türkü adları görülmektedir. Bu doğrultuda TRT repertuarında benzeri olmayan toplam 12 türkü tabloda görülmektedir.

Tablo 10. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defterleri 12 ve 13 Kayıtlı Erzincan Türküleri

No	İKDD Defter No	Türkü Adı
1	12	Erzincanı
2	12	Kevank Yolu
3	12	Ezircandan
4	13	Dilo
5	13	Aşkın
6	13	Çıkar Gök Yüzünde
7	13	Şamil
8	13	Çay Aşağı
9	13	Ben Feleği
10	13	Keklik
11	13	Çatal Kapının Gelini
12	13	Bebek
13	13	Gelin
14	13	Yıldızlar Oynaşır
15	13	Dersim Dirler
16	13	Beşiktaş

Tablo 10’da İstanbul Konservatuvarı Derleme defterlerine kayıtlı 16 Erzincan türküsü görülmektedir. Defter 12’de 3 türkü, defter 13’de ise 13 türkü bulunmaktadır.

Tablo 11. TRT THM Repertuvarına Kayıtlı Erzincan Türküleri

No	TRT Repertuar No	Türkü Adı
1	5030	Ağam Ağam Giderem Gidişimdir
2	1418	Ak Çalının Dibinde Kavağa Bak Kavağa
3	3658	Altın Tasta Bulgurum
4	4952	Arpa Ektim Evlek Evlek
5	4825	Aşağıdan Gelen Yağmur Yelimi
6	4833	Avan Tepesinden Bir Top Atıldı
7	658	Başı Pare Pare Dumanlı Dağlar
8	3319	Ben Aşığım Bahardaki Güllere
9	4203	Ben Güzel Sevdim Gönlüm İçinde
10	1529	Ben Pınara Varmışem
11	4531	Bende Döndüm Mecnun İle Leyla'ya
12	476	Bir Aydoğar Pasen'den
13	3653	Bir Güzelin Aşığyım Erenler
14	4552	Bir Oda Yaptırdım Yüceden Yüce'ye
15	4533	Bir Yıldız Nur İle
16	1564	Böyle İkrar İlen Böyle Yolunan
17	4299	Bu Dervişlik Bir Dilektir
18	3845	Bugün Ben Bir Güzel Gördüm
19	3652	Bunca Kahrı Bunca Derdi
20	3182	Bunca Olan Emeğimi
21	2622	Bülbül Havalanmış Yüksekten Uçar
22	2275	Bülbül Ne Yatarsın Sarp Kayalarda
23	3843	Bütün Dünya Senin Olsun
24	472	Cıhar Attım Şeş Oynadım
25	3982	Çay İçinde Adalar
26	2163	Çıkar Yücelerden Yumak Yuvarlar
27	4351	Çifte Çifte Konaklarım
28	3413	Çifte Konağın Gelini
29	2656	Değirmenim Dönerim
30	3185	Derdim Çoktur Hangisine Yanayım
31	563	Duman Aldı Yollarımı
32	4906	Durnam Gelir Biz Elden
33	4097	Dut Ağacı Boyunca
34	4106	Elif Be Dedim Dedim

35	3636	Ellere Yar Desem Yar Bana Küser
36	4239	Erenler Cemine Her Can Giremez
37	3851	Ervah-ı Ezelde Levh-i Kalemde
38	4365	Erzincan Erzincan Yolun Düz Gider
39	1552	Erzincan'dan Kemah'tan
40	4836	Evlerinin Önü Harlı
41	2189	Ey Erenler Akıl Fikir Eyleyin
42	4292	Ezel Bahar Olmayınca
43	3621	Geldi Geçti Benim Ömrüm
44	1583	Gidin Deyin O Serçeye
45	1600	Gökten Melek Astılar
46	3187	Gönül Gel Seninle Muhabbet Edelim
47	3881	Gönül Kuşu Havalandı
48	2684	Gönül Ne Beklersin Viran Köşküde
49	3583	Gurbet Elde Bir Hal Geldi Başıma
50	1585	Gurbet Elde Yadellerin Derdini
51	1265	Gül Yüzlü Sevdiğim Nemden İncindin
52	4352	Güvercinin Beyazı
53	1190	Hak Beni Yarattı Adem
54	1100	Havuz Başının Gülleri
55	2252	Hazin Hazin Esen Seher Yelleri
56	4530	İlahi Dostun Bağına
57	3663	İlahi Kapına Geldim
58	1466	İsmi Sevdiğim Saadetli Dostum
59	4438	Kadir Mevlam Senden Bir Dileğim
60	1162	Keklik Gibi Kanadım Süzmedim
61	862	Kemerim Yar Küpem Yar
62	4532	Kırma Gönül Şişesini
63	4928	Kırmızı Gülün Harı
64	4843	Köprüye Binemedim
65	2320	Kuyudan Su Çekerler Tulumunan
66	2223	Küstürdüm Barışmam
67	3836	Nasıl Yar Diyeyim Ben Böyle Yare
68	3192	Nedir Benim Melül Mahzun Gezdiğim
69	3193	Ondörtbin Yıl Gezdim
70	4238	Ördek isen Göle Gel
71	3704	Riyadan Elini Çek Divane Gönül

72	4129	Sabahtan Esti de Bir Kanlı Bir Sazak
73	4553	Sabahtan Pulur'a Velvele Düştü
74	4439	Sabahtan Uğradım Ben Bir Figana
75	1127	Sandığım Sıra Sıra
76	4870	Sevda Vadisine Düştüm
77	4093	Sevenlere Gönül Verdim
78	625	Seyyah Oldum Şu Alemi Gezerim
79	5057	Sılaya Giden Gardaşlar
80	822	Sıyrıldım Düştüm Yamaçtan
81	1783	Suya Çaldım Sılığ
82	831	Süpürgesi Yoncadan
83	2597	Şu Benim Divane Gönüm
84	2224	Tanrıdan Diledim Bu kadar Dilek
85	764	Taşa Verdim Yanımı
86	115	Vardım Hint Eline Kumaş Getirdim
87	4529	Yandı Yürek Yar Elinden
88	4472	Yıldız Gidersin Bir Yana
89	3227	Yolumuz Gurbet Düştü
90	4871	Yücelerden Seyreyledim
91	1953	Kabaralı Sandığım
92	2160	Bizim Bağlar Buradır
93	3162	Sivingin Ucunda Taş Ben Olaydım
94	4929	Çevliğin Düzünde Bir Karaçalı
95	4528	Adalarda Vardır Gamiş
96	2981	Adam Ağlatan Oldum
97	54	Ah Elmadan Elmadan
98	2982	Atladım Geçti Eşiği
99	55	Atlarını Tepe Tepe Geldiler
100	3347	Bağa Girdim Üzüme
101	3617	Bahçeye İndim de Taş Bulamadım
102	2988	Bebeğin Beşiği Çamdan
103	3625	Bizim Bağlar Buradır
104	3096	Bugün Günlerden Cumadır Cuma
105	2983	Bülbül Yuva Yapmış Gülün Üstüne
106	2984	Eğin Altından Akan Fıratır
107	2280	Eğin Dedikleri Bir Küçük Şehir
107	2985	Eğin Dedikleri Bir Küçük Şehir

108	56	Elinde Düdük Kaval
109	2986	Elinde Süt Kleği
110	1298	Erzurum'da Bir Kuş Var
111	2987	Eşik stnde Durdum
112	3642	Garibim Attı Elimden
113	2510	Gelinler Geliyor Brn Brn
114	3626	Gız Hazneden Niye Bahęeme Girdin
115	2989	Gökte Yıldız Ellidir
116	1078	Gurbet Gidişimdir
117	3868	Hamamın da Kapısı Keğeli
118	2990	Harmandan Dolayı Geldik Geline
119	1430	Hayriye'min Boyu Uzun
120	1842	Horoz Havada Horoz
121	4032	Hosta'nın Bademleri
122	2993	İnciler Kelep Kelep
123	507	Keklik Taşta Ne Gezer
124	4244	Kınaya Gel Kınaya
125	735	Kızardı Kayalar Al Geydi Dağlar
126	3854	Meşenin Tepesinden
127	3638	Munzur Dağı Işıl Işıl Işıldar
128	3012	Munzur Dağı Silelenmiş
124	3015	Odasına Vardım Gayfe Bşrr
125	2991	Sabah İlen Gız eyizi İlen
126	827	Sabahın Seher Vaktinde
127	2992	Sabahtan Açılır Muhabbet Gl
128	2265	Süpürgesi Yoncadan
129	2994	Tevekteki zmdr
130	3623	Sarı Kilim rmezler
131	3224	Damda Durma Kah Küllerin Yel alır
132	1293	Dağları Dağlasınlar
133	142	Büyük Cevizin Dibi
134	3730	Biz Geline Gelmiş İdk
134	3728	Erzincan Veran İken
135	3737	İlengeri Eğdiler
136	2302	Melik Şerif Dzn
137	125	Akşamanın Vakti Geçti
138	662	Aşıklar Neylesin Seni

139	2129	Aşıklarda Olan Efkar
140	1697	Atın Üstünde Eğer
141	260	Bahçanın Kapısını Açtım
142	987	Bahçesinde Naneyim
143	4204	Bana Bu İlmi İrfanı Veren
144	2468	Bir Seher Vaktinde İndim Bağlara
145	2067	Bir Yiğit Gurbete Düşse
146	1228	Bu Dağda Ot Bitmez Mi
147	2743	Bugün Bayram Günü Derler
148	4150	Bugün Bize Pır Geldi
150	3769	Bugün Canan Bize Geldi
151	4144	Çoşar Koç Yiğitler
152	1502	Çoktan Beri Yollarımı Gözlerim
153	1373	Davarı Vurdum Dereye
154	4554	Defimi Çala Çala
155	2303	Dostun Bahçasına Bir Hoyrat Girmiş
156	147	Ela Gözlerini Sevdiğim Dilber
157	3404	Ela Gözlü Prim Geldi
158	1688	Erzurum Ovaları
159	2500	Eşrefoğlu Al Haberi
160	1999	Ey Hamamcı Bu Hamama
161	3131	Ey Şahin Bakışlım
162	57	Ezel Bahar Olmayınca
163	1705	Gapı Gapı Gezerim
164	2774	Geçti Gitti Vatanına Yurduna
165	1039	Gız Senin Derdinden Derbeder Oldum
166	3787	Gitme Durnam Gitme Nerden Gelirsin
167	4005	Gönül Ne Gezersin Seyran Yerinde
168	1704	Habilban Oy Can
169	4070	Kainatta Bir Zereyim
170	4768	Kara Herge Su Vurdum
171	3190	Menzil Almak İster İsen
172	2649	Ne Ağlarsın Benim Zülfü Siyahım
173	1703	Oğlan Adın Hürişen
174	1549	Pencereden Taş Gelir
175	4078	Sabahtan Namazında Kalktım Kozan'dan
176	3632	Seher Vakti Kalkan Kervan

177	13	Seherde Bir Bağa Girdim
178	3764	Sevdiğim Yüzünden Kaldır Nikabı
179	900	Seyyah Olup Ayrı Düştüm Elimden
180	2748	Siyah Perçemini Dökmüş Yüzüne
181	1689	Su Gelir Meste Gider
189	1546	Şaha Doğru Giden Kervan
190	1198	Şepke'nin Kavakları
191	1684	Şu Dağın Ardı Meşe
192	657	Şu Karşı Yaylada Göç Kater Kater
193	4211	Şu Sinemde Yarelerim Sızılar
194	1701	Tası Suya Daldırdım
195	1699	Terca'nın Düzünde Bir Gelin Ağlar
196	2745	Ulu Dağlar Gibi Kar Olan Başım
197	3923	Vardım Kırklar Kapısına
198	4095	Yaban Gülümüsün Sarp Kaylarda
199	2976	Yarım Senden Ayrılalı
200	3609	Yaz Ayları Geldi Geçti
201	1700	Yeni Hamamın Üstüyem
202	1956	Yüce Dağ Başında Beklerim Seni
203	1949	Bir Yar Getirmişim Tercan İlinden
204	1950	Kurdular Ocak Taşını
205	2570	Güzeller de Dönmüş Yaylaya Gider
206	5000	Benden Sorulursa Aşık Olanlar

Tablo 11'de TRT THM Repertuarına kayıtlı 206 Erzincan türküsü görülmektedir.

Tablo 12. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 12- 13 ve TRT THM Repertuarı Erzincan – Erzincan Karşılaştırmaları

No	İKDD Defter No	Türkü Adı	TRT Repertuar No	Türkü Adı	No
1	12	Ezircandan	1552	Erzincan'dan Kemah'tan	1
2	13	Keklik	507	Keklik Taşta Ne gezer	2
3	13	Bebek	2988	Bebeğin Beşiği Çamdan	3

Tablo 12’de derleme defterleri 12, 13’de yer alan ve TRT Repertuarı, Erzincan - Erzincan Karşılaştırmalarına yönelik türkü adları ve ilgili repertuar numaraları gösterilmektedir. Bu doğrultuda derleme defterleri 12 ve 13’de bulunan 3 türküye karşılık, TRT repertuarında 3 türkünün kayıtlı olduğu görülmektedir.

Tablo 13.İstanbul Konservatuvarı Derleme Defterleri 12 - 13 ve TRT THM Repertuarı Erzincan – Diğer Yörelere Karşılaştırmaları

No	İKDD Defter No	Türkü Adı	TRT Repertuar No	Türkü Adı	No
1	13	Dilo	3251	Köprüden Geçti Gelin	1
2	13	Aşkın	2906	Aşkın Şarabını İçerler Dilber	2

Tablo 13’de derleme defteri 13 ve TRT Repertuarı Erzincan – Diğer yörelere karşılaştırmalarına yönelik türkü adları ve mevcut TRT Repertuarında kayıtlı eserlerin arşiv numaraları gösterilmektedir. Bu doğrultuda derleme defterlerinde tablo 13’de bulunan 2 türküye karşılık, TRT Repertuarında 2 türkü bulunmaktadır.

Tablo 14. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defterleri 12 -13 Yer Alan ve TRT THM Repertuarında Benzeri Olmayan Erzincan Türküleri

No	İKDD DEFTER NO	TÜRKÜ İSİMLERİ
1	12	Erzincanı
2	12	Kevank Yolu
3	13	Beşiktaş
4	13	Çay Aşağı
5	13	Ben Feleği
6	13	Çatal Kapının Gelini
7	13	Gelin
8	13	Dersim Dirler
9	13	Şamil
10	13	Çıkar Gök Yüzünde
11	13	Yıldızlar Oynaşır

Tablo 14’de derleme defterleri 12 ve 13’de bulunan lâkin TRT repertuarında benzeri olmayan Erzincan Türkülerinin defter numarası ve türkü adları görülmektedir. Bu doğrultuda TRT repertuarında benzeri olmayan toplam 11 türkü tabloda görülmektedir.

Tablo 15. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 13 Kayıtlı Gümüşhane Türküleri

No	İKDD Defter No	Türkü Adı
1	13	Koroğlu
2	13	Deli Gönül
3	13	Şu Zileden
4	13	Yılan Akar
5	13	Aşağıdan

Tablo 15’da İstanbul Konservatuvarı Derleme defteri 13’de kayıtlı 5 Gümüşhane türküsü görülmektedir.

Tablo 16. TRT THM Repertuarına Kayıtlı Gümüşhane Türküleri

No	TRT Repertuar No	Türkü Adı
1	2031	Avluya Bir Kuş Kondu
2	2029	Bahçelerde Gül Biter
3	3057	Dut Dibine Yaslanır
4	2033	ElmalarAllanıyor
5	1070	Gel Çıkalım Tepelerden Tepeye
6	671	Gül Altında Gergef İşler
7	854	Karşı Dağlar Bizimdir
8	4296	Karşıdan Gelen Gelin
9	853	Kız Zülüflerin Perde Perde
10	3722	Matarayı Doldurdum
11	4340	Su Gelir Daşa Değer
12	2036	Zerdali Çiçek Açtı
13	285	Allı Gelin Girmiş Bala

14	174	Aşağıdan Gelir Aldıramadım
15	656	Et pişirdim Yağlı Yağlı
16	1096	Hürünü Yavrum Hürünü
17	1050	Yaylam Otun Nedendir
18	172	Yayladan Çıktım da Kamalar Parlar
19	914	Atımı Bağladım Ben Bir Kotana
20	4775	Gugulumla Kemerim
21	5055	Garlı Dağlar Garlı Dağlar
22	5056	Sabah Ürüzgeri

Tablo 16’de TRT Repertuarına kayıtlı 22 Gümüşhane türküsü görülmektedir.

Tablo 17. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 13 ve TRT THM Repertuarı Gümüşhane – Gümüşhane Karşılaştırmaları

No	İKDD Defter No	Türkü Adı	TRT Repertuar No	Türkü Adı	No
1	13	Aşağıdan	174	Aşağıdan Gelir Aldıramadım	1

Tablo 17’de derleme defter 13’de TRT Repertuarı Gümüşhane - Gümüşhane Karşılaştırmalarına yönelik türkü adları ve ilgili repertuar numaraları gösterilmektedir. Bu doğrultuda derleme defter 13’de bulunan 1 türküye karşılık, TRT repertuarında 1 türkünün kayıtlı olduğu görülmektedir.

Tablo 18. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 13 ve TRT THM Repertuarı Gümüşhane – Diğer Yörelere Karşılaştırmaları

No	İKDD Defter No	Türkü Adı	TRT Repertuar No	Türkü Adı	No
1	13	Şu Zilleden	4174	Şu Sille’den Gece Geçtim	1
2	13	Köroğlu	205	Yiğitler Silkinip Ata Binince	2

Tablo 18’de derleme defter 13 ve TRT Repertuarı, Gümüşhane – Diğer yörelere

karşılaştırmalarına yönelik türkü adları ve mevcut TRT Repertuarında kayıtlı eserlerin arşiv numaraları gösterilmektedir. Bu doğrultuda derleme defter 13’de tablo 19’da bulunan 2 türküye karşılık, TRT Repertuarında 2 türkü bulunmaktadır.

Tablo 19. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 13’de Yer Alan ve TRT THM Repertuarında Benzeri Olmayan Gümüşhane Türküleri

No	İKDD DEFTER NO	TÜRKÜ İSİMLERİ
1	13	Deli Gönül
2	13	Yılan Akar

Tablo 19’da derleme defter 13’de bulunan, lâkin TRT repertuarında benzeri olmayan Gümüşhane Türkülerinin defter numarası ve türkü adları görülmektedir. Bu doğrultuda TRT repertuarında benzeri olmayan toplam 2 türkü tabloda görülmektedir.

Tablo 20. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 13 Kayıtlı Rize Türküleri

No	İKDD Defter No	Türkü Adı
1	13	Horon
2	13	Rizelim

Tablo 20’de İstanbul Konservatuvarı Derleme defter 13’de kayıtlı 2 Rize türküsü görülmektedir.

Tablo 21. TRT THM Repertuarına Kayıtlı Rize Türküleri

No	TRT Repertuar No	Türkü Adı
1	3209	Yeni Çıkayı Yeni
2	1145	Yenge Kızın Bir Tane
3	2072	Yayladan Gelir Koyun

4	1668	Türkü Deyurum Sana
5	1784	Teyze Kizun Ayiše
6	3409	Tabancamın Sapını
7	3208	Şu Gelen Kayık Midur
8	619	Şişmanoğlu Vurdiler
9	3383	Soğuk Suyun Başında Eminem
10	3058	Sivrinin Tepesinde
11	4034	Sen Orada Ben Burda
12	3565	Sarı Çiçeğim Sarı
13	2165	Parmağında Yüzükler
14	2958	Oy Dağlarum Dağlarum
15	1325	Neren Ağrur Neren Ağrur
16	2071	Koy Ateşe Kazanı
17	445	Kiremitte Su Düştü
18	2150	Kızıl Ağaç Yapağı
19	4261	Kesme Kiraz Dalini
20	1736	Kerez Çiçek Açıyor
21	1730	Haldoz'un Portikali
22	1098	Ha Buranın Ekini
23	1612	Gökte Yıldız Ay Misun
24	4212	GemiyeÇektuk Yelken
25	2070	Gelemedim Eminem Memlekete Bu Sene
26	1611	Garardı Garadeniz
27	3564	Fadimem Çemberinin
28	3563	E Paçı Çeşanuni
29	3957	Dumanım Derelere
30	2753	Derenin Kuyuları
31	2069	Denizde Vardır Kara
32	3495	Çemberimun Ucına
33	3806	Çakal Yesin Anani
34	1426	Bu Gece Rüya Gördüm
35	387	Bir Türkü Diyeceğim
36	1534	Ben Eleyim Eleyim
37	3614	Aykuri Yol Uzuni
38	4298	Aşcer Ettiler Beni
39	3774	Arhavanin Dağına
40	1406	Akayı Daşlı Dere

41	2149	Ağasarın Dereleri
42	3830	Suda Pişmiş Mısırı
43	3980	Hala Geldum Evune
44	3743	Bu dere Akmayınan
45	4668	Kavron yaylasında Bir Gelin Gördüm
46	3493	Dere Kütük Götürür
47	1765	Çayelinden Öteye
48	2126	Başındaki Çenbere Boya Vurayım Boya
49	2903	Asker Etiler Beni
50	3111	Yayladan Ki Yürüdüm
51	4014	Uydum Yarın Sözüne
52	2752	Sırt Üstüne Tencere
53	3494	Peştamalin Duğumi
54	4808	Nokta Halanın Destanı (Ahmedu)
55	3783	Hemşi'nin Yayıları
56	3109	Hayde Gidelum Hayde
57	1864	Güzel Yanlış Gidersin
58	2938	Gel Yükünü Vurayım
59	4035	Gel Çıkalum Konağa
60	3110	Duman Dağdan Yukarı
61	3107	Duman Dağdan Yukarı
62	2620	Dağlara Yakayı Kar
63	3214	Bilettim Orağimi Ettum Kestane Moli
64	3108	Belinde Cebinde
65	5026	Kemençe Çalduğumi
66	326	İki Ayak Horonu (THO)
67	439	Pazar Oyun Havası (THO)

Tablo 21’de TRT Repertuarına kayıtlı Rize yöresine ait 65 Türkü, 2’de Oyun Havası⁹ görülmektedir.

İncelemelerimiz sonucunda Derleme Defter 13 ve TRT THM Repertuarı Rize – Rize Karşılaştırmaları arasında bir benzerlik bulunmamıştır. Ayrıca, Derleme Defter 13

⁹ İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 13’de Rize yöresine ait Horon oyun havası bulunduğundan, TRT THO Rize yöresine ait oyun havaları tablo 22’de gösterilmiştir.

ve TRT THM Repertuarı Diğer Yörelere karşılaştırmaları arasında da benzer türkülere rastlanmamıştır.

Tablo 22. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 13’de Yer Alan ve TRT THM Repertuarında Benzeri Olmayan Rize Türküleri

No	İKDD DEFTER NO	TÜRKÜ İSİMLERİ
1	13	Rizelim
2	13	Horon

Tablo 22’de derleme defteri 13’de bulunan ve TRT repertuarında benzeri olmayan Rize Türkülerinin defter numarası ve türkü adları görülmektedir. Bu doğrultuda TRT repertuarında benzeri olmayan toplam 2 türkü tabloda görülmektedir.

Tablo 23. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defterlerine Kayıtlı Hasankale Türküleri

No	İKDD Defter No	Türkü Adı
1	13	Pasin
2	13	Ülkerler
3	13	Deniz
4	13	İbrahim
5	13	Kürt Kızı
6	13	Bağçelerde
7	13	Bir Güzele
8	13	Su Gelir

Tablo 23’de İstanbul Konservatuvarı Derleme defter 13’de kayıtlı 8 Hasankale türküsü görülmektedir.

Tablo 24. TRT THM Repertuvarına Kayıtlı Hasankale Türküleri

No	TRT Repertuvar No	Türkü Adı
1	775	Adalardan Çıktım Yayan
2	2157	Can Ellerinden Gelmişem

Tablo 24’de TRT Repertuvarına kayıtlı Hasankale yöresine ait 2 Türkü görülmektedir. İncelemelerimiz sonucunda İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 13 ve TRT Repertuvarı Hasankale – Hasankale Karşılaştırmaları Türkülerinde benzerlik bulunmamaktadır.

Tablo 25. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 13 ve TRT THM Repertuvarı Hasankale – Diğer Yörelere Karşılaştırmaları

No	İKDD Defter No	Türkü Adı	TRT Repertuvar No	Türkü Adı	No
1	13	Ülkerler	3916	Ülkerler Teraziler	1
2	13	Deniz	1849	Deniz Dalgasız Olmaz	2

Tablo 25’de derleme defter 13 ve TRT Repertuvarı, Hasankale – Diğer yörelere karşılaştırmalarına yönelik türkü adları ve arşiv numaraları gösterilmektedir. Bu doğrultuda derleme defter 13’de bulunan 2 türküye karşılık, TRT Repertuvarında 2 türkü bulunmaktadır.

Tablo 26. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 13’de Yer Alan ve TRT THM Repertuvarında Benzeri Olmayan Hasankale Türküleri

No	İKDD DEFTER NO	TÜRKÜ İSİMLERİ
1	13	Pasin
2	13	İbrahim
3	13	Kürt Kızı
4	13	Bir Güzele
5	13	Su Gelir
6	13	Bağçelerde

Tablo 26’da derleme defterlerinde bulunan ve TRT repertuarında benzeri olmayan Hasankale Türkülerinin defter numarası ve türkü adları görülmektedir. Bu doğrultuda TRT repertuarında benzeri olmayan toplam 6 türkü tabloda görülmektedir.

4.2 . Eser Karşılaştırmaları

Bu bölümde İstanbul Konservatuvarı derleme 12 ve 13 nolu defterlerde yer alan Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize ve Hasankale türkülerinin TRT THM repertuarındaki mevcut notalarının karşılaştırmalarına dair tablolar ve incelemeler yer almaktadır. Eser karşılaştırmalarında aşağıdaki kriterler göz önünde bulundurulmuştur.

1. Türkü Adı
2. İlk Sözler
3. Yöre
4. Repertuar No
5. Derleme Tarihi
6. Kaynak Kişi
7. Derleyen
8. Notaya Alan
9. Süre
10. Karar sesi
11. Ses Aralığı
12. Değiştirici İşaretler: Donanım – Türkü İçerisinde
13. Usûlü
14. Makamı
15. Eserin Türü
16. Eserin ezgi motifi
17. Yöresel Ağız Özellikleri

Bu kriterlere göre eserler içerisinde tespit edilen özellikler tablolar haline getirilerek analiz edilmiştir. Ayrıca, İKDD ve TRT THM Repertuarı notalarından birbirine yakın olan motiflerden örnek grafikler gösterilmiştir.

Eser karşılaştırmaları yapılırken ilk olarak İstanbul Konservatuvarı derleme 12 ve 13 nolu defterlerde yer alan Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize ve Hasankale türkülerinin TRT repertuarının ilgili yörelere ait benzer özellikler değerlendirilmiştir.

Ardından yine derleme 12 ve 13 nolu defterlerde yer alan Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize ve Hasankale yörelerine ait türkülerin ilgili yöreler dışındaki benzerleri ile karşılaştırmalar yapılmıştır.

4.3. Bayburt - Bayburt Derlemeleri

4.3.1. Baytar İKDD - TRT THM Repertuvar Karşılaştırmaları

Tablo 27. Baytar İKDD - TRT THM Repertuvarı Karşılaştırmaları

	İKDD No:13	TRT THM Repertuvarı
Türkü Adı	Baytar	Güzel Vasfeyleyim Hallerin Senin
İlk Sözleri	Güzel Vasf İdeyim Hallerin Senin	Yar Güzel Vasfeyleyim Hallerin Senin A Beyle
Yöre	Bayburt	Bayburt
Repertuvar No	--	Rep. No: 3532
Derleme Tarihi	1929	---
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	Remzi Cavıldak
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	Zakir Peksert
Notaya Alan	Belirtilmemiş	Ahmet Yamacı
Süresi	Belirtilmemiş	Belirtilmemiş
Karar Sesi	La	La
Ses Aralığı		
Değiştirici İşaret	Donanım: Fa Diyez Türkü İçinde:--	Donanım: Si Bemol 2 Türkü İçinde: Fa Diyez , Mi Bemol
Uslü	Giriş: 4/4 Eser İçinde: 5/8	Giriş: Serbest Eser İçinde: 10/8
Makamı	Tampere Sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	Tahir Dizisi ve Karcıgar Dizisi
Eserin Türü	Türkü	Türkü

Ezgi Motifi:

Derleme Defteri 13 Baytâr Türküsü Motif 1

Hey güzel vas fi deyim hal la rınse nin

Şekil 1. Baytar İKDD 13 Motif 1

Derleme Defteri 13 Baytâr Motif 2

A le me des tan dır dil le rin se nin

Şekil 2. Baytar İKDD 13 Motif 2

TRT THM GÜZEL VASFEYLEYİM HALLERİN SENİN MOTİF 1

YA R

GÜ ZEL VASF EY LE YİM HAL LE RİN

SE NİN A BEY LE R

Şekil 3. Güzel Vasfeyleyim Hallerin Senin TRT THM Motif 1

TRT THM VASFEYLEYİM HALLERİN SENİN MOTİF 2

Şekil 4. Güzel Vasfeyleyim Hallerin Senin TRT THM Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü	TRT Repertuarındaki Türkü Sözü
Güzel <u>Vasf İdevim</u> Hallerin Senin Aleme Destandır Dillerin Senin Hiç Kimse <u>Bilmeyor</u> Fellerin Senin	Yar Güzel <u>Vasfeyleyim</u> Hallerin Senin A Beyle Aleme Destandır Dillerin Senin Kemer Yakışır Bellerin Senin İncedendir Dişlerin Aman Aman Sırmadandır Dişlerin Senin
{ Baytarda Bir Sultan Bir Meral Gördüm Ebruler <u>Yüzne</u> Taralı Gördüm Merâli Gördüm	{ Bayburтта Bir Güzel Meral Gördüm Zülüflerin Yüzünde Taralı Gördüm Ben Yari Gördüm
Nasıl Kıydı Yolladılar Tarlaya Huriler Periler Saçın <u>Darava</u> Mağripten Maşrika Sana Cariye	Yar Yüzbin Usta Gelsin Otağın A Beyle Yüzbin Kullukçum Var Yüzbin <u>Cırağı</u> Yüzbin Bade Dolsun Yüzbin Saki Altından Testi Var Gümüş Tarağı Adam Öldürür Bu Kağı Halı
{ Baytarda Bir Sultan Bir Meral Gördüm Ebruler Yüzne Taralı Gördüm Merâli Gördüm	{ Bayburтта Bir Güzel Meral Gördüm Zülüflerin Yüzünde Taralı Gördüm Ben Yari Gördüm

Tablo 27 İncelendiğinde

1. Türkü adı derleme defterinde “Baytar”, TRT Repertuarında ise “Güzel Vasfeyleyim Hallerin Senin” olarak geçmektedir.
2. Derleme çalışmaları eserlere ait ilk sözler bakımından incelendiğinde derleme defterinde var olan eserin ilk sözleri “Güzel Vasf İdevim Hallerin Senin”, TRT THM derleme notasında ise ilk sözler “Yar Güzel Vasfeyleyim Hallerin Senin A Beyle” olarak görülmektedir. İlk sözler açısından eserler arasında büyük oranda

benzerlik vardır. TRT THM notasında ilk sözlerde “yar”, “a” gibi katmalar da yer almaktadır.

3. Yöre açısından incelendiğinde her iki eserinde “Bayburt” olduğu görülmektedir.
4. Repertuvar numarası incelemelerinde, Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir. TRT THM incelemesinde ise repertuvar numarasının “3532” olduğu görülmektedir.
5. Derleme tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929”, TRT THM repertuvarında yer alan eserin ise derleme tarihi bilinmemektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuvarında yer alan kaynak kişinin ise “Remzi Cavıldak” olduğu tespit edilmiştir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından, TRT THM Repertuvarında yer alan eserin ise “Zakir Peksert” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13’de notaya alan kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuvarında yer alan eserin ise “Ahmet Yamacı” tarafından notaya alındığı görülmektedir.
9. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında her iki derleme çalışmasının da eser sürelerinin belirtilmediği görülmektedir.
10. Karar sesi açısından incelendiğinde her iki derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
11. Ses Aralığı açısından incelendiğinde her iki derlemede de yer alan eserin ses aralığı “La-La” olarak tespit edilmiştir.
12. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin donanımında “Fa diyez”, TRT THM repertuvarında yer alan eserin donanımında “Si Bemol 2” değiştirici işaretinin olduğu ve eserin seyri içerisinde de “Mi Bemol ve Fa Diyez” değiştirici işaretinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

13. Eserlerin usûllerine bakıldığında derleme defterindeki eserde ilk söz dizesinin söylendiği kısımda “4/4” lük sonrasında “5/8” lik usûlde bir ritmik düzüm oluşurken, TRT THM Repertuarında yer alan eserde ise ilk söz dizesinde serbest ölçü ile bir giriş yapılmış, ardından “10/8” lik usûlde bir ritim görülmektedir.
14. Makamsal açıdan incelendiğinde derleme defterindeki eserde Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir. Ancak, TRT THM repertuarında eserin serbest ölçüdeki giriş kısmında Tahir makamı dizisi ve Karcıgar makamı dizisinin inici özelliği tespit edilmiştir. Ayrıca, eserin usûllü kısmında ise Çargâh perdesinde asma kalış yaparak karar sesinde eser sonlanmıştır.
15. Eserin türü Türkü olarak tespit edilmiştir. Konularına göre bakıldığında iki derleme eserinde de aşk, güzellik gibi ifadeler kullanıldığından, iki eserde aşk türküleri grubuna girmektedir. Derleme defterindeki eser hece ölçüsü ile, TRT repertuarındaki eser ise serbest ölçü ile yazılmıştır.
16. Ezgisel motif yürüyüşlerinde ezgi yürüyüşleri aynı, ancak nota değerlerinde farklılıklar görülmektedir. Ayrıca, bazı motiflerde ses aralıklarının genişletildiği ve bazı ritim kalıplarının da farklı olduğu görülmektedir. Defter 13’de “5/8” lik bir ritimli usûl göze çarparken, TRT THM Repertuarında “10/8” lik bir ritim kalıbı tespit edilmiştir.
17. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterindeki eserde bazı sözcükler yöresel ağız ile kayıt altına alınmıştır. Ancak, eserin TRT repertuarındaki sözlerinde yöresel ağız özelliklerine rastlanmamaktadır.

Derleme Defter

- Vasf İdeyim → Vasfeyleyim
- Dara → Tara
- Bilmeyor → Bilmiyor

4.3.2 Veysel Barı İKDD - TRT THM Repertuvar Karşılaştırmaları

Tablo 28.Veysel Barı İKDD - TRT THM Repertuvarı Karşılaştırmaları

	İKDD No:13	TRT THM Repertuvarı ¹⁰
Türkü Adı	Veysel Barı	Veysel Barı
Yöre	Bayburt	Bayburt
Repertuvar No	--	Rep. No:140
Derleme Tarihi	1929	---
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	Bayburt Folklor Ekibi
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	Muzaffer Sarısözen
Notaya Alan	Belirtilmemiş	Muzaffer Sarısözen
Süresi	Belirtilmemiş	Belirtilmemiş
Karar Sesi	La	Sol
Ses Aralığı		
Değiştirici İşaret	Donanım: --- Eser İçinde:--	Donanım: -- Eser İçinde: --
Usûlü	Giriş: 2/4	Giriş: 4/4
Makamı	Tampere Sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	Herhangi bir makam özelliği göstermemektedir.
Eserin Türü	Bar Oyun Havası	Bar Oyun Havası

Ezgi Motifi:

Derleme Defteri 13 Veysel Barı Motif 1

Şekil 5. Veysel Barı İKDD 13 Motif 1

¹⁰ TRT THM oyun havaları arşivi

Derleme Defteri 13 Veysel Barı Motif 2

Şekil 6. Veysel Barı İKDD13 Motif 2

TRT THM Veysel Barı Motif 1

Şekil 7. Veysel Barı TRT THM Motif 1

TRT THM Veysel Barı Motif 2

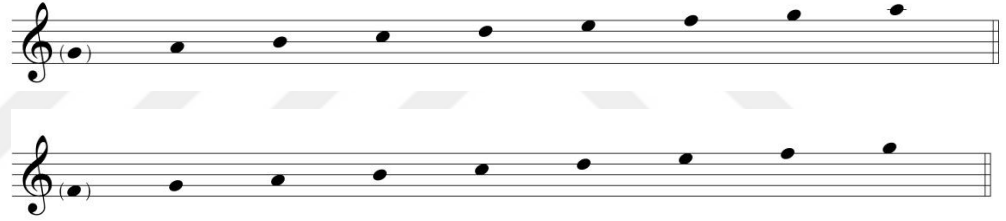

Şekil 8. Veysel Barı THM Motif 2

Tablo 28 incelendiğinde

1. Eser adı her iki derleme çalışmasında “Veysel Barı” olarak geçmektedir.
2. Yöre açısından incelendiğinde her iki eserinde “Bayburt” yöresine ait olduğu görülmektedir.
3. Repertuvar numarası incelemelerinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir. Ancak, TRT THM Repertuvar numarası ise “140” olduğu görülmektedir.
4. Derleme tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929”, TRT THM Repertuvarında yer alan eserin ise derleme tarihi bilinmemektedir.
5. Kaynak kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuvarında yer alan kaynak kişinin ise “Bayburt Folklor Ekibi” olduğu tespit edilmiştir.

6. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından, TRT THM Repertuvarında yer alan eserin ise “Muzaffer Sarısözen” tarafından derlendiği görülmektedir.
7. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13’de notaya alan kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuvarında yer alan eserin ise “Muzaffer Sarısözen” tarafından notaya alındığı görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında her iki derleme çalışmasının da eser sürelerinin belirtilmediği görülmektedir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde Defter 13’deki eser “La” sesi ile, TRT THM Repertuvarındaki eser ise “Sol” sesi ile bittiği görülmektedir.
10. Ses aralığı açısından incelendiğinde her iki derlemede de yer alan eserlerin ses aralığı “Sol-Sol” olarak tespit edilmiştir.
11. Değiştirici işaretler açısından incelemelere bakıldığında Defter 13 ve TRT THM Repertuvarı notalarında herhangi bir değiştirici işaret kullanılmamıştır.

12. Eserlerin usûllerine bakıldığında derleme defterinde eser “2/4” lük iken, TRT THM Repertuvarında yer alan eser ise “4/4” lük usûl ile yazıldığı görülmektedir.
13. Makamsal açıdan incelendiğinde iki derlemede herhangi bir makamın özelliğini göstermemektedir.
14. Eserin türü THM’deki oyun havalarından Bar oyunu olarak görülmektedir.
15. Her iki derleme çalışmasının ezgi yürüyüşlerinde benzerlikler, nota değerlerinde ise farklılıklar görülmektedir. Ayrıca, TRT repertuvarı notalarında otuz ikilik nota değeri ve kesik çalmayı ifade eden işaretler kullanılırken, derleme defterindeki notalarda böyle bir durum görülmemektedir. Motiflerde ses aralıklarının genişletildiği, bezekli motif kullanıldığı ve bazı ritim kalıplarının farklı olduğu görülmektedir.

4.3.3 Veysel Barı İKDD - TRT THM Repertuvar Karşılaştırmaları

Tablo 29. Veysel Barı İKDD - TRT THM Repertuvarı karşılaştırmaları

	İKDD No:13	TRT THM Repertuvarı ¹¹
Türkü Adı	Veysel Barı	Veysel Barı
Yöre	Bayburt	Bayburt
Repertuvar No	--	Rep. No: 240
Derleme Tarihi	1929	---
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	Mustafa Korkmaz Resul Demir
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	TRT Müzik Dairesi Başkanlığı
Notaya Alan	Belirtilmemiş	Mehmet Özbek
Süresi	Belirtilmemiş	♩ = 89
Karar Sesi	La	La
Ses Aralığı		
Değiştirici İşaret	Donanım: --- Eser İçinde:--	Donanım: -- Eser İçinde: --
Usûlü	2/4	4/4
Makamı	Tampere Sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	Karcığar Makamı dizisi
Eserin Türü	Bar Oyun Havası	Bar Oyun Havası

Ezgi Motifi:

Derleme Defteri 13 Veysel Barı Motif 1

Şekil 9. Veysel Barı İKDD 13 Motif 1

¹¹ TRT THM oyun havaları arşivi

Derleme Defteri 13 Veysel Barı Motif 2

Şekil 10. Veysel Barı İKDD 13 Motif 2

TRT THM Veysel Barı Motif 1

Şekil 11. Veysel Barı TRT THM Motif 1

TRT THM Veysel Barı Motif 2

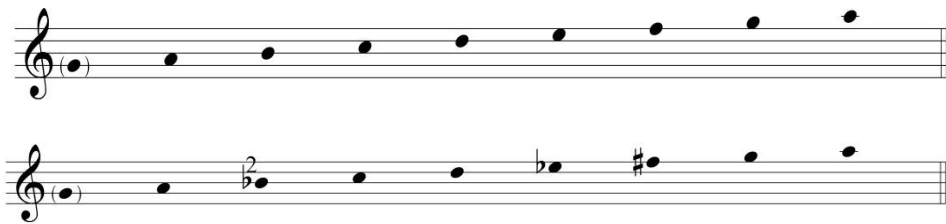

Şekil 12. Veysel Barı TRT THM Motif 2

Tablo 29 incelendiğinde

1. Eser adı derleme defteri ve TRT THM Repertuarında “Veysel Barı” olarak geçmektedir.
2. Yöre açısından incelendiğinde her iki eserinde “Bayburt” yöresine ait olduğu görülmektedir.
3. Repertuar numarası incelemelerinde Defter 13’de yer alan eserin repertuar numarasının olmadığı görülmektedir. TRT THM incelemesinde ise repertuar numarasının “240” olduğu görülmektedir.
4. Derleme tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929”, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise derleme tarihi bilinmemektedir.

5. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuarında yer alan kaynak kişinin ise “Mustafa Korkmaz ve Resul Demir” olduğu tespit edilmiştir.
6. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından, TRT THM repertuarında yer alan eserin ise “TRT Müzik Dairesi Başkanlığı” tarafından derlendiği görülmektedir.
7. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13’de notaya alan kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise “Mehmet Özbek” tarafından notaya alındığı görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında derleme defterinde süre belirtilmemiştir. Ancak, TRT THM Repertuarında eserin metronom hızı belirtilmiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde her iki derleme çalışmasının karar sesi “La” olduğu tespit edilmiştir.
10. Ses aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’de eserin “Sol-Sol” aralığına, TRT THM Repertuarında ise “Sol-La” aralığına kadar çıktığı görülmektedir.
11. Değiştirici işaretler açısından incelemelere bakıldığında Defter 13’de değiştirici işaret kullanılmadığı görülmektedir. Ancak, TRT THM repertuarında eserin donanımında “Si Bemol 2 ve Mi Bemol”, eserin seyri içerisinde ise “Fa diyez” olduğu görülmektedir.

12. Eserlerin usullerine bakıldığında derleme defterindeki eser “2/4” lük iken, TRT THM Repertuarında ki eserde ise “4/4” lük bir usûl olduğu görülmektedir.

13. Makamsal açıdan incelendiğinde Defter 13’de eser herhangi bir makama uymamaktadır. Ancak, TRT THM Repertuarındaki eser ise Karcıgar makamı dizisi ile paralellik göstermektedir.
14. Eserin türü TRT THM’deki oyun havalarından Bar oyunu olarak görülmektedir.
15. Ezgisel motif yürüyüşlerinde, ezgi iniş - çıkışlarının aynı, nota değerleri açısından farklı olduğu görülmektedir. Her iki derlemenin de ezgi duyumunda farklılıklar görülmektedir.

4.4. Bayburt - Diğer Yöreler

4.4.1. Daldalar İKDD - TRT THM Repertuar Karşılaştırmaları

Tablo 30. Daldalar İKDD - TRT THM Repertuarı karşılaştırması

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı ¹²
Türkü Adı	Daldalar	Daldalar Bar
Yöre	Bayburt	Erzurum
Repertuar No Derleme Tarihi	-- 1929	Rep. No: 545 ---
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	Ağa Keskin
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	Arif Sağ
Notaya Alan	Belirtilmemiş	Arif Sağ
Süresi	Belirtilmemiş	Belirtilmemiş
Karar Sesi	La	La
Ses Aralığı		
Değiştirici İşaret	Donanım: --- Eser İçinde: Fa diyez	Donanım: Si Bemol 2 Eser İçinde: Fa Diyez, Mi Bemol
Usûlü	Giriş: 5/8 Eser İçinde: 2/4	Giriş: 5/8 Eser İçinde: ---
Makamı	Tampere Sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	Karcıgar Makamı dizisi
Eserin Türü	Bar Oyun Havası	Bar Oyun Havası

¹² TRT THM oyun havaları arşivi

Ezgi Motifi:

Derleme Defteri 13 Daldalar Motif 1

Şekil 13. Daldalar İKDD 13 Motif 1

CANLI Derleme Defter 13 Daldalar Motif 2

Şekil 14. Daldalar İKDD 13 Motif 2

TRT THO Daldalar Barı Motif 1

Şekil 15. Daldalar TRT THM Motif 1

TRT THO Daldalar Barı Motif 2

Şekil 16. Daldalar TRT THM Motif 2

Tablo 30 incelendiğinde

1. Eser adı derleme defterinde “Daldalar”, TRT THM Repertuarında ise “Daldalar Barı” olarak geçmektedir.
2. Yöre açısından incelendiğinde derleme defterinde “Bayburt”, TRT THM Repertuarında ise “Erzurum” yöresi olarak geçmektedir.
3. Repertuar numarası incelemelerinde Defter 13’de yer alan eserin repertuar numarasının olmadığı görülmektedir. TRT THM incelemesinde ise repertuar numarasının “545” olduğu görülmektedir.
4. Derleme tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929”, TRT THM repertuarında yer alan eserin ise derleme tarihi bilinmemektedir.
5. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuarında yer alan kaynak kişinin ise “Ağa Keskin” olduğu tespit edilmiştir.
6. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise “Arif Sağ” tarafından derlendiği görülmektedir.
7. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13’de notaya alan kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise “Arif Sağ” tarafından notaya alındığı görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında her iki derlemede süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde her iki derleme çalışmasının “La” olduğu tespit edilmiştir.
10. Ses aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’de eserin “Fa diyez-Sol” ses aralığında, TRT THM Repertuarı ise “Sol – Sol” aralığında olduğu görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında Defter 13’de değiştirici işaret kullanılmazken, TRT THM repertuarında eserin donanımında “Si Bemol 2’”, eserin seyri içerisinde ise “Fa Diyez ve Mi Bemol” olduğu tespit edilmiştir.

12. Eserlerin usûllerine bakıldığında derleme defterinde eser iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde “5/8” lik, ikinci bölümde ise “2/4” lük hareketli bir usûl görülmektedir. TRT THM Repertuvarında yer alan eserde ise “5/8” lik usûl olduğu görülmektedir.
13. Makamsal açıdan incelendiğinde Defter 13’de eser herhangi bir makama uymamaktadır. Ancak, TRT THM Repertuvarındaki eser Karcıgar makamı dizisi ile paralellik göstermektedir.
14. Eserin türü TRT THM’deki oyun havalarından “Bar” oyunu olarak görülmektedir.
15. Ezgisel motif yürüyüşlerinde benzerlik görülmemektedir. Ayrıca, usûl, ezgi, nota değeri ve seslerin inici-çıkıcı özelliklerinde büyük oranda farklılıklar görülmektedir.

4.4.2. Yıldız İKDD - TRT THM Repertuvar Karşılaştırmaları

Tablo 31. Yıldız İKDD ve TRT THM Karşılaştırmaları

	İKDD No:13	TRT THM Repertuvarı
Türkü Adı	Yıldız	Gine Bugün Yaralandım
İlk Sözleri	Ah Yine Bugün Yaralandım	Ah Gine Bugün Yaralandım
Yöre	Bayburt	Erzurum
Repertuvar No	--	Rep. No: 1076
Derleme Tarihi	1929	1942
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	Sadettin Akatay Faruk Kaleli
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	Muzaffer Sarısözen
Notaya Alan	Belirtilmemiş	Muzaffer Sarısözen
Süresi	Belirtilmemiş	Belirtilmemiş
Karar Sesi	La	La
Ses Aralığı		
Değiştirici İşaret	Donanım: Fa Diyez	Donanım: Si Bemol 2

	Türkü İçinde:--	Türkü İçinde: Fa Diyez
Usûlü	4/4	4/4
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	Hüseyini makamı dizisi
Eserin Türü	Türkü	Türkü

Ezgi Motifi:

Derleme Defteri 13 Yıldız Motif 1

AH YINE BU GÜN YA RA LAN DIM YI NE BU GÜN YARA LAN DIM

Şekil 17. Yıldız İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Yıldız Motif 2

in dim et ra fın do_ lan dım dat lı ca nım dan u san dım
yıl dız_ yıl dız_ yıl dız_ yıl dız_ hey...._

Şekil 18. Yıldız İKDD 13 Motif 2

TRT THM Gine Bugün Yaralandım Motif 1

Ah gi ne bu gün ya ra lan dım gi ne bu gün ya ra la _____
 _____ n dım

Şekil 19. Gine Bugün Yaralandım TRT THM Motif 1

TRT THM Gine Bugün Yaralandım Motif 2

İn dim et ra fı do lan dım dert li ca nım dan u san dım
 3 yıl dı zı yıl dı zı yıl zo f
 6

Şekil 20. Gine Bugün Yaralandım TRT THM Motif 2

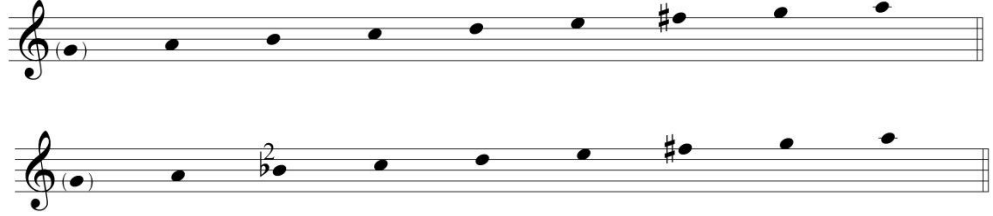
Türkü Sözleri ve Yöresel Ağz Özelliklerini Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü	TRT Repertuarındaki Türkü Sözü
Ah Yine Bugün Yaralandım İndim Etrafı Dolandım Datlı Canımdan Usandım Yıldız Yıldız Yıldız Yıldız Hey { Evler Yıkan Beller Büken Kervan Kıran Yıldız Hey Yıldız Yıldız	Ah Gine Bugün Yaralandım İndim Etrafı Dolandım Dertli Canımdan Usandım { Yıldız Yıldız Yıldız Of Sana Derler Kervan Kıran Beller Büken Evler Yıkan Yıldız Of
Bir Yıldız Gördüm Nur İle Alemleri Yaktı Zar İle Niye Doğdun Mavi Yıldız { Evler Yıkan Beller Büken Kervan Kıran Yıldız Hey Yıldız Yıldız	Ah Yıldızlardan Ürüşansın Benim Gibi Perişansın Yardan Bana Perişansın { Yıldız Yıldız Yıldız Of Gine Doğdun Sarı Yıldız Mavi Yıldız Of

Tablo 31 İncelendiğinde;

1. Türkü adı derleme defterinde “Yıldız”, TRT Repertuarında ise “Gine Bugün Yaralandım” olarak geçmektedir.
2. Derleme çalışmaları esere ait ilk sözler bakımından incelendiğinde her iki derlemede de ilk sözler büyük oranda benzerlik göstermektedir. Her iki derleme çalışması 2 kıta ve 1 bağlantı bölümlerinden oluşmaktadır.
3. Yöre açısından incelendiğinde derleme defterinde eser yöre olarak “Bayburt”, TRT THM Repertuarında ise “Erzurum” olarak geçmektedir.
4. Repertuar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuar numarasının olmadığı görülmektedir. Ancak, TRT THM Repertuar numarası incelemesinde ise “1076” olduğu görülmektedir.
5. Derleme tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929”, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise derleme tarihi “1942” olarak görülmektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği, TRT THM repertuarında yer alan kaynak kişinin ise “Saadettin Akatay ve Faruk Kaleli” olduğu görülmektedir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından, TRT THM repertuarında yer alan eserin ise “Muzaffer Sarısözen” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13’de notaya alan kişinin belirtilmediği, TRT THM repertuarında yer alan eserin ise “Muzaffer Sarısözen” tarafından notaya alındığı görülmektedir.
9. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında her iki derleme çalışmasının eser süreleri belirtilmediği görülmektedir.
10. Ses aralığı açısından incelendiğinde defter 13’de “La-Sol”, TRT THM repertuarında ise “La-La” olarak görülmektedir.
11. Karar sesi açısından incelendiğinde her iki derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.

12. Değiştirici işaretler açısından incelemelere bakıldığında Defter 13’de donanımda “Fa Diyez”, TRT THM repertuarında “Si Bemol 2” görülmektedir. Ayrıca, eser içerisinde TRT THM Repertuarında “Fa Diyez” geçici olarak kullanıldığı görülmektedir.

13. Eserlerin usûllerine bakıldığında her iki derlemeye 4/4’lük usûl olduğu görülmektedir.
14. Makamsal açıdan incelendiğinde Defter 13’de eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir. Ancak, TRT THM Repertuarındaki eser Hüseyini makamı dizisi ile paralellik göstermektedir.
15. Her iki eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir.
16. Ezgisel motif yürüyüşlerinde benzerlik görülmemektedir. Ayrıca, nota değerlerinin farklı olduğu görülmektedir.
17. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme Defteri 13 ve TRT THM Repertuarında her iki eserde bazı sözcükler yöresel ağız ile kayıt altına alınmıştır.

Derleme Defteri 13:

- Datlı → Dertli

TRT THM Repertuarı:

- Gine → Yine

4.4.3. Serhoş Barı İKDD - TRT THM Repertuvar Karşılaştırmaları

Tablo 32. Serhoş Barı İKDD - TRT THM Karşılaştırmaları

	İKDD No:13	TRT THM Repertuvarı ¹³
Türkü Adı	Serhoş Barı	Serhoş Barı
Yöre	Bayburt	Erzincan
Repertuvar No	--	Rep. No: 258
Derleme Tarihi	1929	---
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	Kemal Baylan Cemal Baylan
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	TRT Müzik Dairesi Başkanlığı
Notaya Alan	Belirtilmemiş	Mehmet Özbek
Süresi	Belirtilmemiş	♩ = 72
Karar Sesi	La	La
Ses Aralığı		
Değiştirici İşaret	Donanım: --- Eser İçinde: Fa Diyez	Donanım: Eser İçinde: Fa Diyez, Mi Bemol
Usûlü	Giriş: 9/8 Eser İçinde: 2/4	Giriş: 4/4 Eser İçinde: 2/4, 6/8
Makamı	Tampere Sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	Herhangi bir makam özelliği taşımamaktadır.
Eserin Türü	Bar Oyun Havası	Bar Oyun Havası

Ezgi Motifi:

Derleme Defteri 13 Serhoş Barı Motif 1

Şekil 21. Serhoş İKDD 13 Motif 1

¹³ TRT THM oyun havaları arşivi

Derleme Defter 13 Serhoş Barı Motif 2

Şekil 22. Serhoş İKDD 13 Motif 2

TRT THM Serhoş Barı Motif 1

Şekil 23. Serhoş Barı TRT THM Motif 1

TRT THM Serhoş Motif 2

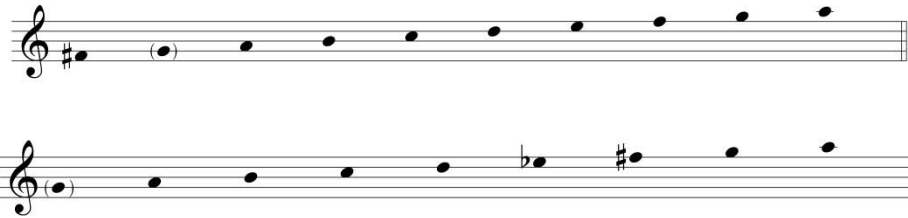

Şekil 24. Serhoş Barı TRT THM Motif 2

Tablo 32 incelendiğinde;

1. Eser adı her iki derlemede aynı olarak geçmektedir.
2. Yöre açısından incelendiğinde derleme defterinde “Bayburt”, TRT THM Repertuarında ise “Erzincan” olarak geçmektedir.
3. Repertuar numarası incelemelerinde Defter 13’de yer alan eserin repertuar numarasının olmadığı görülmektedir. TRT THM incelemesinde ise repertuar numarasının “258” olduğu görülmektedir.
4. Derleme tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929”, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise derleme tarihi bilinmemektedir.
5. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuarında yer alan kaynak kişinin ise “Cemal Baylan ve Kemal Baylan” olduğu tespit edilmiştir.

6. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından, TRT THM Repertuvarında yer alan eserin ise “TRT Müzik Dairesi Başkanlığı” tarafından derlendiği görülmektedir.
7. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13’de eseri notaya alan kişinin belirtilmediği, TRT THM repertuvarında yer alan eserin ise “Mehmet Özbek” tarafından notaya alındığı görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında derleme defterinde süre belirtilmemiştir. Ancak, TRT THM Repertuvarında eserin metronom hızı belirtilmiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde her iki derleme çalışmasının “La” olduğu tespit edilmiştir.
10. Ses aralığı açısından incelendiğinde Defter 13 “Fa Diyez - Sol”, TRT THM Repertuvarında ise “Sol – Fa Diyez” ses aralığı görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında Defter 13’de “Fa Diyez”, TRT THM Repertuvarında ise “Fa Diyez ve Mi Bemol” değiştirici işaretleri eser içerisinde kullanıldığı görülmektedir.

12. Eserlerin usûllerine bakıldığında derleme defterinde eser iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde “9/8” lik, ikinci bölümde ise “2/4” lük hareketli bir usûl görülmektedir. TRT THM repertuvarında yer alan eserin iki bölümden oluştuğu görülmektedir. Birinci bölümde “4/4” lük, ikinci bölümde ise “6/8” lik usûller kullanıldığı görülmektedir.
13. Makamsal açıdan incelendiğinde her iki eserde Tampere sistem ile yazıldığından herhangi bir makam özelliği göstermemektedir.
14. Eserin türü TRT THM’deki oyun havalarından “Bar” oyunu olarak görülmektedir.

15. Ezgisel motif yürüyüşlerinde büyük oranda farklılıklar görülmektedir. Nota değerleri, ritim kalıpları ve ezgisel iniş – çıkışlarda benzerlik görülmemektedir.

4.4.4. Hâkkari Barı İKDD - TRT THM Repertuvar Karşılaştırmaları

Tablo 33. Hâkkari Barı İKDD - TRT THM Karşılaştırmaları

	İKDD No:13	TRT THM Repertuvarı ¹⁴
Türkü Adı	Hâkkari Barı	Hekkari
Yöre	Bayburt	Erzurum
Repertuvar No	--	Rep. No: 158
Derleme Tarihi	1929	---
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	Binali Selman
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	Ahmet Yamacı
Notaya Alan	Belirtilmemiş	Ahmet Yamacı
Süresi	Belirtilmemiş	Belirtilmemiş
Karar Sesi	Re	Re
Ses Aralığı		
Değiştirici İşaret	Donanım: --- Eser İçinde: Fa Diyez, Mi Bemol	Donanım: Mi Bemol Eser İçinde: Fa Diyez
Usûlü	Giriş: 5/8 Eser İçinde: 10/8	Giriş: 10/8 Eser İçinde: ----
Makamı	Neva'da Hicaz Makamı Dizisi	Neva'da Hicaz Makamı Dizisi
Eserin Türü	Bar Oyun Havası	Bar Oyun Havası

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Hâkkari Barı Motif 1

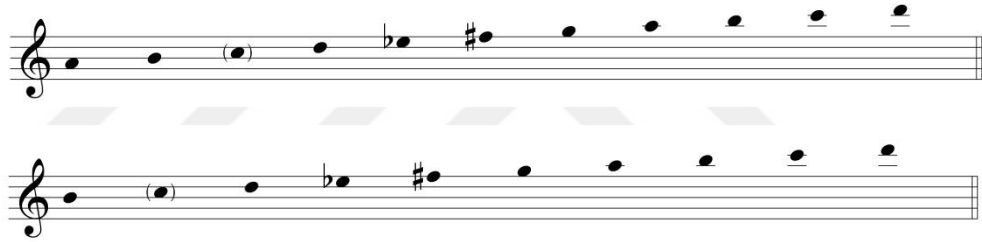
Şekil 25. Hâkkari Barı İKDD 13 Motif 1

¹⁴ TRT THM oyun havaları arşivi

7. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13’de eseri notaya alan kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise “Ahmet Yamacı” tarafından notaya alındığı görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında her iki derlemede süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde her iki derleme çalışmasının “La” olduğu tespit edilmiştir.
10. Ses aralığı açısından incelendiğinde defter 13 “Si - La”, TRT Repertuarında ise “Si – Sol” ses aralığı görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında Defter 13’de “Fa Diyez ve Mi Bemol” eser içerisinde kullanılırken, TRT THM Repertuarında “Mi Bemol” donanımında, “Fa Diyez’in” ise eser içerisinde kullanıldığı görülmektedir.

12. Eserlerin usûllerine bakıldığında derleme defterinde eser iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde “5/8” lik, ikinci bölümde ise “10/8” lük bir usûl görülmektedir. TRT THM Repertuarında yer alan eserde ise “10/8”lük usûl görülmektedir.
13. Makamsal açıdan incelendiğinde her iki eserde “Neva’da Hicaz” makamı dizisi özellikleri görülmektedir.
14. Eserin türü TRT THM’deki oyun havalarından “Bar” oyunu olarak görülmektedir.
15. Ezgisel motif yürüyüşlerinde iniş – çıkışlarda ve nota değerlerinde kısmi farklılıklar görülmektedir. Ezgisel duyumda her iki derlemede benzer bölümler olduğu tespit edilmiştir.

4.4.5. Tamzara Barı İKDD - TRT THM Repertuvar Karşılaştırmaları

Tablo 34. Tamzara Barı İKDD - TRT THM Karşılaştırmaları

	İKDD No:13	TRT THM Repertuvarı ¹⁵
Türkü Adı	Tamzara Barı	Tamzara
Yöre	Bayburt	Erzurum
Repertuvar No	--	Rep. No: 381
Derleme Tarihi	1929	---
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	Müslüm Abay Turgut Udun
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	Plaktan
Notaya Alan	Belirtilmemiş	Nilgün Akkuş
Süresi	Belirtilmemiş	♪ = 184
Karar Sesi	Do	La
Ses Aralığı		
Değiştirici İşaret	Donanım: --- Eser İçinde: ---	Donanım: Si Bemol 2 Eser İçinde: Fa Diyez
Usûlü	9/8	9/8
Makamı	Çargah Makamı Dizisi	Hüseyni Makamı Dizisi
Eserin Türü	Bar Oyun Havası	Bar Oyun Havası

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Tamzara Motif 1

Şekil 29. Tamzara Barı İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Tamzara Motif 2

Şekil 30. Tamzara Barı İKDD 13 Motif 2

¹⁵ TRT THM oyun havaları arşivi

TRT THM Tamzara Motif 1

Şekil 31. Tamzara TRT THM Motif 1

TRT THM Tamzara Motif 2

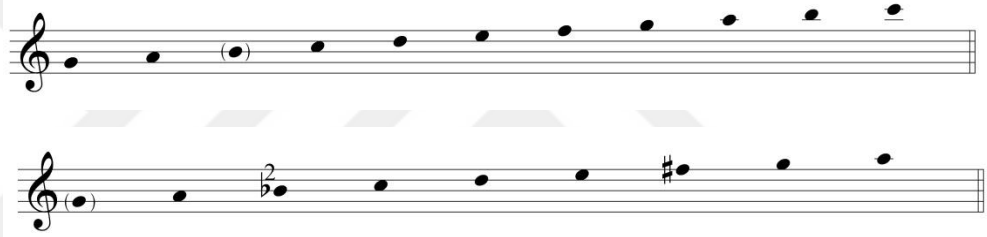

Şekil 32. Tamzara TRT THM Motif 2

Tablo 34 incelendiğinde;

1. Eser adı her iki derlemede benzerlik göstermektedir.
2. Yöre açısından incelendiğinde derleme defterinde “Bayburt”, TRT THM Repertuarında ise “Erzurum” olarak geçmektedir.
3. Repertuar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuar numarasının olmadığı görülmektedir. TRT THM incelemesinde ise repertuar numarasının “381” olduğu görülmektedir.
4. Derleme tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929”, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise derleme tarihi bilinmemektedir.
5. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuarında yer alan kaynak kişinin ise “Müslüm Abay ve Turgut Udun” olduğu tespit edilmiştir.
6. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise “Plaktan” derlendiği görülmektedir.
7. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13’de eseri notaya alan kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise “Nilgün Akkuş” tarafından notaya alındığı görülmektedir.

8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında derleme defterinde süre belirtilmemiştir. Ancak, TRT THM Repertuarında eserin metronom hızı belirtilmiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde her iki derlemede farklı sesler ile bitmiştir. Derleme defterinde “Do”, TRT THM Repertuarında ise “La” sesi ile bittiği görülmektedir.
10. Ses aralığı açısından incelendiğinde her iki defter de “Sol – Sol” aralığına sahip olduğu görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında defter 13’de herhangi bir değiştirici işaret kullanılmadığı görülmektedir. Ancak, TRT THM Repertuarında eserin donanımında “Si Bemol 2”, eser içerisinde ise “Fa Diyez” olduğu görülmektedir.

12. Eserlerin usûllerine bakıldığında her iki derlemede usûl benzerlikleri görülmektedir. Ayrıca, derleme defterindeki notalarda ölçü birimi “9/8” yazılmasına karşın bazı ölçülerde “5/8” ve “2/4”lük ölçü birimi kullanılmıştır.
13. Makamsal açıdan incelendiğinde derleme defterinde Çargah makamı dizisi ile benzerlik olduğu, TRT THM repertuarında ise eserin Hüseyini makamı dizisi ile uyumlu olduğu görülmektedir.
14. Eserin türü TRT THM’deki oyun havalarından Bar oyunu olarak görülmektedir.
15. Ezgisel motif yürüyüşlerinde inici – çıkıcı seyir özelliği, nota değerleri büyük oranda farklılık göstermektedir.

4.4.6. Tamzara Barı İKDD - TRT THM Repertuvar Karşılaştırmaları

Tablo 35. Tamzara Barı İKDD - TRT THM Karşılaştırmaları

	İKDD No:13	TRT THM Repertuvarı ¹⁶
Türkü Adı	Tamzara Barı	Tamzara
Yöre	Bayburt	Erzurum
Repertuvar No Derleme Tarihi	-- 1929	Rep. No: 119 ---
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	Belirtilmemiş
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	Muzaffer Sarısözen
Notaya Alan	Belirtilmemiş	Muzaffer Sarısözen
Süresi	Belirtilmemiş	Belirtilmemiş
Karar Sesi	Do	La </td
Ses Aralığı		
Değiştirici İşaret	Donanım: --- Eser İçinde: ---	Donanım: Si Bemol 2 Eser İçinde: Fa Diyez
Usûlü	9/8	9/8
Makamı	Çargah Makamı Dizisi	Hüseyini Makamı Dizisi
Eserin Türü	Bar Oyun Havası	Bar Oyun Havası

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Tamzara Motif 1

Şekil 33. Tamzara Barı İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Tamzara Motif 2

Şekil 34. Tamzara Barı İKDD 13 Motif 2

¹⁶ TRT THM oyun havaları arşivi

TRT THM Tamzara Motif 1

Şekil 35. Tamzara TRT THM Motif 1

TRT THM Tamzara Motif 2

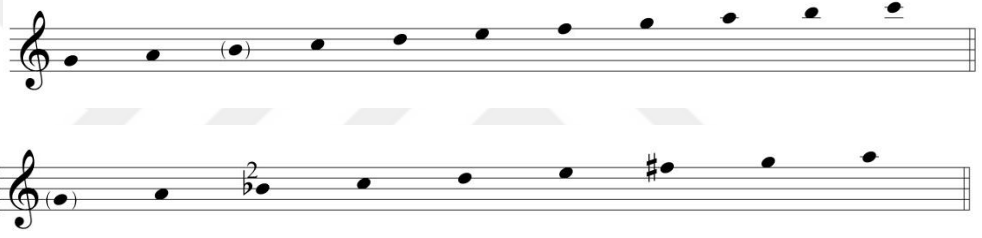

Şekil 36. Tamzara TRT THM Motif 2

Tablo 35 incelendiğinde;

1. Eser adı her iki derlemede benzerlik göstermektedir.
2. Yöre açısından incelendiğinde derleme defterinde “Bayburt”, TRT THM Repertuvarında ise “Erzurum” olarak geçmektedir.
3. Repertuvar numarası incelemesinde defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir. TRT THM incelemesinde ise repertuvar numarasının “119” olduğu görülmektedir.
4. Derleme tarihi açısından incelendiğinde defter 13’de yer alan eserin “1929”, TRT THM Repertuvarında yer alan eserin ise derleme tarihi bilinmemektedir.
5. Kaynak kişi açısından bakıldığında defter 13 ve TRT THM Repertuvarında kaynak kişi belirtilmemiştir.
6. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından, TRT THM Repertuvarında yer alan eserin ise “Muzaffer Sarısözen” tarafından derlendiği görülmektedir.
7. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında defter 13’de eseri notaya alan kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuvarında yer alan eserin ise “Muzaffer Sarısözen” tarafından notaya alındığı görülmektedir.

8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında her iki derlemede süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde her iki derlemede farklı sesler ile bittiği görülmektedir. Derleme defterinde “Do”, TRT THM repertuarında ise “La” sesi ile bitmiştir.
10. Ses aralığı açısından incelendiğinde iki derlemenin de farklı ses aralığına sahip olduğu görülmektedir. Derleme defterinde eser “Sol – Sol” iken, TRT THM repertuarında ise “Sol – La” ses aralığı görülmektedir.
11. Değiştirici işaretler açısından incelemelere bakıldığında defter 13’de herhangi bir değiştirici işaret kullanılmazken, TRT THM repertuarında eserin donanımında “Si Bemol 2”, eser içerisinde ise “Fa Diyez” olduğu görülmektedir.

12. Eserlerin usûllerine bakıldığında her iki derlemede usûl benzerlikleri görülmektedir. Ayrıca, derleme defterindeki kayıta ölçü birimi “9/8” yazılmasına karşın bazı ölçülerde “5/8” ve “2/4”lük ölçü birimi kullanılmıştır.
13. Makamsal açıdan incelendiğinde derleme defterinde Çargah makamı dizisi ile benzerlik göstermektedir. TRT THM repertuarında ise eser Hüseyini makamı dizisi ile uyum göstermektedir.
14. Eserin türü TRT THM’deki oyun havalarından Bar oyunu olarak görülmektedir.
15. Ezgisel motif yürüyüşlerinde eserlerin inici – çıkıcı özelliği genel olarak benzerlik göstermektedir. Ancak, ezgisel duyumda farklılıklar olduğu görülmektedir.

4.4.7. Akşam Oldu İKDD - TRT THM Repertuvar Karşılaştırmaları

Tablo 36. Akşam Oldu İKDD - TRT THM Karşılaştırmaları

	İKDD No:13	TRT THM Repertuvarı
Türkü Adı	Akşam Oldu	Sürmelimin gözlerine Mailem
İlk Sözleri	Sürmelimin Gözlerine Mailim Aman	Sürmelimin Gözlerine Mailim
Yöre	Bayburt	Kahramanmaraş
Repertuvar No	--	Rep. No: 4541
Derleme Tarihi	1929	1938
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	Mehmet Temiz
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	Ankara Devlet Konservatuvarı
Notaya Alan	Belirtilmemiş	Altan Demirel
Süresi	Belirtilmemiş	♩ = 76
Karar Sesi	La	La
Ses Aralığı		
Değiştirici İşaret	Donanım: Fa Diyez Türkü İçinde:--	Donanım: Si Bemol 2 Türkü İçinde: Fa Diyez
Usulü	4/4	Giriş: 4/4 Eser İçinde: 6/4
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	Uşak makamı dizisi
Eserin Türü	Türkü	Türkü

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Akşam Oldu Motif 1

Of Of Sür me li min göz le ri ne

ma i lim a man

Şekil 37. Akşam Oldu İKDD 13 Motif 1

DerlemeDefter 13 Akşam Oldu Motif 2

Ay da bir se la mın gel se
ka i lim a man a man

Şekil 38. Akşam Oldu İKDD 13 Motif 2

TRT THM Sürmelimin Gözlerine Mailem Motif 1

Sür me li min göz le ri ne
ma i lem

Şekil 39. Sürmelimin Gözlerine Mailem TRT THM Motif 1

TRT THM Sürmelimin Gözlerine Mailem Motif 2

Ay da bir se la mı gel se
ka i le ma man

Şekil 40. Sürmelimin Gözlerine Mailem TRT THM Motif 2

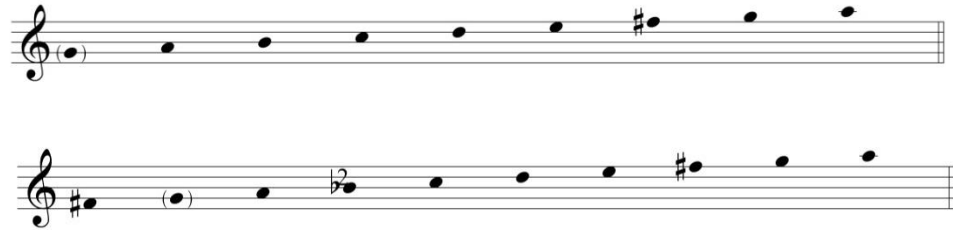
Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü	TRT Repertuarındaki Türkü Sözü
<p>Of Of Sürmelimin Gözlerine Mailim Aman Ayda Bir Selâmın Gelse Kailim Aman Aman</p> <p>{ Aman Aman Sürmelim Aman Aman</p> <p>Ana Derdi Baba Derdi Yar Derdi Lâle Derdi Sünbül Derdi Gül Derdi</p> <p>{ Aman Aman Sürmelim Aman Aman</p>	<p>Sürmelimin Gözlerine Mailem Ayda Bir Selâmı Gelse Kailem Senin Gibi İki Dinli Değilem İki Dinli Yare Kul Ettin Beni</p> <p>{ Kaşlar Kara Gözler Ela Kırpikleri Sürmeli Aman Aman Ben Yandım aman</p> <p>Aşağıdan Gelir Başı Valalı Yüzü Duvak Ağ Elleri Kınalı Başın Mı Büyüdü Gelin Olalı Gız İken Sevdığım Dilber</p> <p>{ Kaşlar Kara Gözler Ela Kırpikleri Sürmeli Aman Aman Ben Yandım aman</p>

Tablo 36 İncelendiğinde;

1. Türkü adı derleme defterinde “Akşam Oldu”, TRT Repertuarında ise “Sürmelimin Gözlerine Mailem” olarak geçmektedir.
2. Derleme çalışmaları eserlere ait ilk sözler bakımından incelendiğinde her iki derlemede ilk sözler büyük oranda benzerlik göstermektedir. Ayrıca, derleme defterinde Türkü sözünde “Of ” gibi katma sözler kullanılmasına karşın, TRT Repertuarında katma söz kullanılmamıştır. Her iki derleme çalışmasında 2 kıta ve birer bağlantıdan oluşmaktadır.
3. Yöre açısından incelendiğinde derleme defterinde eser yöre olarak “Bayburt”, TRT THM repertuarında ise “Kahramanmaraş” olarak geçmektedir.
4. Repertuar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuar numarasının olmadığı görülmektedir. Ancak, TRT THM Repertuarında ise “4541” olduğu görülmektedir.
5. Derleme tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929”, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise derleme tarihi “1938” olarak görülmektedir.

6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13'de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuarında yer alan kaynak kişinin ise "Mehmet Temiz" olduğu tespit edilmiştir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13'de yer alan eserin "Konservatuvar Derleme Ekibi" tarafından, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise "Ankara Devlet Konservatuarı" tarafından derlendiği görülmektedir.
8. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13'de eseri notaya alan kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise "Altan Demirel" tarafından notaya alındığı görülmektedir.
9. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında derleme defterinde belirtilmemiştir. Ancak, TRT THM Repertuarında eserin süresi belirtildiği görülmektedir.
10. Ses aralığı açısından incelendiğinde Defter 13'de "La-Sol", TRT THM Repertuarında ise "Fa Diyez - Mi" olarak görülmektedir.
11. Karar sesi açısından incelendiğinde her iki derleme çalışmasının karar sesi "La" olarak tespit edilmiştir.
12. Değiştirici işaretler açısından incelemelere bakıldığında Defter 13'de donanımında "Fa Diyez", TRT THM Repertuarında "Si Bemol 2" eser içerisinde "Fa Diyez" görülmektedir.

13. Eserlerin usûllerine bakıldığında derleme defterinde eser "4/4" iken, TRT THM Repertuarında ana usul "4/4", eser içerisinde "6/4" lük olarak görülmektedir. Ayrıca, Defter 13'de eserin notaya alma kısmında ciddi hatalar görülmektedir. Defter 13'de eserin ölçü birimi "10/8" iken, ölçü oluşumları "4/4" lük olduğu görülmektedir.
14. Makamsal açıdan incelendiğinde Defter 13'de eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir. Ancak, TRT

THM Repertuarındaki eser ‘‘Uşşak’’ makamı dizisi ile paralellik göstermektedir.

15. Her iki eserin türü de ‘‘Türkü’’ olarak tespit edilmiştir.
16. Ezgisel motif yürüyüşlerinde nota değerleri, seslerin inici – çıkıcı özellikleri arasında büyük oranda farklılıklar olduğu görülmektedir.
17. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterindeki eserde Bayburt yöresine özgü bir sözcük bulunmamaktadır. Ancak, TRT THM Repertuarında yöresel ağız özelliğine sahip sözcükler bulunmaktadır.

TRT THM Repertuarı

- Mailem → Mailim
- Değilem → Değilim

4.5. Erzincan – Erzincan Derlemeleri

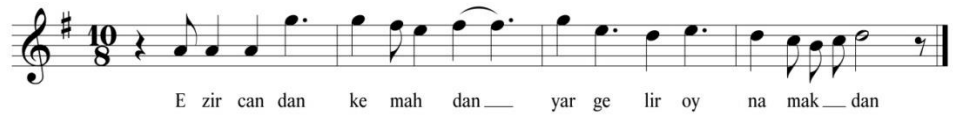
4.5.1. Ezircandan İKDD - TRT THM Repertuvar Karşılaştırmaları

Tablo 37. Ezircandan İKDD - TRT THM Karşılaştırmaları

	İKDD No:12	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Ezircandan	Erzincan'dan Kemah'tan
İlk Sözleri	Ezircandan Kemahdan Yar Gelir Oynamakdan	Erzincan'dan Kemah'tan Yar Gelir Oynamaktan
Yöre	Erzincan	Erzincan
Repertuvar No Derleme Tarihi	-- 1929	Rep. No: 1552 --
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	Orhan Dağlı
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	Ahmet Yamacı
Notaya Alan	Belirtilmemiş	Ahmet Yamacı
Süresi	Belirtilmemiş	$\text{♩} = 54$
Karar Sesi	La	La
Ses Aralığı		
Değiştirici İşaret	Donanım: Fa Diyez Türkü İçinde:--	Donanım: Si Bemol 2 Türkü İçinde: Fa Diyez
Usûlü	10/8	10/8
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	Hüseyni makamı dizisi
Eserin Türü	Türkü	Türkü

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 12 Ezircandan Motif 1

Şekil 41. Ezircandan İKDD 12 Motif 1

Derleme Defter 12 Ezircandan Motif 2

Hoy da lar uy da g lar

sı la da ya rim a g lar

Şekil 42. Ezircandan İKDD 12 Motif 2

TRT THM Erzincan'dan Kemah'tan Motif 1

Er zin can dan Ke mah ta n ya r ge li r oy na ma k ta n

Şekil 43. Erzincan'dan Kemah'tan TRT THM Motif 1

TRT THM Erzincan'dan Kemah'tan Motif 2

Oy dag lar r oy dag lar

sı la da ya ri ma g la r

Şekil 44. Erzincan'dan Kemah'tan TRT THM Motif 2

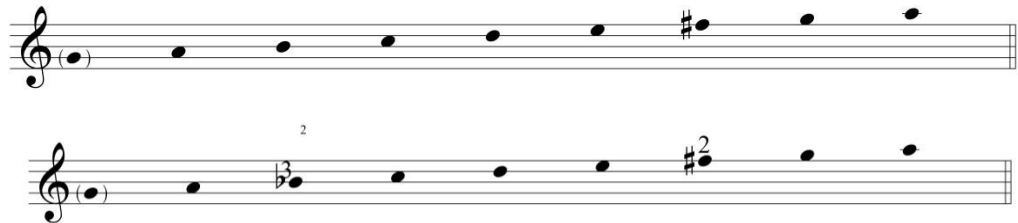
Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü	TRT Repertuarındaki Türkü Sözü
<p>Ezircandan <u>Kemahdan</u> Yar Gelir <u>Oynamakdan</u> Kolumda Can Kalmadı Def Çalıp <u>Oynamakdan</u></p> <p>Bağlantı { Ağlama Ninem Ağlama Başına Kara Bağlama Ben Gidersem <u>Gelirem</u> Nafile Yürek Dağlama Hoy Dağlar Oy Dağlar Silada Yarım Ağlar Ağlarsa Anam Ağlar</p> <p>Ezircan'ın Deresi <u>Haylıda</u> Çeker Arası İbişimi Vurdular Yedi Yerden Yarası</p>	<p>Erzincandan Kemahtan Yar Gelir Oynamaktan Kolumda Can Kalmadı Def Çalıp Oynamaktan</p> <p>Bağlantı { Oy Dağlar Oy Dağlar Silada Yarım Ağlar Ağlarsa Anem Ağlar Kalanı Yalan Ağlar Ağlama Ninem Ağlama Boşuna Ciğer Dağlama Ben Gidersem Gelirim Nafile Kare Bağlama</p> <p>Erzincan'ın Deresi <u>Haylıda</u> Çeker Arası <u>Mehmedimi</u> Vurdular Yedi Yerden Yarası</p>

Tablo 37 İncelendiğinde;

1. Türkü adı derleme defterinde “Ezircandan”, TRT Repertuarında ise “Erzincan’dan Kemah’tan” olarak geçmektedir.
2. Derleme çalışmaları eserlere ait ilk sözler bakımından incelendiğinde derleme defterinde var olan eserin ilk sözleri “Ezircandan Kemahdan, Yar Gelir Oynamakdan”, TRT THM Repertuarında ise “Erzincan’dan Kemah’tan, Yar Gelir Oynamaktan” olarak geçmektedir. Defter 12’de Türkü sözleri büyük oranda yöresel ağız özelliğini yansıtmasına karşın, TRT THM Repertuarında ise büyük oranda günümüz Türkçesinden oluşan sözcüklerin olduğu görülmektedir. Her iki derleme çalışmasının sözleri büyük oranda benzerlik göstermektedir. İki derleme çalışması da iki kıta ve bir bağlantı kısmından oluşmaktadır.
3. Yöre açısından incelendiğinde her iki eserinde “Erzincan” olduğu görülmektedir.

4. Repertuvar numarası incelemelerinde, Defter 12’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı, TRT THM Repertuvarında ise “1552” numara ile kayıtlı olduğu görülmektedir.
5. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 12’de yer alan eserin “1929”, TRT THM Repertuvarında yer alan eserin ise derleme tarihi bilinmemektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 12’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuvarında yer alan kaynak kişinin ise “Orhan Dağlı” olduğu tespit edilmiştir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 12’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından, TRT THM Repertuvarında yer alan eserin ise “Ahmet Yamacı” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 12’de notaya alan kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuvarında yer alan eserin ise “Ahmet Yamacı” tarafından notaya alındığı görülmektedir.
9. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 12’de süre belirtilmemiştir. Ancak, TRT THM Repertuvarında ise süre belirtilmiştir.
10. Karar sesi açısından incelendiğinde her iki derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
11. Ses Aralığı açısından incelendiğinde her iki derlemede yer alan eserin ses aralığı “Sol-La” olarak tespit edilmiştir.
12. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında Defter 12’de yer alan eserin donanımında “Fa diyez” işareti tespit edilmiştir. TRT THM Repertuvarında yer alan eserin donanımında ise “Si Bemol 2” değiştirici işaretinin olduğu ve eserin seyri içerisinde de “Fa Diyez” değiştirici işaretinin kullanıldığı görülmektedir.

13. Eserlerin usûllerine bakıldığında her iki derlemede “10/8” lik ölçü birimi ile yazılmıştır. Ancak, Defter 12’de ölçü birimi “10/8” lik olmasına rağmen ölçü kuruluşlarında hatalar olduğu görülmektedir.
14. Makamsal açıdan incelendiğinde derleme defterindeki eser, Tampere sistem ile yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir. Ancak, TRT THM Repertuarında eser “Hüseyni” makamı dizisi ile uyum göstermektedir.
15. Eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir. Konularına göre bakıldığında iki derleme eserinde bir sevda türküsü olduğu görülmektedir.
16. Ezgisel motif yürüyüşlerinde bakıldığında her iki derleme eserin motiflerinde büyük oranda benzerlik olduğu görülmektedir. Bazı motiflerin ses aralıklarının genişletildiği görülmektedir.
17. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterindeki eserde bazı sözcükler yöresel ağız ile kayıt altına alınmıştır. Ancak, eserin TRT Repertuarındaki sözleri büyük oranda günümüz Türkçesi ile yazılmıştır.

Derleme Defteri

- Oynamakdan → Oynamaktan
- Gelirem → Gelirim
- Haylıda → Hayli

4.5.2. Keklik İKDD - TRT THM Repertuvar Karşılaştırmaları

Tablo 38. Keklik İKDD - TRT THM Karşılaştırmaları

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Keklik	Keklik Taşta Ne Gezer
İlk Sözleri	Keklik Daşda Ne Gezer	Keklik Taşta Ne Gezer
Yöre	Erzincan/ Cimin Nahiyesi	Erzincan/Kemaliye
Repertuvar No Derleme Tarihi	-- 1929	Rep. No: 507 1942
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	Bekir Ziyal
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	Muzaffer Sarısözen
Notaya Alan	Belirtilmemiş	Muzaffer Sarısözen
Süresi	Belirtilmemiş	Belirtilmemiş
Karar Sesi	Re	Do
Ses Aralığı		
Değiştirici İşaret	Donanım: --- Türkü İçinde:--	Donanım: Fa Diyez Türkü İçinde: Mi Bemol
Usûlü	4/4	10/8
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	Nikriz makamı dizisi
Eserin Türü	Türkü	Türkü

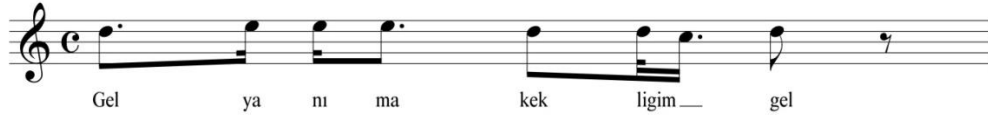
Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Keklik Motif 1

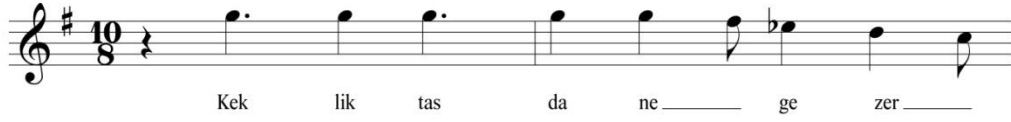
Şekil 45. Keklik İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Keklik Motif 2

Şekil 46. Keklik İKDD 13 Motif 2

THM TRT Keklik Taşta Ne Gezer Motif 1

Şekil 47. Keklik Taşta Ne Gezer TRT THM Motif 1

TRT THM Keklik Taşta Ne Gezer Motif 2

Şekil 48. Keklik Taşta Ne Gezer TRT THM Motif 2

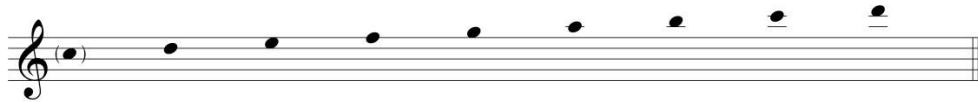
Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü	TRT Repertuarındaki Türkü Sözü
<p>Keklik <u>Daşda</u> Ne Gezer Kalem Kaşta Ne Gezer</p> <p>Bağlantı { Gel Gel Yanıma Kekliğim Gel Gerdana Güller Ektiğim Gel</p> <p>Kekliği Pıçakladım Dibini Saçakladım</p> <p>Bağlantı</p> <p>Annesinin Yanında Kızımı Kucakladım</p> <p>Bağlantı</p>	<p>Keklik Taşta Ne Gezer Kalem Kaşta Ne Gezer</p> <p>Bağlantı { Gel Gel <u>Di</u> Keklik Gadan Canıma Keklik Ah O <u>Gınalıda</u> Tetenlerin Gelü Gelü Gelü Gelü Batır Ganıma Di Keklik Gadan Canıma Di Keklik</p> <p>Kekliğin Sürüsünü Av Ettim Birisini</p> <p>Bağlantı</p>

Tablo 38 İncelendiğinde;

1. Türkü adı derleme defterinde “Keklik”, TRT Repertuarında ise “Keklik Taşta Ne Gezer” olarak geçmektedir.
2. Derleme çalışmaları eserlere ait ilk sözler bakımından incelendiğinde derleme defterinde var olan eserin ilk sözleri “Keklik Daşda Ne Gezer”, TRT THM Repertuarında ise “Keklik Taşta Ne Gezer” olarak görülmektedir. Her iki derlemenin sözlerinde kısmi benzerlikler görülmektedir. Ayrıca, Defter 13’de Türkü 3 kıta ve bir bağlantı olmasına karşın, TRT THM Repertuarında 2 kıta, 1 bağlantı kısımlarından oluşmaktadır. TRT THM Repertuarı derlemesinde “Ah” katma sözcük kullanılmıştır.
3. Yöre açısından incelendiğinde her iki eserinde “Erzincan” olduğu görülmektedir.
4. Repertuar numarası incelemelerinde, Defter 13’de yer alan eserin repertuar numarasının olmadığı görülmektedir. TRT THM incelemesinde ise repertuar numarasının “507” olduğu görülmektedir.

5. Derleme tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929”, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise “1942” tarihli olduğu görülmektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuarında yer alan kaynak kişinin ise “Bekir Ziyal” olduğu tespit edilmiştir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise “Muzaffer Sarısözen” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13’de notaya alan kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise “Muzaffer Sarısözen” tarafından notaya alındığı görülmektedir.
9. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında her iki derlemede süre belirtilmemiştir.
10. Karar sesi açısından incelendiğinde Defter 13’de “Re”, TRT THM Repertuarında “Do” sesi olduğu görülmektedir.
11. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’de “Si - La”, TRT THM Repertuarında ise “Do – La” aralığı tespit edilmiştir.
12. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında Defter 13’deki derlemede değiştirici işareti kullanılmadığı görülmektedir. Ancak, TRT THM Repertuarında yer alan eserin donanımında “Fa Diyez” değiştirici işaretinin olduğu ve eserin seyri içerisinde de “Mi Bemol” değiştirici işaretinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

13. Eserlerin usûllerine bakıldığında Defter 13’de “4/4” lük, TRT THM Repertuarında ise “10/8” lik usûllün olduğu görülmektedir.

14. Makamsal açıdan incelendiğinde derleme defterindeki eser Tampere sistem ile yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir. Ancak, TRT THM Repertuarındaki eser ise “Çargâh Perdesinde Nikriz” makamı dizisi ile uyum göstermektedir.
15. Eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir. Konularına göre bakıldığında iki derleme eserinde bir sevda türküsü olduğu görülmektedir.
16. Ezgisel motif yürüyüşlerinde bakıldığında her iki derleme eserin motiflerinde büyük oranda farklılıklar olduğu görülmektedir.
17. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde Defter 13 ve TRT THM’de bazı sözcükler yöresel ağız ile kayıt altına alınmıştır.

Derleme Defter:

- Daşda→ Taşta

TRT THM Repertuarı:

- Di → De
- Gınalı→ Kınalı

4.5.3. Bebek İKDD - TRT THM Repertuvar Karşılaştırmaları

Tablo 39. Bebek İKDD - TRT THM Karşılaştırmaları

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Bebek	Bebeğin Beşiği Çamdan
İlk Sözleri	Bebek Beni Dar Eyledi	Bebeğin Beşiği Çamdan
Yöre	Erzincan	Erzincan
Repertuvar No Derleme Tarihi	-- 1929	Rep. No: 2988 ---
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	Mustafa Özgül
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	Mustafa Özgül
Notaya Alan	Belirtilmemiş	Mustafa Özgül
Süresi	Belirtilmemiş	Belirtilmemiş
Karar Sesi	La	La
Ses Aralığı		
Değiştirici İşaret	Donanım: Fa Diyez Türkü İçinde:--	Donanım: Si Bemol 2 Türkü İçinde: Fa Diyez
Usûlü	4/4	2/4
Makamı	Tampere Sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	Hüseyini Makamı Dizisi
Eserin Türü	Türkü	Türkü

Ezgi Motifi:

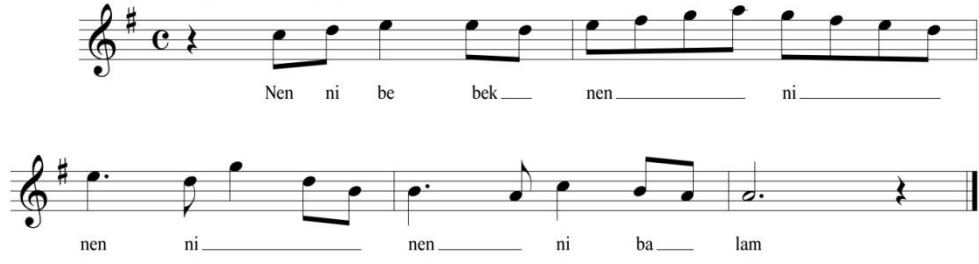
Derleme Defteri 13 Bebek Motif 1

Be bek be ni dar ey le _____ di ____

Şekil 49. Bebek İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Bebek Motif 2

Nen ni be bek nen ni

nen ni nen ni ba lam

The image shows two staves of musical notation in G major (one sharp) and common time. The first staff contains the lyrics "Nen ni be bek nen ni" with a long note on "nen" and a short note on "ni". The second staff contains the lyrics "nen ni nen ni ba lam" with a long note on "nen" and a short note on "ni".

Şekil 50. Bebek İKDD 13 Motif 2

TRT THM Bebeğin Beşiği Çamdan Motif 1

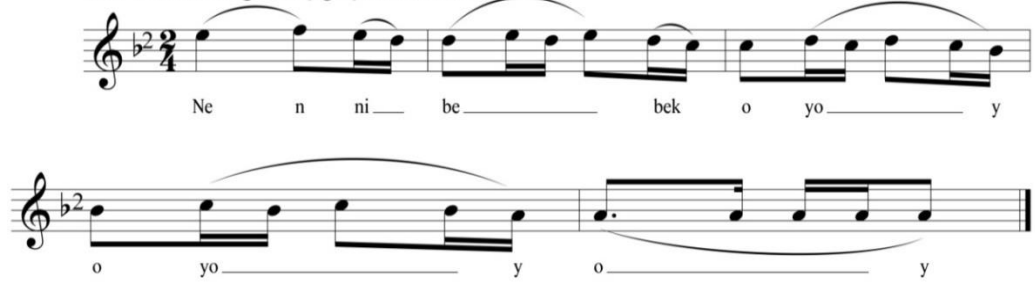

Be be gin be si gi cam dan

The image shows a single staff of musical notation in B-flat major (two flats) and 2/4 time. The lyrics are "Be be gin be si gi cam dan".

Şekil 51. Bebeğin Beşiği Çamdan TRT THM Motif 1

TRT THM Bebeğin Beşiği Çamdan Motif 2

Ne n ni be bek o yo y

o yo y o y

The image shows two staves of musical notation in B-flat major (two flats) and 2/4 time. The first staff contains the lyrics "Ne n ni be bek o yo y" with a long note on "Ne" and a short note on "ni". The second staff contains the lyrics "o yo y o y" with a long note on "o" and a short note on "y".

Şekil 52. Bebeğin Beşiği Çamdan TRT THM Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü	TRT Repertuarındaki Türkü Sözü
<p>Bebek Beni Dar Eyledi Her <u>Kapuva</u> Kul Eyledi</p> <p>Bağlantı { Nenni Bebek Nenni Bebek Nenni Dedim Uyuyasın Küçücüksün <u>Büvüvesin</u> Layli Layli Layli Balam</p> <p>Bebeğin Beşiği Çamdan Bey Babası <u>Gelür</u> Şamdan</p>	<p>Bebeğin Beşiği Çamdan Yuvarlandı Düştü Damdan Bey Babası Gelir Şamdan</p> <p>Bağlantı { Nenni Bebek Oy Oy Oy Oy Oy Bebek Beni <u>Del</u> Eyledi Yavrum <u>Guzim</u> Bebek Oy Oy Oy Oy Oy Oy Oy Yaktı Kül Eyledi Her <u>Gapuva Gul</u> Eyledi Ne <u>Guzum</u> Ne Bebek Ne Yavrum Ne Bebek</p> <p>Deveyi Deveye Çattım Yuların Boynuma Attım Bebeği Dallara Attım</p>

Tablo 39 İncelendiğinde;

1. Türkü adı derleme defterinde “Bebek”, TRT Repertuarında ise “Bebeğin Beşiği Çamdan” olarak geçmektedir.
2. Derleme çalışmaları eserlere ait ilk sözler bakımından incelendiğinde derleme defterinde var olan eserin ilk sözleri “Bebek Beni Dar Eyledi”, TRT THM Repertuarında ise “ Bebeğin Beşiği Çamdan” olarak görülmektedir. Her iki derlemenin sözlerinde kısmi benzerlikler olduğu görülmektedir. TRT THM Repertuarı derlemesinde “Oy” sözcüğü kullanılmasına karşın, Defter 13’deki çalışmada bu sözcük bulunmamaktadır. Her iki derleme çalışması 2 kıta, 1 bağlantı kısmından oluşmaktadır.
3. Yöre açısından incelendiğinde her iki eserinde “Erzincan” olduğu görülmektedir.
4. Repertuar numarası incelemelerinde, Defter 13’de yer alan eserin repertuar numarasının olmadığı görülmektedir. Ancak, TRT THM incelemesinde ise Repertuar numarasının “2988” olduğu görülmektedir.

5. Derleme tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929”, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise derleme tarihi bilinmemektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuarında yer alan kaynak kişinin ise “Mustafa Özgül” olduğu tespit edilmiştir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise “Mustafa Özgül” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13’de notaya alan kişinin belirtilmediği, TRT THM repertuarında yer alan eserin ise “Mustafa Özgül” tarafından notaya alındığı görülmektedir.
9. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında her iki derlemede süre belirtilmemiştir.
10. Karar sesi açısından incelendiğinde her iki derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
11. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’de “La - Do”, TRT THM Repertuarında ise “La – La” olarak tespit edilmiştir.
12. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin donanımında “Fa diyez” işareti tespit edilmiştir. TRT THM Repertuarında yer alan eserin donanımında ise “Si Bemol 2” değiştirici işaretinin olduğu ve eserin seyri içerisinde de “Fa Diyez” değiştirici işaretinin kullanıldığı görülmektedir.

13. Eserlerin usûllerine bakıldığında Defter 13’de “4/4” lük, TRT THM Repertuarında ise “2/4” lük usûllün olduğu görülmektedir.

14. Makamsal açıdan incelendiğinde derleme defterindeki eser, Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir. Ancak, TRT THM Repertuarındaki eser ‘‘Hüseyini’’ makamı dizisi ile uyum göstermektedir.
15. Eserin türü ‘‘Türkü’’ olarak tespit edilmiştir. Konularına göre bakıldığında iki derleme eseri de ‘‘Ninni’’ Türküsü olduğu görülmektedir.
16. Ezgisel motif yürüyüşlerinde bakıldığında her iki derleme eserin motiflerinde büyük oranda farklılıklar olduğu görülmektedir.
17. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde Defter 13 ve TRT THM’de bazı sözcükler yöresel ağız ile kayıt altına alınmıştır.

Derleme Defter:

- Kapu → Kapı
- Büyüyesin → Büyük Olmak
- Gelür → Gelir

TRT THM Repertuarı:

- Del → Deli
- Guzum → Kuzum
- Guzum → Kuzum
- Gapuya → Kapıya
- Gul → Kul

Her iki derleme çalışmasında yöresel ağız özelliklerini gösteren kelimeler olduğu görülmektedir.

4.6. Erzincan - Diğer Yörelere

4.6.1. Dilo İKDD - TRT THM Repertuar Karşılaştırmaları

Tablo 40. Dilo İKDD - TRT THM Karşılaştırmaları

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Dilo	Köprüden Geçti Gelin
İlk Sözleri	Geline Bak Geline Kına Yakmış Eline	Köprüden Geçti Gelin Saç Bağın Düştü Gelin
Yöre	Erzincan	Kırşehir
Repertuar No Derleme Tarihi	-- 1929	Rep. No: 3251 ---
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	Neşet Ertaş
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	Hamdi Özbay
Notaya Alan	Belirtilmemiş	Hamdi Özbay
Süresi	Belirtilmemiş	Belirtilmemiş
Karar Sesi	La	La
Ses Aralığı		
Değiştirici İşaret	Donanım: Fa Diyez Türkü İçinde:--	Donanım: Si Bemol 3, Fa Diyez 2 Türkü İçinde: Si Bemol,
Usûlü	4/4	4/4
Makamı	Tampere Sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	Hüseyini Makamı Dizisi
Eserin Türü	Türkü	Türkü

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Dilo

Şekil 53. Dilo İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Dilo Motif 2

Hal dan Bil mez _____ çi ça _____ re

3
kürt _____ ce söy ler çi fay _____ da _____

Şekil 54. Dilo İKDD 13 Motif 2

TRT THM Köprüden Geçti Gelin Motif 1

Köp _____ rü _____ den _____ geç ti ge _____ ge _____ lin _____

Şekil 55. Köprüden Geçti Gelin TRT THM Motif 1

TRT THM Köprüden Geçti Gelin Motif 2

Di loy di loy di loy _____ di loy _____ loy _____

hal _____ dan _____ bil _____ mez _____ di loy _____ loy _____

_____ söz an la _____ maz _____ ne fay da _____

Şekil 56. Köprüden Geçti Gelin TRT THM Motif 2

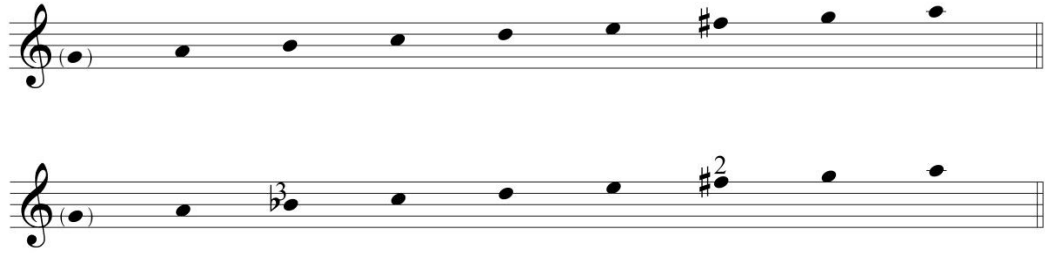
Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü	TRT Repertuarındaki Türkü Sözü
<p>Geline Bak Geline Kına Yakmış Eline</p> <p>Bağlantı { Dilo lo Halden Bilmez Çi Çare Kürtçe Söyler Çi Fayda</p> <p><u>Bağcelerde</u> Rezene Meyil <u>Virme</u> Güzele</p>	<p>Köprüden Geçti Gelin Saç Bağın Düştü Gelin</p> <p>Bağlantı { Di Loy Loy Halden Bilmez Di Loy Loy Söz Anlamaz Ne Fayda</p> <p>Köprüden <u>Gecemiyom</u> Az Doldur <u>İcemiyom</u></p>

Tablo 40 İncelendiğinde,

1. Türkü adı derleme defterinde “Dilo”, TRT Repertuarında ise “Köprüden Geçti Gelin” olarak geçmektedir.
2. Derleme çalışmaları eserlere ait ilk sözler bakımından incelendiğinde derleme defterinde var olan eserin ilk sözleri “Geline Bak Geline”, TRT THM repertuarında ise “Köprüden Geçti Gelin” olarak görülmektedir. Her iki derlemenin sözleri büyük oranda farklılıklar göstermektedir. Ayrıca, Defter 13’de eser iki kıta, 1 bağlantı kısmından oluşmaktadır. TRT THM Repertuarında ise 4 kıta, 1 bağlantı kısımlarının olduğu görülmektedir.
3. Yöre açısından incelendiğinde derleme defterinde eser yöre olarak “Erzincan”, TRT THM Repertuarında ise “Kırşehir” olarak geçmektedir.
4. Repertuar numarası incelemelerinde, Defter 13’de yer alan eserin repertuar numarasının olmadığı görülmektedir. TRT THM incelemesinde ise repertuar numarasının “3251” olduğu görülmektedir.
5. Derleme tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929”, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise derleme tarihi bilinmemektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuarında yer alan kaynak kişinin ise “Neşet Ertaş” olduğu tespit edilmiştir.

7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından, TRT THM Repertuvarında yer alan eserin ise “Hamdi Özbay” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13’de notaya alan kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuvarında yer alan eserin ise “Hamdi Özbay” tarafından notaya alındığı görülmektedir.
9. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında her iki derlemede süre belirtilmemiştir.
10. Karar sesi açısından incelendiğinde her iki derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
11. Ses Aralığı açısından incelendiğinde her iki derleme çalışmasının “Sol – La” aralığında olduğu tespit edilmiştir.
12. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin donanımında “Fa diyez” işareti tespit edilmiştir. TRT THM Repertuvarında yer alan eserin donanımında ise “Si Bemol 3 ve Fa Diyez 2” değiştirici işaretinin olduğu görülmektedir.,

13. Eserlerin usûllerine bakıldığında her iki derleme “4/4” lük usûlde olduğu görülmektedir.
14. Makamsal açıdan incelendiğinde derleme defterindeki eser, Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir. Ancak, TRT THM Repertuvarındaki eser Hüseyini makamı dizisi ve Kürdi makamı dizisi ile uyum göstermektedir.
15. Eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir. Konularına göre bakıldığında iki derleme eseri bir gelin türküsü olarak görülmektedir.
16. Ezgisel motif yürüyüşlerinde bakıldığında her iki derleme eserin motiflerinde büyük oranda farklılıklar olduğu görülmektedir. Ancak, duyumsal anlamda incelendiğinde Defter 13 ve TRT THM’de duyumsal bir benzerlik göstermektedir. Derleme Defter

13'de yer alan motifler çekirdek motif, TRT THM'de kayıtlı türküde ise bezekli, ses süreleri küçültülmüş motifler görülmektedir.

17. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde Defter 13 ve TRT THM'de bazı sözcükler yöresel ağız ile kayıt altına alınmıştır.

Derleme Defter:

- Bağçelerde → Bahçelerde
- Virme → Verme

TRT THM Repertuarı:

- Geçemiyom → Geçemiyorum
- İçemiyom → İçemiyorum

Her iki derleme çalışmasında yöresel ağız özelliklerini gösteren kelimeler olduğu görülmektedir.

4.6.2. Aşkın İKDD - TRT THM Repertuvar Karşılaştırmaları

Tablo 41. Aşkın İKDD - TRT THM Karşılaştırmaları

	İKDD No:13	TRT THM Repertuvarı
Türkü Adı	Aşkın	Aşkın Şarabını İçerler Dilber
İlk Sözleri	Aşkın Şarabını İçerler Dilber	Aşkın Şarabını İçerler Dilber
Yöre	Erzincan	Tunceli – Ovacık- KedeK
Repertuvar No Derleme Tarihi	-- 1929	Rep. No: 2906 1943
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	Ali Çelik
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	Ankara Devlet Konservatuvarı
Notaya Alan	Belirtilmemiş	İsmet Akyol
Süresi	Belirtilmemiş	♩ = 104
Karar Sesi	La	La
Ses Aralığı		
Değiştirici İşaret	Donanım: Fa Diyez Türkü İçinde:--	Donanım: Si Bemol 2 Türkü İçinde: Fa Diyez
Usûlü	4/4	4/4
Makamı	Tampere Sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	Uşşak Makamı Dizisi
Eserin Türü	Türkü	Türkü

Ezgi Motifi:

Derleme Defteri 13 Aşkın Motif 1

Şekil 57. Aşkın İKDD 13 Motif 1

Hüs nün gö rüp can dan ge çen ler dil ber

mec nun gi bi ge zer ser ger dan o lur

Şekil 58. Aşkın İKDD 13 Motif 2

TRT THM Aşkın Şarabını İçerler Dilber Motif 1

As kın sa ra bı nı i çer ler dil ber

Şekil 59. Aşkın Şarabını İçerler Dilber TRT THM Motif 1

TRT THM Aşkın Şarabını İçerler Dilber Motif 2

Hüs nün gö rüp can da n ge çer ler dil be r

ferha tı mi sal dö ne r pe ri sa n o lur

Şekil 60. Aşkın Şarabını İçerler Dilber TRT THM Motif 2

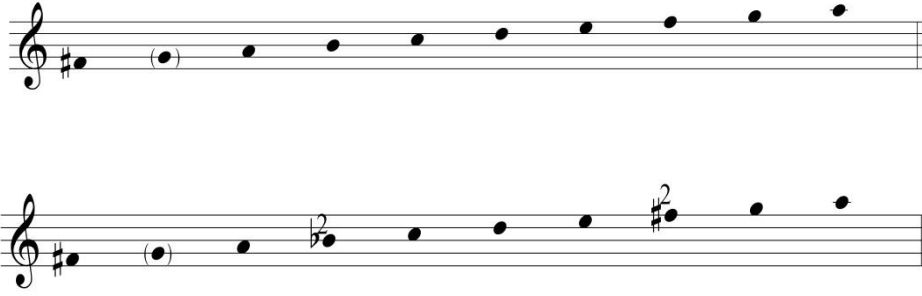
Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü	TRT Repertuarındaki Türkü Sözü
Aşkın Şarabını İçerler Dilber Ferhat Misali Döner Perişan Olur Hüsünün Görüp Candan Geçenler Dilber Mecnun Gibi Gezer Serkerdan Olur	Aşkın Şarabını İçerler Dilber Mecnun Gibi Gezer SerGerdan Olur Hüsünün Görüp Candan Geçenler Dilber Ferhat Misali Döner Perişan Olur
Saki Sensiz Neyler Cenneti Huri Cevrü Cefa İle Geçmez Süruru Dünya Ukbada Sensiz Huzuru Şükür Diye Erenler Şaduman Olur	Kaşların Zülfükar Çeker Kervana Merhametin Çoktur Gelir İmana Dilber Benzer Yüzün Şems-ü Tebana Örtme Zülüflerin Seyristan Olur

Tablo 41 İncelendiğinde,

1. Türkü adı derleme defterinde ‘‘Aşkın’’, TRT Repertuvarında ise ‘‘Aşkın Şarabını İçerler Dilber’’ olarak geçmektedir.
2. Derleme çalışmaları eserlere ait ilk sözler bakımından incelendiğinde Defter 13 ve TRT THM Repertuvarında var olan ilk sözlerin büyük oranda benzer olduğu görülmektedir. Her iki derleme çalışması 2 kıtadan oluşmaktadır.
3. Yöre açısından incelendiğinde derleme defterinde eser yöre olarak ‘‘Erzincan’’, TRT THM Repertuvarında ise ‘‘Tunceli’’ olarak geçmektedir.
4. Repertuvar numarası incelemelerinde, Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir. TRT THM incelemesinde ise repertuvar numarasının ‘‘2906’’ olduğu görülmektedir.
5. Derleme tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin ‘‘1929’’, TRT THM Repertuvarında yer alan eserin ise derleme tarihi ‘‘1943’’ olarak görülmektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuvarında yer alan kaynak kişinin ise ‘‘Ali Çelik’’ olduğu tespit edilmiştir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin ‘‘Konservatuvar Derleme Ekibi’’ tarafından, TRT THM Repertuvarında yer alan eserin ise ‘‘Ankara Devlet Konservatuarı’’ tarafından derlendiği görülmektedir.
8. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13’de notaya alan kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuvarında yer alan eserin ise ‘‘İsmet Akyol’’ tarafından notaya alındığı görülmektedir.
9. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında derleme defterinde süre belirtilmemiştir. Ancak, TRT THM Repertuvarında eserin metronom hızı belirtilmiştir.
10. Karar sesi açısından incelendiğinde her iki derleme çalışmasının karar sesi ‘‘La’’ olarak tespit edilmiştir.
11. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’de ‘‘Fa Diyez - La’’, TRT THM Repertuvarında ise ‘‘Fa Diyez – Sol’’ olarak tespit edilmiştir.
12. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin donanımında ‘‘Fa diyez’’ işareti tespit edilmiştir. TRT THM

Repertuvarında yer alan eserin donanımında ise “Si Bemol 2” eserin seyri içerisinde “Fa Diyez ” değiştirici işaretinin olduğu görülmektedir.

13. Eserlerin usûllerine bakıldığında her iki derlemenin “4/4” lk usûlde olduğu görülmektedir
14. Makamsal açıdan incelendiğinde derleme defterindeki eser, Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir. Ancak, TRT THM Repertuvarındaki eser Uşşak makamı dizisi ile uyum göstermektedir.
15. Eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir. Konularına göre bakıldığında iki derleme eseri bir aşk türküsü olarak görülmektedir.
16. Ezgisel motif yürüyüşlerinde bakıldığında her iki derleme eserin motiflerinde ve ezgisel duyumda büyük oranda benzerlikler olduğu görülmektedir. Bazı motiflerde ses aralıkları genişletilmiş ve sekilemeli motif olduğu görülmektedir.
17. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde her iki derleme çalışmasında yöresel ağız özelliklerini gösteren kelimeler görülmemektedir.

4.7. Gümüşhane – Gümüşhane Derlemeleri

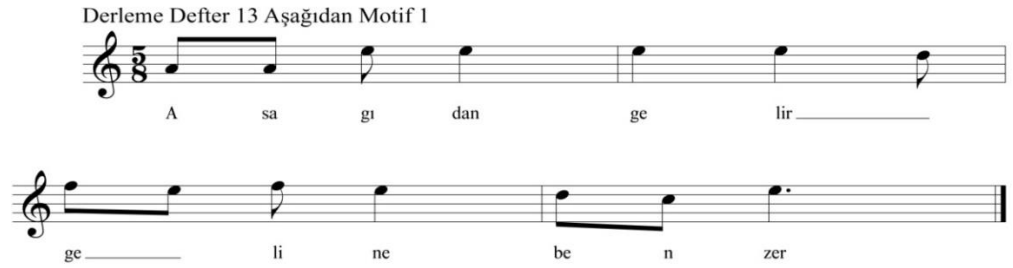
4.7.1. Aşağıdan İKDD – TRT THM Repertuar Karşılaştırmaları

Tablo 42. Aşağıdan İKDD - TRT THM Karşılaştırmaları

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Aşağıdan	Aşağıdan Aldıramadım
İlk Sözleri	Aşağıdan Gelir Geline Benzer	Aşağıdan Gelir Aldıramadım
Yöre	Gümüşhane	Gümüşhane- Kelkit
Repertuar No	--	Rep. No: 174
Derleme Tarihi	1929	--
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	Metin Pala
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	Nida Tüfekçi
Notaya Alan	Belirtilmemiş	Nida Tüfekçi
Süresi	Belirtilmemiş	Belirtilmemiş
Karar Sesi	La	La
Ses Aralığı		
Değiştirici İşaret	Donanım: -- Türkü İçinde:--	Donanım: Si Bemol 3 Türkü İçinde: ---
Usûlü	5/8	10/8
Makamı	Tampere Sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	Hüseyni Makamı Dizisi
Eserin Türü	Türkü	Türkü

Ezgi Motifi:

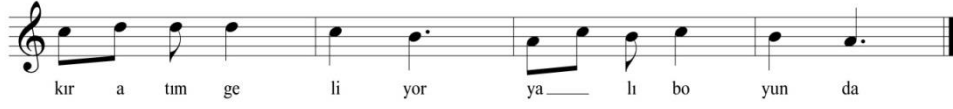
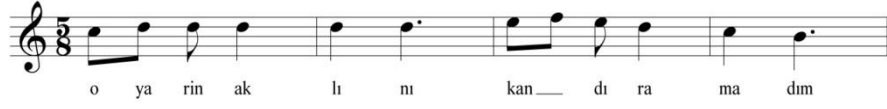
Derleme Defter 13 Aşağıdan Motif 1

A sa gı dan ge lir
ge li ne be n zer

Şekil 61. Aşağıdan İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Aşağıdan Motif 2

Şekil 62. Aşağıdan İKDD 13 Motif 2

TRT THM Aşağıdan Gelir Aldıramadım Motif 1

Şekil 63. Aşağıdan Gelir Aldıramadım TRT THM Motif 1

TRT THM Aşağıdan Gelir Aldıramadım Motif 2

Şekil 64. Aşağıdan Gelir Aldıramadım TRT THM Motif 2

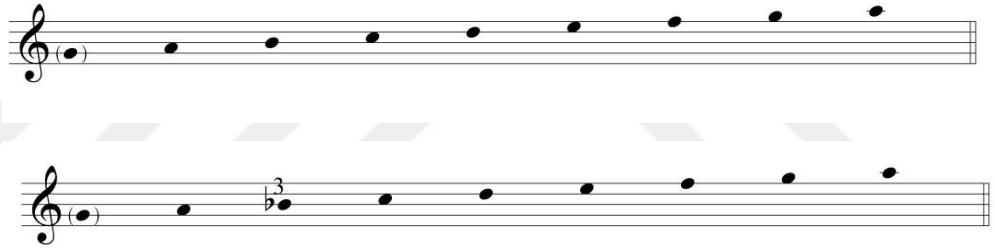
Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü	TRT Repertuarındaki Türkü Sözü
Aşağıdan Gelir Geline Benzer Bir Elinde Divit Bir Elinde Kalem O Yarın Aklını Kandıramadım Kır Atım Geliyor Yalı Boyunda Haydar Bey Ağlıyor Eli Koynunda	Aşağıdan Gelir Aldıramadım Kolları Boynuma Sardıramadım Bir Elimde Divit, Birinde Kalem Bir Yarın Aklını Kandıramadım Aşağıdan Gelir Allı Valalı Parmakları Boğum Boğum Kınalı Ne de Büyümüşsün Gelin Edalı Ben Seni Ezelden Seven Oğlanım Aşağıdan Gelir Kerem'in Yarı Taramış Zülfün Vermiş Tımarı Ak Gögsün Üstünde Zem- Zem Pınarı İçip Susuzluğumu Söndüremedim

Tablo 42 İncelendiğinde,

1. Türkü adı derleme defterinde “Aşağıdan”, TRT Repertuarında ise “Aşağıdan Gelir Aldıramadım” olarak geçmektedir.
2. Derleme çalışmaları eserlere ait ilk sözler bakımından incelendiğinde Defter 13 ve TRT THM Repertuarında var olan ilk sözlerin büyük oranda farklılık gösterdiği görülmektedir.
3. Yöre açısından incelendiğinde her iki eserinde “Gümüşhane” olduğu görülmektedir.
4. Repertuar numarası incelemelerinde, Defter 13’de yer alan eserin repertuar numarasının olmadığı görülmektedir. TRT THM incelemesinde ise repertuar numarasının “174” olduğu görülmektedir.
5. Derleme tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929”, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise derleme tarihi bilinmemektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği, TRT THM repertuarında yer alan kaynak kişinin ise “Metin Pala” olduğu tespit edilmiştir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından, TRT THM repertuarında yer alan eserin ise “Nida Tüfekçi” tarafından derlendiği görülmektedir.

8. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13’de notaya alan kişinin belirtilmediği, TRT THM repertuarında yer alan eserin ise “Nida Tüfekçi” tarafından notaya alındığı görülmektedir.
9. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında her iki derlemede süre belirtilmemiştir.
10. Karar sesi açısından incelendiğinde her iki derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
11. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’de “La - Fa”, TRT THM repertuarında ise “Sol – Sol” olarak tespit edilmiştir.
12. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin donanımında değiştirici işaret görülmemektedir. TRT THM repertuarında yer alan eserin donanımında ise “Si Bemol 3” değiştirici işaretinin olduğu görülmektedir.

13. Eserlerin usûllerine bakıldığında Defter 13’de “5/8” lik, TRT THM Repertuarında ise “10/8” lik usûllün olduğu görülmektedir.
14. Makamsal açıdan incelendiğinde derleme defterindeki eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir. Ancak, TRT THM Repertuarındaki eser “Hüseyini” makamı dizisi ile uyum göstermektedir.
15. Her iki eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir. Konularına göre bakıldığında iki derleme eseri de Sevda türküsü olarak görülmektedir.
16. Ezgisel motif yürüyüşlerinde bakıldığında her iki derleme eserin motiflerinde benzerlikler olduğu görülmektedir. Bazı motiflerde ses aralıkları genişletilmiş, bezekli motif olduğu ve ritim kalıplarının farklılık gösterdiği görülmektedir.

17. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde yöresel ağız özelliğini gösteren sözcük kullanımı görülmemektedir.

4.8. Gümüşhane - Diğer Yöreler

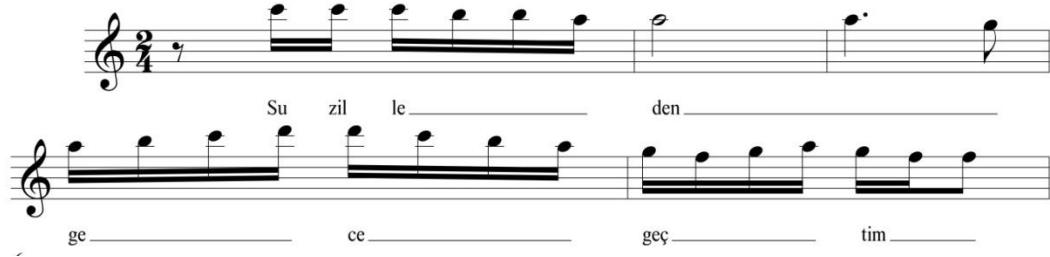
4.8.1. Şu Zilleden İKDD - TRT THM Repertuvar Karşılaştırmaları

Tablo 43. Şu Zile'den İKDD - TRT THM Karşılaştırmaları

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Şu Zille'den	Şu Sille'den Gece Geçtim
İlk Sözleri	Şu Zile'den Gice Geçtim Görmedim Aman	Şu Sille'den Aman Gece Geçtim Görmedim
Yöre	Gümüşhane	Konya
Repertuvar No	--	Rep. No: 4174
Derleme Tarihi	1929	--
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	Rıza Konyalı
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	TRT Müzik Dairesi Başkanlığı
Notaya Alan	Belirtilmemiş	Erdem Çalışkanel
Süresi	Belirtilmemiş	Belirtilmemiş
Karar Sesi	Re	La
Ses Aralığı		
Değiştirici İşaret	Donanım: -- Türkü İçinde:--	Donanım: Si Bemol 2 Türkü İçinde: Si Bemol, Do Diyez, Fa Diyez
Usûlü	2/4	4/4
Makamı	Tampere Sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	Hüseyni Makamı Dizisi
Eserin Türü	Türkü	Türkü

Ezgi Motifi:

Derleme Defteri 13 Şu Zile'den Motif 1

Musical notation for Şu Zile'den Motif 1, featuring a melody in 2/4 time. The melody is written on a single staff with a treble clef. The lyrics are: Su zil le den ge ce geç tim

Şekil 65. Şu Zile'den İKDD 13 Motif 1

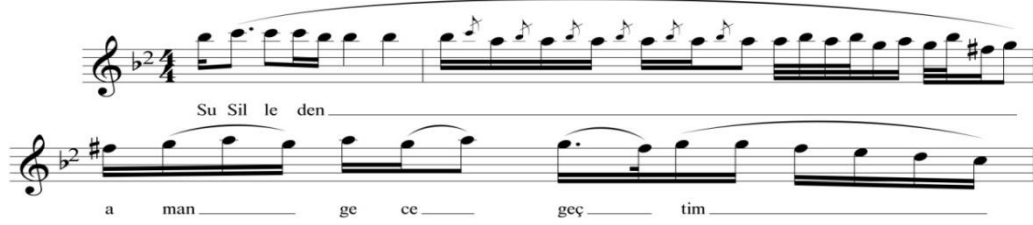
Derleme Defter 13 Şu Zile'den Motif 1

Musical notation for Şu Zile'den Motif 2, featuring a melody in 2/4 time. The melody is written on a single staff with a treble clef. The lyrics are: Gör me dim a man a man a man a man

Şekil 66. Şu Zile'den İKDD Motif 2

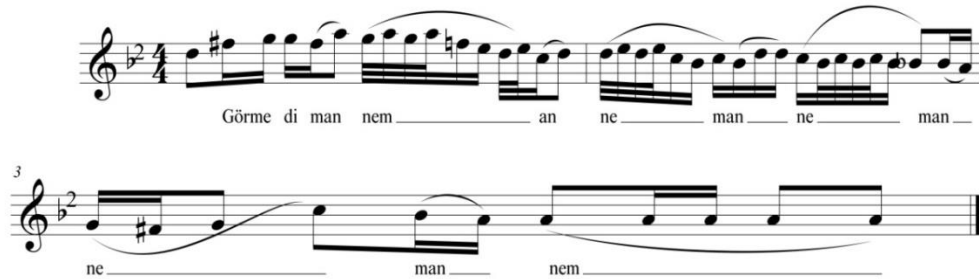
TRT THM Şu Sille'den Gece Geçtim Motif 1

Musical notation for Şu Sille'den Gece Geçtim Motif 1, featuring a melody in 2/4 time. The melody is written on a single staff with a treble clef. The lyrics are: Su Sil le den a man ge ce geç tim

Şekil 67. Şu Sille'den Gece Geçtim TRT THM Motif 1

THM TRT Şu Sille'den Gece Geçtim Motif 2

Musical notation for Şu Sille'den Gece Geçtim Motif 2, featuring a melody in 2/4 time. The melody is written on a single staff with a treble clef. The lyrics are: Görme di man nem an ne man ne man ne man nem

Şekil 68. Şu Sille'den Gece Geçtim TRT THM Motif 2

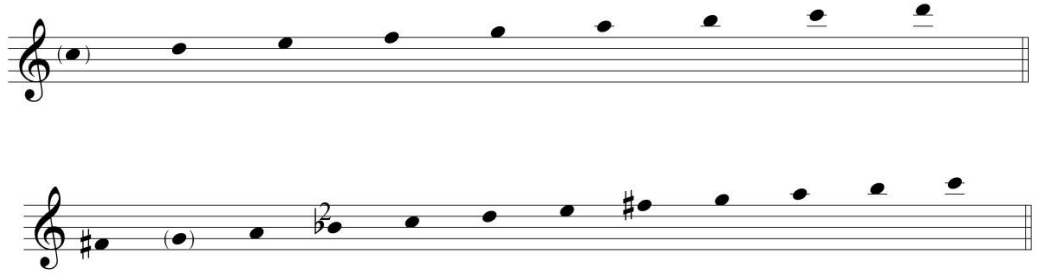
Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü	TRT Repertuarındaki Türkü Sözü
Şu Zileden <u>Gice</u> Geçtim Görmedim Acı <u>Datlı</u> Sularım İçtim Ölmedim Kara Kâküllü Gelin Yaylalar Serin <u>Dutaydım</u> Elin Saraydım	Şu Sille'den Gece Geçtim Görmedim Annem Annem Annem Annem Annem Görmedim Annem Annem Annem Annem Annem Acı Tatlı Aman Sular İçtim Ölmedim Annem Annem Annem Annem Annem Ölmedim Annem Annem Annem Annem Annem Aman Yarım Edalı Yarım Geli Geli Yarım Hayda Aman Yarım Edalı Yarım Sürmeli Yarım Hayda Şu Sille'nin Ufacık Ta Tefecik Taşları Annem Annem Annem Annem Annem Taşları Annem Annem Annem Annem Annem Kalem Kaşları Aman Yazıyor Kaşları Annem Annem Annem Annem Annem Kaşları Annem Annem Annem Annem Annem

Tablo 43 İncelendiğinde,

1. Türkü adı derleme defterinde “Şu Zileden”, TRT Repertuarında ise “Şu Sille'den Gece Geçtim” olarak geçmektedir.
2. Derleme çalışmaları eserlere ait ilk sözler bakımından incelendiğinde Defter 13 ve TRT THM Repertuarında var olan ilk sözlerin büyük oranda benzerlik gösterdiği görülmektedir.
3. Yöre açısından incelendiğinde derleme defterinde eser yöre olarak “Gümüşhane”, TRT THM Repertuarında ise “Konya” olarak geçmektedir.
4. Repertuar numarası incelemelerinde, Defter 13'de yer alan eserin repertuar numarasının olmadığı görülmektedir. TRT THM incelemesinde ise repertuar numarasının “4174” olduğu görülmektedir.
5. Derleme tarihi açısından incelendiğinde Defter 13'de yer alan eserin “1929”, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise derleme tarihi bilinmemektedir.

6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuarında yer alan kaynak kişinin ise “Rıza Konyalı” olduğu tespit edilmiştir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise “TRT Müzik Dairesi Başkanlığı” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13’de notaya alan kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise “Erdem Çalışkanel” tarafından notaya alındığı görülmektedir.
9. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında her iki derlemede süre belirtilmemiştir.
10. Karar sesi açısından incelendiğinde Defter 13’de “Re”, TRT THM Repertuarında “La” olduğu görülmektedir.
11. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’de “Re - Re”, TRT THM Repertuarında ise “Fa Diyez– Do” olarak tespit edilmiştir.
12. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin donanımında değiştirici işaret görülmemektedir. TRT THM Repertuarında yer alan eserin donanımında ise “Si Bemol ” değiştirici işaretinin olduğu görülmektedir. Ayrıca, Türkü içerisinde “Si Bemol, Do Diyez, Fa Diyez” değiştirici işaretler olarak görülmektedir.

13. Eserlerin usûllerine bakıldığında Defter 13’de “2/4” lük, TRT THM repertuarında ise “4/4” lük usûlün olduğu görülmektedir.
14. Makamsal açıdan incelendiğinde derleme defterindeki eser, Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.

Ancak, TRT THM Repertuarındaki eser ise kendi içinde bir kaç dizi barındırmaktadır. ‘‘Hüseyini’’ ana makam, ‘‘Hicaz’’, ‘‘Kurdi’’ gibi makamlara geçki yapıldığı görülmektedir.

15. Her iki eserin türü ‘‘Türkü’’ olarak tespit edilmiştir.
16. Ezgisel motif yürüyüşlerinde bakıldığında her iki derleme eserin motiflerinde farklılıklar olduğu görülmektedir.
17. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterindeki eserde bazı sözcükler yöresel ağız ile kayıt altına alınmıştır. Ancak eserin TRT Repertuarındaki sözlerinde büyük oranda günümüz Türkçesi ile yazılmıştır

Derleme Defter

- Gice → Gece
- Datlı → Gelirim
- Dutaydım → Hayli

4.8.2. Köroğlu İKDD - TRT THM Repertuvar Karşılaştırmaları

Tablo 44. Köroğlu İKDD - TRT THM Karşılaştırmaları

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Köroğlu	Yiğitler Silkinip Ata Binince
İlk Sözleri	Hay Hay Dere Kenarında Biter Kamışlar	Yiğitler Silkinip Ata Binince
Yöre	Gümüşhane	Sivas - Şarkışla
Repertuvar No	--	Rep. No: 205
Derleme Tarihi	1929	--
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	Aşık Veysel
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	Muzaffer Sarısözen
Notaya Alan	Belirtilmemiş	Muzaffer Sarısözen
Süresi	Belirtilmemiş	Belirtilmemiş
Karar Sesi	La	La
Ses Aralığı		
Değiştirici İşaret	Donanım: -- Türkü İçinde: Fa Diyez, Mi Bemol	Donanım: Si Bemol 2 Türkü İçinde: Fa Diyez 2
Usûlü	Giriş: 2/4 Eser İçinde: 5/8	Giriş: 5/8 Eser İçinde:
Makamı	Tampere Sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	Hüseyini Makamı Dizisi
Eserin Türü	Türkü	Türkü

Ezgi Motifi:

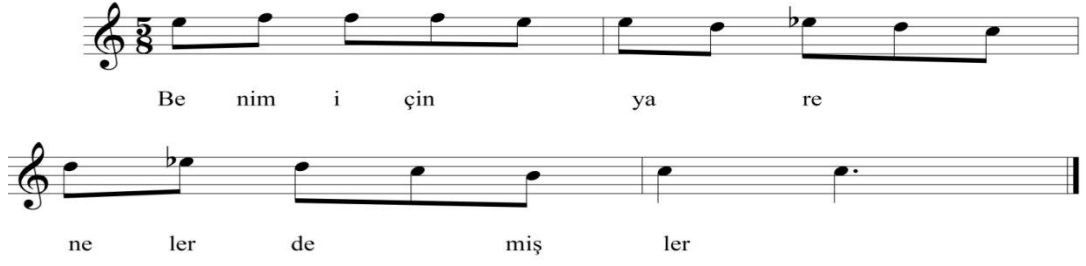
Derleme Defteri 13 Köroğlu Motif 1

Hay ha y de re ke na rın da ba bam bi ter ka mıs
la r bi ter ka mıs lar

Şekil 69. Köroğlu İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Koroğlu Motif 2

Be nim i in ya re
ne ler de miş ler

şekil 70. Koroğlu İKDD 13 Motif 2

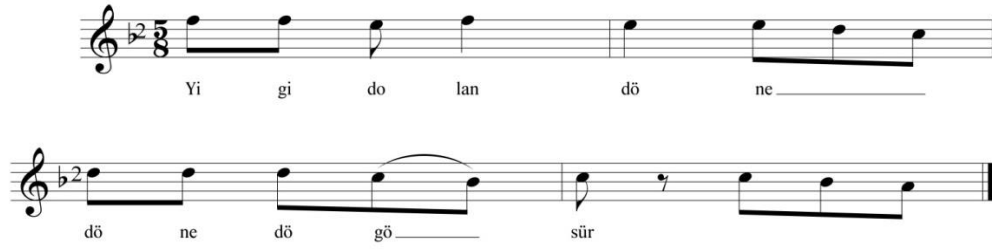
TRT THM Yiğitler Silkinip Ata Binince Motif 1

Yi git ler sil ki nip _____ a ta bi nin _____
ce _____ a ta bi nin ce _____ Saz...

şekil 71. Yiğitler Silkinip Ata Binince TRT THM Motif 1

TRT THM Yiğitler Silkinip Ata Binince Motif 2

Yi gi do lan dō ne _____
dō ne dō gō _____ sūr

şekil 72. Yiğitler Silkinip Ata Binince TRT THM Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü	TRT Repertuarındaki Türkü Sözü
Hay Hay Dere Kenarında Biter Kamışlar Benim İçin Yare Neler Demişler Oturmuş İçinde Neler Yemişler Sandıkta Paslandı Babam Elmas Küpeler	Yiğitler Silkinip Ata Binince, Ata Binince Derelerde Bozkurtlara ün olur Yiğid Olan Döne Döne Döğüşür, Hele Döğüşür Kötüler Kavgadan Kaçar Hun Olur, Kaçar Hun Olur
Ayvazın Gümüş Pıçağı Yerede Sürünür Saçağı Ayvaz Kör oğlu Kolçağı	Bir Yiğit Cidasın Almış Eline, Almış Eline Serini Koymuştur Yiğit Yoluna Kalkan Paralana Zırhlar Deline, Zırhlar Deline Kanlı Gömlek Koç Yiğide Don Olur Hele Don Olur Bir Yiğit Cidasın Almış Atıyor, Almış Atıyor Ağ Elleri Kızıl Kana Batıyor Bir Kötü Kavgadan Dönmüş Kaçıyor, Dönmüş Kaçıyor Kaçma Kötü Kaçma Şimdi Dön Olur, Hele Dön Olur

Tablo 44 İncelendiğinde,

1. Türkü adı derleme defterinde “Köroğlu”, TRT Repertuarında ise “Yiğitler Silkinip Ata Binince” olarak geçmektedir.
2. Derleme çalışmaları eserlere ait ilk sözler bakımından incelendiğinde Defter 13 ve TRT THM Repertuarında var olan ilk sözlerin büyük oranda farklılık gösterdiği görülmektedir.
3. Yöre açısından incelendiğinde derleme defterinde eser yöre olarak “Gümüşhane”, TRT THM Repertuarında ise “Sivas-Şarkışla” olarak geçmektedir.
4. Repertuar numarası incelemelerinde, Defter 13’de yer alan eserin repertuar numarasının olmadığı görülmektedir. TRT THM incelemesinde ise repertuar numarasının “205” olduğu görülmektedir.
5. Derleme tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929”, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise derleme tarihi bilinmemektedir.

6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuarında yer alan kaynak kişinin ise “Aşık Veysel” olduğu tespit edilmiştir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise “Muzaffer Sarısözen” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13’de notaya alan kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise “Muzaffer Sarısözen” tarafından notaya alındığı görülmektedir.
9. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında her iki derlemede süre belirtilmemiştir.
10. Karar sesi açısından incelendiğinde her iki derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
11. Ses Aralığı açısından incelendiğinde her iki derlemede “La – La” aralığı olduğu görülmektedir.
12. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin donanımında değiştirici işaret görülmemektedir. Ancak, eserin seyri içerisinde “Fa Diyez ve Mi Bemol” değiştirici işaretlerinin kullanıldığı tespit edilmiştir. TRT THM Repertuarında yer alan eserin donanımında ise “Si Bemol 2 ” değiştirici işaretinin olduğu görülmektedir. Ayrıca, Türkü içerisinde “Fa Diyez 2” değiştirici kullanıldığı tespit edilmiştir.

13. Eserlerin usûllerine bakıldığında Defter 13’de Giriş “2/4” eser içinde 5/8’lik ölçü birimi olduğu görülmektedir. TRT THM Repertuarında ise sadece “5/8” lik usûllün olduğu görülmektedir.
14. Makamsal açıdan incelendiğinde derleme defterindeki eser, Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.

Ancak, TRT THM Repertuarındaki eser ise ‘‘Hüseyini’’ makamı dizisi ile uyum göstermektedir.

15. Her iki eserin türü ‘‘Türkü’’ olarak tespit edilmiştir. Her iki derleme çalışması ‘‘yiğitlik’’ konularına değinmiştir.
16. Ezgisel motif yürüyüşlerine bakıldığında her iki derleme eserin motifleri ve ezgisel hareketlerinde kısmi benzerlikler olduğu görülmektedir.
17. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde yöresel ağız özelliğini gösteren sözcük kullanımı görülmemektedir.

4.9. Hasankale –Diğer Yörelere

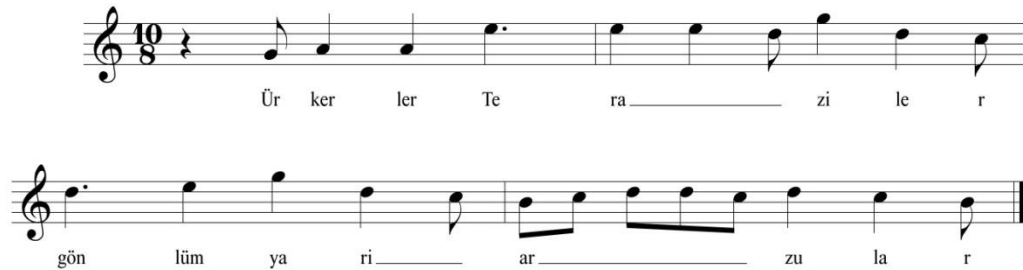
4.9.1. Ülkerler İKDD - TRT THM Repertuvar Karşılaştırmaları

Tablo 45. Ülkerler İKDD - TRT THM Karşılaştırmaları

	İKDD No:13	TRT THM Repertuvarı
Türkü Adı	Ülkerler	Ülkerler Teraziler
İlk Sözleri	Ülkerler Teraziler Gönlüm Yarı Arzular	Ülkerler Teraziler Teraziler Yazılar
Yöre	Hasankale	Erzurum
Repertuvar No Derleme Tarihi	-- 1929	Rep. No: 3916
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	Seyfettin Sıgmaz
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	Neriman Tüfekçi
Notaya Alan	Belirtilmemiş	Neriman Tüfekçi
Süresi	Belirtilmemiş	Belirtilmemiş
Karar Sesi	La	La
Ses Aralığı		
Değiştirici İşaret	Donanım:-- Türkü İçinde:--	Donanım: Si Bemol 2 Türkü İçinde:
Uslu	10/8	10/8
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	Hüseyni makamı dizisi
Eserin Türü	Türkü	Türkü

Ezgi Motifi:

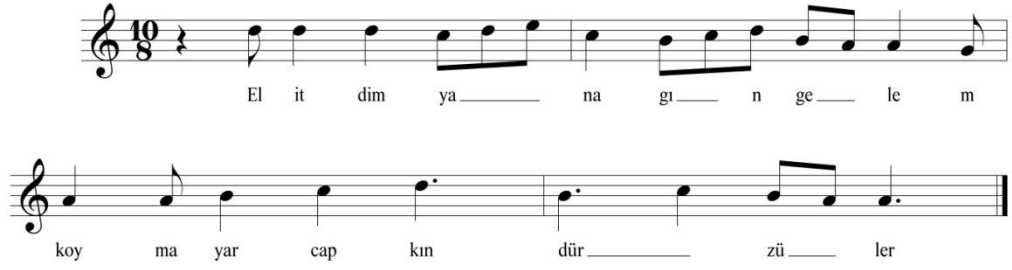
Derleme Defter 13 Ürkerler Motif 1

Ür ker ler Te ra _____ zi le r
gön lüm ya ri _____ ar _____ zu la r

Şekil 73. Ürkerler İKDD 13 Motif 1

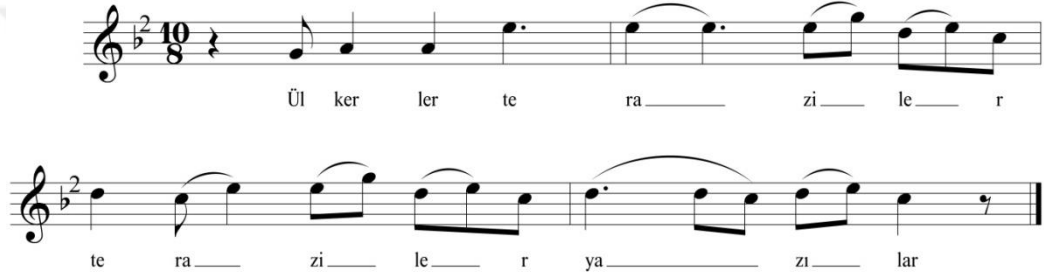
Derleme Defter 13 Ürkerler Motif 2

El it dim ya _____ na gı _____ n ge _____ le m
koy ma yar cap kın dür _____ zü _____ ler

Şekil 74. Ürkerler İKDD 13 Motif 2

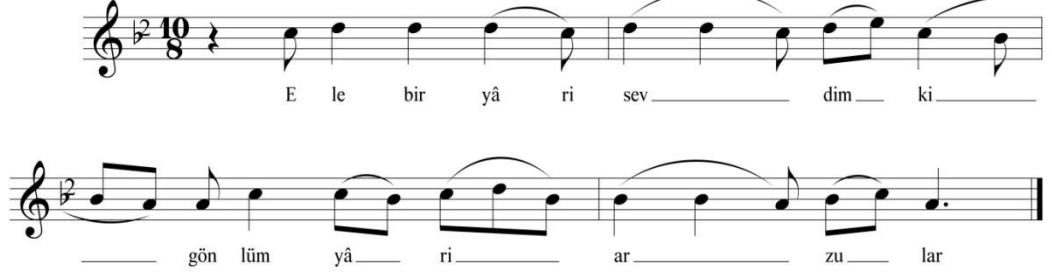
TRT THM Ülkerler Teraziler Motif 1

Ül ker ler te ra _____ zi _____ le _____ r
te ra _____ zi _____ le _____ r ya _____ zı _____ lar

Şekil 75. Ürkerler Teraziye TRT THM Motif 1

TRT THM Ülkerler Teraziye Motif 2

E le bir yâ ri sev _____ dim _____ ki _____
_____ gön lüm yâ _____ ri _____ ar _____ zu _____ lar

Şekil 76. Ürkerler Teraziye TRT THM Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü	TRT Repertuarındaki Türkü Sözü
Ülkerler Teraziler Gönlüm Yari Arzular El <u>İttim</u> Yanağın <u>Gelem</u> <u>Kovmavor</u> Çapkın Dürzüler	Ülkerler Teraziler Teraziler Yazılar <u>Ele</u> Bir Yâr Sevdim Ki Gönlüm Yari Arzular
Ülkerler Kalktı Gider Teraziler Kan <u>İder</u> Bir <u>İttim</u> Yanağın Gelem <u>Kovmavor Beni</u> Peder	<u>Eledir</u> Yâr Eledir Aşkın Beni Söyledir Almış Yâri Yanına Bülbül Gibi Söyledir
	Ülkerler Kalkmış Gider Zöhre Yıldızı Beraber Yâr Yâra Kavuşanda Kalmaz Gönülde Keder

Tablo 45 incelendiğinde;

1. Türkü adı derleme defterinde “Ülkerler”, TRT Repertuarında ise “Ülkerler Teraziler” olarak geçmektedir.
2. Derleme çalışmaları eserlere ait ilk sözler bakımından incelendiğinde Defter 13 ve TRT THM Repertuarında var olan ilk sözlerin büyük oranda farklılık gösterdiği görülmektedir. Defter 13’deki derleme çalışması 2 kıta, TRT THM Repertuarında ise 3 kıta gözükmemektedir.
3. Yöre açısından incelendiğinde derleme defterinde eser yöre olarak “Hasankale”, TRT THM Repertuarında ise “Erzurum” olarak geçmektedir.
4. Repertuar numarası incelemelerinde, Defter 13’de yer alan eserin repertuar numarasının olmadığı görülmektedir. TRT THM incelemesinde ise repertuar numarasının “3916” olduğu görülmektedir.

5. Derleme tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929”, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise derleme tarihi bilinmemektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuarında yer alan kaynak kişinin ise “Seyfettin Sığmaz” olduğu tespit edilmiştir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise “Neriman Tüfekçi” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13’de notaya alan kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuarında yer alan eserin ise “Neriman Tüfekçi” tarafından notaya alındığı görülmektedir.
9. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında her iki derleme çalışmasının da eser sürelerinin belirtilmediği görülmektedir.
10. Karar sesi açısından incelendiğinde her iki derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
11. Ses Aralığı açısından incelendiğinde her iki derlemede de yer alan eserin ses aralığı “La-Sol” olarak tespit edilmiştir.
12. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin donanımında herhangi bir işaret bulunmamaktadır. Ancak, TRT THM Repertuarında yer alan eserin donanımında “Si 2 Bemol” değiştirici işareti olduğu görülmektedir.

13. Eserlerin usûllerine bakıldığında her iki derleme çalışmasının 10/8’lik usûl ile yazıldığı görülmektedir. Ancak Defter 13’deki çalışmada eserin donanımında “10/8” lük usûl yazılmasına karşın, ölçülerde “5/8” lik bir oluşum olduğu görülmektedir.
14. Makamsal açıdan incelendiğinde defter 13’de eser herhangi bir makama uymamaktadır. Ancak, TRT THM Repertuarındaki eser ise “Hüseyni”

makamı dizisi ile paralellik göstermektedir. Ayrıca, her iki derlemenin ezgisi büyük oranda aynı olduğu görülmektedir.

15. Eserin türü Türkü olarak tespit edilmiştir. Konularına göre bakıldığında iki derleme eserinde de aşk, güzellik gibi ifadeler kullanıldığından, iki eserde sevda türküleri grubuna girmektedir.

16. Ezgisel motif yürüyüşlerine bakıldığında her iki derleme eserin motifleri ve ezgisel hareketlerinde büyük oranda benzerlikler olduğu görülmektedir. Bazı motiflerde ses sürelerinin küçültüldüğü, ses aralıklarının artırıldığı görülmektedir.

17. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde Defter 13 ve TRT THM Repertuarı'ndaki sözlerde yöresel ağız özelliklerini gösteren kelimeler kullanıldığı görülmektedir.

Derleme Defter

- İttim → Vermek
- Gelem → Geleyim mi?
- Koymuyor → Bırakmıyor

TRT THM Repertuarı

- Ele → Öyle
- Eledir → Öyledir

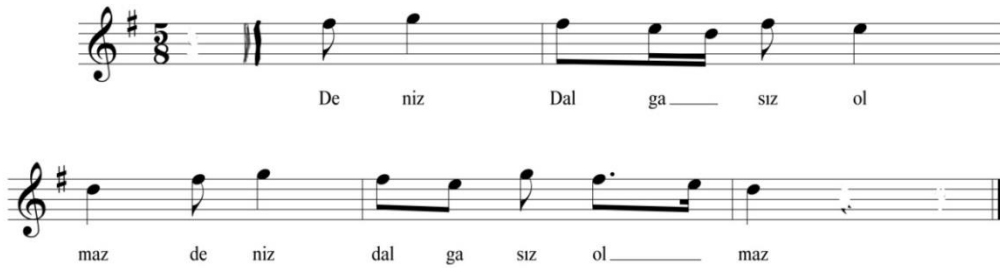
4.9.2. Deniz İKDD - TRT THM Repertuar Karşılaştırmaları

Tablo 46. Deniz İKDD - TRT THM Repertuarı karşılaştırmaları

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Deniz	Deniz Dalgasız Olmaz
İlk Sözleri	Deniz Dalgasız Olmaz	Vay Gülüm Deniz Dalgasız Olmaz
Yöre	Hasankale	Kırşehir
Repertuar No	--	Rep. No: 1849
Derleme Tarihi	1929	1968
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	Muharrem Ertaş
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	Nida Tüfekçi
Notaya Alan	Belirtilmemiş	Nida Tüfekçi
Süresi	Belirtilmemiş	♩ = 92
Karar Sesi	Si	Si
Ses Aralığı		
Değiştirici İşaret	Donanım: Fa Diyez Türkü İçinde:--	Donanım: Fa Diyez Türkü İçinde: --
Usûlü	5/8	2/4
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	Segâh makamı dizisi
Eserin Türü	Türkü	Türkü

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Deniz Motif 1

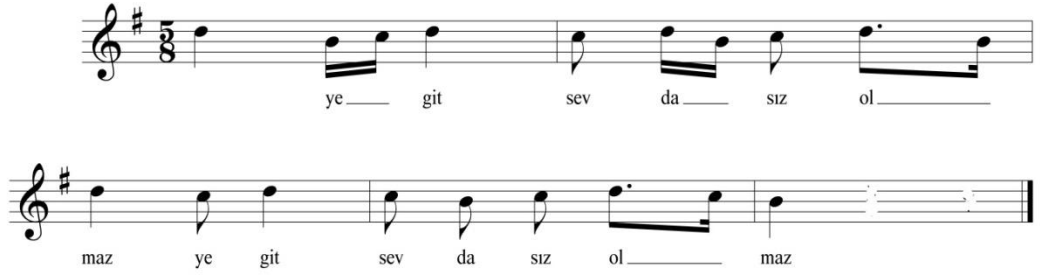
De niz Dal ga sız ol

maz de niz dal ga sız ol maz

Şekil 77. Deniz İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Deniz Motif 2

ye — git sev da — sız ol —
maz ye git sev da sız ol — maz

Şekil 78. Deniz İKDD Motif 2

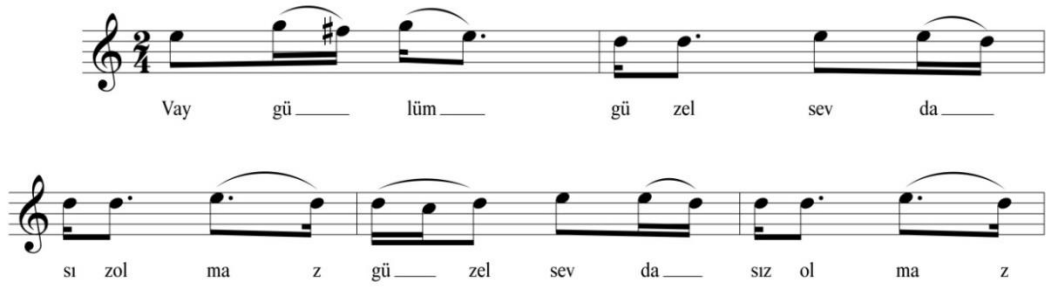
TRT THM Deniz Dalgasız Olmaz Motif 1

Va y gü — lüm — de niz dal ga sı zol maz
Ah gu r ban de niz dal ga sı zol maz

Şekil 79. Deniz TRT THM Motif 1

TRT THM Güzel Sevdasız Olmaz Motif 2

Vay gü — lüm — gü zel sev da —
sı zol ma z gü — zel sev da — sız ol ma z

Şekil 80. Deniz TRT THM Motif 2

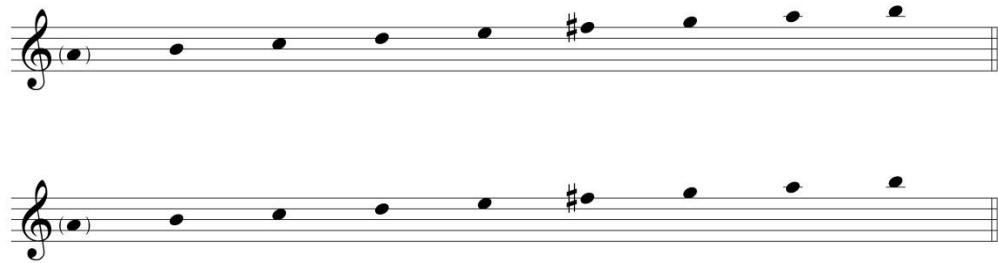
Türkü Sözleri ve Yöresel Ağzı Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü	TRT Repertuarındaki Türkü Sözü
Deniz Dalgasız Olmaz <u>Yeğit</u> Sevdasız Olmaz Yarı Güzel Olanın Başı Kavsız Olmaz	Vay Gülüm Deniz Dalgasız Olmaz Ah <u>Gurban</u> Vay Gülüm Gülüm Sevdasız Olmaz Vay Gülüm Yiğit Olan Yiğidin Ah <u>Gurban</u>
Atla Atla Çiçeğim Sen Doldur Ben İçeyim Sana Basma Yakışmaz Setenlerden Biçeyim	Bağlantı { Vay Gülüm Sen Nerdesin Nerdesin Vay Gülüm <u>Galdır</u> Camın Perdesin Vay Gurban Alacağım Ben Seni Vay Gülüm Kalabalık Yerdesin Deli Deli Deli Deli Deli Deli Deli Deli Deli Deli <u>Galabalık</u> Yerdesin
	Vay Gülüm Denize Dalayım Mı Vay Gülüm Bir Balık Alayım Mı Vah Gülüm Ay Doğdu Şafak Attı Ah <u>Gurban</u> Vah Gülüm Daha Yalvarayım Mı
	Bağlantı

Tablo 46 incelendiğinde;

1. Türkü adı derleme defterinde “Deniz”, TRT Repertuarında ise “Deniz Dalgasız” olarak geçmektedir.
2. Derleme çalışmaları eserlere ait ilk sözler bakımından incelendiğinde Defter 13 ve TRT THM repertuarında var olan ilk sözlerin büyük oranda benzerlik gösterdiği görülmektedir. Ayrıca, TRT THM derleme çalışmasının Türkü sözlerinde “Vay Gülüm, Ah Gurban” gibi eklentiler görülmektedir. Defter 13’deki derleme çalışması 2 kıta, TRT THM Repertuarında Türkü sözü ise 2 kıta ve bağlantı kısımları bulunmaktadır
3. Yöre açısından incelendiğinde derleme defterinde eser yöre olarak “Hasankale”, TRT THM Repertuarında ise “Kırşehir” olarak geçmektedir.

4. Repertuvar numarası incelemelerinde, Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir. TRT THM incelemesinde ise repertuvar numarasının “1849” olduğu görülmektedir.
5. Derleme tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929”, TRT THM Repertuvarında yer alan eserin ise derleme tarihi “1968” olarak görülmektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuvarında yer alan kaynak kişinin ise “Muharrem Ertaş” olduğu tespit edilmiştir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından, TRT THM Repertuvarında yer alan eserin ise “Nida Tüfekçi” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13’de notaya alan kişinin belirtilmediği, TRT THM Repertuvarında yer alan eserin ise “Nida Tüfekçi” tarafından notaya alındığı görülmektedir.
9. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir. Ancak, TRT THM Repertuvarında süre belirtilmiştir.
10. Karar sesi açısından incelendiğinde her iki derleme çalışmasının karar sesi “Si” olarak tespit edilmiştir.
11. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “Si-Sol”, TRT THM Repertuvarında ise “Si – La” olarak tespit edilmiştir.
12. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında her iki derleme çalışmasında “Fa Diyez” değiştirici işareti olduğu görülmektedir.

13. Eserlerin usûllerine bakıldığında Defter 13’de “5/8” lik, TRT THM Repertuvarında ise “2/4” lik usûlün olduğu görülmektedir. Ayrıca, Defter 13’de eserin giriş kısmında eksik ölçü ile yazıldığı görülmektedir.

14. Makamsal açıdan incelendiğinde defter 13’de eser herhangi bir makama uymamaktadır. Ancak, TRT THM Repertuarındaki eser ise Segah makamı dizisi ile paralellik göstermektedir.
15. Eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir. Konularına göre bakıldığında iki derleme eserinde de Sevgi, güzellik gibi ifadeler kullanıldığından, iki eserde sevda Türküleri grubuna girmektedir.
16. Ezgisel motif yürüyüşlerinde; ezgisel yürüyüş, nota değerleri, seslerin inici – çıkıcı özellikleri arasında büyük oranda farklılıklar olduğu görülmektedir.
17. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde Defter 13 ve TRT THM Repertuarındaki sözlerde yöresel ağız özelliklerini gösteren kelimeler kullanıldığı görülmektedir.

Defter 13

- Yeğit → Yiğit

TRT THM Repertuarı

- Ele → Öyle
- Eledir → Öyledir

4.10. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 13’de Yer Alan ve TRT Repertuvarında Benzeri Olmayan Bayburt Türküleri

Araştırmanın bu bölümünde Defter 13’de yer alan ancak, TRT THM Repertuvarında yer almayan Türkülerin analizleri yer almaktadır.

4.10.1 Hançer Barı İKDD 13

Tablo 47. Hançer Barı İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuvarı
Türkü Adı	Hançer Barı	-
Yöre	Bayburt	-
Repertuvar No	-	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	Si	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: - Eser İçinde:-	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	-
Usûlü	2/4	-
Türü	Bar	-

Ezgi Motifi:

Şekil 81. Hançer Barı İKDD 13

Tablo 47 İncelendiğinde,

1. Türkü adı derleme defterinde “Hançer Barı” olarak geçmektedir.
2. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Bayburt” yöresine ait olduğu görülmektedir.
3. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.
4. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
5. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
6. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
7. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13’de notaya alan kişinin belirtilmediği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “Si” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “Si-Mi” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında herhangi bir değiştirici işaret kullanılmadığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.
13. Tablo 47’de eserin ‘‘2/4’’ usûlünde yazıldığı görülmektedir.
14. Eserin türü THM’deki oyun havalarından ‘‘Bar’’ oyunu olarak görülmektedir.

4.10.2 Sekme Barı İKDD 13

Tablo 48. Sekme Barı İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Sekme Barı	-
Yöre	Bayburt	-
Repertuar No	-	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	Si	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: - Eser İçinde:-	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	-
Usûlü	Donanım: 9/8 Eser İçinde: 6/8	-
Türü	Bar	-

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Sekme Barı Motif 1

Şekil 82. Sekme Barı İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Sekme Barı Motif 2

Şekil 83. Sekme Barı İKDD 13 Motif 2

Tablo 48 İncelendiğinde,

1. Türkü adı derleme defterinde “Sekme Barı” olarak geçmektedir.
2. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Bayburt” yöresine ait olduğu görülmektedir.
3. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.
4. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
5. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
6. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
7. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13’de notaya alan kişinin belirtilmediği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.

9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “Si” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “Sol-Mi” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında herhangi bir değiştirici işaret kullanılmadığı görülmektedir.

12. Defter 13’de eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.
13. Tablo 48’da eserin usûlüne bakıldığında eser iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm “9/8”, ikinci bölümün ise “6/8” usûlünde yazıldığı görülmektedir. Ayrıca, eserin giriş bölümünde ölçü birimi “9/8” olmasına karşın, ölçü oluşumlarında “5/8”lik ölçü birimi tespit edilmiştir.
14. Eserin türü THM’deki oyun havalarından “Bar” oyunu olarak görülmektedir.

4.10.3. Sürütme Barı İKDD 13

Tablo 49. Sürütme Barı İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Sürütme Barı	-
Yöre	Bayburt	-
Repertuar No	-	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	La	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: - Eser İçinde:-	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	-
Usûlü	5/8	-
Türü	Bar	-

Ezgi Motifi:

Derleme Defteri 13 Sürütme Barı Motif

Şekil 84. Sürütme Barı İKDD 13

Tablo 49 İncelendiğinde,

1. Türkü adı derleme defterinde “Sürütme Barı” olarak geçmektedir.
2. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Bayburt” yöresine ait olduğu görülmektedir.
3. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.
4. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
5. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
6. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
7. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13’de notaya alan kişinin belirtilmediği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “Sol-Sol” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında herhangi bir değiştirici işaret kullanılmadığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.

13. Tablo 49’de eserin ‘‘5/8’’ usûlünde yazıldığı görülmektedir

14. Eserin türü THM’deki oyun havalarından ‘‘Bar’’ oyunu olarak görülmektedir.

4.10.4. Kut Kut Bari İKDD 13

Tablo 50. Kut Kut Bari İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Kut Kut	-
Yöre	Bayburt	-
Repertuar No	-	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	La	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: - Eser İçinde:-	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	-
Usûlü	Donanım: 9/8 Eser İçinde: 4/4	-
Türü	Bar	-

Ezgisel Motif:

Şekil 85. Kut Kut Barı İKDD 13

Tablo 50 İncelendiğinde;

1. Türkü adı derleme defterinde “Kut Kut Barı” olarak geçmektedir.
2. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Bayburt” yöresine ait olduğu görülmektedir.
3. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.
4. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
5. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
6. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
7. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13’de notaya alan kişinin belirtilmediği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.

10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “Sol-Sol” olarak görülmektedir.

11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında herhangi bir değiştirici işaret kullanılmadığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.

13. Tablo 50’de eserin “5/8” usulünde yazıldığı görülmektedir.

14. Eserin türü THM’deki oyun havalarından “Bar” oyunu olarak görülmektedir.

4.10.5. Demir Ağa Barı İKDD 13

Tablo 51. Demir Ağa Barı İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Demir Ağa Barı	-
Yöre	Bayburt	-
Repertuar No	-	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	Re	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: - Eser İçinde:-	-

Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	-
Usûlü	2/4	
Türü	Bar	

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Demir Ağa Barı Motif

Şekil 86. Demir Ağa Barı İKDD 13

Tablo 52 İncelendiğinde;

1. Türkü adı derleme defterinde “Demir Ağa Barı” olarak geçmektedir.
2. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Bayburt” yöresine ait olduğu görülmektedir.
3. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.
4. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
5. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
6. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
7. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13’de notaya alan kişinin belirtilmediği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “Re” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “Si-Sol” olarak görülmektedir.

11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında herhangi bir değiştirici işaret kullanılmadığı görülmektedir.

12. Defter 13'de eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.

13. Tablo 51'de eserin "2/4" usûlünde yazıldığı görülmektedir.

14. Eserin türü THM'deki oyun havalarından Bar oyunu olarak görülmektedir.

4.10.6. Karşıda Bey Evleri Var İKDD 13

Tablo 52. Karşıda Bey Evleri Var İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Karşıda Bey Evleri Var	-
Yöre	Bayburt	-
Repertuar No	-	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	Sol	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: - Eser İçinde: Fa Diyez, Mi Bemol	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	-

Usûlü	Donanım: 8/8 Eser İçinde: 4/4 (Sebare)	
Türü	Türkü	

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Karşıda Bey Evleri Motif 1

Şekil 87. Karşıda Bey Evleri Var İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Karşıda Bey Evleri Motif 2

Şekil 88. Karşıda Bey Evleri Var İKDD 13 Motif 2

Tablo 52 İncelendiğinde;

1. Türkü adı derleme defterinde “Karşıda Bey Evleri Var” olarak geçmektedir.
2. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Bayburt” yöresine ait olduğu görülmektedir.
3. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.
4. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
5. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
6. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
7. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13’de notaya alan kişinin belirtilmediği görülmektedir.

8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “Sol” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “Sol- Fa Diyez” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında “Fa Diyez – Mi Bemol” değiştirici işaretlerin kullanıldığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.
13. Tablo 52’de eserin “8/8” usûlünde yazıldığı görülmektedir. Ayrıca, eserin son bölümünde Türkü “4/4 (Sebare)” usûlünde yazıldığı görülmektedir.
14. Eserin türü THM ‘de “Türkü” olarak görülmektedir. Ancak, Defter 13’de Türkünün sözlerine yönelik bir bulgu görülmemektedir.

4.10.7. Hanım Barı İKDD 13

Tablo 53. Hanım Barı İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Hanım Barı	-
Yöre	Bayburt	-
Repertuar No	-	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	Do	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: - Eser İçinde: Mi Bemol	-
Makamı	Çargah'da Buselik Dizisi Makamı	-
Usûlü	Donanım: 10/8 Eser İçinde: 2/4	-
Türü	Bar	-

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Hanım Barı Motif 1

Şekil 89. Hanım Bar İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Hanım Barı Motif 2

Şekil 90. Hanım Bar İKDD 13 Motif 2

Tablo 53 İncelendiğinde;

1. Türkü adı derleme defterinde “Hanım Barı” olarak geçmektedir.
2. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Bayburt” yöresine ait olduğu görülmektedir.
3. Repertuar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuar numarasının olmadığı görülmektedir.
4. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
5. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
6. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
7. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13’de notaya alan kişinin belirtilmediği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “Do” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “Sol- Sol” olarak görülmektedir.

11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında ‘‘Mi Bemol’’ değiştirici işaretin kullanıldığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser ‘‘argah’’ perdesinde ‘‘Buselik’’ makamı dizisi özelliği göstermektedir.
13. Tablo 53’de eserin ‘‘10/8’’ lik usûlde yazıldığı görülmektedir. Ayrıca, eserin son bölümünde Türkü ‘‘2/4’’ lük usûlde yazıldığı görülmektedir.
14. Eserin türü THM’deki oyun havalarından ‘‘Bar’’ oyunu olarak görülmektedir.

4.10.8.Sık Saray Barı İKDD 13

Tablo 54. Sık Saray Barı İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Sık saray Barı	-
Yöre	Bayburt	-
Repertuar No	-	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	La	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: - Eser İçinde: Do Diyez	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	-
Usûlü	2/4	-

Türü	Bar	
------	-----	--

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Sık Saray Motif 1

Şekil 91. Sık Saray İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Sık Saray Barı Motif 2

Şekil 92. Sık Saray İKDD 13 Motif 2

Tablo 54 İncelendiğinde;

1. Türkü adı derleme defterinde “Sık Saray Barı” olarak geçmektedir.
2. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Bayburt” yöresine ait olduğu görülmektedir.
3. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.
4. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
5. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
6. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
7. İncelemelerde notaya alan bilgisine bakıldığında Defter 13’de notaya alan kişinin belirtilmediği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.

10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “La- Sol” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında “Do Diyez” değiştirici işaretin kullanıldığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.
13. Tablo 54’de eserin “2/4” lük usûlde yazıldığı görülmektedir.
14. Eserin türü THM’deki oyun havalarından “Bar” oyunu olarak görülmektedir.

4.10.9. Hozan Dağları İKDD 13

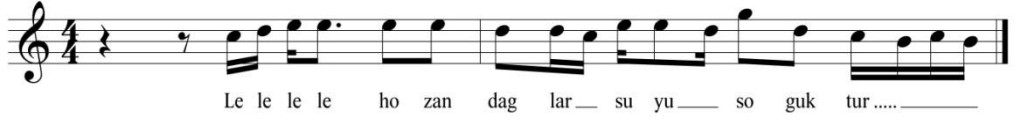
Tablo 55. Hozan Dağları İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Hozan Dağları	-
İlk Sözleri	Le Le Le Le Hozan Dağları Suyu Soğuktur	-
Yöre	Bayburt	-
Repertuar No	--	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	La	-
Ses Aralığı		-

Değiştirici İşaret	Donanım:-- Türkü İçinde:--	-
Uslü	4/4	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	-
Eserin Türü	Türkü	-

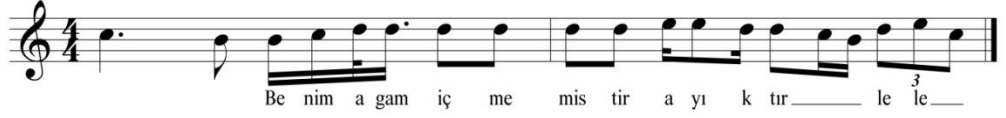
Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Hozan Dağlar

Şekil 93. Hozan Dağlar İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Hozan Dağlar Motif 2

Şekil 94. Hozan Dağlar İKDD 13 Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağzı Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü
Le Le Le Le Hozan Dağlar Suyu Soğuktur Benim Ağam İçmemiştir Ayıktır Le Le Le Le Hozan Dağlar Lo Lo Lo Lo Hozan Dağlar
Le Le Le Le Hozan Dağlar <u>Daşlıdır</u> Benim Ağam Kalem Kaşlıdır Le Le Le Le Hozan Dağlar Lo Lo Lo Lo Karlı Dağlar

Tablo 55 İncelendiğinde;

1. Türkü adı derleme defterinde “Hozan Dağlar” olarak geçmektedir.
2. Defter 13’de var olan eserin ilk sözleri incelendiğinde “Le Le Le Le Hozan Dağlar Suya Soğuktur” olarak geçmektedir. Derleme defterinde eser iki kıtadan oluşmaktadır. Ayrıca, “Le, Lo” gibi katma sözcükler kullanıldığı görülmektedir.
3. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Bayburt” yöresine ait olduğu görülmektedir.
4. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.
5. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “La- Sol” olarak görülmektedir.

11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında herhangi bir değiştirici işaretin kullanılmadığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.

13. Tablo 55’de eserin “4/4” lük usûlde yazıldığı görülmektedir.

14. Eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir.

15. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterinde, yöreye ait kelimeler görülmemektedir.

4.10.10. Hüsnen Mağrur İKDD 13

Tablo 56. Hüsnen Mağrur İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Hüsnen Mağrur	-
İlk Sözleri	Hüsnen Mağrur Olma Ay Yüzlü Yarım	-
Yöre	Bayburt	-
Repertuar No	--	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	La	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım:-- Türkü İçinde: Mi Bemol	-

Uslü	4/4	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	-
Eserin Türü	Türkü	-

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Hüsnen Mağrur Motif 1

Şekil 95. Hüsnen Mağrur İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Hüsnen Mağrur Motif 2

Şekil 96. Hüsnen Mağrur İKDD 13 Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü
Hüsnen Mağrur Olma Ay Yüzlü Yarım Niceler Bu Tarzı Revişten Geçti Sana Kâr İtmedi Feryadı Ahım Benim Ahım Kûhi Kesişten Geçti

Tablo 56 İncelendiğinde

1. Türkü adı derleme defterinde “Hüsnen Mağrur” olarak geçmektedir.
2. Defter 13’de var olan eserin ilk sözleri incelendiğinde “Hüsnen Mağrur Olma Ay Yüzlü Yarım” olarak geçmektedir. Derleme defterinde eser bir kıtadan oluşmaktadır.

3. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Bayburt” yöresine ait olduğu görülmektedir.
4. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.
5. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “La- La” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında “Mi Bemol” değiştirici işaretinin kullanıldığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.
13. Tablo 56’da eserin “4/4”lük usûlde yazıldığı görülmektedir.
14. Eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir.
15. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterinde, yöreye ait kelimeler görülmemektedir. Ayrıca, Türkü sözlerinde kullanılan sözcüklerin Osmanlıca kökenli olduğu görülmektedir. Eserin, Türk Sanat Müziği’nde “Şarkı” türüne daha yakın olduğu görülmektedir.

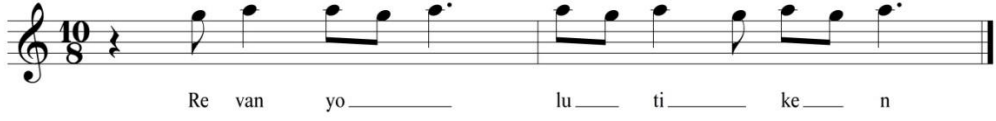
4.10.11. Ravan Yolu İKDD 13

Tablo 57. Ravan Yolu İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Ravan Yolu	-
İlk Sözleri	Ravan Yolu Tiken Leylim Aman Aman Leylim Marum	-
Yöre	Bayburt	-
Repertuar No	--	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	La	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım:-- Türkü İçinde:	-
Uslü	10/8	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	-
Eserin Türü	Türkü	-

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 RavanYolu Motif 1

Şekil 97. Ravan Yolu İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Ravan Yolu Motif 2

Şekil 98. Ravan Yolu İKDD 13 Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü
Ravan Yolu <u>Tiken</u> Leylim Aman Aman Leylim Marum Rum Leylim Aman Aman Leylim Aman Aman İçinde Bir Kız Gezer Aman Ölsün Sarı Gelin Leylim Allı Gelin Sarı Gelin
Ravanda Bir Kuş Var Kanadında Gümüş Var Gitti Yarım Gelmedi <u>Helbet</u> Bunda Bir İş Var Anan Ölmüş Sarı Gelin Allı Gelin

Tablo 57 İncelendiğinde

1. Türkü adı derleme defterinde “Ravan Yolu” olarak geçmektedir.
2. Defter 13’de var olan eserin ilk sözleri incelendiğinde “Ravan Yolu Tiken Leylim Aman Aman Leylim Marum” olarak geçmektedir. Derleme defterinde eser iki kıtadan oluşmaktadır.

3. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Bayburt” yöresine ait olduğu görülmektedir.
4. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.
5. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “La- La” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında herhangi bir değiştirici işaretin kullanılmadığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.
  13. Tablo 57’de eserin “10/8” lik usûlde yazıldığı görülmektedir. Ancak, Defter 13’deki kayıttaki donanımda “10/8” lik ölçü birimi olmasına karşın, ölçü kuruluşları “5/8” lik ölçü birimi ile oluşturulduğu tespit edilmiştir.
  14. Eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir.
  15. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterinde, yöresel kelimelerin az olduğu görülmektedir.
- Tiken → Diken
  - Helbet → Elbet

4.10.12. Halep Türküsü İKDD 13

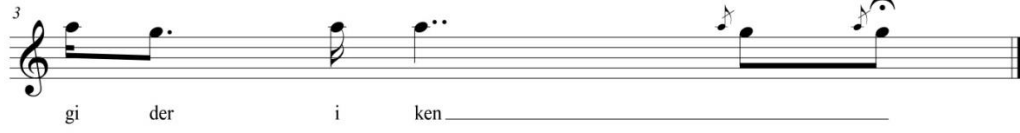
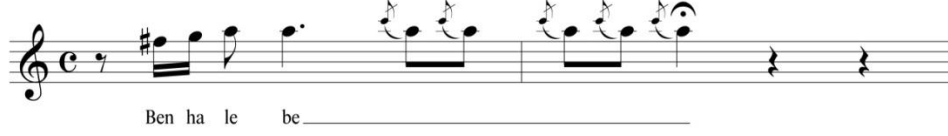
Tablo 58. Halep Türküsü İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Halep Türküsü	-
İlk Sözleri	Ben Halebe Gider İken Dolu Yağdı Başıma	-
Yöre	Bayburt	-
Repertuvar No	--	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	Mi	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım:-- Türkü İçinde: Fa Diyez	-
Uslü	4/4	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	-
Eserin Türü	Türkü	-

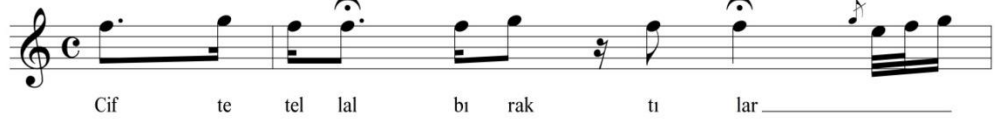
Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Halep Türküsü Motif 1

Şekil 99. Halep Türküsü İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Halep Türküsü Motif 2

Şekil 100. Halep Türküsü İKDD 13 Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağzı Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü

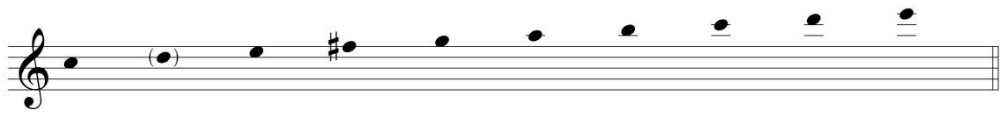
Ben Halebe Gider İken
Dolu Yağdı Başıma
Çifte Tellal Buraktılar
Halebin Carsusuna

Zalim Cellat Göz Koymuştur
Başımın Poşusuna
Aman Cellat Poşu Senin
Yar Benimdir Aman Cellat

İnce Çarşıya Varmadan
Kalmadı Gözümde Nur
Cellat Allahı Seversen
Kahi Eğlen Kahi Dur

Tablo 58 İncelendiğinde;

1. Türkü adı derleme defterinde ‘‘Halep Türküsü’’ olarak geçmektedir.
2. Defter 13’de var olan eserin ilk sözleri incelendiğinde ‘‘Ben Halebe Gider İken Dolu Yağdı Başıma’’ olarak geçmektedir. Derleme defterinde eser üç kıtadan oluşmaktadır.
3. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin ‘‘Bayburt’’ yöresine ait olduğu görülmektedir.
4. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.
5. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin ‘‘1929’’ yılında derlendiği görülmektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin ‘‘Konservatuvar Derleme Ekibi’’ tarafından derlendiği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi ‘‘Mi’’ olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı ‘‘Do- Do’’ olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında ‘‘Fa Diyez’’ değiştirici işaretinin kullanıldığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.
13. Tablo 59’da eserin ‘‘4/4’’ lük usûlde yazıldığı görülmektedir.
14. Eserin türü ‘‘Türkü’’ olarak tespit edilmiştir.

15. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterinde, yöresel kelimelerin az olduğu görülmektedir.

- Buraktılar → Bıraktılar
- Çarşusuna → Çarşısına

**4. 11. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 12 - 13 'de Yer Alan ve TRT
Repertuvarında Benzeri Olmayan Erzincan Türküleri**

4.11.1 Erzincanı İKDD 12

Tablo 59. Erzincanı İKDD 12

	İKDD No:12	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Erzincanı	-
İlk Sözleri	Erzincanı Sel Aldı Bir Yar Sevdim El aldı	-
Yöre	Erzincan	-
Repertuvar No	--	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	La	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: Si Bemol Türkü İçinde: Do Diyez	-
Uslü	2/4	-
Makamı	Hicaz Makamı Dizisi	-
Eserin Türü	Türkü	-

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 12 Ezircandan Motif 1

Şekil 101. Erzincanı İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 12 Erzincanı Motif 2

Şekil 102. Erzincanı İKDD 13 Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü
Erzincanı Sel Aldı Bir Yar Sevdim El Aldı Keşke Sevmez Olaydım Elim Koynumda Kaldı
Ah Civanım Vah Civanım Sanki Sana Ne Oldu Bizim Böyle Olmamıza Ayrılık Sebebi Oldu

Tablo 59 İncelendiğinde;

1. Türkü adı derleme defterinde “Erzincanı” olarak geçmektedir.
2. Defter 12’de var olan eserin ilk sözleri incelendiğinde “Erzincanı Sevdim El Aldı” olarak görülmektedir. Derleme defterinde eser iki kıtadan oluşmaktadır.
3. Yöre açısından incelendiğinde Defter 12’de yer alan eserin “Erzincan” yöresine ait olduğu görülmektedir.
4. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 12’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.

5. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 12’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 12’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 12’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 12’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 12’ de yer alan eserin ses aralığı “La- Fa” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında “Si Bemol ve Do Diyez” değiştirici işaretlerinin kullanıldığı görülmektedir.

12. Defter 12’de eser Hicaz makamı dizisi ile uyum göstermektedir.
13. Tablo 59’da eserin “2/4” lük usûlde yazıldığı görülmektedir.
14. Eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir.
15. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterinde yöreye ait kelimeler görülmemektedir.

4.11.2 Kevank Yolu İKDD 12

Tablo 60. Kevank Yolu İKDD 12

	İKDD No:12	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Kevank Yolu	-
İlk Sözleri	Kevank Yolu Bu Mudur	-
Yöre	Erzincan	-
Repertuar No	--	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	La	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: Fa Diyez Türkü İçinde: --	-
Uslü	2/4	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	-
Eserin Türü	Türkü	-

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 12 Kevank Yolu Motif 1

Şekil 103. Kevank Yolu İKDD 12 Motif 1

Derleme Defter 12 Kevank Yolu Motif 2

Şekil 104. Kevank Yolu İKDD 12 Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü
Kevank Yolu Bu Mudur Destide Dolu Su Mudur
Bağlantı { Hey Ağam Hey Hey Anam Hey
Kevanğın Yollarında Çimeydim Güllerinde
Bağlantı { Hey Ağam Hey Hey Anam Hey

Tablo 60 İncelendiğinde;

1. Türkü adı derleme defterinde “Kevank Yolu” olarak geçmektedir.
2. Defter 12’de var olan eserin ilk sözleri incelendiğinde “Kevank Yolu Bu Mudur” olarak görülmektedir. Derleme defterinde eser 2 kıta, 1 bağlantıdan oluşmaktadır.
3. Yöre açısından incelendiğinde Defter 12’de yer alan eserin “Erzincan” yöresine ait olduğu görülmektedir.
4. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 12’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.
5. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 12’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 12’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 12’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.

8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 12’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 12’ de yer alan eserin ses aralığı “La- Sol” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında “Fa Diyez” değiştirici işaretinin kullanıldığı görülmektedir.

12. Defter 12’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.
13. Tablo 60’da eserin “2/4” lük usûlde yazıldığı görülmektedir.
14. Eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir.
15. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterinde yöreye ait kelimeler görülmemektedir.

4.11.3 Beşiktaş İKDD 13

Tablo 61. Beşiktaş İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Beşiktaş	-
İlk Sözleri	İstanbul'un Karşısında Beşiktaş Aman	-
Yöre	Erzincan	-
Repertuar No	--	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	La	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: Fa Diyez Türkü İçinde: --	-
Uslü	4/4	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	-
Eserin Türü	Türkü	-

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Motif 13

Şekil 105. Beşiktaş İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Beşiktaş Motif 2

Şekil 106. Beşiktaş İKDD 13 Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü
İstanbul'un Karşısında Beşiktaş Ne Annem Var Ne Babam Var Ne Kardaş Beşli Mavzer Olsun Bana Öz Kardeş Eşin Eşin Mezaımı Dar Olsun Etrafında Mor Sünbüllü Bağ Olsun

Tablo 61 İncelendiğinde;

1. Türkü adı derleme defterinde “Beşiktaş” olarak geçmektedir.
2. Defter 13’de var olan eserin ilk sözleri incelendiğinde “İstanbul’un Karşısında Beşiktaş” olarak görülmektedir. Derleme defterinde eser 1 kıtadan oluşmaktadır.
3. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Erzincan” yöresine ait olduğu görülmektedir.
4. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.

5. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “La- Re” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında “Fa Diyez” değiştirici işaretinin kullanıldığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.
13. Tablo 61’de eserin “4/4” lük usûlde yazıldığı görülmektedir.
14. Eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir.
15. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterinde yöreye ait kelimeler görülmemektedir.

4.11.4 ay AŞağı İKDD 13

Tablo 62. ay AŞağı İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	ay AŞağı	-
İlk Sözlery	ay AŞağı eŐme çok	-
Yöre	Erzincan	-
Repertuar No	--	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	La	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İŞaret	Donanım: Türkü İçinde: --	-
Uslü	10/8	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	-
Eserin Türü	Türkü	-

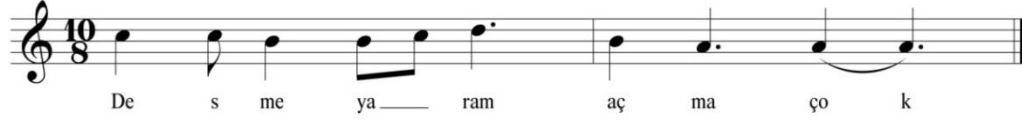
Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 ay AŞağı Motif 1

Şekil 107. ay AŞağı İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Çay Aşağı Motif 2

Şekil 108. Çay Aşağı İKDD 13 Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü	
Çay Aşağı Çeşme Çok Deşme Yaram Açma Çok Bana Göre Yosma Çok	
Bağlantı	{ Aç Koynun Yandım Gelin Aç Koynunu <u>Girem</u> Gelin
Çay Değilim <u>Cekilem</u> Dal <u>Değilem Eğilem</u> Eğil Eğil Öpeyim Can Elimi Değilim	
Bağlantı	{ Aç Koynun Yandım Gelin Aç Koynunu <u>Girem</u> Gelin

Tablo 62 İncelendiğinde;

1. Türkü adı derleme defterinde “Çay Aşağı” olarak geçmektedir.
2. Defter 13’de var olan eserin ilk sözleri incelendiğinde “Çay Aşağı Çeşme Çok” olarak görülmektedir. Derleme defterinde eser 2 kıta, 1 bağlantıdan oluşmaktadır.
3. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Erzincan” yöresine ait olduğu görülmektedir.
4. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.

5. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “La- Sol” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında herhangi bir değiştirici işaretin kullanılmadığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.
13. Tablo 62’de eserin “10/8” lik usûlde yazıldığı görülmektedir. Ancak, Defter 13’deki kayıttan donanımda “10/8” lik ölçü birimi olmasına karşın, ölçü kuruluşları “5/8” lik ölçü birimi ile oluşturulduğu tespit edilmiştir.
14. Eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir.
15. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterinde yöresel kelimelerin olduğu görülmektedir.
  - Girem → Girmek
  - Çekilem → Çekilmek
  - Eğilem → Eğilmek

4.11.5 Ben Feleğe İKDD 13

Tablo 63. Ben Feleğe İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Ben Feleğe	-
İlk Sözleri	Gelmedim Dünyaya Geldim Geleli	-
Yöre	Erzincan	-
Repertuar No	--	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	La	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: Fa Diyez Türkü İçinde:	-
Uslü	4/4	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	-
Eserin Türü	Türkü	-

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Ben Feleğe Motif 1

Gül me dim dün ya ya
gel dim ge le li

Şekil 109. Ben Feleğe İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Ben Feleğe Motif 1

Ney le yim fe lek
çar kı mı fe lek

Şekil 110. Ben Feleğe İKDD 13 Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağzı Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü
Gülmedim Dünyaya Geldim Geleli Akıttın Gözümün Yaşını Sileli Bozdun Düzenimi Çarkımı Felek Neyleyim Felek Neyleyim Çarkımı Felek
Ben Feleğe Helâl Etmem Kanımı Aldı Bu Dünyanın Edna Yaşını Va'dem Temam Olsun Gel Al Canımı Daha Minnet Etmem Üç Güne Felek Neyleyim Felek Neyleyim Üç Güne Felek

Tablo 63 İncelendiğinde;

1. Türkü adı derleme defterinde “Ben Feleği” olarak geçmektedir.
2. Defter 13’de var olan eserin ilk sözleri incelendiğinde “Gülmedim Dünyaya Geldim Geleli” olarak görülmektedir. Derleme defterinde eser 2 kıtadan oluşmaktadır.
3. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Erzincan” yöresine ait olduğu görülmektedir.
4. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.
5. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “La- Sol” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında “Fa Diyez” değiştirici işaretinin kullanıldığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.
13. Tablo 63’de eserin “4/4” lük usûlde yazıldığı görülmektedir.
14. Eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir.
15. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterinde yöresel kelimeler görülmemektedir.

4.11.6 Çatal Kapının Gelini İKDD 13

Tablo 64. Çatal Kapının Gelini İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Çatal Kapının Gelini	-
İlk Sözleri	Çatal Kapunun Gelini Gelir Salını Salını	-
Yöre	Erzincan/ Cimin Nahiyesi	-
Repertuar No	--	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	La	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: Fa Diyez Türkü İçinde:	-
Uslü	10/8	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	-
Eserin Türü	Türkü	-

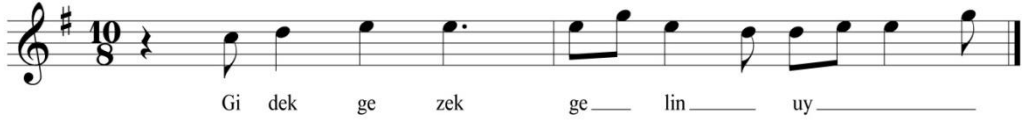
Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Çatal Kapının Gelini Motif 1

Şekil 111. Çatal Kapının Gelini İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Çatal Kapının Gelini Motif 2

Şekil 112. Çatal Kapının Gelini İKDD 13 Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü	
	Çatal <u>Kapunun</u> Gelini Gelir Salını Salını
Bağlantı	{ Göster Konağın Yolunu <u>Gidek Gezek</u> Gelin Uy Gelin Uy Gelin Uy Gelin Uy
	Var Git <u>Yegit</u> Sen Yolunca Kamalar Çekilmiş Boyunca
	Bağlantı
	On Kardeşim Var Duyunca Öldürürler Seni Oğlan
	Bağlantı

Tablo 64 İncelendiğinde;

1. Türkü adı derleme defterinde “Çatal Kapının Gelini” olarak geçmektedir.
2. Defter 13’de var olan eserin ilk sözleri incelendiğinde “Çatal Kapunun Gelini, Gelir Salını Salını” olarak görülmektedir. Derleme defterinde eser 3 kıta, 1 bağlantıdan oluşmaktadır.
3. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Erzincan-Cimin Nahiyesi” yöresine ait olduğu görülmektedir.
4. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.

5. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “La- La” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında “Fa Diyez” değiştirici işaretinin kullanıldığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.
13. Tablo 64’de eserin “10/8” lik usûlde yazıldığı görülmektedir. Ancak, Defter 13’deki kayıta donanımda “10/8” lik ölçü birimi olmasına karşın, ölçü kuruluşları “5/8” lik ölçü birimi ile oluşturulduğu tespit edilmiştir.
14. Eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir.
15. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterinde yöresel kelimelerin olduğu görülmektedir.
  - Kapunun → Kapının
  - Gidek → Gitmek
  - Gezek → Gezmek
  - Yegit → Yiğit

Derleme Defter 13 Gelin Motif 2

Şekil 114. Gelin İKDD 13 Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü
Aşağıdan Gelen Geline Bak Saçı Kılaptun Teline Benzer Ben O Yarı Nerde Görsem Tanırım Çiçekli Bağçenin Gülüne Benzer
Çeşmenin Başında Söylenen Sözler Yaktı Gitti Beni O Ela Gözler İleride Gelinler Geride Kızlar Hiçbirisi Nazlı Yare Benzemez

Tablo 65 İncelendiğinde;

1. Türkü adı derleme defterinde “Gelin” olarak geçmektedir.
2. Defter 13’de var olan eserin ilk sözleri incelendiğinde “Aşağıdan Gelen Geline Bak” olarak görülmektedir. Derleme defterinde eser 3 kıtadan oluşmaktadır.
3. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Erzincan- Cimin Nahiyesi” yöresine ait olduğu görülmektedir.
4. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.
5. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.

6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “La- Sol” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında “Fa Diyez” değiştirici işaretinin kullanıldığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.
13. Tablo 66’da eserin “4/4” lük usûlde yazıldığı görülmektedir.
14. Eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir.
15. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterinde yöresel kelimeler görülmemektedir.

4.11.8 Dersim Dirler İKDD 13

Tablo 66. Dersim Dirler İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Dersim Dirler	-
İlk Sözleri	Dersim Dirler Elimize Bülbül Konmaz Dalımıza	-
Yöre	Erzincan	-
Repertuar No	--	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	La	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: Fa Diyez Türkü İçinde:	-
Usûlü	4/4	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	-
Eserin Türü	Türkü	-

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Dersim Dirler Motif 1

Şekil 115. Dersim Dirler İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Dersim Dirler Motif 2

Şekil 116. Dersim Dirler İKDD 13 Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü	
Dersim <u>Dirler</u> Elimize Bülbül Konmaz Dalımıza Ana Sütün Helâl Eyle Bugün Misafirimsiniz	
Bağlantı	{ Olur Mu Böyle Olur Mu Böyle Zulüm Olur Mu Evlat Babayı Vurur mu,
Kır Atımı Çektim Bağa <u>Binem Gidem</u> Dağ Be Dağa Dersimde Bir Bey Ölmüş Gün Oğlu Güllayı Ağa	
Bağlantı	

Tablo 66 İncelendiğinde;

1. Türkü adı derleme defterinde “Dersim Dirler” olarak geçmektedir.

2. Defter 13’de var olan eserin ilk sözleri incelendiğinde “Dersim Dirler Elimize” olarak görülmektedir. Derleme defterinde eser 2 kıta, 1 bağlantıdan oluşmaktadır.
3. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Erzincan” yöresine ait olduğu görülmektedir.
4. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.
5. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “La- Sol” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında “Fa Diyez” değiştirici işaretinin kullanıldığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.
13. Tablo 66’da eserin “4/4” lük usûlde yazıldığı görülmektedir.
14. Eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir.
15. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterinde yöresel kelimelerin olduğu görülmektedir.

- Dirler → Derler
- Binem → Binmek
- Gidem → Gitmek

4.11.9 Şamil İKDD 13

Tablo 67. Şamil İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Şamil	-
İlk Sözleri	Şamil Kara Kuş Oldu	-
Yöre	Erzincan	-
Repertuar No	--	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	La	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: Türkü İçinde:	-
Usûlü	10/8	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	-
Eserin Türü	Türkü	-

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Şamil Motif 1

Şekil 117. Şamil İKDD 13 Motif 1

Şekil 118. Şamil İKDD 13 Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü
Şamil Kara Kuş Oldu Aldı Dereye Daldı Ağlama İsmet Bacım Çenizim Sana Kaldı
Furun Üstünde Kürek Ne Titersen A Yürek Her Dertlere Dayandım Bunada Dayan Yürek

Tablo 67 İncelendiğinde

1. Türkü adı derleme defterinde “Şamil” olarak geçmektedir.
2. Defter 13’de var olan eserin ilk sözleri incelendiğinde “Şamil Kara Kuş Oldu” olarak görülmektedir. Derleme defterinde eser 2 kıtadan oluşmaktadır.
3. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Erzincan” yöresine ait olduğu görülmektedir.
4. Repertuar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuar numarasının olmadığı görülmektedir.
5. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.

8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “La- Sol” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında herhangi bir değiştirici işaretin kullanılmadığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.
13. Tablo 67’de eserin “10/8” lik usûlde yazıldığı görülmektedir. Ancak, Defter 13’deki kayıttan donanımda “10/8” lik ölçü birimi olmasına karşın, ölçü kuruluşları “5/8” lik ölçü birimi ile oluşturulduğu tespit edilmiştir.
14. Eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir.
15. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterinde yöresel kelimeler görülmemektedir.

4.11.10 Çıkar Gök Yüzünde İKDD 13

Tablo 68. Çıkar Gök Yüzünde İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Çıkar Gök Yüzünde	-
İlk Sözleri	Çıkar Gök Yüzünde Pervaz İdersin	-
Yöre	Erzincan	-
Repertuar No	--	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	La	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: Türkü İçinde: Fa Diyez, Mi Bemol	-
Usûlü	4/4	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	-
Eserin Türü	Türkü	-

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Çıkar Gök Yüzünde Motif 1

Şekil 119. Çıkar Gök Yüzünde İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Çıkar Gök Yüzünde

Şekil 120. Çıkar Gök Yüzünde İKDD 13 Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü
Çıkar Gök Yüzünde Pervaz <u>İdersin</u> Mevlayı Seversen Dur Seher Yeli Sol Didem Kan İle Bir Name Yazdım Götür Bu Namemi Ver Seher Yeli
Sen Seher Yelisin Esersin Yakın Yarimin Zülfüne <u>Havarlı</u> ¹⁷ Dokun Eğer Uykuda İse Uyartma Sakın Sağına Soluna Es Seher Yeli Zülfüne Yüzüne Sür Seher Yeli
Seher Yeli Her Yellerin Başısın Yare <u>Urgun</u> Urgun Selam Daşırısın Sende Sevdiğimin Bir Sırdaşısın Gizli Esrarımı Ver Seher Yeli

Tablo 68 İncelendiğinde

1. Türkü adı derleme defterinde “Çıkar Gök Yüzünde ” olarak geçmektedir.

¹⁷ Havarlı ihtiyatlı anlamında, Urgun ise gizli anlamında kullanılmıştır.(İKDD 13:1930, 89, İstanbul Evkaf Matbaası)

2. Defter 13’de var olan eserin ilk sözleri incelendiğinde “Çıkar Gök Yüzünde Pervaz İdersin” olarak görülmektedir. Derleme defterinde eser 3 kıtadan oluşmaktadır.
3. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Erzincan” yöresine ait olduğu görülmektedir.
4. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.
5. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “La- La” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında “Fa Diyez, Mi Bemol” değiştirici işaretlerin kullanıldığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.
13. Tablo 68’de eserin “4/4” lük usûlde yazıldığı görülmektedir.
14. Eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir.
15. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterinde yöresel kelimelerin olduğu görülmektedir.
  - Havarlı → İhtiyatlı
  - Urgun → Gizli
  - İdersin → Etmek

4. 11. 11. Yıldızlar Oynaşır İKDD 13

Tablo 69. Yıldızlar Oynaşır İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Yıldızlar Oynaşır	-
İlk Sözleri	Yıldızlar Oynaşır Çarhı Felekte	-
Yöre	Erzincan	-
Repertuar No	--	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	La	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: Fa Diyez Türkü İçinde:	-
Usûlü	Giriş: 5/8 Eser İçinde: 4/4	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	-
Eserin Türü	Türkü	-

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Yıldızlar Oynaşır Motif 1

Şekil 121. Yıldızlar Oynaşır İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Yıldızlar Oynaşır Motif 2

Şekil 122. Yıldızlar Oynaşır İKDD 13 Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü
Yıldızlar Oynaşır Çarhı Felekte Gözüm Yoktur Hurilerde Melekte Bir Elim Duada Biri Dilekte Gözüm Kaldı Kadehinde Sakinin

Tablo 69 İncelendiğinde

1. Türkü adı derleme defterinde “Yıldızlar Oynaşır” olarak geçmektedir.
2. Defter 13’de var olan eserin ilk sözleri incelendiğinde “Yıldızlar Oynaşır Çarhı Felekte” olarak görülmektedir. Derleme defterinde eser 1 kıtadan oluşmaktadır.
3. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Erzincan” yöresine ait olduğu görülmektedir.
4. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.
5. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.

6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “La- La” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında “Fa Diyez, ” değiştirici işaretinin kullanıldığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.
13. Tablo 69’da eserin “5/8” lik usûlde yazıldığı görülmektedir. Ancak, eserin son bölümünde “Ağalar Hey” kısmında “4/4” lük usûl değişikliği görülmektedir.
14. Eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir.
15. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterinde yöresel kelimeler görülmemektedir.

4. 12. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 13 'de Yer Alan ve TRT Repertuvarında Benzeri Olmayan Gümüşhane Türküleri

4. 12. 1 Deli Gönül İKDD 13

Tablo 70. Deli Gönül İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuvarı
Türkü Adı	Deli Gönül	-
İlk Sözleri	Deli Gönül Kalktı Firar Eyledi	-
Yöre	Gümüşhane	-
Repertuvar No	--	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Kerem	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	La	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: Türkü İçinde: Do Diyez, Fa Diyez, Si Bemol	-
Usûlü	Giriş: 4/4 Eser İçinde:	-
Makamı	Hicaz Makamı Dizisi	-
Eserin Türü	Türkü	-

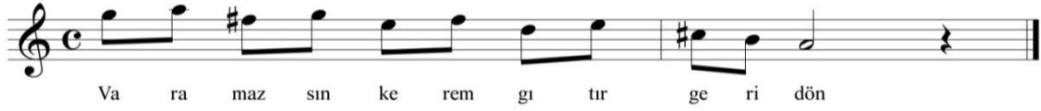
Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Deli Gönül Motif 1

Şekil 123. Deli Gönül İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Deli Gönül Motif 1

Şekil 124. Deli Gönül İKDD 13 Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü
Deli Gönül Kalktı Fırar Eyledi Varamazsın Kerem <u>Ğıştır</u> Geri Dön Kalmadı Mecalim Borandan Kıştan Varamazsın Kerem <u>Ğıştır</u> Geri Dön Bir Yandan Yağmur Yağar Kar Serder Bir Yandan Duman Aldi Dağları Hey

Tablo 70 İncelendiğinde

1. Türkü adı derleme defterinde “Deli Gönül” olarak geçmektedir.
2. Defter 13’de var olan eserin ilk sözleri incelendiğinde “Deli Gönül Kalktı Fırar Eyledi” olarak görülmektedir.
3. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Gümüşhane” yöresine ait olduğu görülmektedir.
4. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.

5. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir. Ayrıca, Defter 13’deki kaydında eserin “500” yıllık olduğu görülmektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin “Kerem” olduğu görülmektedir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “La- La” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında “Do Diyez, Fa Diyez, Si Bemol” değiştirici işaretlerin kullanıldığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser “Hicaz” makamı dizisi ile uyum göstermektedir.
13. Tablo 70’de eserin “4/4” lük usûlde yazıldığı görülmektedir. Ayrıca, eser eksik ölçü ile yazıldığı görülmektedir.
14. Eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir.
15. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterinde yöresel kelimelerin olduğu görülmektedir.
  - Ğıştır → Kıştır

4. 12. 2 Yılan Akar İKDD 13

Tablo 71. Yılan Akar İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Yılan Akar	-
İlk Sözleri	Yılan Akar Kayadan	-
Yöre	Gümüşhane	-
Repertuar No	--	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	La	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: Türkü İçinde:	-
Usûlü	2/4	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	-
Eserin Türü	Mani Türkü	-

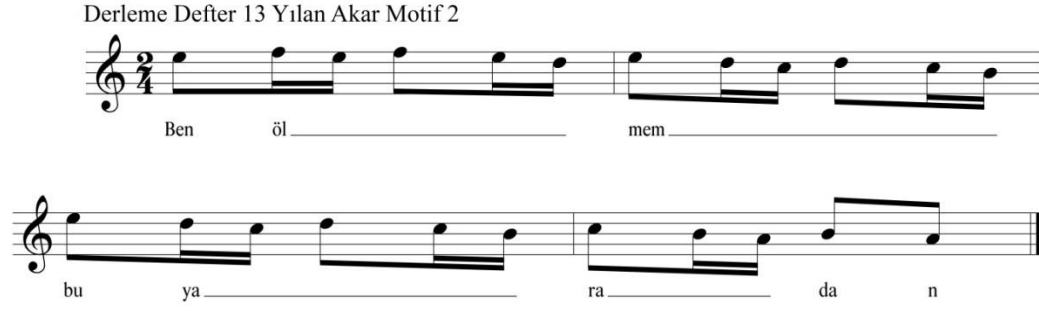
Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Yılan Akar Motif 1

Şekil 125. Yılan Akar İKDD 13 Motif 1

Şekil 126. Yılan Akar İKDD 13 Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü
Yılan Akar Kayadan Ben Ölmem Bu Yaradan Seni Benim Elimden Ancak Alır Yaradan
Of Dağlar Dağlar Dağlar Gurbette Yarım Ağlar Meyvasını Kuş Yemiş İssız Kalmış O Bağlar
Bağçesinde Hıyarlar Bizi Burda Duyarlar Ecelinden Öleni Acap Nere Koyarlar

Tablo 71 İncelendiğinde

1. Türkü adı derleme defterinde “Yılan Akar” olarak geçmektedir.
2. Defter 13’de var olan eserin ilk sözleri incelendiğinde “Yılan Akar Kayadan, Ben Ölmem Bu Yaradan” olarak görülmektedir. Derleme defterinde eser 3 kıtadan oluşmaktadır.
3. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Gümüşhane” yöresine ait olduğu görülmektedir.

4. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.
5. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “La- Sol” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında herhangi bir değiştirici işaretin kullanılmadığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.
13. Tablo 71’de eserin “2/4” lük usûlde yazıldığı görülmektedir.
14. Eserin türü “Mani Türkü” olarak tespit edilmiştir.
15. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterinde yöresel kelimelerin olduğu görülmektedir.
  - Bağçe → Bahçe

**4. 13. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 13 'de Yer Alan ve TRT
Repertuvarında Benzeri Olmayan Rize Türküleri**

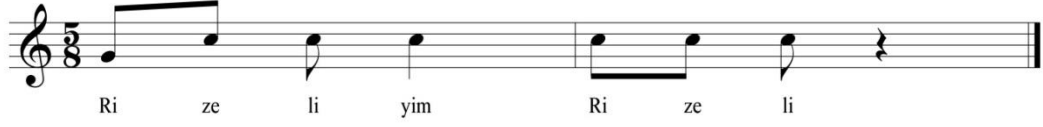
4. 13. 1 Rizelim İKDD 13

Tablo 72. Rizelim İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Rizelim	-
İlk Sözleri	Rizeliyim Rizeli Çok Severim Güzeli	-
Yöre	Rize	-
Repertuar No	--	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	La	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: Türkü İçinde:	-
Usûlü	5/8	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir	-
Eserin Türü	Mani Türkü	-

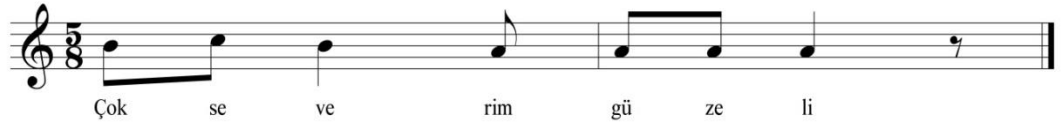
Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Rizelim Motif 1

Şekil 127. Rizelim İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Rizelim Motif 2

Şekil 128. Rizelim İKDD 13 Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü
Rizeliyim Rizeli Çok Severim Güzeli Adam Cebinde Saklar Senin Gibi Güzeli
Gidiyom Ağla Beni Zülfüne Bağla Beni Ölürsem Ben Bu Dertten Oturda Ağla Beni
Dereye Yılan Olur Sevda Ne İlen Olur Bu Dünyanın Sefası Güzel Kızlarla Olur

Tablo 72 İncelendiğinde

1. Türkü adı derleme defterinde “Rizelim” olarak geçmektedir.
2. Defter 13’de var olan eserin ilk sözleri incelendiğinde “Rizeliyim Rizeli, Çok Severim Güzeli” olarak görülmektedir. Derleme defterinde eser 3 kıtadan oluşmaktadır.

3. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Rizelim” yöresine ait olduğu görülmektedir.
4. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.
5. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “Sol- Do” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında herhangi bir değiştirici işaretin kullanılmadığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.
13. Tablo 72’de eserin “5/8” lik usûlde yazıldığı görülmektedir.
14. Eserin türü “Mani Türkü” olarak tespit edilmiştir.
15. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterinde yöresel kelimeler görülmemektedir.

4. 13. 2 Horon İKDD 13

Tablo 73. Horon İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Horon	--
Yöre	Rize	--
Repertuar No	--	--
Derleme Tarihi	1929	--
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	--
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	--
Notaya Alan	Belirtilmemiş	--
Süresi	Belirtilmemiş	--
Karar Sesi	Do	--
Ses Aralığı		--
Değiştirici İşaret	Donanım: --- Eser İçinde:--	--
Usûlü	5/8	--
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.	--
Eserin Türü	Horon Oyun Havası	--

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Horon Motif 1

Şekil 129. Horon İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Horon Motif 2

Şekil 130. Horon İKDD 13 Motif 2

Tablo 73 İncelendiğinde

1. Türkü adı derleme defterinde “Horon” olarak geçmektedir.
2. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Rize” yöresine ait olduğu görülmektedir.
3. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.
4. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
5. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
6. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
7. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
8. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “Do” olarak tespit edilmiştir.
9. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “Sol- Mi” olarak görülmektedir.
10. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında herhangi bir değiştirici işaretin kullanılmadığı görülmektedir.

11. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.
12. Tablo 73’de eserin “5/8” lik usûlde yazıldığı görülmektedir.

13. Eserin türü THM'deki oyun havalarından “Horon” oyunu olarak görülmektedir.

4. 14. İstanbul Konservatuvarı Derleme Defter 13 'de Yer Alan ve TRT Repertuvarında Benzeri Olmayan Hasankale Türküleri

4. 14. 1 Pasin İKDD 13

Tablo 74. Pasin İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuvarı
Türkü Adı	Pasin	-
İlk Sözleri	Bir Ay Doğdu Pasinden	-
Yöre	Hasankale	-
Repertuvar No	--	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	Re	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: Türkü İçinde: Fa Diyez, Mi Bemol	-
Usûlü	10/8	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir	-
Eserin Türü	Türkü	-

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Pasin Motif 1

Şekil 131. Pasin İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Pasin Motif 2

Şekil 132. Pasin İKDD 13 Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü
Bir Ay Doğdu Pasinden Pasinin Ortasından Öyle Bir Yar Sevmişim Katmer Gülün Hasından
Gidenin Üçü Güzel Dalında Saçı Güzel Saçı Başını Yesin <u>Gice</u> Yatışı Güzel

Tablo 74 İncelendiğinde

1. Türkü adı derleme defterinde “Pasin” olarak geçmektedir.
2. Defter 13’de var olan eserin ilk sözleri incelendiğinde “Bir Ay Doğdu Pasin’den” olarak görülmektedir. Derleme defterinde eser 2 kıtadan oluşmaktadır.

3. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Hasankale” yöresine ait olduğu görülmektedir.
4. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.
5. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “Re” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “Sol- La” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında “, Fa Diyez, Mi Bemol” değiştirici işaretlerin kullanıldığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir. Ancak, eserin seyri içerisinde “Neva’da Hicaz” makamı dizisi ile benzerlik gösterdiği görülmektedir.
13. Tablo 74’de eserin “10/8” lik usûlde yazıldığı görülmektedir. Ancak, Defter 13’deki kayıta donanımda “10/8” lik ölçü birimi olmasına karşın, ölçü kuruluşları “5/8” lik ölçü birimi ile oluşturulduğu tespit edilmiştir.
14. Eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir.
15. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterinde yöresel kelimelerin olduğu görülmektedir.

- Gice → Gece

4. 14. 2 İbrahim İKDD 13

Tablo 75. İbrahim İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	İbrahim	-
İlk Sözleri	Ali Hoca Gice de Bekler Bostanı	-
Yöre	Hasankale	-
Repertuar No	--	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	La	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: Fa Diyez Türkü İçinde:	-
Usûlü	10/8	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir	-
Eserin Türü	Türkü	-

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 İbrahim Motif 1

A musical score for İbrahim Motif 1, featuring a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 10/8 time signature. The melody is written on a single staff. The lyrics are: A li ho ca gi ce de bek le r bos ta nı.

Şekil 133. İbrahim İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 İbrahim Motif 2

A musical score for İbrahim Motif 2, featuring a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 10/8 time signature. The melody is written on a single staff. The lyrics are: Le le le le fis ta nı.

Şekil 134. İbrahim İKDD 13 Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü
Ali Hoca Gicede Bekler Bostanı Le Le Le Le Bostanı Küçük Hanım <u>Gicede</u> Giyer Fistanı Le Le Le Le Fistanı Yeni Çıkmış İbrahimin Destanı Le Le Le Le Destanı

Tablo 75 İncelendiğinde

1. Türkü adı derleme defterinde “İbrahim” olarak geçmektedir.
2. Defter 13’de var olan eserin ilk sözleri incelendiğinde “Ali Hoca Gicede Bekler Bostanı Le Le Le Le Bostanı” olarak görülmektedir. Derleme defterinde eser 1 kıtadan oluşmaktadır.
3. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Hasankale” yöresine ait olduğu görülmektedir.
4. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.
5. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “Sol- Si” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında “Fa Diyez” değiştirici işaretlerin kullanıldığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.
13. Tablo 75’de eserin “10/8” lik usûlde yazıldığı görülmektedir. Ancak, Defter 13’deki kayıta donanımda “10/8” lik ölçü birimi olmasına karşın, ölçü kuruluşları “5/8” lik ölçü birimi ile oluşturulduğu tespit edilmiştir.
14. Eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir.

15. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterinde yöresel kelimelerin olduğu görülmektedir.

- Gice → Gece

4. 14. 3 Kürt Kızı İKDD 13

Tablo 76. Kürt Kızı İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Kürt Kızı	-
İlk Sözleri	Çarşının Başı Men Olam	-
Yöre	Hasankale	-
Repertuar No	--	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	Si	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: Fa Diyez Türkü İçinde:	-
Usûlü	10/8	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir	-
Eserin Türü	Türkü	-

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Kürt Kızı Motif 1

Şekil 135. Kürt Kızı İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Kürt Kızı Motif 2

Şekil 136. Kürt Kızı İKDD 13 Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü
Çarşının Başı <u>Men</u> Olam Ufaktır <u>Daşı</u> Yar Kürt Kızı Eş Ben Olam Öldüm El Aman Yar Kaşları Keman Yar Evel Böyle Değildin Şimdi <u>Öğreden</u> Var

Tablo 76 İncelendiğinde

1. Türkü adı derleme defterinde “Kürt Kızı” olarak geçmektedir.
2. Defter 13’de var olan eserin ilk sözleri incelendiğinde “Çarşının Başı Men Olam” olarak görülmektedir.
3. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Hasankale” yöresine ait olduğu görülmektedir.
4. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.
5. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.

6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “Si - La” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında “, Fa Diyez” değiştirici işaretlerin kullanıldığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.
13. Tablo 76’ eserin “10/8” lik usûlde yazıldığı görülmektedir. Ancak, Defter 13’deki kayıta donanımda “10/8” lik ölçü birimi olmasına karşın, ölçü kuruluşları “5/8” lik ölçü birimi ile oluşturulduğu tespit edilmiştir.
14. Eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir.
15. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterinde yöresel kelimelerin olduğu görülmektedir.
  - Men → Ben
  - Daş → Taş
  - Öğreden → Öğretmek

4. 14. 4 Bağçelerde İKDD 13

Tablo 77. Bağçelerde İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Bağçelerde	-
İlk Sözleri	Bağçelerde Zeğerek Yarım Var	-
Yöre	Hasankale	-
Repertuar No	--	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	La	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: Türkü İçinde:	-
Usûlü	2/4	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir	-
Eserin Türü	Türkü	-

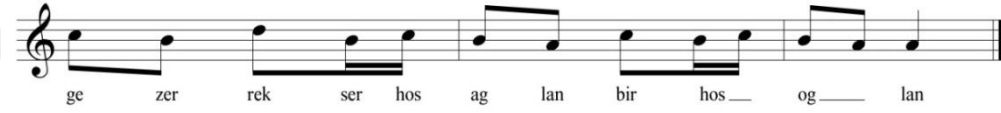
Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Bağçelerde Motif 1

Şekil 137. Bağçelerde İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Bağçelerde Motif 2

Şekil 138. Bağçelerde İKDD 13 Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü
<p><u>Bağçelerde Zeğerek Yarım Var</u> Yar Geliyor Gezerek Serhoş Oğlan Bir Hoş Oğlan Derde Derman</p> <p>Soyun Gel Gir Koynuma Yarım Var, İlik <u>Düyme</u> Çözerek Nazlı Yarım Hoş Niğarım Gül'izarım</p>

Tablo 77 İncelendiğinde

1. Türkü adı derleme defterinde “Bağçelerde” olarak geçmektedir.
2. Defter 13’de var olan eserin ilk sözleri incelendiğinde “Bağçelerde Zeğerek Yarım Var” olarak görülmektedir. Defter 13’de eser 2 kıtadan oluşmaktadır.
3. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Hasankale” yöresine ait olduğu görülmektedir.
4. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.

5. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “La - Sol” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında herhangi bir değiştirici işaretin kullanılmadığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.
13. Tablo 77’de eserin “2/4” lük usûlde yazıldığı görülmektedir.
14. Eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir.
15. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterinde yöresel kelimelerin olduğu görülmektedir.
  - Düyme → Dügme
  - Bağçe → Bahçe

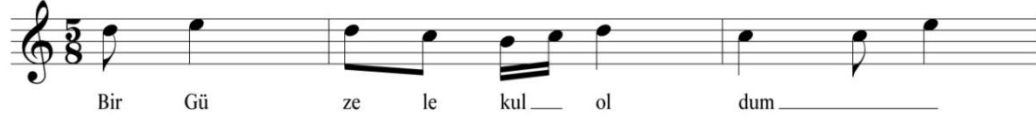
4. 14. 5 Bir Güzele İKDD 13

Tablo 78. Bir Güzele İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Bir Güzele	-
İlk Sözleri	Bir Güzele Kul Oldum	-
Yöre	Hasankale	-
Repertuar No	--	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	La	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: Türkü İçinde:	-
Usûlü	5/8	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir	-
Eserin Türü	Türkü	-

Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Bir Güzele Motif 1

Şekil 139. Bir Güzele İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Bir Güzele Motif 2

Şekil 140. Bir Güzele İKDD 13 Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü
Bir Güzele Kul Oldum Sevdim Ama Yoruldum Üsküdar'da Arardım Paşa Köşkünde Buldum
Yarin İsmi Toyğundur Kaşı Kirpiğe <u>Uyğundur</u> Udu <u>Göysüne</u> Almış Cemal Uda <u>Uyğundur</u>

Tablo 78 İncelendiğinde

1. Türkü adı derleme defterinde “Bir Güzele” olarak geçmektedir.
2. Defter 13’de var olan eserin ilk sözleri incelendiğinde “Bir Güzele Kul Oldum” olarak görülmektedir. Defter 13’de eser 2 kıtadan oluşmaktadır.
3. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Hasankale” yöresine ait olduğu görülmektedir.
4. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.

5. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “Sol - Mi” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında herhangi bir değiştirici işaretin kullanılmadığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.
13. Tablo 78’de eserin “5/8” lik usûlde yazıldığı görülmektedir.
14. Eserin türü “Türkü” olarak tespit edilmiştir.
15. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterinde yöresel kelimelerin olduğu görülmektedir.
  - Uyğundur → Uygundur
  - Göysüne → Göğüsüne

4. 14. 6 Su Gelir İKDD 13

Tablo 79. Su Gelir İKDD 13

	İKDD No:13	TRT THM Repertuarı
Türkü Adı	Su Gelir	-
İlk Sözleri	Su Gelir Bendi Döner	-
Yöre	Hasankale	-
Repertuar No	--	-
Derleme Tarihi	1929	-
Kaynak Kişi	Belirtilmemiş	-
Derleyen	Konservatuvar Derleme Ekibi	-
Notaya Alan	Belirtilmemiş	-
Süresi	Belirtilmemiş	-
Karar Sesi	La	-
Ses Aralığı		-
Değiştirici İşaret	Donanım: Türkü İçinde:	-
Usûlü	Giriş:10/8 Eser İçinde: 4/4'lük	-
Makamı	Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir	-
Eserin Türü	Türkü	-

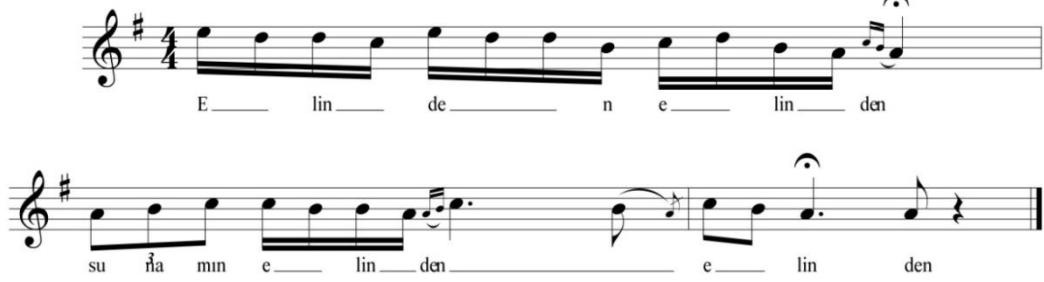
Ezgi Motifi:

Derleme Defter 13 Su Gelir Motif 1

Şekil 141. Su Gelir İKDD 13 Motif 1

Derleme Defter 13 Su Gelir Motif 2

Şekil 142. Su Gelir İKDD 13 Motif 2

Türkü Sözleri ve Yöresel Ağız Özelliği Gösteren Sözcükler

Derleme Defterindeki Türkü Sözü	
Bağlantı	Su Gelir Bendi Döver Göver Bostanım Göver Küçücükten Yetim Kaldım Her Gelen Beni Döver
	{ Ağamın Elinden Elinden Sunamın Elinden Elinden
	Su Gelir Bendi Bulur Küçüktür Fendi <u>Bilür</u> Gelirse Kendi Gelsin Gelmezse Kendi Bilür
Bağlantı	

Tablo 79 İncelendiğinde

1. Türkü adı derleme defterinde “Su Gelir” olarak geçmektedir.
2. Defter 13’de var olan eserin ilk sözleri incelendiğinde “Su Gelir Bendi Döver” olarak görülmektedir. Defter 13’de eser 2 kıta, 1 bağlantıdan oluşmaktadır.
3. Yöre açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “Hasankale” yöresine ait olduğu görülmektedir.
4. Repertuvar numarası incelemesinde Defter 13’de yer alan eserin repertuvar numarasının olmadığı görülmektedir.
5. Derleme Tarihi açısından incelendiğinde Defter 13’de yer alan eserin “1929” yılında derlendiği görülmektedir.
6. Kaynak Kişi açısından bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin kaynak kişinin belirtilmediği görülmektedir.
7. İncelemelerde derleyen bilgisine bakıldığında Defter 13’de yer alan eserin “Konservatuvar Derleme Ekibi” tarafından derlendiği görülmektedir.
8. Tablodaki süre ile ilgili verilere bakıldığında Defter 13’de süre belirtilmemiştir.
9. Karar sesi açısından incelendiğinde derleme çalışmasının karar sesi “La” olarak tespit edilmiştir.
10. Ses Aralığı açısından incelendiğinde Defter 13’ de yer alan eserin ses aralığı “La - Sol” olarak görülmektedir.
11. Değiştirici İşaretler açısından incelemelere bakıldığında, derleme çalışmasında “Fa Diyez” değiştirici işaretlerin kullanıldığı görülmektedir.

12. Defter 13’de, eser Tampere sistemde yazıldığından herhangi bir makamsal özellik göstermemektedir.
13. Tablo 79’da eserin söz girişleri “10/8” lik, bağlantı kısımlar ise “4/4” lük usûlde yazıldığı görülmektedir. Ayrıca, Defter 13’deki kayıta donanımda “10/8” lik ölçü birimi olmasına karşın, ölçü kuruluşları “5/8” lik ölçü birimi ile oluşturulduğu tespit edilmiştir.

14. Eserin türü ‘‘Türkü’’ olarak tespit edilmiştir.

15. Yöresel ağız özellikleri incelendiğinde derleme defterinde yöresel kelimelerin olduğu görülmektedir.

- Bilür → Bilir

BÖLÜM 5

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1 Sonuçlar

Araştırmada İstanbul Konservatuvarı derleme defterlerinde Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize ve Hasankale yörelerine ait toplam 51 türkünün, TRT THM Repertuarındaki mevcut notalarının karşılaştırmalı analizleri yapılarak şu sonuçlar elde edilmiştir:

1. İstanbul Konservatuvarı derleme çalışmaları Defter 12'de 3 adet Erzincan türküsü, Defter 13'de 5 Gümüşhane, 20 Bayburt, 8 Hasankale, 2 Rize ve 13 adet Erzincan türkülerinin derlendiği tespit edilmiştir. İKDD 8'den, 14'e kadar olan defterlerde 390 türkü bulunmaktadır. İlgili yörelerin 390 türkü içindeki yüzdeler oranları şu şekilde oluşmuştur: 20 türküsü bulunan Bayburt bu defterler içerisinde %5.1, 16 türkü ile Erzincan %4.1, 5 türkü ile Gümüşhane %1.2, 2 türkü ile Rize %0.5 ve 8 türkü ile Hasankale %2 kısmını oluşturmaktadır. Ayrıca, ilgili yörelerin toplam türkü sayısının (51), İKDD 8'den, 14'e kadar olan defterler içerisinde %13'lük bir dilimi kapsamaktadır.

2. Derleme çalışmaları Defter 13'de yer alan Bayburt yöresine ait 2 türkünün, TRT THM Repertuarı incelemelerinde Bayburt yöresine ait olan 3 türkü ile benzerlik gösterdiği görülmektedir. Ayrıca İKDD yer alan Bayburt yöresine ait 6 türkünün, TRT THM Repertuarı incelemelerinde farklı yörelere ait olan 7 türkü ile benzerlikleri tespit edilmiştir. İKDD yer alan Bayburt yöresine ait 12 türkünün ise TRT THM Repertuarında benzeri bulunmamaktadır. İKDD yer alan Bayburt yöresine ait 13 eserin oyun havası, 7 türkünün ise Kırık hava olduğu tespit edilmiştir.

3. Derleme çalışmaları Defter 12 ve 13’de yer alan Erzincan yöresine ait 3 türkünün, TRT THM Repertuarı incelemelerinde Erzincan yöresine ait olan 3 türkü ile benzerlik gösterdiği görülmektedir. Ayrıca, İKDD yer alan Erzincan yöresine ait 2 türkünün, TRT THM Repertuarı incelemelerinde farklı yörelere ait olan 2 türkü ile benzerlikleri tespit edilmiştir. İKDD yer alan Erzincan yöresine ait 11 türkünün ise TRT THM Repertuarında benzeri bulunmamaktadır. İKDD yer alan Erzincan yöresine ait 16 türkü Kırık hava olarak tespit edilmiştir.

4. Derleme çalışmaları Defter 13’de yer alan Gümüşhane yöresine ait 1 türkünün, TRT THM Repertuarı incelemelerinde Gümüşhane yöresine ait olan 1 türkü ile benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir. Ayrıca, İKDD yer alan Gümüşhane yöresine ait 2 türkünün, TRT THM Repertuarı incelemelerinde farklı yörelere ait olan 2 türkü ile benzerlikleri tespit edilmiştir. İKDD yer alan Gümüşhane yöresine ait 2 türkünün ise TRT THM Repertuarında benzeri bulunmamaktadır. İKDD yer alan Gümüşhane yöresine ait 5 türkü Kırık hava olarak tespit edilmiştir.

5. Derleme çalışmaları Defter 13’de yer alan Rize yöresine ait 2 türkünün, TRT THM Repertuarı incelemelerinde Rize ve TRT THM Repertuarı farklı yörelere ait türküler ile benzerlikleri bulunmamaktadır. İKDD yer alan Rize yöresine ait 2 türküden biri oyun havası, diğeri ise mani türkü özelliği göstermektedir.

6. Derleme çalışmaları Defter 13’de yer alan Hasankale yöresine ait 8 türkünün, TRT THM Repertuarı incelemelerinde Hasankale yöresine ait türküler ile benzerliği bulunmamaktadır. Ayrıca, İKDD yer alan Hasankale yöresine ait 2 türkünün, TRT THM Repertuarı incelemelerinde farklı yörelere ait olan 2 türkü ile benzerlikleri tespit edilmiştir. İKDD yer alan Hasankale yöresine ait 6 türkünün ise TRT THM Repertuarında benzeri bulunmamaktadır.

7. İKDD yer alan Bayburt, Erzincan, Gümüşhane, Rize ve Hasankale yörelerine ait TRT THM Repertuarında benzeri bulunmayan 31 türkünün yapısal analizleri bulgular ve yorum kısmında belirtilmiştir.

8. Eser karşılaştırmalarında türkü adı, ilk sözler, yöre, repertuvar no, derleme tarihi, kaynak kişi, derleyen, notaya alan, süre, karar sesi, ses aralığı, değiştirici işaretler, usûlü, makamı, eserin türü, eserin ezgi motifi, yöresel ağız özellikleri gibi kriterler göz önünde alınarak analiz yapılmıştır.

9. İKDD yer alan ilgili yörelere ait türkü adları, TRT THM Repertuvarında yer alan türkü adlarına kısmen benzemektedir. İKDD yer alan türkülerin isimleri büyük oranda iki kelimedenden oluşurken, TRT Repertuvarında yer alan türkülerde üç veya daha fazla kelimedenden oluştuğu görülmektedir.

10. Türkülerin ilk sözlerine bakıldığında İKDD ve TRT THM Repertuvarındaki sözlerde büyük bir oranda benzerlikler görülmektedir.

11. Repertuvar numaralarında İKDD yer alan eserlerin tümünde repertuvar numarası bulunmamaktadır. Ancak, TRT THM Repertuvarında yer alan eserlerin tümünün repertuvar numaraları bulunmaktadır.

12. İKDD yer alan türkülerin derleme tarihi, yıl bazında verilmiştir. TRT THM Repertuvarındaki türkülerin derleme tarihleri ise büyük bir oranda belirtilmemiştir.

13. İKDD yer alan türkülerin tümünde eserin kime ait olduğu ile ilgili kaynak kişi bilgisi verilmemiştir. Ancak, TRT THM Repertuvarında yer alan türkülerin tümünde kaynak kişi bilgisi verilmiştir.

14. İKDD yer alan türkülerin tümünü İstanbul Konservatuvarı Derleme ekibi derlemiştir. TRT THM Repertuarında yer alan türkülerin ise Türk Halk müziğine yaptıkları çalışmalar ile büyük katkılar veren Muzaffer Sarısözen, Nida Tüfekçi, Arif Sağ, Ahmet Yamacı, Mehmet Özbek gibi ustaların türkeleri derlediği görülmektedir. Ayrıca, kurum bazında Cumhuriyet döneminde kurulan Türk müziğinin gelişimine öncülük eden kurumlardan biri olan İstanbul Devlet Konservatuvarı, Ankara Devlet Konservatuvarı ve ülkemizin ilk radyo ve televizyon kurumu olma özelliği taşıyan TRT, türkülerin derleme çalışmalarına katkı sunduğu görülmektedir.

15. Notaya alan ve süre ile ilgili analiz kısmında, İKDD yer alan defterlerin tümünde bu bilgiler verilmemiştir. Ancak, derleme çalışmalarına İstanbul Konservatuvarı derleme ekibinin yaptığı bilgisinin olduğundan, muhtemelen notaya alma kısmının yine bu ekip tarafından gerçekleştirildiği düşünülebilir. TRT THM Repertuarındaki türkülerde ise notaya alan bilgisi verilmiştir. Ancak, TRT THM Repertuarındaki türkülerin kaç metronom hızında çalınacağı yok denecek kadar az sayıda türküde bulunduğu tespit edilmiştir.

16. Türkülerin karar sesi ile ilgili şu tespitler bulunmuştur; İKDD ve TRT THM Repertuarında yer alan türkülerin büyük oranda “LA” karar sesli olduğu görülmektedir. Ayrıca, İKDD yer alan türkülerin iki tanesi RE, bir adet “SOL”, bir adet “Sİ” ve iki adet DO kararlı türküler, TRT THM Repertuarı incelemelerinde ise bir adet “RE”, bir adet “Sİ” ve bir adet “DO” kararlı türküler olduğu tespit edilmiştir.

17. Her iki arşivde de bulunan türkülerin ses aralıkları incelendiğinde, İKDD ve TRT THM Repertuarında yer alan eserlerde en fazla 8’li aralığa kadar çıkan türkülerin olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, 12 aralıklı ve 5 aralıklı ses genişliğine sahip birer türkü bulunmaktadır.

18. Değiştirici işaretler ile ilgili bulgularda, İKDD ve TRT THM Repertuvarında yer alan eserlerde çeşitlilik göze çarpmaktadır. İKDD yer alan eserlerin büyük bir oranında daha çok Tampere ses sisteminde kullanılan değiştirici işaretler görülürken, TRT THM Repertuvarında yer alan eserlerin büyük bir çoğunluğunda ise Türk Halk müziğinde kullanılan değiştirici işaretlerin kullanıldığı görölmektedir. Bu bakımdan, derleme çalışmalarının yapıldığı dönemde Türk müziğinin olumsuz fikirlerin baskısı altında olduğu ve eserlerin notaya alınırken bu olumsuz bakışın hâkim olduğu sonucuna varılabilmektedir.

19. İKDD ve TRT THM Repertuvarında bulunan türkülerin usûl incelemelerinde; İKDD yer alan eserlerin çoğunluğunda 4/4'lük usûl kalıbının olduğu, bazı türkülerin ise eser içerisinde usûl değiştirdiği görölmektedir. Bu usûller 2/4, 5/8 ve 10/8'lik olduğu görölmektedir. Ayrıca, İKDD yer alan 10/8'lik usûllü türkülerin donanımında 10/8'lik usûl yazmasına rağmen, Türkülerin 5/8'lik ölçü birimi ile notaya alındığı tespit edilmiştir. TRT THM Repertuvarı incelemelerinde ise İKDD olduğu gibi eserlerin çoğunluğunda 4/4'lük usûl kalıbının kullanıldığı, eser içerisinde ise 2/4, 10/8 ve 6/4 usûl kalıplarının olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, İKDD ve TRT THM Repertuvarı incelemelerinde bazı eserlerde icracının yorumuna bırakılmış (Puandorg) serbest ritimli bölümler bulunmaktadır.

20. Eserlerin makamsal analizleri ile ilgili tespitler şu şekilde olmuştur; İKDD yer alan eserlerin büyük bir oranında Batı müziği ses sistemi olarak bilinen Tampere sistem kullanıldığı tespit edilmiştir. Bunun nedeni Cumhuriyet döneminde Türk müziğine yönelik olumsuz düşüncelerin hâkim olduğu ve bununda derleme çalışmalarına büyük bir etki ettiği görülmektedir. Ayrıca, İKDD yer alan eserlerin çok az bir kısmında makamsal dizilere uygunluk gösteren bulgulara rastlanmıştır. Bu makamlar Batı müziği ses sistemine yakın olan Çargâh ve tam anlamıyla uygunluk göstermese de Hicaz makamı dizileri olduğu tespit edilmiştir. TRT THM Repertuarı incelemelerinde ise türkülerin büyük oranı Türk müziğinde kullanılan makamsal diziler ile paralellik göstermektedir. TRT THM Repertuarı incelemelerinde en çok kullanılan makam dizisinin Hüseyini olduğu görülmektedir. Bunun dışında Karcığâr, Tahir, Uşşâk, Hicaz, Segâh, Nikriz ve Çargâh gibi makam dizilerine yakınlık gösterdiği tespit edilmiştir. Ayrıca, TRT THM Repertuarı incelemelerinde 1 eserin herhangi bir makam özelliği göstermediği tespit edilmiştir.

20. İKDD ve TRT THM Repertuarı incelemelerinde eser türüne ait bulgular şu şekilde ortaya çıkmıştır. Her iki karşılaştırmalarda incelenen eserler tür olarak kendi aralarında benzer olduğu tespit edilmiştir. İKDD ve TRT THM Repertuarında incelenen toplam 20 türkünün, 13'ü kırık hava, 7 eser ise oyun havası olarak tespit edilmiştir.

21. Eserlerin motif benzerliklerinde bulgular şu şekilde tespit edilmiştir; İKDD ve TRT THM Repertuvar incelemelerinde eserlerin kendi yöre türkeleri ile karşılaştırmalarında genellikle motiflerin birbirine yakın olduğu görülmektedir. Her iki arşivde de kendi yöre karşılaştırmalarında türkelerin motifleri, Türk Halk müziğinde yoğun olarak görülen sekileme, bezeme türü motif yapıların ezgileri oluşturduğu görülmektedir. Ayrıca, bazı motiflerin ses sürelerinin artırıldığı, küçültüldüğü ve ezgi iniş- çıkışlarında da benzerlikler görüldüğü tespit edilmiştir. İKDD ve TRT THM Repertuvarı incelemelerinde eserlerin farklı yöre türkeleri ile karşılaştırmalarında çoğunlukla motiflerin farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Çok az kısmında ise motiflerin benzerlikler taşıdığı görülmektedir. Bu benzerliklerin nedeni türkü yakıcıların, âşıkların, askere giden gençlerin Askeri kışlarında kendi yöresine ait türkeleri seslendirmeleridir. Bunun neticesinde orada bulunan farklı yörelerde ikametgâh eden kişiler bu ezgileri kulaklarında yer edinmişlerdir. Daha sonra bu ezgiler farklı varyantlar ile ortaya çıkmıştır.

22. Yöresel ağız özelliği gösteren kelimelerin kullanım analizinde; İKDD ve TRT THM Repertuvarı incelemelerinde, türkelerin büyük oranında yöresel ağız ile söylenen kelimelerin olduğu görülmektedir. Yine İKDD ve TRT THM Repertuvarı incelemelerinde, türkelerin çok az bir oranında ise günümüz Türkçesi ile söylenen türkeler tespit edilmiştir.

23. Araştırmada İKDD ve TRT THM Repertuvarı aynı yöre, İKDD ve TRT THM Repertuvarı farklı yöre incelemelerinde toplamda 13 türkünün sözlerindeki benzerlik oranları analiz edilmiştir. Buna göre; İKDD-TRT THM Repertuvarı aynı yöreye ait 5 Türkünün söz incelemelerinde büyük oranda benzerlikler gösterdiği tespit edilmiştir. Yine İKDD- TRT THM Repertuvarı farklı yörelere ait 6 türkünün söz incelemelerinde büyük oranda benzerlikler gösterdiği görülmektedir. Ayrıca, İKDD - TRT THM Repertuvarında farklı yöre söz incelemelerinde 1 türkünün söz benzerliği çok az, diğer bir türkünün ise hiçbir benzerlik göstermediği tespit edilmiştir.

5.2. Öneriler

Teknolojik gelişmelerin; kayda geçirilen bir belgenin kaliteli, zaman kazanma, çağın özelliklerini yansıtmaya gibi birçok olumlu yönleri bulunmaktadır. Bu araştırmada İKDD ve TRT Repertuarı arşivlerinin farklı zamanlarda yapılmasından dolayı, İKDD çalışmalarında ortaya çıkan eserlerin eksiklikleri ve benzerliklerinin ne yönde olduğuna yönelik incelemeler yapılmıştır. Buna göre; İKDD çalışmalarında ortaya çıkarılan türkülerin,

1. TRT Müzik Dairesi Başkanlığı yönetiminde uzman bir komisyon oluşturulması ve komisyonun ilgili yörelere gezi düzenleyerek İKDD çalışmalarında tespit edilen türkülerin yörelere ait olup olmadığı yönünde inceleme yapılması.
2. Türkü sözlerinin yeniden gözden geçirilerek ve yöresel ağız özelliğine göre yeniden yazılması.
3. Türkülere Repertuar numarası verilerek kırık hava veya oyun havası türüne göre mevcut TRT THM arşivine kazandırılması.
4. Türkülerin günümüz müzik teknolojilerinde kullanılan nota yazım programlarıyla yeniden yazılması.
5. Türkülerin Türk Halk Müziği ses sistemi ve yöresel ses dizilerine göre yeniden düzenlenmesi.
6. Repertuvara kazandırılan türkülerin profesyonel ses kayıt stüdyolarında otantik icra tekniği ve ilgili yörelere ait çalgılar ile ses kayıtlarının yapılarak sosyal ve görsel medyada tanıtılması.
7. Türkülerin asıl ve sonradan düzeltilen notasyonlardan oluşan bir kitabın basılması.

KAYNAKÇA

AKDOĞU, O. (1996), *Türk Müziği'nde Türler ve Biçimler*, Ege Üniversitesi Basımevi, Bornova-İzmir.

ALBAYRAK, M. (2013), *Kelkit Vadisi Bölgesinde Görülen Beş Zamanlı Halk Oyunları Ezgilerinin Melodik ve Ritimsel Yapılarının Örnekleri İle incelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Müziği Anasanat Dalı, İstanbul.

ALTINAY, F.R. (2000), *Cumhuriyet Döneminde Türk Halk Müziği Alanında Yapılan Bilimsel Çalışmalar*, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Folklor (Halk Bilimi) Bilim Dalı, İzmir.

ALTINAY, F. R. (2004), *Cumhuriyet Döneminde Türk Halk Müziği*, Balçova Kaymakamlığı, İzmir.

ARSLAN, V. (2016), *Hemşin Müzik Kültürü ve Remzi Bekar*, Yüksek Lisans Tezi, Haliç Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Müziği Ana Sanat Dalı, İstanbul.

AYAS, G. (2018), *Müziği Boğan Gürültü ideolojinin Kıskaçındaki Musiki*, (1.Baskı), İthâki Yayınları, İstanbul

BALKILIÇ, Ö. (2015), *Temiz ve Soylu Türküler Söyleyelim, Türkiye' de Milli Kimlik İnşasında Halk Müziği*, (1.Baskı), Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul.

BAYBURTLU, A. S. (2016), *Erzurum Yöresi Müziklerinin Kültürel Özelliği*, Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 2(2), 262-278.

DAŞTAN, N. (2018), *Bayburtlu Halk Şairi İmdat Sançar'dan Derlenen Hikâyeli Türküler*, Türkiyat Araştırmalar Dergisi, 63, 305- 323.

DEMİR, S., EROĞLU, T. (2007), *Erzincan – Kemaliye (Eğir) Kültüründe Türk Halk Müziği*, Akademik İncelemeler, 2(12), 259-273.

DENİZ, Ü. (2016), *Milli Mûsikîsi ve Türk Beşlileri*, (1.Baskı) Gece Kitaplığı Yayınevi Yayınları, Ankara.

DENİZ, Ü. (2018), *Musikînin Yeni Sesi' i: Alaturka Musikînin Kaldırılması Doğru Mudur? Değil Midir?*, Journal of International Social Research, 11(59), 492-510

DENİZ, Ü. (2018), *Rauf Yektâ Bey' in Türk Halk Müziği Hakkındaki Görüşleri*, The Journal of Academic Social Science Studies, (71), 249-276, Ağustos.

DENİZ, Ü. (2019), *İstanbul Radyosu' nun İlk Dönemin' deki (1927) Müzik Yayınları*, Eurasian Journal of Music and Dance, (14), 63-88.

DENİZ, Ü. (2019), *Dârü'l-Elhân Türk Halk Müziği Derleme Faaliyetleri ve Derleme Defteri*, (1.Baskı) Akademisyen Kitapevi, Ankara.

DENİZ, Ü., GÖKTAŞ, U., (2016) *Türk Beşleri' nin Türk Halk Müziği Derleme Çalışmalarına Katkıları*, 2. Uluslararası Müzik ve Dans Kongresi, Müzik Eğitimi Yayınları, Kültür Kitapları Serisi, 24(76), 320-329, Muğla.

DENİZ, Ü. (2017) *Türk Mûsikî İnkılâbı Bağlamında Klasik Türk Mûsikîsi Çalgıları*, İnönü University Journal of Culture and Art, 3(1), 28-47.

EKE, M. (1998), *Erzincan-Merkez İlçedeki Ezgilerle İdil-Ural Bölgesindeki Ezgilerin Mukayesesi ve Sonuçları*, Sanatta Yeterlilik Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel Bilimler Ana Sanat Dalı, İstanbul.

EKE M. (2016), *Türk Halk Müziği Ezgilerindeki Motifler ve İşlevleri*, Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi.; 32(32), 37-47.

EKEN KÜÇÜKAKSOY, F. M. (2012), *Kültürel Kimliğin Müzik Yoluyla Sunumu: Kemaliye(Eğir)' de Kültürel Gösterim Biçimleri*, Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Müzikoloji ve Müzik Teorisi Anabilim Dalı, İstanbul.

EKİCİ S. (2004), *Popüler Kültür'ün İcra Ortamı Bağlamında Medya - Türk Halk Müziği İlişisine Dair Bazı Tespit ve Öneriler*, TUBAR, (16), 181-189.

EKİCİ S. (2014), *Türk Halk Müziğinin Melodik Yapısının Adlandırılması Konusunda Düşünceler (Ayak, Makam ve Dizi Kavramları)*, Akademik İncelemeler Dergisi, 4(1), 21-33, Ağustos.

ELİK, N. (1996), *Erzincan Ağıtlarının İncelenmesi*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

EMNALAR, A. (1998), *Tüm Yönleri ile Türk Halk Müziği ve Nazariyatı*, Ege Üniversitesi Basımevi, İzmir.

ERSOY, İ. (2014), *Türk halk müziğinin yeniden üretimi/inşası: Ulusal kaynaştırma projesi olarak "Yurttan Sesler" topluluğu*, International Journal of Human Sciences, 11(2), 931-947.

EROĞLU, B. F. (2014), *Türk Halk Müziğinde Yöre, Üslup ve Tavır Kavramları*, Türk Uluslararası Dil Edebiyat ve Halk Bilimi Araştırmaları Dergisi, 1(3), 231-238.

FEYZİ, A. (2015), *Dârü'l Elhân' a Ait Anadolu Halk Şarkıları Defterlerinde Erzurum Türküleri*, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmalar Dergisi, (54), 829-856.

GAZİMİHÂL, M. R. (1930), *Halk türküler*, Evkaf Matbaası, İstanbul.

GAZİMİHÂL, M. R. (1929), *Şarkî Anadolu türküleri ve oyunları*, Evkaf Matbaası, İstanbul.

GOLDSTEİN, K. S. (1964), *Sahada Folklor Derleme Metotları*, çev. Ahmet E. Uysal,(3.Basım), Milli Folklor Araştırma Dairesi Yayınları, 49(4), Başbakanlık Basımevi, Ankara.

MEMİŞ, G. (2018), *Bayburt Tarihi*, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı, Sakarya.

KAPLAN, A. (2008), *Kültürel Müzikoloji*, (3.Baskı), Bağlam Yayınları, İstanbul.

KAYA, E. (2017), *Gümüşhane Folkloru Üzerine Bir Değerlendirme*, Disiplinlerarası Sosyal Bilimler Dergisi, (2), 45-63.

KAYA, C. V. (2019), *Türk Halk Müziği Derleme Çalışmaları Tarihçesi*, TRT Aylık Müzik Dergisi, (45), Ankara.

KOLUKIRIK, K. (2016), *Osmanlı Devleti'nde İlk Resmi Konservatuvar Olan Dârü'l-Elhân'da Derleme ve Yayım Faaliyetleri*, Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmalar Dergisi, (35), 479-798.

KÜÇÜKYILDIZ, D. (2016), *Rize’de Atma Türkü Geleneği*, Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Erzurum.

ÖĞÜT, E. G. (2000), *Bayburt Mânilerinden Hareketle İletişimde Yüklendiği Fonksiyonla Mâni Söyleme Geleneği*, Erdem, 12(36), 989-1006.

ÖZKAN, İ. H. (2015), *Türk Müsıkîsi Nazariyatı ve Usulleri Kudüm Velveleleri*, (8.Baskı), Ötüken Neşriyat A.Ş., İstanbul.

ÖZARSLAN, M. (2017), *Mahmut Ragıp Gazimihâl, Anadolu Türküleri ve Musiki İstikbalimiz*, (2.Baskı), Doğu Kütüphanesi, İstanbul.

ÖZARSLAN, M. (2016), *Türk Halk Müziği veya Geleneksel Türk Müziği*, Türk Dili, Kültürü ve Tarihi, 111-119, Ankara.

SANDIKCI, C. G. (2019), *İstanbul Konservatuvarı Derleme Defterlerinde Bulunan Yirmi Altı Kütahya Türküsünün TRT THM Repertuvarın’daki Mevcut Notasyonların Karşılaştırmalı Analizi*, Yüksek Lisan Tezi İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Müzik Bilimleri Anabilim Dalı, Malatya.

SİPOS, J. (2000), *Anadolu’da Bartok’un İzinde*, çev. Sanat DELİORMAN, Edit. Bülent AKSOY, (1.Baskı), Pan Yayıncılık, İstanbul.

SÜMBÜLLÜ, H. T. (2006), *Geleneksel Türk Halk Müziği Kuramı Açısından Aşıklık Geleneğinde Kullanılan Ayak Kavramı*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara.

PELİKOĞLU, M. C. (2011), *Türk Müziğinde Terminoloji Sorunu: Geleneksel Türk Halk Müziği ve Geleneksel Türk Sanat Müziğinde Yansımaları*, Sanat Dergisi, 0 (18) , 81-89.

ŞAŞI, N. (1993), *Bayburt Halk Oyunlarının Müzik Yönünden İncelenmesi*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ÇOŞKUN, T. (2012), *Âşık Davut Sulari’ nin Âşıklık Geleneğindeki Önemi ve TRT Repertuvarı Dışındaki 11 Eserinin Müzikal İncelenmesi*, (Yayınlanmamış Yüksek

Lisans Tezi) Haliç Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Musikisi Ana Sanat Dalı, İstanbul.

TEKİN, İ. (2013), *Áşık Davut Sulari' nin Sanatı ve Eserlerinin Müzikal İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Folklor ve Müzikoloji Anabilim Dalı, Sakarya.

ULUSOY, D. (2002), *Çamlıhemşin Yöresi Hemşin Halkının Toplumsal Yaşamında Tulum ve Horon'un Yeri ve İşlevi*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Etnomüzikoloji ve Folklor Anabilim Dalı, Ankara.

ÜNAL, Ç. (2011), *Hasankale'nin Kuruluşu ve Gelişimini Hazırlayan Coğrafi Faktörler*, Doğu Coğrafya Dergisi, 3(2).

YILMAZ, O. (2017), *Rize Çamlıhemşin Bölgesinde Görülen Tulum Çalgısının Yapısal ve İcrasal Özellikleri*, Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Müzik Ana Sanat Dalı, Afyonkarahisar.

Ansiklopediler ve Arşiv Belgeler

BOSTAN, İ. (2008), *Rize*, Türk Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Cilt 35, 147-151, İstanbul

MİROĞLU, İ. (1992), *Bayburt*, Türk Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Cilt 5, 225-228, İstanbul.

MİROĞLU, İ. (1995), *Erzincan*, Türk Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Cilt 11, 318-321, İstanbul.

TUNCEL, M. (1996), *Gümüşhane*, Türk Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Cilt 14, 273-276, İstanbul.

TRT, *Türk Halk Müziği Arşivi*.

İnternet Kaynakları

<https://bayburt.ktb.gov.tr/TR-91928/genel-bilgiler.html> (Erişim Tarihi: 10.09.2019)

<https://www.aktuelarkeoloji.com.tr/hurriyer> (Erişim Tarihi: 15.09.2019)

<http://mimoza.marmara.edu.tr/~avni/ERZiNCAN/tmengucekveselcuklu.htm>

(Erişim Tarihi: 25.09.2019)

https://www.turkedebiyati.org/hatayi_sah_ismail.html (Erişim Tarihi: 30.09.2019)

<https://erzincan.ktb.gov.tr/TR-57398/halk-edebiyati.html> (Erişim Tarihi: 30.09.2019)

<https://karadeniz.gov.tr/halk-muzigi-3/#nesne0> (Erişim Tarihi: 03.10.2019)

<https://gumushane.ktb.gov.tr/TR-220334/tarihcesi.html> (Erişim Tarihi: 03.10.2019)

<https://gumushane.csb.gov.tr/cografya-konum-i-2914> (Erişim Tarihi: 03.10.2019)

<https://karadeniz.gov.tr/iller/rize/> (Erişim Tarihi: 09.10.2019)

<https://karadeniz.gov.tr/rize-halk-kulturu/> (Erişim Tarihi: 09.10.2019)

<https://rize.ktb.gov.tr/TR-55288/cografya-konumu.html> (Erişim Tarihi: 11.10.2019)

[https://karadeniz.gov.tr/fiziki-ve-tarihi-cevre-2/#nesne6-sub6\(20.10.2019\)](https://karadeniz.gov.tr/fiziki-ve-tarihi-cevre-2/#nesne6-sub6(20.10.2019))

(Erişim Tarihi: 11.10.2019)

<https://erzurum.ktb.gov.tr/TR-56063/cografya.html> (Erişim Tarihi: 15.10.2019)

<https://erzurumportali.com/shf/205/Hasankale-Pasinler> (Erişim Tarihi: 15.10.2019)

<https://www.pasinler.bel.tr/ilcemiz/tarihi> (Erişim Tarihi: 19.10.2019)

TDK, Güncel Türkçe Sözlük, <http://www.tdk.gov.tr>. (Erişim: 19.10.2019)

TDK, Halk Bilim Terimleri Sözlüğü, <https://sozluk.gov.tr/?kelime=y%C3%B6re> (Erişim Tarihi: 19.10.2019)

EKLER

Bu bölümde tez çalışmasında incelenen türkülerin notaları yer almaktadır.

DALDALAR

49

BAYBURT

[CANLI] ÜSTELEME

ÜSTELEME SUR'ÂTI VE CANLI

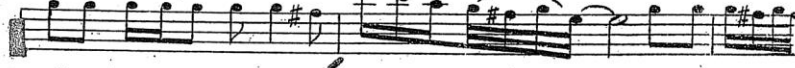
EMRAH

ERZURUM

EY ..... BENDE BUDÜN YA YA

SEL DİM GE LE LI OY O ..... F BE NİM U CU

DÖN MEZ HARMA NİM MI VAR NEY LE RİM DÜN YA NIN DO LU

SU MA LI SU A LİN VİR ME YE FER MA NİM MI VAR

BENDE BU DÜNYAYA GELDİM GELELİ
BENİM UCU DÖNMEZ HARMANIMMI VAR
NEYLERİM DÜNYANIN DOLUSU MÂLİ
SU'ÂLIN VİRMEYE FERMANIMMI VAR

EĞER AŞIK İSEN MAŞUKAN GÖTÜR
EĞER ŞİRİN İSEN FERHADA YETİR
BANA DİRLER GAM YÜKÜNÜ BEN GÖTÜR
BENİM KATAR MÂYA KERVANIMMI VAR

Bu türkii «i yüz senelik tür türbidür.

BAYTÂR

50

BAYBURT

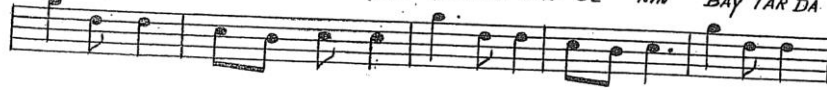
HEY..... GÜZEL VASFİ DE YİM HAL LA RINSE NİN...

A LE ME DES TAN DIR DİL LE RİN SE NİN

HIÇ KİM SE BİL ME YOR F'EL LE RİN SE NİN BAY TAR DA

BİR SUL TAN BİR ME RAL GÖR DÜM EB RU LER YÜ ZÜ

NE..... TA RA LI GÖR DÜM DÜM
NERA LI GÖR

GÜZEL VASF İDEYİM HALLERİN BENİN
ÂLEME DESTANDIR DİLLERİN SENİN
HIÇ KİMSE BİLMEYOR «FELLERİN» SENİN
NAKARAT
BAYTARDA BİR SULTAN BİR MERAL GÖRDÜM
EBRULER YÜZNE TARALI GÖRDÜM MERÂLİ GÖRDÜM

x x
NABİL KIYDI YOLLADILAR TARLAYA
HURİLER PERİLER SAÇIN DARAYA
MAĞRİPTEN MAŞRIKA SANA CARİYE
NAKARAT
BAYTARDA BİR SULTAN BİR MERAL GÖRDÜM
EBRULER YÜZNE TARALI GÖRDÜM MERÂLİ GÖRDÜM

VEYSEL BARI

51

BAYBURT

BAYBURT

YILDIZ

AH YİNE BU GÜN YA RA LANDIM YİNE BU GÜN YA RA LAN
DIM İN LİM ET RA Hİ DO LAN DIM DAT LI CAN IM
DAN U SAN DIM YIL DIZ YIL DIZ YIL DIZ YIL DIZ HEY.....
EV LER ... YI KAN BEL LER BÜ KEN KERVAN KI RAN YIL
DIZ HEY..... YIL DIZ YIL DIZ

AH YİNE BU GÜN YARALANDIM
İNDİM ETRAFI DOLANDIM
DATLI CANIMDAN USANDIM
YILDIZ YILDIZ YILDIZ YILDIZ HEY
EVLER YIKAN BELLER BÜKEN KERVAN KIRAN YILDIZ HEY YILDIZ YILDIZ

BİR YILDIZ GÖRDÜM NUR İLE
ALEMİ YAKTI ZAR İLE
NİYE DOĞDUM M'AVİ YILDIZ
EVLER YIKAN BELLER BÜKEN KERVAN KIRAN YILDIZ HEY YILDIZ YILDIZ

DEMİR AĞA BARI

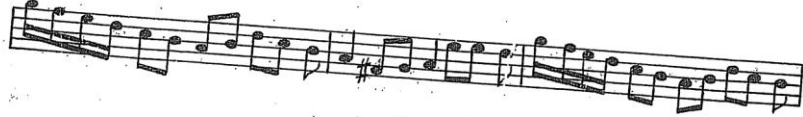
52

BAYBURT

SERHOŞ BARI

BAYBURT

ÜSTALEMEŞİ

SIK SARAY BARI

53

BAYBURT

Musical notation for BAYBURT, consisting of three staves of music in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). The first staff begins with a treble clef and a common time signature. The second and third staves continue the melody with various rhythmic values and accidentals. The third staff ends with a repeat sign.

HANÇER BARI

BAYBURT

Musical notation for HANÇER BARI, consisting of two staves of music in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). The first staff begins with a treble clef and a common time signature. The second staff continues the melody with triplets indicated by a '3' over the notes.

ÜSTELEME ÇABUK

Musical notation for ÜSTELEME ÇABUK, consisting of three staves of music in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). The first staff begins with a treble clef and a common time signature. The second and third staves continue the melody with triplets indicated by a '3' over the notes.

HÂKKARİ BARI

54

BAYBURT

Musical notation for HÂKKARİ BARI, Bayburt. The piece is written in 5/8 time and consists of five staves. The first staff begins with a treble clef and a 5/8 time signature. The second staff contains a repeat sign with a 10-measure rest. The notation includes various rhythmic values and accidentals.

SEKME BARI

BAYBURT

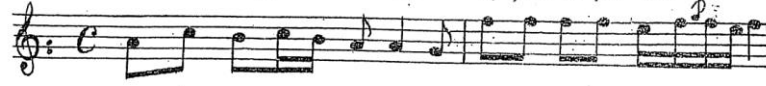
Musical notation for SEKME BARI, Bayburt. The piece is written in 9/8 time and consists of four staves. The first staff begins with a treble clef and a 9/8 time signature. The notation includes various rhythmic values and accidentals.

HÜSNEN MAĞRUR

55

BAYBURT

HÜSNEN MAĞRUR OLMA AY YÜZ LÜ YA RIM

Nİ CE LER BU TAR ZI RE VİŞ DEN GEÇ Dİ

SA NA KÂ R İT ME Dİ FERYA DÜ A HIM

BE NİM A HIM KU Hİ KE ŞİŞ DEN GEÇ Tİ

KODA

HÜSNEN MAĞRUR OLMA AY YÜZ LÜ YA RIM

NİCELER BUTARZI REVIŞTEN GEÇTİ

SANA KÂ R İT MEDİ FERYADI AHIM

BENİM AHIM KÜHİ KEŞİŞTEN GEÇTİ

DALDALAR BAR

61

ERZURUM

TAMZARA BARI

BAYBURT

SÜRÜTME BARI

BAYBURT

KUTKUT BARI

63

299

BAYBURT

Musical notation for the Kutkut Bari section, Bayburt. It consists of four staves of music. The first staff is in 9/8 time and features a melodic line with eighth and sixteenth notes. The second staff continues the melody. The third staff is labeled 'ÜSTESİ' and shows a similar melodic line. The fourth staff contains a triplet of eighth notes followed by a double bar line and a repeat sign.

HANIM BARI

BAYBURT

Musical notation for the Hanim Bari section, Bayburt. It consists of four staves of music. The first staff is in 10/8 time and features a melodic line with eighth and sixteenth notes. The second staff continues the melody. The third staff is labeled 'ÜSTELEMESİ' and shows a melodic line with a triplet of eighth notes. The fourth staff continues the melody with a triplet of eighth notes.

PASIN

64

HASAN KAL'E

BİR AY DOĞ DU PA SİN DEN

PA Sİ NİN OR TA SİN DAN

ÖY LE BİR YAR SEV Mİ ŞİM

KAT MER GÜ LÜN HA SİN DAN

BİR AY DOĞDU PASİNDEN
PASİNİN ORTASINDAN
ÖYLE BİR YAR SEVMİŞİM
KATMER GÜLÜN HABİNDAN

GİDENİN ÜÇÜ GÜZEL
DALINDA SAÇI GÜZEL
SAÇI BAŞINI YESİN
GİCE YATIŞI GÜZEL

ÜRKERLER

HASAN KAL'E

ÜR KER LER TE RA zi LER gön LÜM

YA RI AR ZU LAR EL İT DİN YA

NA GİN BE LEM KOY NA YAR ÇAPKIN DÜR ZÜ LER

ÜRKERLER TERAZİLER
GÖNLÜM YARI ARZULAR
EL İTTİM YANAĞIN BELEM
KOYMAYOR ÇAPKIN DÜRZÜLER

ÜRKERLER KALKTI GİDER
TERAZİLER KAN İDER
BİR İTTİM YANAĞIN BELEM
KOYMAYOR BENİ PEDER

DENİZ

65

HASAN KAL'E

MAZ YE ĞİT SEV DA SİZ OL MAZ YE ĞİT SEVDASİZ OL MAZ

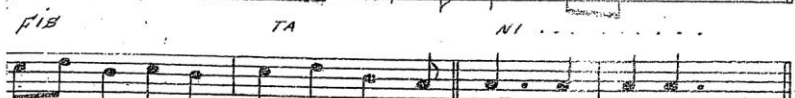
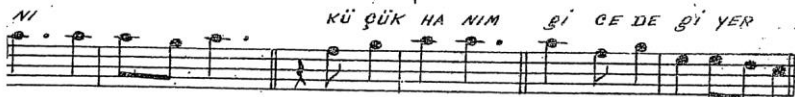

DENİZ DALĞASIZ OLMAZ
YEĞİT SEVDASIZ OLMAZ
YARI GÜZEL OLANIN
BAŞI KAVĞASIZ OLMAZ

ATLA ATLA ÇİÇEĞİM
SEN DOLDUR BENİ ÇEYİM
SANA BAĞMA YAKIŞMAZ
BETENLERDEN BİÇEYİM

İBRAHİM

HASAN KAL'E

ALİ HOCA ĞİÇEDE BEKLER BOSTANI LE LE LE LE BOSTANI
KÜÇÜK HANIM ĞİÇEDE ĞİYER FİŞTANI LE LE LE LE FİŞTANI
YENİ ÇIKMIŞ İBRAHİMİN DESTANI LE LE LE LE DESTANI

KÜRT KIZI

HASAN KAL'E

66

QAR ŞI NIN BA ŞI MEN O LAM QAR ŞI
NIN BA ŞI MEN O LAM U FAK DIR DA
ŞI YAR U FAK DIR DA ŞI YAR

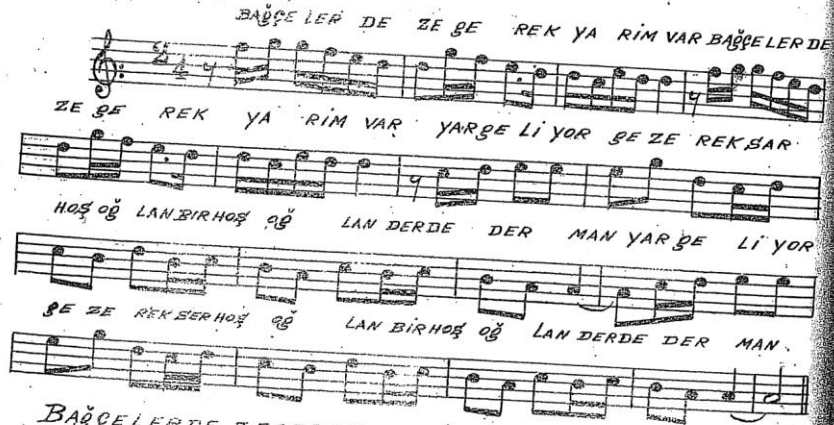

ÇARŞININ BAŞI MEN OLAN
UÇAKDIR DAŞI YAR
KÜRT KIZI EŞ BEN OLAN
ÖLDÜM EL AMAN YAR
KAŞLARI KEMAN YAR
EVEL BÖYLE DEĞİLDİN
ŞİMDİ ÖĞRENDEN VAR

BAĞÇELERDE

HASAN KAL'E

BAĞÇELERDE ZEĞE REK YARIM VAR BAĞÇELERDE
ZEĞE REK YARIM VAR YARĞELİYOR ZEĞE REK BAR
HOŞ OĞ LAN BİRHOŞ OĞ LAN DERDE DER MAN YARĞELİYOR
ZEĞE REK SERHOŞ OĞ LAN BİRHOŞ OĞ LAN DERDE DER MAN

BAĞÇELERDE ZEĞEREK YARIM VAR
YARĞELİYOR ZEĞEREK SERHOŞ OĞ LAN BİRHOŞ OĞ LAN DERDE
BOYUN BEL GİR KOYNUMA YARIM VAR DERMAN
İLİK DÜYME ÖZEREK NARLI YARIM HOŞ NİĞARIM GÜLİZARIM

BİR GÜZELE

67

HASAN KAL'E

BİR GÜ ZE LE KUL OL DUM BİR GÜ ZE LE KUL OL DUM DİM SEV
A MA YO RUL DUM SEV DİM A MA YO RUL DUM

BİR GÜZELE KUL OLDUM
BEVDİM AMA YORULDUM
ÜŞKÜDARDA ARARDIM
PAŞA KÖŞKÜNDE BULDUM

YARIN İSMİ TOYĞUNDUR
KAŞI KİPİSE UYĞUNDUR
UDU BÖYSÜNE ALMIŞ
CEMAL UDA UYĞUNDUR

SU GELİR

HASAN KAL'E

SU GE LİR BEN Dİ DÖ GER GÖ VER
BOB TA NIN GÖ VER KÜ ÇÜK DEN YE
TİM KAL DİM HER GE LEN BE Nİ DÖ
GER HER GE LEN BE Nİ DÖ GER
A ĞA MIN E LİN DEN E LİN DEN SU NAMIN
LİN DEN E LİN DEN

SU GELİR BEVDİ DÖVER
ÖVER BOB ANIM GÖVER
YÜCÜKTEN YETİM KALDIM
ER BELEN İZENİ DÖVER
ĞAMIN ELİN DEN ELİN DEN
ĞAMIN ELİN DEN ELİN DEN

SU GELİR BENDİ BULUR
KÜÇÜKTÜR FENDİ BİLÜR
GELİRSE KENDİ BELSİN
GELMEZSE KENDİ BİLÜR
AĞAMIN
SUNAMIN

AÇIKMA DARI

89

ERZURUM

Musical notation for the 'ERZURUM' section, featuring a 2/4 time signature and various rhythmic patterns with triplets and slurs.

KARAR

KARŞIDA BEY EVLERİ VAR

BAYBURT

Musical notation for the 'KARŞIDA BEY EVLERİ VAR' section, featuring a 6/8 time signature and various rhythmic patterns with slurs and accents.

CANLI

KARAR

AKŞAM OLDU

75

EBAYBURTA

of of

SÜRME Lİ MİN GÖZ LE Rİ NE

MA İ LİM A MAN AY DA BİR SE LA MİN BEL SE

KA İ LİM A MAN A MAN A MAN A, MAN SÜRME LİM A MAN A MAN

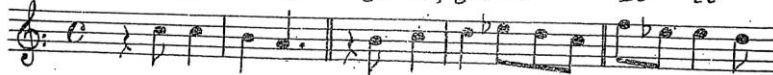
SÜRME LİMİN GÖZLERİNE MAİLİM AMAN
AYDA BİR BELAMİN BELSE KAILİM AMAN AMAN
AMAN AMAN SÜRME LİM AMAN AMAN

ANADERDİ BABADERDİ YAR DERDİ
LÂLE DEDİ SÜNBULEDİ GÜL DEDİ
AMAN AMAN SÜRME LİM AMAN AMAN

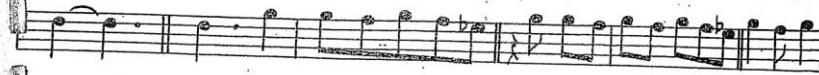
SÜRME LİM

ERZURUM

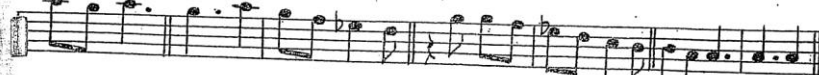
AKŞAM OL DU GÜ NEŞ GİR Dİ BU LU

DA KOR KA RİM Kİ O YAR BE Nİ U NU

DA KOR KA RİM Kİ O YAR BE Nİ U NU DA

AKŞAM OLDU GÜNEŞ GİRDİ BULUDA
KORKARIMKI OYAR BENİ UNUDA
CAHİLİKTE SÂLDI BENİ ÜMİDE
BEN BİLİRİM OYARDADIR KABAHAHAT

HAS BAĞÇEDE ÖTEN EÜLBÜL KUŞ OLMAZ
YAR ELİNDE BELİN B DE HOŞ OLMAZ
YÜZ BİN GÜZEL SEVSEM ÖNÜM HOŞ OLMAZ
BEN BİLİRİM OYARDADIR KABAHAHAT

YAYLANIN

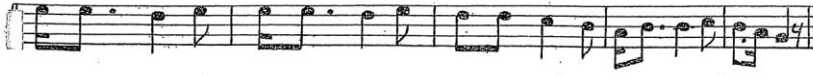
83

019

TRABZUN YAY LA NIN ÇI ME Nİ NE GEL ME Nİ NE GEL ME Nİ NE

TO LA NA YIM TO LA NA YIM AH YAV RU DA ŞALVA RI NIN ENİ NE

YAYLANIN ÇİMENİNE GELME NİNE GELME NİNE

TALANAYIM AH YAVRUDA ŞALVARININ ENİNE

A KUMARLIK KUMARLIK ÇANIMA DÜŞTÜ İARLIK

BU KADAR KIZ DURURKEN BEN ÇEKERİM BÊKÂRLIK

HORON

RİZE

KÖR OĞLU

85

gümüşhane

HAY HAY DE RE KE NA RIN DA BA BAM

BI TER KA MIŞ LAR BI TER KA MIŞ LAR

O TUR MUŞ İ ÇİN DE NE LER YE MIŞ LER ...

BE NİM İ ÇİN YA RE NE LER DE MIŞ LER

SAN DIK DA PAS LAN DI BA BAM EL MAS KÜ PE LER

EL MAS KÜ PE LER AYVAZ AY VA ZIN GÜ MÜŞ Pİ

ÇA ĞI YE RE DE SÜ RÜ NÜR SA ÇA ĞI

AY VAZ KÖR OĞ LU KOL ÇA ĞI

KÖROĞLU { HAY HAY DERE KENARINDA BİTER KAMIŞLAR
BENİM İÇİN YARE NELER DEMİŞLER
OTURMUŞ İÇİNDE NELER YEMİŞLER

AYVAZ { SANDIKTA PASLANDI BABAM ELMAS KÜPELER
AYVAZIN GÜMÜŞ DİÇAĞI
YEREDE SÜRÜNÜR SAÇAĞI
AYVAZ KÖR OĞLU KOLÇAĞI

ноч

AŞKIN

88

ERZINCAN

AŞKIN ŞARABI NI

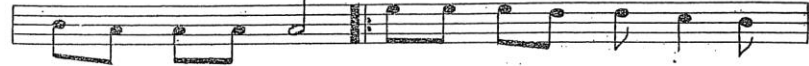
İÇERLER DİLBER AŞKIN ŞARABI NI

İÇERLER DİLBER FERHAT Mİ SÂL DÖNER

PERİŞAN OLUR HÜSNÜN GÖRÜŞ CÂNDAN

GEÇENLER DİLBER .... MECNUN İBİ GEZER SERKERDAN OLUR

AŞKIN ŞARABINI İÇERLER DİLBER
FERHAT MİSÂLİ DÖNER PERİŞAN OLUR
HÜSNÜN GÖRÜP CÂNDAN GEÇENLER DİLBER
MECNUN İBİ GEZER SERKERDAN OLUR

SAKİ SENSİZ NEYLER CENNETİ HURİ
GEVRÜ CEFA İLE GEÇMEZ SÜRURU
DÜNYA UKBADA SENSİZ HUZURU
ŞÜKÜR DİYE ERENLER ŞADUMAN OLUR

DİLO

87 202

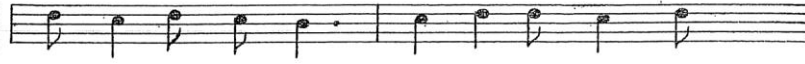
ERZİNCAN GE Lİ NE BAK GE Lİ NE

KI NA YAK MIŞ E Lİ NE

DI LO LO HAL DAN BİL MEZ

Çİ ÇA RE KÜRT CE SÖY LER

Çİ FAY DA KODA

NAKARAT { BELİNE BAK BELİNE
KINA YAKMIŞ ELİNE
DİLO LO
HALDEN BİLMEZ Çİ ÇARE
KÜRTCE SÖYLER Çİ FAYDA

BAĞÇELERDE REZENE
MEYİL VİRME GÜZELE

NAKARAT

ÇIKAR GÖK YÜZÜNDE

89

ERZİNCAN

ÇI KAR GÖX YÜ BÜN DE PER VAZ İ DER SİN .....

i DER SİN MEVLÂ YI SE VER SEN DUR SE HER YE Lİ.....

ŞOL Dİ DEM KAN İ LE BİR NAĞ ME ..... YAĞ .....

..... DİM* GÖ TÜR BU NAĞ ME Mİ VİR SE HER

YE Lİ SE HER YE Lİ .....

1

ÇIKAR GÖK YÜZÜNDE PERVAZ İDERSİN
MEVLA'YI SEVERSEN DUR SEHER YELİ
ŞOL DİDEM KAN İLE BİR NAME YAZDIM
GÖTÜR BÜ NAMEMİ VER SEHER YELİ

2

SEN SEHER YELİSİN ESERSİN YAKIN
YARIMIN ZÜLFÜNE «HAVARLI» DOKUN
EĞER UYKUDA İSE UYARTMA SAKIN
SAĞINA SOLUNA ES SEHER YELİ
ZÜLFÜNÜ YÜZÜNE BÜR SEHER YELİ

3

SEHER YELİ HER YELLERİN BAŞISIN
YARE «URĞUN» URĞUN SELÂM DAŞIRSIN
SENDE SEVDİĞİMİN BİR BİRDAŞISIN
GİZLİ ESRARIMI VER SEHER YELİ

* x * HAVARLI İHTİYATLI

* xx * URĞUN GİZLİ

Bu türkü iki yüz seneliktir

ŞAMİL

90

ERZİNCAN

ŞA MIL KA RA KUŞ OL DU AĞ LA
AL DI DE RE YE DAL DI
MA İS MET BA CIM ÇE NI ZİM SA NA KAL DI

ŞAMİL KARA KUŞ OLDU
ALDI DEREYE DALDI
AĞLAMA İS MET BACIM
ÇENİZİM SANA KALDI

x x

FURUN ÜSTÜNDE KÜREK
NE TITRERBİN A YÜREK
HER DERTLERE DAYANDIN
BUNADA DAYAN YÜREK

ÇAY AŞAĞI

ERZİNCAN

ŞAY A ŞA ĞI ÇEŞ ME ÇOK DEŞ ME
YA RAM AÇ MA ÇOK AÇ KOY NUN YAN DIM GE

LİN AÇ KOY NU NU Ğİ REM GE LİN

ÇAY AŞAĞI ÇEŞ ME ÇOK
DEŞ ME YARAM AÇ MA ÇOK
BENDİDİM SEN OLASIN
BANA DÖRE YOSMA ÇOK
NAKARAT { AÇ KOYNUN YANDIM GELİN
AÇ KOYNUNU GİREM GELİN

ÇAY DEĞİLİM ÇEKİLEM
DAL DEĞİLEM EĞİLEM
EĞİLE EĞİL ÖDEYİM
CAN E'LİMİ DEĞİLİM

BEN FELEĞİ

91

ERZİNCAN
GÜL ME DİM DÜN YA YA GEL DİM GE LE

Li ..... A KIT DİN GÖ ZÜ MÜN

YA Şİ Nİ FE LEK AĞ LA YUP DA

ÇEŞ NİM YA Şİ Sİ LE Lİ

BOZ DUN DÜ BE Nİ Mİ ÇAR KI Mİ FE

EK NEY LE YİM FE LEK ÇAR KI Mİ FELEK

GÜLMEDİM DÜNYAYE GELDİM GELELİ
AKITTİN RÜZÜMÜN YAŞINI FELEK
AĞLAYUPTA ÇEŞ NİM YAŞIN SİLELİ
BOZDUN DÜZENİMİ ÇARKIMI FELEK
NEYLEYİM FELEK NEYLEYİM ÇARKIMI FELEK

BEN FELEĞE HELÂL ETMEM KANIMI
ALDI BU DÜNYANIN E'DNA YAŞINI
VA'DEM TENAM OLSUN GEL AL CANIMI
DAHA MINNET ETMEM ÜÇ GÜNE FELEK
NEYLEYİM FELEK NEYLEYİM ÜÇ GÜNE FELEK

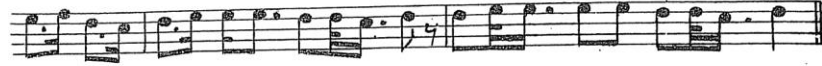
KEKLİK

92

ERZİNCAN CİMIN NAHİYESİ
KEK LİK DAŞ DA NE GE ZER KEKLİK DAŞ DA NE GE ZER KALENKAŞTA

NE GE ZER BEL YA NI MA KEKLİĞİM GEL GER DANA GÜLLER EKTİĞİM GEL

KEKLİK DAŞTA NE GEZER
KALEM KAŞTA NE GEZER
GEL GEL YANIMA KEKLİĞİM GEL
GERDANA GÜLLER EKTİĞİM GEL

KEKLİĞİ PİÇAKLADIM
DİBİNİ SAÇAKLADIM
ANNESİNİN YANINDA
KIZINI KUÇAKLADIM

ÇATAL KAPININ GELİNİ

ERZİNCAN CİMIN NAHİYESİ
ÇA TAL KA DU NUN GE LI NI GE LİR

SA LI NI SA LI NI GE LİR SA LI NI SA

LI NI Gİ DEK GE ZEK GE LIN UY ..... GE LIN

UY ..... GE LIN UY GE LIN UY

ÇATAL KAPUNUN GELİNİ GELİR SALINI SALINI
NAKARAT GİDEK GEZEK BELİN UY BELİN UY BELİN UY BELİN UY

VAR GİT YEGİT SEN YOLUNCA ON KARDEŞİM VAR DUYUNCA
KAMALAK ÇEKİLMİŞ BOYUNCA ÖLDÜRÜRLER SENİ OĞLAN

RAVAN YOLU

93

BAYBURT RE VAN YO LU TI KEN

LEY LİM A MAN A MAN LEY LİM MA RUM
RUM LEY LİM A MAN A MAN LEY LİM A MAN A
MAN İ ÇİN DE BİR KIZ GE
BER A MAN ÖL SÜN SA RI GE
LİN LEY LİM AL LI GE LİN SA
RI GE LİN SA RI GE LİN

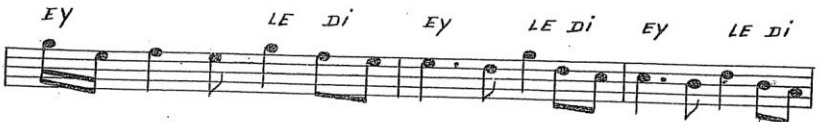
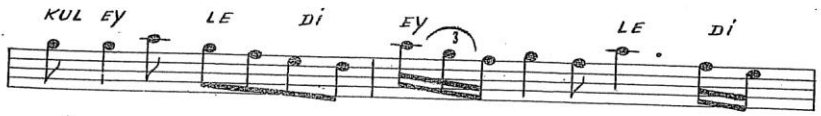
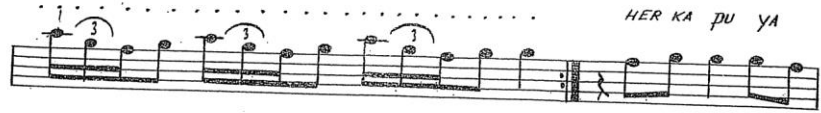
RAVAN YOLU TİKEN LEYLİM AMAN AMAN LEYLİM MARUM
RUM LEYLİM AMAN AMAN LEYLİM AMAN AMAN
İÇİNDE BİR KIZ GEZER AMAN ÖLSÜN SARI GELİN LEYLİM ALLI
GELİN SARI GELİN

RAVANDA BİR KUŞ VAR
KANADINDA GÜMÜŞ VAR
GİTTİ YARIM BELMEDİ
HELBET BUNDA BİR İŞ VAR
ANAN ÖLMÜŞ SARI GELİN ALLI GELİN

BEBEK

94

ERZİNCAN BEBEK BE Nİ DAR EY LE Dİ....

BEBEK BENİ DAR EYLEDİ
HER KAĞUYA KUL EYLEDİ
NEN Nİ BEBEK NEN Nİ BEBEK
NAKARAT { NEN Nİ DEDİM UYUYASIN
KÜÇÜKSÜN BÜYÜYESİN
LAYLI LAYLI LAYLI BALAM

BEBEĞİN BEŞİĞİ ÇAMDAN
BEY BABASI BELÜR ŞAMDAN

NAKARAT

DERSİM DİRLER

96

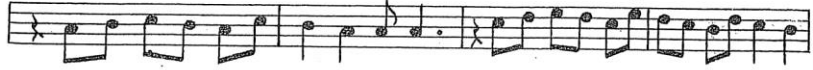
ERZİNCAN DERSİM DİRLER E Lİ Mİ ZE BÜLBÜL KON MUŞ

DA Lİ Mİ Mİ ZA A NA SÜ DÜN HE LAL EY LE

BU GÜN Mİ SA FİRİM Sİ ZE O LUR MU BÖY LE O LUR MU

BÖY LE ZU LÜM O LUR MU EV LAT BA BA YI VUR UR MU

DERSİM DİRLER ELİMİZE
BÜLBÜL KONMAZ DALİMİZE
ANA SÜTÜN HELÂLEYLE
BUĞÜN MİSAFİRİM SİZE

« NAKARAT »
OLUR MU BÖYLE OLUR MU
BÖYLE ZULUM OLUR MU
EVLAT BABAYI VURUR MU

KIR ATIMI ÇEKTİM BAŞA
BİNEM GİDEM DAĞ BE DAĞA
DERSİMDE BİR BEY ÖLMÜŞ
GÜN OĞLU GÜLLAYI ADA.

BESİKTAŞ

ERZİNCAN CIMİN NAHIYESİ

İŞ TAN BU LUN KAR ŞI SIN DA

BE ŞİK TAŞ A MAN BE ŞİK TAŞ A MAN BE ŞİK TAŞ

İSTANBULUN KARŞISINDA BEŞİKTAŞ
NE ANNEM VAR NE BABAM VAR NE KARDAŞ
BEŞLİ MAVZER OLSUN BANA ÖZ KARDEŞ
EŞİN EŞİN MEZARIMI DAR OLSUN
ETRAFLIDA MOR SÜNBÜLLÜ BAĞ OLSUN

DELİ GÖNÜL

97 221

GÜNÜŞHANE

DE Lİ GÖ NÜL KAK TI Fİ RAR EY LE Dİ

VA RA MAZ SIN KE REM GİŞ TİR GE RI DÖN GE RI DÖN

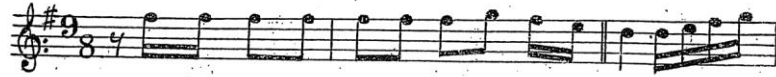
DELİ GÖNÜL KALKTI FİRAR EYLEDİ
VARAMAZSIN KEREM GİŞTİR GERİ DÖN
KALMADI MECALİM BORANDAN KIŞTAN
VARAMAZSIN KEREM GİŞTİR GERİ DÖN
BİR YANDAN YAĞ MUR YAĞAR KAR «SEPER» SERPER
BİR YANDAN DUMAN ALDI DAĞLARI HEY

BU TÜRKÜ 500 SENELİKTİR VE KEREME AİTTİR

ZEMANE ÇAPKINI

ŞİRESUN

İZ Mİ RİN İ ÇİN DE A MAN A MAN KÜ RU

LU PA ZAR KIZ LAR TOPLAR FİS Tİ Nİ Nİ DEĞME SİN NA ZAR

İZMİRİN İÇİNDE KURULU PAZAR
KIZLAR TOPLAR FİSTANINI DEYME SİN NAZAR
ZEMANE ÇAPKINI AMAN AMAN PAZARLIK BOZAR
NEYLEYİM DÜNYAYI ANAM DÜNYA MALINI
YUNANIN ÇAYLARI AMAN AMAN HARLAYUP AKAR
MARTİNİN KURŞUNU ÇOK CANLAR YAKAR
SİLADA SEVGİLİM YÖLÜME BAKAR
* «AYLEDE» ANNEM AYLE BEN YİNE BELİRİM
VATAN YOLUNA ŞEHİT KURBAN OLURUZ

* «AĞLADA»

ŞUZİLEDEN

100

QÜMÜŞHANE

ŞU ZİL LE DEN GE CE
BEÇ İM GÖR ME DİM A MAN A
MAN A MAN KA RA KÂ KÜL LÜ GE
LIN BE LIN BE LIN

ŞUZİLEDEN GİCE GEÇTİM GÖRMEDİM
ACI DATLI SULARIM İÇTİM ÖLMEDİM
KARA KÂKÜLLÜ BELİN YAĞLALAR SERİN
DUTAYDIM ELİN SARAYDIM BELİN

RİZELİM

RİZE Rİ ZE Lİ YİM Rİ ZE Lİ ÇOK SEVERİM GÜZE Lİ
A DAM CE BİN DE SAK LAR SENİN Gİ Bİ GÜ ZE Lİ

RİZELİYİM RİZELİ GİDİYOM AĞLA (BENİ) = BANA DEMEK
ÇOK SEVERİM GÜZELİ ZÜLFÜNE BAĞLA BENİ
ADAM CEBİNDE SAKLAR ÖLÜRSEM BEN BU DERTTEN
SENİN GİBİ GÜZELİ OTURDA AĞLA BENİ
DEREYE (ILAN) YILAN OLUR
SEVDA NE İLEN OLUR
BU DÜNYANIN SEFASI GÜZEL KIZLARLA OLUR

HALEP TÜRKÜSÜ

101

BAYBURT

BEN HA LE BE

GI DER İ KEN... DO LU YAĞ DI BA ŞI MA...

ÇİFTE TEL LAL BI RAK TI LAR

HA LE BIN ÇAR ŞI SI NA A ĞAM HEY YA ĞRUM HEY...

A ĞAM HEY...

BE ĞİM HEY... HEY

BEN HALEBE GİDER İKEN
DOLU YAĞDI BAŞIMA
ÇİFTE TELLAL BURAKTILAR
HALEBİN ÇARŞUSUNA

ZALİM CELLAT GÖZ KOYMUŞTUR
BAŞIMIN POŞUSUNA
AMAN CELLAT POŞU SENİN
YAR BENİNDİR AMAN CELLAT

İNCE ÇARŞIYA VARMADAN
KALMADI GÖZÜMDE NUR
CELLAT ALLAHİ SEVERSEN
KAHİ EĞLEN KAHİ DUR

PATLİCAN

105

029

URFA PATLI CAN EK TIM TA ŞA ÇIKMADI KAL

DI KI ŞA BEN SEVDİM EL LER AL DI .....

AMAN E ME GİM GİT Tİ BO ŞA SUNA BOYLUM SAR BE Nİ

PATLİCAN EKTİM TAŞA
ÇIKMADI KALDI KIŞA
BEN SEVDİM ELLER ALDI
AMAN EMEĞİM GİTTİ BOŞA
SUNA BOYLUM SAR BENİ

GÜMÜŞ HANE

YILAN AKAR

YI LAN A KAR KA YA DAN BEN ÖL

MEM BU YA RA DAN

BEN ÖL MEM BU YA RA DAN

YILAN AKAR KAYADAN
BEN ÖL MEM BU YARADAN
SENİ BENİM ELİMDEN
ANCAK ALIR YARADAN

OF DAĞLAR DAĞLAR DAĞLAR
ŞURBETTE YARIM AĞLAR
MEYVASINI KUŞ YEMİŞ
İSSİZ KALMIŞ O BAĞLAR

BAĞCESİNDE HIYARLAR
BİZİ BURDA DUYARLAR
ECELİNDEN ÖLENİ
ACAP NERE KOYARLAR

HOZAN DAĞLAR

108

BAYBURT

... BENİM AĞAM İÇME MİŞTİR AYIK TIR LE LE

LE LE HOZAN DAĞ LAR DAĞ LARI LO LO LO HOZAN DAĞLAR

LE LE LE LE HOZAN DAĞLAR SUYU SOĞUKTUR
BENİM AĞAM İÇMEMİŞTİR AYIKTIR
LE LE LE LE HOZAN DAĞLAR LO LO LO HOZAN DAĞLAR

LE LE LE LE HOZAN DAĞLAR DAĞLIDIR.
BENİM AĞAM KALEM KAŞLIDIR
LE LE LE LE HOZAN DAĞLAR
LO LO LO LO KARLI DAĞLAR

AŞAĞIDAN

GÜMÜŞ HANE

A ŞA ĞI DAN GE LİR GE Lİ NE BENZER BİR E LİN DE

DI VİT BİR E LİN DE KA LEM BİR E LİN DE KA LEM O YARINAK

Lİ Nİ KAN DI RA MA MA DİM KİR A TIM GE Lİ YOR

YA Lİ BO YUN DA

AŞAĞIDAN GELİR GELİNE BENZER
BİR ELİNDE DİVİT BİR ELİNDE KALEM
O YARIN AKLINI KANDIRAMADIM
KİR ATIM GELİYOR YALI BOYUNDA
HAYDAR BEY AĞLAYOR ELİ KOYUNDA

Ey bostancı

İZMİR

EY BOSTANCI A MAN BİR BOSTAN VER HAS TAM
 VAR HAS TAM DA DE YIL BEY OĞ LUN DA
 DUS TUM VAR DUS TUM VAR ARA NAME

EY BOSTANCI BİR BOSTAN VER HASTAM VAR
 HASTAMDA DEYİL BEY OĞLUNDA DUSTUM VAR
 EY BAĞÇIVAN SENİN BAĞÇEN VARMIDIR
 KESDİKLERİN AYVAMIDIR NARMIDIR
 BAĞÇENDEKİ AYVAMIDIR NARMIDIR

Erzincan

ERZİNCAN

ERZİN DA NI SEL AL DI DA BİR YAR SEVDİM EL AL DI
 KEŞ KE SEVMEZ O LAY DIMDA ELİM KÖY NÜM DA KAL DI

ERZİNCANI SEL ALDI
 BİR YAR SEYDİM EL ALDI
 NEŞ KE SEVMEZ OLAYDIM
 ELİM KÖY NÜM DA KALDI

AH CİVANIM VAH CİVANIM
 SANKİ SANA NE OLDU
 BİZİM BÖYLE OLMAMIZA
 AYRILIK SEBEB OLDU

Kevank yolu

KE YANK JO LU BU MU DUR DES TI DE ERZINCAN DO LUSU MU DUR

DES TI DE DO LU SU MU DUR HEY A ĞAM HEY HEY A ĞAM HEY

KEVANK YOLU BUMUDUR KEVANĞIN YOLLARINDA
 DESTİDE DOLU SUMUDUR ĞİMEYDİM ĞÜLLERİNDE
 HEY AĞAM HEY HEY ANAM HEY

Yine gördüm

Yİ NE ĞÖR DÜM BU YU U ZUN ĞÜ ZE KASTOMONI

LI ĞÜ ZE LI AH AH ĞÜ ZE LI

ĞÖ RÜR ĞÖR MEZ TA ŞA ÇAL DIM NA CA

SI HÖN ĞÜ RÜ HÖN ĞÜ RÜ DE HÖN ĞÜR HÖN ĞÜR

HÖN ĞÜ RÜ DE HEY HÖN ĞÜ RÜ HÖN ĞÜ RÜ ...

YİNE ĞÖRDÜM BOJU UZUN ĞÜZELİ HÖNĞÜRÜ HÖNĞÜRÜDE HÖNĞÜRÜ

ĞÖRÜK ĞÖRMEZ TAŞA ÇALDIM NAÇAĞI " " HEY "

[NAÇAĞI] DEMEK BALTANIN UFAĞI

[HÖNĞÜRÜ] " ĞURBETZEDE

Ezircandan ERZİNGAN

E ZİR CAN DAN KE MAH DAN YAR GE LİR OY NA MAK
 KO LUM DA CAN KAL MA DI DEF ÇA LUP OY NA MAK
 DAN ..... HOY DAĞ LAR UY DAĞ LAR
 DAN Sİ LA DA YA RİM AĞ LAR AĞ LAR SA A NAM AĞ
 LAR KA LA Nİ YA LAN AĞ LAR AĞ LA MA Nİ NEM
 AĞ LA MA BA ŞI NA KA RE BAĞ LA MA BEN Gİ DER SEM
 GE Lİ RİM NA Fİ LE JÜ REK DAĞ LA MA

E ZİRCANDAN KEMAH DAN AĞLAMA NİNEM AĞLAMA EZİRCANIN DERESİ
 YAR GELİR OYNAMAK DAN BAŞINA KARA BAĞLAMA HAYLIDA ÇEKER ARASI
 KOLUMDA CAN KALMADI BEN GİDERSEM GELİRİM İBİŞİMİ VURDULAR
 DEF ÇALIP OYNAMAK DAN NAFILE YÜREK DAĞLAMA YEDI YERDEN YARASI

HOY DAĞLAR OY DAĞLAR
 SİLADA YARIM AĞLAR
 AĞLARSA ANAM AĞLAR
 KALAN YALAN AĞLAR

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA NO: 3532
İNCELEME TARİHİ: 18.10.1990

DERLEYEN
ZAKİR PEKSERT

DERLEME TARİHİ

YÖRESİ
BAYBURT

GÜZEL VASFEYLEYİM HALLERİN SENİN (BAYTARI)

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

KİMDEN ALINDIĞI
REMZİ CAVILDAK

SÜRESİ:

SERBEST

YA R GÜ ZEL VASFEY LE YİM HAL LE RİN SENİN
YÜ ZBİN US TA GELSİN YAP SIN O TA ĞİN

A BEY LE R

A LE ME DE S TAN DIR Dİ L LE RİN SE NİN
YÜ Z BİN KUL LU K ÇUM VAR YÜ Z BİN ÇI RA Ğİ

KE ME RE YA KI ŞIR BE L LE RİN SE NİN
YÜ Z BİN BÂ DE DOL SUN YÜ Z BİN DE SÂ KI

İN Cİ DEN DIR A MAN A MAN Dİ Ş LE RİN SE NİN
AL TIN DAN TE Ş Tİ VAR GÜ MÜ Ş TA RA Ğİ

SIRMA DAN DIR A MAN A MAN SA Ç LA RİN SE NİN
A DA MI ÖL DÜ RÜR BU KA Ğİ HA LI

BA Y BURT TA Bİ R GÜ ZEL Bİ R ME RAL GÖ R DÜ M

ZÜ LÜ F LER YÜ ZÜN DE TA RA LI GÖ R DÜ M

BEN YA RI GÖ R DÜ M M.ÖZBULAK

BAYTARI (SÖZLÜ OYUN HAVASI)
(SAYFA - 2)

-1-

YAR GÜZEL VASFİYİM HALLERİN SENİN A BEYLE
ALEME DESTANDIR DİLLERİN SENİN
KEMER YAKIŞIR BELLERİN SENİN
İNCİDENDİR DİŞLERİN AMAN AMAN SENİN
SIRMADANDIR AMAN AMAN SAÇLARIN SENİN

BAĞLANTI

BAYBURTTA BİR GÜZEL BİR MERAL GÖRDÜM
ZÜLÜFLERİN YÜZÜNDE TARALI GÖRDÜM
BEN YARI GÖRDÜM

-2-

YAR YÜZBİN USTA GELSİN YAPSIN OTAĞIN A BEYLE
YÜZBİN KULLUKÇUM YAR YÜZBİN ÇIRAĞI
YÜZBİN BADE DOLSUN YÜZBİN SAKI
ALTINDAN TESTİ VAR GÜMÜŞ TARAĞI
ADAMI ÖLDÜRÜR BU KAĞI HALI

— BAĞLANTI —

BU KAĞI : BUHAN : GERDAN
HAL : BEN
KULLUKÇU : HİZMETÇİ

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TMM REPERTUAR SIRA NO: 140
İNCELEME TARİHİ: 22.2.1978

YÖRESİ
BAYBURT

KİMDEN ALINDIĞI
BAYBURT FOKLOR EKİBİ

SÜRESİ:

VEYSEL BAR

DERLEYEN
MUZAFFER SARISOZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
MUZAFFER SARISOZEN

♩

cembalo

TM REPERTUAR SIRA NO: 240
İNCELEME TARİHİ: 7.6.1985

YÖRESİ

BAYBURT
KİMDEN ALINDIĞI

MUSTAFA KORKMAZ-RESUL DEMİR

SÜRESİ: ♩ = 89

YAYINLANMA TARİHİ

T R T
DERLEME TARİHİ

NOTALAYAN

MEHMET ÖZBEK

VEYSEL BARI

The musical score consists of nine staves of notation. The key signature is two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is common time (C). The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, and rests. A tempo marking of ♩ = 89 is present at the beginning. The score concludes with a double bar line and a 'Genişletir' (Expansion) instruction.

NOT: Parça gittikçe hızlanır ve ♩ = 104'e kadar çıkar.

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR No : 545
İNCELEME TARİHİ : 11.05.2000

DERLEYEN
ARIF SAĞ

YÖRE
ERZURUM
KAYNAK KİŞİ
AĞA KESKİN

DALDALAR BAR

DERLEME TARİHİ

NOTALAYAN
ARIF SAĞ

SÜRE :

The musical score for 'Daldalar Bar' is written in 5/8 time and consists of five staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 5/8 time signature. The melody is composed of eighth and sixteenth notes, with some rests. The second staff continues the melody, featuring a repeat sign and a fermata. The third staff shows a change in the key signature to two flats (B-flat and E-flat) and includes a sharp sign above a note. The fourth staff contains a triplet of eighth notes and a repeat sign. The fifth staff concludes the piece with a triplet of eighth notes and a fermata.

Özgür

GİNE BUGÜN YARALANDIM
(Sahife - 2)

LAR DAN Ü RÜ ŞAN SIN YIL DIZ LAR DAN Ü RÜ ŞAN
SIN BE NİM Gİ Bİ PE Rİ ŞAN SIN YAR DAN BA NA
BİR Nİ ŞAN SIN YIL DI Zİ YIL DI Zİ YIL DI ZO
OF Gİ NE
DOĞ DUN SA RI YIL DIZ Gİ NE DOĞ DUN MA Vİ YIL DIZ
YIL DI ZO OF

- 1 -

AH GİNE BUGÜN YARALANDIM
İNDİM ETRAFI DOLANDIM
DERTLİ CANIMDAN USANDIM
YILDIZ, YILDIZ, YILDIZ OF
Bağlantı - SANA DERLER KERVAN KIRAN, BELLER BÜKEN
EVLER YIKAN YILDIZ OF.

- 2 -

AH YILDIZLARDAN ÜRÜŞANSIN
BENİM GİBİ PERİŞANSIN
YARDAN BANA BİR NİŞANSIN
YILDIZ, YILDIZ, YILDIZ OF.
Bağlantı - GİNE DOĞDUN SARI YILDIZ, MAVİ YILDIZ OF.

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 258
İNCELEME TARİHİ: 2.7.1985

DERLEYEN
T R T
MÜZİK DAİRESİ BŞKL.

YÖRESİ
ERZİNCAN
KİMDEN ALINDIĞI
KEMAL BAYLAN - CEMAL BAYLAN
SÜRESİ: ♩ = 72

DERLEME TARİHİ

SERHOŞ BARI

NOTAYA ALAN
MEHMET ÖZBEK

The musical score consists of ten staves of music. The first staff begins with a treble clef, a common time signature (C), and a key signature of one sharp (F#). The melody is written in a single line. The second staff continues the melody. The third staff continues the melody. The fourth staff continues the melody. The fifth staff continues the melody. The sixth staff continues the melody. The seventh staff continues the melody. The eighth staff continues the melody. The ninth staff continues the melody. The tenth staff continues the melody and ends with a double bar line and a 2/4 time signature.

- 2 -

SERHOŞ BARI

SÜRE: ♩ = 104

The musical score for "Serhoş Bari" is presented on page 2. It features a single melodic line across eight staves. The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, along with rests and dynamic markings. The piece concludes with a double bar line and repeat signs on the seventh staff, followed by a final note on the eighth staff. The tempo is indicated as 104 beats per minute.

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 158
İNCELEME TARİHİ: 22.2.1978

YÖRESİ
ERZURUM

KİMDEN ALINDIĞI
BİNALİ SELMAN

SÜRESİ:

HEKKARİ

DERLEYEN
AHMET YAMACI

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

The musical score for 'HEKKARİ' is written in staff notation on a single treble clef staff. The key signature is one flat (B-flat) and the time signature is 10/8. The score consists of six lines of music. The first line begins with a treble clef, a key signature of one flat, and a time signature of 10/8. The music is written in a melodic style with eighth and sixteenth notes. The second line continues the melody. The third line starts with a repeat sign and a fermata. The fourth line contains the text '(SON)' below the staff. The fifth line continues the melody. The sixth line ends with a double bar line, a fermata, and a sharp sign (#) above the staff, indicating the end of the piece.

T N T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T N M REPERTUAR SIRA No: 381
İNCELEME TARİHİ: 14.4.1990

YÖRESİ
ERZURUM
KİMDEN ALINDIĞI
EBAMÜSLÜM ABAY-TURGUT UDUN
SÜRESİ: ♩ = 184

TAMZARA

DERLEYEN
PLÂK'tan alındı

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
NİLGÜN AKKUS

The musical score for 'Tamzara' is presented in two systems. The first system includes a vocal line (marked 'T') and a piano accompaniment (marked 'C'). The vocal line begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a time signature of 8/8. The piano accompaniment starts with a bass clef and a common time signature (C). The second system consists of seven staves of piano accompaniment, all in treble clef, one flat key signature, and 8/8 time signature. The music is characterized by a steady, rhythmic accompaniment with a melodic line that moves in a stepwise fashion, often with eighth and sixteenth notes.

- 2 -
TAMZARA

The image displays a musical score for a piece titled "TAMZARA". The score is written on ten staves, each beginning with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The music is characterized by a complex, rhythmic melody with frequent sixteenth and thirty-second notes, creating a dense and intricate texture. The notation includes various rests, accidentals, and dynamic markings, though the latter are not clearly legible. The overall style is that of a traditional or folk-inspired composition, possibly from a North African or Middle Eastern context, given the title "TAMZARA".

- 3 -
TAMZARA

The image shows a musical score for a piece titled "TAMZARA" on page 3. The score consists of five staves of music, all written in a single system. Each staff begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The music is characterized by a steady eighth-note rhythm, with various melodic lines and rests. The notation includes eighth notes, quarter notes, and half notes, often grouped together. The piece concludes with a double bar line and a repeat sign. The publisher's name, "Genetik", is printed vertically at the end of the fifth staff.

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 119
İNCELEME TARİHİ : 27-9-1977

YÖRESİ
ERZURUM
KİMDEN ALINDIĞI

TAMZARA

DERLEYEN
M. SARISOZEN

DERLEME TARİHİ

SÜRESİ:

NOTAYA ALAN
M. SARISOZEN

The musical score for "Tamzara" is written on four staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 9/8 time signature. The melody starts with a quarter note G4, followed by eighth notes A4-B4, and then a series of eighth notes: C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The second staff continues the melody with a repeat sign, followed by eighth notes D4, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3. The third staff features a key signature change to two flats (B-flat and E-flat) and continues with eighth notes: C3, B2, A2, G2, F2, E2, D2, C2. The fourth staff concludes the piece with eighth notes: B1, A1, G1, F1, E1, D1, C1, and ends with a double bar line and a repeat sign. The word "SON." is written above the final note, and "uygulama" is written vertically below the final note.

YÖRE
KAHRAMANMARAŞ
KAYNAK KİŞİ
MEHMET TEMİZ

SÜRME LİMİN GÖZLERİNE MAİLEM

DERLEME TARİHİ
30. 07. 1938

NOTALAYAN
ALTAN DEMİREL

SÜRE: 76

SÜR ME Lİ MİN GÖZ LE Rİ NE MA İ LEM
A ŞA ĞI DAN GE LİR BA ŞI VA LA LI
AY DA BİR SE VAK LÂ MI GEL SE
YÜ ZÜ DU VAK AĞ EL LE RI
KA İ LE MA MAN BEN YAN DI MA
KI NA LI A MAN MAN BEN YAN DI MA
MA NAM MAN SE NİN ĞI Bİ İ YÜ Kİ DİN Lİ
MA NAM MAN SE BA ŞIN MI BÜ YÜ DÜ GE LİN
DE Ğİ LEM İ Kİ DİN Lİ YÂ RE KÜ LET
O LA LI İ Zİ KEN SEV GİM SÜR ME
TİN BE Nİ A MAN BEN YAN DI MA
Lİ GE Lİ NAM MAN MAN YAN DI MA
MA NAM MAN KAŞ LAR KA RA GÖZ LER E LÂ
MA NAM MAN KAŞ LAR KA RA GÖZ LER E LÂ
KİR PİK LE Rİ SÜR ME Lİ A
KİR PİK LE Rİ SÜR ME Lİ A
MA NAM MA NAM MAN BEN YAN DI MAM
MA NAM MA NAM MAN MAN BEN YAN DI MAM

Not: Bağlantı bölümü saz olarak çalınabilir.

VALA: Baş örtüsü

SÜRME LİMİN GÖZLERİNE MAİLEM
AYDA BİR SELÂMI GELSE KAİLEM
SENİN GİBİ İKİ DİN Lİ DEĞİLEM
İKİ DİN Lİ YÂRE KUL ETTİN BENİ
KAŞLAR KARA GÖZLER ELÂ
KİRPIKLERİ SÜRME Lİ (aman aman)
BEN YANDIM (aman)

AŞAĞIDAN GELİR BAŞI VALALI
YÜZÜ DUVAK AĞ ELLERİ KINALI
BAŞIN MI BÜYÜDÜ GELİN OLALI
GİZ İKEN SEVDİĞİM SÜRME Lİ GÜZEL
KAŞLAR KARA GÖZLER ELÂ
KİRPIKLERİ SÜRME Lİ (aman aman)
BEN YANDIM (aman)

Özgür

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1552
İNCELEME TARİHİ: 23.2.1978

YÖRESİ
ERZİNCAN
KİMDEN ALINDIĞI
ÖRHAN DAĞLI
SÜRESİ:
54

ERZİNCANDAN KEMAHTAN

DERLEYEN
AHMET YAMACI

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

ER ZİN CAN DAN KE MAH TA N YA R GE LI RO Y NA MA K
ER ZİN CA NIN DE RE SE N HA Y LI DE CE KE RA RA

TA N KO LUM DA CAN KAL MA DI R TE F CA LI PO Y
SI N NEH ME DI MI VUR DU LA R YE DI YER DE N

NA MA R TA N OY DAĞ LA R OY DAĞ LAR SI LA
YA RA SI " " " " " " " " " " " "

DA YA Rİ MA Ğ LA R AĞ LAR SA A NE MA Ğ

LA R KA LA NI YA LA NA Ğ LA R AĞ LA MA

NI NE MA Ğ LA MA BO SU NA CI Ğ ER

DA Ğ LA MA BEN Ğİ DER SE M GE LI Rİ M

NA Fİ LE KA RE BAĞ LA MA uysal

ERZİNCANDAN KEMAHTAN
YAR GELİR OYNAMAKTAN
KOLUMDA CAN KALMADI
TEF CALIP OYNAMAKTAN

Bağlantı:

OY DAĞLAR OY DAĞLAR
SULADA YARIM AĞLAR
AĞLARSAN ANEM AĞLAR
KALANI YALAN AĞLAR
AĞLAMA NİHEM AĞLAMA
BOSUNA ÇİĞER DAĞLAMA
BEN GDERSEM GELİRİM
NAFİLE NERE BAĞLAMA

ERZİNCANNI DERESİ
HAYLİDE ÇEKER ARASİ
MEH MEDİMİ VURDULAR
VEDİ YERDEN YARASİ
Bağlantı.

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 507
İNCELEME TARİHİ : 22.11.1973

YÖRESİ
KEMALİYE
KİMDEN ALINDIĞI
BEKİR ZİYAL

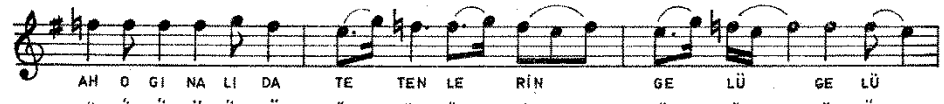
SÜRE

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ
30.11.1942

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

KEKLİK TAŞDA NE GEZER

(Keklik tašta ne gezer)

Sahife - 2

— 1 —
KEKLİK TAŞTA NE GEZER
KALEM KAŞTA NE GEZER

Bağlantı: [GEL GEL YANIMA Dİ KEKLİK
GADAN CANIMA Dİ KEKLİK
AHO GINALIDA TETENLERİN, GELÜ GELÜ GELÜ GELÜ
BATIR CANIMA Dİ KEKLİK
GADAN CANIMA Dİ KEKLİK

— 2 —
KEKLİĞİN SÜRÜSÜNÜ
AV ETTİM BİRİSİNİ
— Bağlantı —

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 2988
İNCELEME TARİHİ: 19. 3. 1985

DERLEYEN
MUSTAFA ÖZGÜL

YÖRESİ
ERZİNCAN-KEMALİYE (EĞİN)
KİMDEN ALINDIĞI
MUSTAFA ÖZGÜL
SÜRESİ :

BEBEĞİN BEŞİĞİ

NOTAYA ALAN
MUSTAFA ÖZGÜL

BE BE ĞİN BE Şİ Ğİ ÇAM DAN YU VAR LANDI DÜŞ DÜ DAM DAN
BEY BA BA ŞI GE LİR ŞAM DAN

NE—N Nİ BE— BEK O YO—Y O YO—Y O—Y

BE BEK BE Nİ DE LEY. LE Dİ— YAV RUM GU ZİM BE BEK O

OY— O YOY O OY O YOY O— O YOY O— YOY

O— YOY YO—Y YAKTI YAK TI KÜ— LEY LE Dİ

HER GA PU YA GU LEY LE Dİ NE— GU ZU—M NE BE

BE—K NE YAV RU—M NE BE BE—K

Gençtürk

DEVEYİ DEVEYE ÇATTIM
YULARIN BOYNUNA ATTIM
BEBEĞİ DALLARA ATTIM

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR NO : 3251
İNCELEME TARİHİ : 28. 11. 1988

DERLEYEN
HAMDI ÖZBAY

YÖRESİ
KIRŞEHİR

DERLEME TARİHİ

KÖPRÜ'DEN GEÇTİ GELİN

KİMDEN ALINDIĞI
NEŞET ERTAŞ

NOTAYA ALAN
HAMDI ÖZBAY

SÜRESİ :

SAZ .....

KÖPRÜ'DEN GEÇTİ GELİN

The musical score is written on a single treble clef staff in 2/4 time, with a key signature of one sharp (F#). The melody is accompanied by a bass line. The lyrics are in Turkish and are written below the notes. The score consists of seven lines of music. The first line is an instrumental introduction. The second line begins with the lyrics 'KÖP RÜ DEN ... GEÇ Tİ GE LİN'. The third line continues with 'GEÇ Tİ GE LİN SAC BA ĞI'. The fourth line has 'DÜŞ TÜ GE LİN Dİ LOY LOY EY'. The fifth line has 'HAL DAN BİL MEZ Dİ LOY LOY'. The sixth line has 'SÖ ZAN LA MAZ NE FAY DA'. The seventh line has 'E SEN ĞİL BEN BİR DEN'. There are first and second endings marked with '1' and '2-' respectively. The score ends with a double bar line.

KÖP RÜ DEN ... GEÇ Tİ GE LİN
KÖP RÜ DEN DEN GE ÇE MI YOM

GEÇ Tİ GE LİN SAC BA ĞI
GE ÇE MI YOM AZ DOL ĞI DUR

DÜŞ TÜ GE LİN Dİ LOY LOY EY
I ÇE: MI YOM Dİ LOY LOY EY

HAL DAN BİL MEZ Dİ LOY LOY
HAL DAN BİL MEZ Dİ LOY LOY

..... SÖ ZAN LA MAZ NE FAY DA .....
SÖ ZAN LA MAZ NE FAY DA

..... E SEN ĞİL BEN BİR DEN .....

KÖPRÜ'DEN GEÇTİ GELİN

YOL. Ö PE YİM E ĞİL BİR
GEÇ TİN A MA SEN BEN DEN

YOL Ö PE YİM GENÇ Lİ ĞİM
GEÇ TİN A MA BEN SEN DEN

GEÇ Tİ GE LİN Dİ LOY LOY
GE Çİ Mİ YOM Dİ LOY LOY

HAL DAN BİL MEZ Dİ LOY LOY
HAL DAN BİL MEZ Dİ LOY LOY

... SÓ ZAN LA MAZ NE FAY DA
SÓ ZAN LA MAZ NE FAY DA

... Dİ LOY Dİ LOY Dİ LOY
Dİ LOY Dİ LOY Dİ LOY

Dİ LOY LOY
Dİ LOY LOY

KÖPRÜ'DEN GEÇTİ GELİN

HAL DAN BİL MEZ
HAL DAN BİL MEZ

Dİ LOY Dİ LOY
LOY LOY

SÖ ZAN LA MAZ NE İFAY DA
SÖ ZAN LA MAZ NE İFAY DA

S. SABUNCU

- 1 -

KÖPRÜ'DEN GEÇTİ GELİN
SAÇ BAĞIN DÜŞTÜ GELİN

- Bağlantı -
Dİ LOY LOY
HAL DAN BİLMEZ
Dİ LOY LOY
SÖZ ANLAMAZ
NE FAYDA

- 2 -

EĞİL BİR YOL ÖPEYİM
GENÇLİĞİM GEÇTİ GELİN

- Bağlantı -
Dİ LOY LOY
HAL DAN BİLMEZ
Dİ LOY LOY
SÖZ ANLAMAZ
NE FAYDA

- 3 -

KÖPRÜ'DEN GEÇEMİYOM
AZ DOLDUR İÇEMİYOM

- Bağlantı -
Dİ LOY LOY
HAL DAN BİLMEZ
Dİ LOY LOY
SÖZ ANLAMAZ
NE FAYDA

- 4 -

SEN BEN'DEN GEÇTİN AMA
BEN SEN'DEN GEÇEMİYOM

- Bağlantı -
Dİ LOY LOY
HAL DAN BİLMEZ
Dİ LOY LOY
SÖZ ANLAMAZ
NE FAYDA

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No = 2906
İNCELEME TARİHİ = 20-4-1984

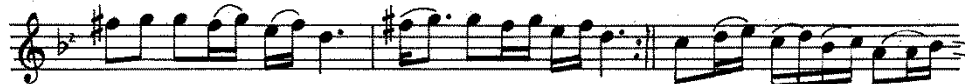
YÖRESİ
TUNCELİ-ÖVACIK-KEDEK
KİMDEN ALINDIĞI
ALİ ÇELİK
SÜRESİ = $\text{♩} = 104$

AŞKIN ŞARABINI İÇERLER DİLBER

DERLEYEN
ANKARA DEVLET
KONSERVATUARI

DERLEME TARİHİ
21-7-1943

NOTAYA ALAN
İSMET AKYOL

AŞ KIN ŞA RA BI NI İ ÇERLER DİL BER AŞ KIN ŞA RA BI
KAŞ LA RIN ZÜL FÜ KAR ÇE KER GER MA NE KAŞ LA RIN ZÜL FÜ

NI İ ÇER LER DİL BE R MECNUN Gİ Bİ GE ZE SER GER DA NO LU
KAR ÇE KER GER MA NE MER HA ME TİN ÇOK TU R GE Lİ Rİ MA NA

HÜS NÜN GÖ RÜPCAN DA N
DİL BER YÜ ZÜN BEN ZE R

GE ÇER LER DİL BE R FERHA Tİ Mİ SAL DÖ NER R PE Rİ ŞA NO LU R
SEM ŞÜ TE BA NE ÖRTİ ME ZÜ LÜ F LE Rİ N SEY Rİ S TA NO LU R

AŞKIN ŞARABINI İÇERLER DİLBER
MECNUN GİBİ GEZER SERGERDAN OLUR
HÜSNÜN GÖRÜP CANDAN GEÇERLER DİLBER
FERHATI MİSAL DÖNER PERİŞAN OLUR

KAŞLARIN ZÜLFÜKAR ÇEKER KERVANA
MERHAMETİN ÇOKTUR GELİR İMANA
DİLBER YÜZÜN BENZER SEMS-Ü TEBANA
ÖRTME ZULÜFLERİN SEYRİSTAN OLUR

S. T. ENİN

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM 174 - 1 / 4 / 1973

YÖRESİ
KELKİT

KİMDEN ALINDIĞI
METİN PALA

AŞAĞIDAN GELİR ALDIRAMADIM

DERLEYEN
NİDA TÜFEKÇİ

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
NİDA TÜFEKÇİ

SÜRE:

AŞ ŞA ĞI DAN GE LİR AL DI RA
MA DIM KOL LA RI BOY
NLI MA SAR DI RA MA DIM

(1)
K. Bir elimde divit, birinde kalem
Bir yârin aklını kandıramadım.

(2)
E. Aşağıdan gelir allı valalı
Parmakları boğum boğum kınalı
Ne de büyümüşün gelin edalı
Ben seni ezelden seven oğlanım

(3)
K E. Aşağıdan gelir keremin yârı
Taramış zülfünü vermiş tımarı
Ak göğsün üstünde zem-zem pınarı
İçip susuzlugum söndüremedim.

ŞU SİLLE'DEN GECE GEÇTİM

A CI TAT LI
KA LEM OL MUS

A MAN SULAR İÇ TIM
A MAN YA ZI YOR

ÖL ME DI MAN NEM AN NE MAN NE MAN
KAŞ LA RI AN NEM AN NE MAN NE MAN

NE MAN NEM ÖL ME DI MAN NE MAN
NE MAN NEM KAŞ LA RI AN NE MAN

NE MAN NE MAN NE MAN NEM
NE MAN NE MAN NEM

A MAN YÂ RİM E DA LI YÂ RİM GE LI GE LI YÂ RİM HAY DA
A MAN YÂ RİM E DA LI YÂ RİM GE LI GE LI YÂ RİM HAY DA

A MAN YÂ RİM E DA LI YÂ RİM SUR ME LI YÂ RİM HAY DA
A MAN YÂ RİM E DA LI YÂ RİM SUR ME LI YÂ RİM HAY DA

(SON)

[SAZ-

§

ŞU SİLLE'DEN AMAN GECE GEÇTİM GÖRMEDİM
ANNEM ANNEM ANNEM ANNEM ANNEM
GÖRMEDİM ANNEM ANNEM ANNEM ANNEM ANNEM
ACI TATLI AMAN SULARI İÇTİM ÖLMEDİM
ANNEM ANNEM ANNEM ANNEM ANNEM
ÖLMEDİM ANNEM ANNEM ANNEM ANNEM ANNEM

BAĞLANTI :
AMAN YÂRİM EDALİ YÂRİM GELİ GELİ YÂRİM HAYDA
AMAN YÂRİM EDALİ YÂRİM SÜRMELE YÂRİM HAYDA

ŞU SİLLE'NİN UFACIK TA TEFECİK TAŞLARI
ANNEM ANNEM ANNEM ANNEM ANNEM
TAŞLARI ANNEM ANNEM ANNEM ANNEM ANNEM
KALEM OLMUŞ AMAN YAZIYOR KAŞLARI
ANNEM ANNEM ANNEM ANNEM ANNEM
KAŞLARI ANNEM ANNEM ANNEM ANNEM ANNEM

BAĞLANTI

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM 205-4/6/1973

YÖRESİ
SİVAS-ŞARKIŞLA

KİMDEN ALINDIĞI
AŞIK VEYSEL

SÜRE:

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

YİĞİTLER SİLKİNİP ATA BİNENDE (Koroğlu çeşitlemesi)

Yİ ĞİT LER SİL Kİ NİP A TA Bİ NİN CE A TA Bİ NİN CE
DE RE LER DE BOZ KURT LA RA Ú NO LUR
Yİ Ğİ DO LAN DÖ NE DÖ NE DÖ ĞÜ ŞÜR HE LE DÖ ĞÜ
ŞÜR KÖ TÜ LER KAV GA DAN KA ÇAR HU NO LUR KA ÇAR HU NO
LUR

(2)
Bir yiğit cıdasın almış eline, almış eline
Serini koymuştur yiğit yoluna
Kalkan paralanazırhlar deline, zırhlar deline
Kanlı gömlek kaç yığide don olur hele don olur

(3)
Bir yiğit cıdasın almış atıyor, almış atıyor
Ağ elleri kızıl kana batıyor
Bir kötü kavga dan dönmüş kaçıyor, dönmüş kaçıyor.
Kaçma kötü kaçma şimdi dön olur, hele dön olur

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 3916
İNCELEME TARİHİ : 10. 2. 1994

DERLEYEN
NERİMAN TÜFEKÇİ

YÖRE
ERZURUM
KAYNAK KİŞİ
SEYFETTİN SİĞMAZ

ÜLKERLER TERAZİLER

DERLEME TARİHİ

NOTALAYAN
NERİMAN TÜFEKÇİ

SÜRE :

ÜL KER LER TE RA Zİ LE Rİ
E LE DİR YÂR E LE Dİ Rİ
ÜL KER LER KALK MIŞ GI DE Rİ

TE RA Zİ LE Rİ YA Zİ LAR
AŞ KIN BE Nİ SÖY LE DİR
ZÖH RE YIL Dİ Zİ BE RA BER

E LE BİR YÂ Rİ SEV DİM Kİ
AL MIŞ YÂ Rİ YA NI NA
YÂR YÂ RA KA VU ŞAN DA

GÖN LÜM YÂ Rİ AR ZU LAR
BÜL BÜL Gİ Bİ SÖY LE DİR
KAL MAZ GÖ NÜL DE KE DER

göz/çtürk

ÜLKERLER TERAZİLER
TERAZİLER YAZILAR
ELE BİR YÂR SEVDİM Kİ
GÖNLÜM YÂRİ ARZULAR

ELEDİR YÂR ELEDİR
AŞKIN BENİ SÖYLEDİR
ALMIŞ YÂRİ YANINA
BÜLBÜL GİBİ SÖYLEDİR

ÜLKERLER KALKMIŞ GİDER
ZÖHRE YILDIZI BERABER
YÂR YÂRA KAVUŞANDA
KALMAZ GÖNLÜDE KEDER

T R T MÜZİK DARESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 3849
İNCELEME TARİHİ : 30_4_1975

YÖRESİ
KIRSEHİR

KİMDEN ALINDIĞI
MUHARREM ERTAŞ

SÜRESİ :

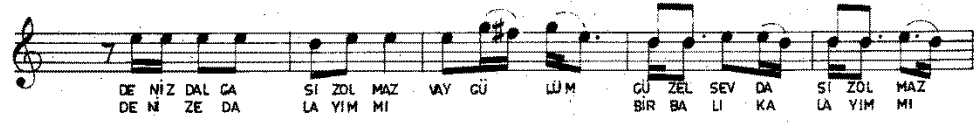
♩ = 92

DENİZ DALGASIZ OLMAZ
(HOPLATMA)

DERLEYEN
NİDA TUFEKÇİ

DERLEME TARİHİ
1968

NOTAYA ALAN
NİDA TUFEKÇİ

DENİZ DALGASIZ OLMAZ
(Sahife - 2)

NER DE SİN VAY GUR BAN GAL DIR CA MIN FER DE SİN VAY GUR BAN
A LA CA ĞIM BEN SE Nİ YA Y CÜ LÜ M CA LA BA LİK
YER DE SİN DE Lİ DE Lİ DE Lİ DE Lİ DE Lİ DE Lİ DE Lİ DE Lİ DE Lİ DE Lİ
GA LA BA LİK YER DE SİN

— 1 —

VAY GÜLÜM DENİZ DALGASIZ OLMAZ
AH GURBAN
VAY GÜLÜM GÜZEL SEYDASIZ OLMAZ
VAY GÜLÜM YİĞİT OLAN YİĞİDİN
AH GURBAN
VAY GÜLÜM BAŞI BORANSIZ OLMAZ

Bağlantı - { VAY GÜLÜM SEN NERDESİN NERDESİN
" " GALDIR CAMIN PERDESİN
VAY GURBAN ALACAĞIM BEN SENİ
VAY GÜLÜM KALABALIK YERDESİN
DE Lİ DE Lİ DE Lİ DE Lİ DE Lİ DE Lİ DE Lİ DE Lİ
DE Lİ DE Lİ GALABALIK YERDESİN

— 2 —

VAY GÜLÜM DENİZE DALAYIMMI
VAY GURBAN " "
VAY GÜLÜM BİR BALIK ALAYIMMI
VAY GÜLÜM AY DÖDÜ ŞAFAK ATTİ
AH GURBAN " "
VAY GÜLÜM DAHA YALVARAYIMMI

Bağlantı .

NOT : 954 No'lu "BAŞINDA, ALTIN TACIM" adlı
türkünün hoplatmasıdır.